

Рекс Стаун

**НА ВРАТАТА
СЕ ПОЗВЪНИ**

ГАМБИТ ★★★

Народна култура

**РЕКС СТАУТ
НА ВРАТАТА СЕ ПОЗВЪНИ.
ГАМБИТ**

Превод: Илиян Лолов

chitanka.info

Рекс Стаут (1886–1975) е един от най-популярните американски автори на криминални романи. Българският читател ще се срещне за пръв път на страниците на този том със знаменития в цял свят Нироу Улф — един от големите литературни детективи, достоен събрат на Шерлок Холмс, Филип Марлоу и Еркюл Поаро. „На вратата се позвъни“ е най-известното произведение на Стаут, донесло заслужена слава на писателя далеч извън пределите на САЩ. Успехът на романа се дължи на темата, разработена от Рекс Стаут — растящото попълъзновение на ФБР не само в обществения, но и в личния живот на всеки американец. Темата не случайно намери отзвук в цял свят, защото пипалата на ФБР са вездесъщи. Вторият роман, с който представяме Рекс Стаут — „Гамбит“, ще достави удоволствие не само на шахматистите, но и на всички любители на криминалната загадка.

НА ВРАТАТА СЕ ПОЗВЪНИ

„Ако не се забавлявам, докато пиша, едва ли някой ще се забавлява, когато четете написаното от мен.“ Това са думи на Рекс Стаут (1886–1975), един от най-популярните в световен мащаб представители на криминалния жанр. Старата кафява къща на Западна трийсет и пета улица в Ню Йорк, „обитавана“ от неговия герой Нироу Улф, се е превърнала в туристическа атракция, макар да е също толкова несъществуваща, колкото къщата на Бейкър Стрийт № 221 „Б“ в Лондон. И пак както в случая с „жилището“ на Шерлок Холмс читателите имат чувството, че са виждали прочутия кабинет на Нироу Улф със скъпия килим, глобуса на света (диаметър един метър), огромното писалище и правения по поръчка за масивното туловище на детектива стол.

Паралелът с Шерлок Холмс е неизбежен, щом става дума за детективския жанр. Конан Доил така твърдо установи основните правила за създаване на този вид произведения, че малко негови последователи съумяват да се отклонят от релсите. Повечето литературни детективи неминуемо приличат в някое отношение на Шерлок Холмс — те или са чудаци като него, или заклет стар ергени със своите мании и хобита, или използват неговите методи, и прочие, и прочие. Нироу Улф обаче е по-голям чудак дори от Холмс, Еркюл Поаро, лорд Питър Уимзи и Пери Мейсън, взети заедно. Като заклет стар ерген стига до нечувани крайности — женомразството му води до липса на елементарни обноски. И хобито му не е стандартно — на горния етаж на прочутата си къща има оранжерия, в която отглежда над десет хиляди орхидеи. Улф мрази движението — до оранжерията се качва с асансьор, а от къщата излиза изключително рядко, при това никога по работа, а само за да посети изложба на орхидеи или сбирка на клуба на гурманите. Креслата му се правят по поръчка — иначе не могат да поберат неговите сто и трийсет килограма. Той е гастроним от класа, а в много от книгите, описващи приключенията му, фигурират оригинални рецепти за ястия (през 1968 г. издателство „Вайкинг Прес“ публикува „Готварската книга на Нироу Улф“). Едно от правилата в неговия дом гласи: никакви делови разговори на масата, защото храненето е свещенодействие. Улф спазва строго разписание на деня — закусва в леглото, следват два часа при орхидеите в оранжерията, в

определено време чете, пие бира и по всяко време на деня се опитва да не работи. Работата (т.е, самият детективски труд) му е крайно досадна и той непрестанно се опитва да се измъкне, ала жестоката принуда — парите — рядко го оставя на спокойствие. Ах, да — парите. Едва ли детективският жанр познава друг герой, който така неприкрито да се пазари за цената на своите услуги. Еркюл Поаро разплита крайно сложни убийства, без нито веднъж да повдигне въпроса за възнаграждението. Филип Марлоу се опитва да припечели по някой долар, но накрая все се оказва на червено. Лорд Питърпък е толкова богат, че изобщо не взима пари от клиентите си и работи само за свое удоволствие. Но Улф... Не си правете труда да търсите помощта му, ако не сте подготвили чек поне за десет хиляди долара, за предпочитане сто (хиляди, разбира се). И едва след като ви прибере парите, „геният“, както го нарича неговият верен помощник Арчи Гудуин, застива в креслото си, затваря очи и започва да мърда устни — навътре-навън, навътре-навън... Тихо! Той мисли. Той работи. Не само Еркюл Поаро разчита в работата си изключително на „малките сиви клетки“.

ПЪРВА ГЛАВА

Тъй като това беше решаващото обстоятелство, няма да е зле да започна с него. Листче розова хартия, осем на петнайсет сантиметра — срещу него Фърст Нашънъл Сити Банк трябваше да изплати на Нироу Улф сто хиляди долара и нула нула цента. Подпис: *Рейчъл Брунър*. Намираше се върху бюрото на Улф, където го бе оставила мисис Брунър. След като стори това, тя се върна на червеното кожено кресло.

Мисис Брунър пристигна малко след шест и седеше на това кресло вече от половин час. Секретарката ѝ ни позвъни в три часа следобед, за да поиска среща, така че не разполагахме с достатъчно време да я проучим. Но в нейния случай тези три часа се оказаха предостатъчни: тя бе вдовицата на Лойд Брунър и бе наследила състоянието му. Най-малко осем от десетките сгради, които Брунър ѝ бе оставил, бяха над дванайсет етажа, а една от тях се виждаше откъдето и да погледнете — от север, изток, запад или юг. Всъщност трябваше само да позвъня на Лон Коен от вестник „Газет“ и да го попитам дали са отпечатвали компрометиращ материал за някоя си Брунър, но аз се обадох и на още няколко места: на един от заместник-директорите на нашата банка и на адвокатата ни, Натаниъл Паркър. Не научих нищо, но в един момент заместник-директорът каза:

— О... чудно нещо... — И спря.

Попитах го какво.

Пауза.

— Всъщност нищо. Мистър Абърнеди, нашият директор, получи някаква книга от нея...

— Каква книга?

— Книгата... не си спомням. Моля да ме извините, мистър Гудуин, доста съм зает.

Така че всичко, което знаех срещу мисис Брунър, когато тя позвъни на вратата на старата кафява къща на Западна трийсет и пета улица и аз я поканих и придружих до кабинета, бе, че е изпратила книга на един човек. След като седна на червеното кожено кресло,

оставих на кушетката палтото ѝ, което струваше най-малко колкото онова самурено палто, за което една моя приятелка бе платила осемнайсет бона, седнах зад бюрото си и я огледах. Бе прекалено ниска и заоблена, за да мине за елегантна, макар светлокафявата ѝ вълнена рокля да беше „Кристиан Диор“, и лицето ѝ бе твърде кръгло, но за тъмнокафявите очи, които отправи към Улф, като го попита дали е нужно да му съобщава коя е, не можеше да се каже нищо лошо.

Той я гледаше без възторг. Бедата бе, че новата година току-що бе започнала и очевидно беше вече време да се залови за работа. През ноември и декември, когато влизаше в онази данъчна категория, в която удръжките възлизат на три четвърти (навремето данъците бяха още по-високи) от доходите до края на годината, той автоматично започваше да отказва всякаква работа, но през януари нещата стояха другояче, а днес беше едва пети януари и тази жена бе пълна с пари. Това не му харесваше.

— Мистър Гудуин ми събщи името ви — отвърна хладно той, — а и аз чета вестници.

Тя кимна.

— Знам. Знам много неща за вас, затова съм тук. Искам да свършите нещо, което едва ли е по силите на друг. Вие четете и книги. Чели ли сте една книга, озаглавена „ФБР, което никой не познава“?

— Да.

— Тогава няма нужда да ви я разказвам. Направи ли ви впечатление?

— Да.

— Добро?

— Да.

— Господи, колко сте лаконичен!

— Отговорих на въпросите ви, госпожо.

— Чух, че отговорихте. И аз мога да бъда лаконична. Тази книга ми направи силно впечатление. Толкова силно, че купих десет хиляди екземпляра и ги разпратих на различни хора из цялата страна.

— Така ли! — Улф повдигна вежди едва забележимо.

— Да. Изпратих ги на членове на кабинета, на съдии от Върховния съд, на губернаторите на всички щати, на всички сенатори и представители, на членовете на щатските законодателни комисии, на издатели на вестници и списания, на редактори, на директори на

корпорации и банки, на менажери от телевизията и радиото, на журналисти, прокурори, преподаватели и на други хора... ах, да, и на полицейските началници. Нужно ли е да обяснявам защо направих това?

— На мен не. Тъмнокафявите й очи проблеснаха.

— Не ми харесва тонът ви. Искам от вас да направите нещо, ще ви заплатя по максимума и отгоре, няма горна граница, но е безсмислено да продължавам, освен ако... Казахте, че книгата ви е направила добро впечатление. Това означава ли, че сте съгласен с мнението на автора за ФБР?

— С някои дребни уговорки, да.

— А за Джон Едгар Хувър?

— Да.

— Тогава няма да се изненадате, ако ви кажа, че ме следят денонощно. Струва ми се, изразът е „следват ме по петите“. Следят и сина ми, и дъщеря ми, и секретарката ми, и брат ми. Телефоните ми се подслушват, а според сина ми подслушва и неговия — той е женен и има апартамент. Разпитвали са някои от служителите в корпорацията „Брунър“. Тя заема два етажа в сградата „Брунър“ и има повече от сто служители. Изненадва ли ви това?

— Не — изсумтя Улф. — Изпратихте ли с книгите и писма?

— Не. Само визитната си картичка с няколко думи.

— Тогава и вие не трябва да се изненадвате.

А, изненадвам се. Изненадах се. Аз не съм член на Конгреса, нито пък редактор, телевизионен журналист или университетски преподавател, който не може да рискува службата си. Допуска ли онзи мегаломан, че може да ми стори нещо?

— Пфу! Той вече го е сторил.

— Не. Просто ми досажда. Разпитвали са някои от съдружниците и близките ми приятели — дискретно, разбира се, с вежливи извинения. Всичко започна преди около две седмици. Мисля, че подслушват телефоните ми от десетина дни. Според моите адвокати вероятно няма начин да спрем това, но сега обмислят нещата. Адвокатите ми са от една от най-големите и най-добри кантори в Ню Йорк, но дори те се страхуват от ФБР! Не одобряват това, че съм изпратила книгите — казват, че постъпката ми била „прибързана“ и „донкихотовска“. Не ме е грижа какво казват. Като прочетох книгата,

много се ядосах. Обадих се на издателите и те изпратиха при мен един човек, който спомена, че са продали по-малко от двайсет хиляди екземпляра. В страна с близо двеста милиона души, при това двайсет и шест милиона от тях са гласували за Голдуотър! Мислех ла платя за реклами, но реших, че ще е по-добре да разпратя книгите, и ги купих с четирийсет процента отстъпка. — Тя вкопчи пръсти в дръжките на креслото. — Сега той ми досажда и искам да бъде спрян. Искам вие да го спрете.

Улф поклати глава.

— Невъзможно.

Тя протегна ръка към масичката за кафявата си кожена чанта, отвори я, извади чекова книжка и писалка, разгърна книжката върху масичката, без да бърза, и написа нещо, първо върху кочана, внимателно. Беше човек на реда. Откъсна чека, стана, остави го върху бюрото на Улф и се върна на креслото.

— Тези петдесет хиляди долара — започна тя — са само аванс. Казах, че няма да определям горна граница.

Улф дори не погледна чека.

— Госпожо — каза той, — не съм нито чудотворец, нито кретен. Ако ви следят, проследили са ви и дотук и ще допуснат, че сте дошли да ме наемете. Вероятно вече е пристигнал някой, за да наблюдава тази къща; ако ли не, то ще започне в секундата, когато проличи, че съм бил достатъчно голям глупак, за да приема работата. — Той обърна глава към мен. — Арчи! С колко агенти разполагат в Ню Йорк?

— Ооо... — Свих устни. — Не знам, може би двеста. Едни си отиват, други идват.

Той се обърна пак към нея:

— А аз разполагам с един човек. Мистър Гудуин. Никога не напускам къщата си по работа. Това би било...

— За вас работят Сол Панцър, Фред Дъркин и Ори Кадър.

Обикновено това би го трогнало — начинът, по който тя изреди имената им, — но тогава остана равнодушен.

— Не бих ги накарал да поемат такъв риск — отвърна. — Не го очаквам и от мистър Гудуин. Във всеки случай това би било безполезно и безсмислено. Казвате „спрете го“. Искате да кажете, струва ми се, „принудете ФБР да престане да ми досажда“?

— Да.

— Как?

— Не знам.

— И аз не знам. — Той поклати глава. — Не, госпожо. Търсили сте си го и сте си го намерили. Не казвам, че не одобрявам постъпката ви, но съм съгласен с вашите адвокати, че в нея има нещо донкихотско. Донът е понасял нещастията си — същото трябва да сторите и вие. Те няма да продължават вечно, пък и, както казвате, не сте член на Конгреса, нито черноработник, та да се страхувате за работата си. Но не пращайте повече книги.

Тя прехапа устни.

— Мислех, че не се страхувате от никого и от нищо.

— Не е въпросът до страх. Просто избягвам неразумните постъпки, но не защото се боя.

— Убедена съм, че никой освен вас не може да ми помогне.

— Тогава сте в задънена улица.

Тя взе чантата си, отвори я, извади чековата книжка и писалката, пак написа нещо, първо върху кочана като преди, отиде до бюрото, взе първия чек, сложи на негово място новия и се върна на креслото.

— Тези сто хиляди долара — заяви тя — са само аванс. Ще платя всички разноски. Ако се справите, сам ще определите хонорара си независимо от тази сума. Ако не успеете, ще задържите стоте хиляди.

Той се наведе да вземе чека, разгледа го внимателно, остави го, облегна се и затвори очи. Тъй като го познавам, знаех какво си мисли. Не за работата — както бе казал, тя бе невъзможна; той се наслаждаваше на прекрасното видение, че със сто бона в сейфа още на пети януари не би имал нужда нито да работи, нито да приема поръчки до края на зимата, през пролетта и дори част от лятото. Би могъл да прочете стотици книги и да отгледа хиляди орхидеи. Какво блаженство! Ъгълчето на устните му леко се повдигна: за него това бе широка усмивка. Потъна в мечти. Е, нищо лошо, човек има право да си помечтае миг-два, но когато измина цяла минута, аз се изкашлях — силно. Той отвори очи и се изправи.

— Арчи? Предлагаш ли нещо?

Значи здравата се бе хванал на въдицата. Дори допуснах, че може да се заеме със случая, а това, разбира се, не биваше да става. Най-добрият начин да го предотвратя бе бързо да изведе мисис Брунър от къщи.

— В момента нямам предложения — отвърнах, — но искам да направя една забележка. Казахте, че ако я следят, значи са я проследили и дотук, но щом като подслушват телефона ѝ, не е било нужно да си правят труда да я следват по петите, защото са чули, когато секретарката ѝ поиска тази среща.

Той се намръщи:

— И сега наблюдават моята къща.

— Възможно е. Може би положението не е чак толкова лошо, колкото си мисли мисис Брунър. Разбира се, не би преувеличавала нещата нарочно, но...

— Не преувеличавам — прекъсна ме тя.

— Разбира се. Но — обърнах се към Улф — хората, които не са свикнали да им досаждат, по-лесно се поддават на това чувство. Можем да проверим тази работа със следенето още сега. — Обърнах се към нея: — С такси ли пристигнахте, мисис Брунър?

— Не. Колата и шофьорът ми са отвън.

— Добре. Ще ви изпратя и ще почакам да тръгнете, за да видя какво ще стане. — Изправих се. — Мистър Улф може да ви съобщи решението си утре. — Отидох до кушетката за самуреното палто.

Планът ми успя и това не ѝ хареса. Беше дошла да наеме Нироу Улф и затова още пет минути прави опити да го убеди, но бързо разбра, че само го нервира, стана и ми даде знак да ѝ държа палтото. Действително знаеше доста за Улф. Знаеше, че той не обича да се ръкува, затова не му подаде ръка, но когато я изпратих до вратата, стисна силно и сърдечно моята, тъй като се бе досетила, че ще участвувам при вземането на решението. По седемте стъпала до тротоара имаше няколко заледени места, затова слязох с нея, като я придържах, а шофьорът бе отворил вратата на колата, за да се качи. Преди да се отпрати към колата, тя ме изгледа многозначително с тъмнокафявите си очи и каза:

— Благодаря ви, мистър Гудуин. Разбира се, ще има чек и за вас, отделно.

Шофьорът не ѝ помогна да се качи — очевидно тя предпочиташе да се справя сама, значи не беше от онези вдовици на средна възраст, които обичат да усещат до себе си силна мъжка десница. Когато се качи, той затвори вратата, седна зад волана и потегли, а на трийсетина метра на изток — към Девето Авеню — една кола, която току-що бе

запалила светлините и двигателя си, излезе и мина покрай мен. На предната седалка имаше двама души. Изчаках в студения януарски вятър, докато зави по Десето Авеню. Стори ми се забавно, затова се засмях, докато изкачвах стъпалата, но млъкнах, преди да вляза в коридора.

Улф се бе облегнал назад със затворени очи, но бе свил устни и усмивката в ъгълчето липсваше. Когато се приближих до бюрото му, той едва-едва отвори очи. Взех чека и го разгледах. Никога не бях виждал чек за цели, кръгли, чисти сто бона, въпреки че съм виждал чекове за по големи суми. Оставих го, отидох до бюрото си, седнах, обърнах телефона към себе си, набрах и се свързах с един човек — служител в кметството, на когото веднъж бях направил голяма услуга. Дадох му номера на колата, той каза, че може да му отнеме цял час, а аз отвърнах, че ще чакам със затаен дъх. Като затворих, чух гласа на Улф:

— Наговори ни измислици, нали? Завъртях се със стола.

— Не, сър. Тя е в истинска опасност. Двама мъже седяха в кола, паркирана малко по-надолу. Щом мисис Брунър излезе, те включиха фаровете, а когато ролсът ѝ зави по Десето Авеню, бяха толкова близо зад него, че почти го удариха. Неприкрито следене, но се престарават. Ако ролсът спре внезапно, ще се блъснат в него. Тя е в опасност.

— Ммм! — изръмжа той.

— Да, сър. Съгласен съм. Въпросът е — кои са те? Ако са частни лица, бихме могли да спечелим стоте бона. Но ако наистина са агенти на ФБР, тя просто ще трябва да изтърпи нещастията си, както казахте. Ще научим след около час.

Той погледна стенния часовник. Седем без дванайсет минути. После ме попита:

— Дали мистър Коен е в кабинета си?

— Вероятно. Обикновено свършва към седем.

— Покани го да вечеря с нас.

Ходът беше хитър. Ако възразях, че няма смисъл, защото работата е невъзможна, той би отвърнал, че би трябвало да съзнавам колко важно е да поддържахме добри отношения с мистър Коен (а аз, разбира се, го съзнавах) и че той лично не го е виждал повече от година (което беше истина).

Завъртях се със стола си и набрах номера.

ВТОРА ГЛАВА

В девет часа отново бяхме в кабинета. Лон седеше на червеното кожено кресло, ние с Улф — при бюрата си, а Фриц сервираше кафе с коняк. Бяхме прекарали доста задушевно час и половина в трапезарията — предразположени от мидите в лютив сос, говеждото, задушено в червено вино, тиквеника със сметана и накълцан копър, салатата от авокадо, подправена с орехови ядки, и десертното сирене. Разговорът ни бе обхванал вътрешната политика на Съединените щати, женската интелигентност, вкусовите качества на стридите, структурната лингвистика и цените на книгите. Духовете се бяха разгорещили единствено по въпроса за женския ум, а Лон бе предизвикал това нарочно, за да види колко ще се ядоса Улф.

Лон отпи глътка коняк и погледна часовника си.

— Ако нямате нищо против — каза той, — да минем на въпроса. Трябва да съм на едно място в десет часа. Знам, че няма да ме карате да се отплащам за вечерята, но знам също, че обикновено когато има нещо, което искате да научите или да ми предадете, Арчи телефонира или наминава, така че сегашният случай трябва да е специален. Бих казал дори, че трябва да е направо фантастичен, за да ми поднесете толкова специален коняк.

Улф вдигна една бележка от бюрото си, намръщи се и я остави. Бях я сложил там преди половин час. Вечерята ми бе прекъсната, тъй като се обади служителят, от когото бях поискал сведенията, и преди да се върна на масата, написах на листче от бележника си „ФБР“ и го оставих на бюрото на Улф. Това не се отрази никак добре върху апетита ми. Ако мисис Брунър се лъжеше и преследвачите ѝ не бяха от ФБР, откриваха се големи възможности, включително солидна сума под формата на отделен чек за мен.

Улф отпи от кафето си, остави чашата и каза:

— Останали са ми още четиринайсет бутилки.

— Господи! — възкликна Лон и вдъхна аромата на коняка. Той беше чуден човек. На външен вид нищо особено — пригладена назад

коса, правилни черти и гладка кожа, но каквото и да правеше, винаги изглеждаше на мястото си — когато работеше в стаята си на дванайсетия етаж в сградата на вестник „Газет“ през две врати от ъгловата стая на собственика, когато танцуваше с някоя красавица във „Фламинго“ или когато играеше покер с нас в апартамента на Сол Панцър. Дори сега, когато вдъхваше аромата на петдесетгодишния коняк.

Той отпи една глътка.

— Ще ви кажа каквото поискате — заяви той. — Без изключение.

— Всъщност — започна Улф — работата не е чак толкова специална. Мога да ви кажа със сигурност, че не е и фантастична. Първо, един въпрос: известна ли ви е някаква връзка, колкото и далечна да е тя, между мисис Лойд Брунър и Федералното бюро за разследване?

— Разбира се. На кого не е известна? Тя разпрати на безброй хора книгата на Фред Кук, включително на собственика и главния редактор на нашия вестник. Това е най-новият символ за обществено положение и, дявол да го вземе, аз не получих книга. На вас изпрати ли?

— Не. Купих си я сам. Известно ли ви е дали Бюрото е предприело някакви действия в отговор на това? Разговорът ни е частен и поверителен.

Лон се усмихна:

— Каквито и действия да са предприели, те ще са също толкова частни и поверителни. Ще трябва да попитате Джон Едгар Хувър, освен ако вече знаете. Знаете ли?

— Да.

Лон направи рязко движение с брадичката си.

— Ами, знаете! Тогава и всички онези, които му дават заплатата, също би трябвало да знаят.

Улф кимна.

— Естествено, това е вашата гледна точка. Вие търсите информация, за да я публикувате, а аз — за свой личен интерес. В момента я търся единствено за да реша къде се крие интересът ми. Нямам клиент, не съм поел ангажимент и трябва да поясня, че дори да го поема и да се захвана с работата, вероятно никога не ще бъда в

състояние да ви дам някакви сведения, подходящи за публикуване, независимо какъв ще бъде крайният резултат. Стига да мога, ще ви ги дам, но се съмнявам. Дължим ли ви нещо?

— Не. Ако теглим чертата, аз съм ви длъжник.

— Добре. Ще се възползувам от това. Защо мисис Брунър е разпратила книгите?

— Не знам. — Той отпи глътка коняк и я задържа в устата си, за да усети аромата, преди да преглътне. — Вероятно от чувство за обществен дълг. Самият аз купих пет екземпляра и ги изпратих на хора, които би трябвало да я прочетат, но сигурно няма да го сторят. Имам един познат, който раздаде трийсет книги като коледни подаръци.

— Знаете ли дали мисис Брунър има някаква лична причина да храни неприязън към ФБР?

— Не.

— А да сте чували някакви предположения за такава неприязън? Каквато и да е догадка?

— Не. Но явно вие сте чули нещо. Вижте, мистър Улф. Питам ви съвсем неофициално: кой иска да ви наеме? Ако знам това, може би ще мога да ви кажа един-два факта.

Улф напълни пак чашата си и остави каната с кафето.

— Може и да не ме наемат — отвърна той. — Ако ме наемат, много е възможно никога да не научите кой ме е наел. Що се отнася до фактите, аз знам какво ми трябва. Трябва ми списък на всички случаи, по които напоследък са работили и продължават да работят агентите на ФБР във и около Ню Йорк. Можете ли да ми осигурите такъв списък?

— Дявол да го вземе, не — усмихна се Лон. — Ама че работа! Мислех си, или по-скоро си зададох въпроса, дали е възможно Хувър да иска да се заемете с мисис Брунър. От това би излязла цяла статия. Но ако... Ама че работа! — Той присви очи. — Да не би да се каните да извършите нещо от чувство за обществен дълг?

— Не. Нито пък от лични чувства към някого. Сега обмислям това. Знаете ли как мога да получа такъв списък?

— Не можете. Разбира се, някои от делата им са обществено достояние, като кражбата на скъпоценни камъни от Музея по естествена история и обира на банковата кола пред онази черква в

Джързи — половин милион в дребни банкноти. Но за други съвсем не може да се каже, че са всеизвестни. Прочели сте онази книга. Говори се, разбира се, какво ли не, винаги има приказки, които не са за вестниците. Това ще ви бъде ли от полза?

— Може би, особено ако става дума за нещо съмнително и евентуално незаконно. Такъв ли е случаят?

— Разбира се. Не е забавно да се говори за неща, които не са съмнителни. — Той погледна часовника си. — Разполагам с двайсет минути. Ако ми отпуснете още една малка доза коняк и се договорим, че разговорът ни е частен, и ако сте тръгнали натам, накъдето ми се струва, че сте се запътили, с удоволствие ще дам своя принос. — Той ме погледна. — Арчи, ще ти трябва бележникът.

Двайсет минути по-късно чашата му отново беше празна, аз бях запълнил пет страници от бележника си, а той си бе отишъл. Няма да съобщавам съдържанието на петте страници, защото от него използвахме много малко, а и защото на някои от хората, чиито имена се споменават, няма да им стане приятно. След като изпратих Лон и се върнах в кабинета, аз бях загрижен не за бележника си, а за Улф. Дали действително обмисляше предложението? Не. Невъзможно. Просто си запълваше времето и, разбира се, мъчеше се да ме предизвика. Въпросът бе как да се държа. Той очакваше да избухна. Затова влязох, отидох при бюрото си, усмигнах му се, казах: „Това беше интересно“, дръпнах петте страници от бележника си, скъсах ги на две и щях да ги скъсам още веднъж, но той изрева:

— Спри!

Повдигнах само едната си вежда — нещо, което той не може да направи.

— Извинете — казах съвсем дружелюбно. — За спомен ли?

— Не. Моля те, седни. Седнах.

— — Да не съм пропуснал нещо.

— Съмнявам се. Рядко пропускаш нещо. Един хипотетичен въпрос: ако ти кажа, че съм решил да задържа стоте хиляди долара, какво би отговорил?

— Каквото казахте вие. Невъзможно.

— Това се подразбира. Но продължавай.

— С подробности ли?

— Да.

— Бих казал, че трябва да продадете къщата и съдържанието ѝ и да се преместите в лудница, тъй като очевидно сте се побъркали. Освен ако възнамерявате да я изиграете, само да се престорите, че се заемате със случая.

— Не.

— Значи сте се побъркали. Чели сте книгата. Не бихме могли дори да почнем. Ако се захванете със случая, трябва да нагласите нещата така, че да можете да кажете на ФБР: „Изчезвайте!“, и да ги накарате да спрат. Глупости! Само с вдигане на шум няма да постигнете нищо. Би трябвало наистина да ги притиснете в ъгъла — цялата им проклета банда. Така че да бъдат в безизходно положение. Добре, да речем, че се помъчим да започнем. Ще се захванем с някоя от тези афери — почуках с пръсти върху скъсаните страници — и ще се опитаме да направим нещо. От този миг нататък, когато изляза от тази къща, ще прекарвам цялото си време в гоненици с преследвачи, и то добри. Всички, свързани със случая, ще влязат в списъка. Ще подслушват телефона ни. Същото се отнася и за други телефони — например на мис Роуън, на Сол, Фред и Ори, независимо дали ще ги замесим, или не. И, разбира се, ще подслушват и Паркър. Може би ще се опитат да скалъпят някакво обвинение срещу вас, но вероятно няма да им е нужно. Ако все пак го сторят, то ще е състоятелно. Ще се наложи да спя тук, в кабинета. Прозорци и врати, дори врата с предпазна верига, за тях не представляват нищо. Могат да следят пощата ни. Не преувеличавам. Не се знае към колко от тези средства ще прибягнат, но са в състояние да направят всичко. Разполагат с всевъзможна апаратура, включително такава, за която не съм и чувал.

Кръстосах крака.

— Няма да успеем да направим дори първите стъпки. Но да речем, че успеем, че действително надушим нещо — тогава ще предприемат истинска операция. Разполагат с шест хиляди обучени агенти — някои от тях са сред най-добрите — и триста милиона долара годишно. Ще ви помоля да ми заемете речника, за да потърся по-силна дума от „невъзможно“.

Свалих крака си.

— Не знаем и как точно стоят нещата с мисис Брунър. Не вярвам, че просто ѝ досаждат. Обзалагам се с вас на двайсет срещу едно, че е уплашена до смърт. Тя знае, че някъде има нещо — ако не

свързано с нея, то със сина ѝ, дъщеря ѝ или с брат ѝ, или дори с покойния ѝ съпруг, — и се страхува, че ще го разкрият. Тя знае, че те не само я измъчват, а търсят нещо, което наистина ще ѝ навреди, а това силно ще намали въздействието на книгата. Колкото до стоте бона, за нея това е нищо — пък и все едно, тя се числи към данъчна категория, за която това са дребни суми.

Кръстосах крака.

— Това е, което бих казал. Улф изсумтя:

— Последната част беше неуместна.

— Често говоря неуместно. Това обърква хората.

— Непрекъснато размахваш крака.

— Това също ги обърква.

— Пфу! Не те свърта на едно място и нищо чудно. Мислех, че те познавам, Арчи, но това е нова страна от характера ти.

— Изобщо не е нова. Това е просто здравомислие.

— Не. Това е кучешко здравомислие. Мяташ крака насам-натам, защото опашката ти е подвита. Ето какво каза всъщност: предлагат ми работа с най-големия аванс в практиката ми и с неограничени разноски и хонорар, но трябва да откажа. Трябва да откажа не защото ще бъде трудна и може би невъзможна — приемал съм много работи, които са изглеждали невъзможни, — а защото ще засегна един човек и организацията му и той ще ми отмъсти. Отказвам се, защото не смея да приема; по-скоро ще се поддам на заплаха, отколкото да...

— Не казах това!

— Подразбираше се. Наплашен си. Обезсърчен си. Признавам, не без причина — ръката и гласът на много високопоставени хора са били възпрени от същия трепет. Възможно е така да стане с моите ръка и глас, ако ставаше въпрос само дали да отхвърлим, или да приемем някаква поръчка. Но аз няма да върна онзи чек за сто хиляди долара само защото се страхувам от някакъв насилник. Самоуважението ми не би го позволило. Предлагам ти да вземеш отпуска за неопределено дълго време. Платена — мога да си позволя това.

Свалих крака си.

— От този миг ли?

— Да — мрачно каза той.

— Бележките са записани с личния ми стенографски код. Да ги напечатам ли на машина?

— Не. Така ще се замесиш. Пак ще се срещна с мистър Коен.
Сложих ръце на тила си и го загледах.

— Все още твърдя, че сте се побъркали, и отричам, че опашката ми е подвита между краката, тъй като ги бях просто кръстосал. Ще е голямо представление да се оттегля и да наблюдавам как се заемате с тази работа без мен, но след толкова години съвместно плаване би било подло да ви оставя да потънете самичък. Ако насред пътя загубя кураж, ще ви уведомя. — Взех скъсаните страници. — Искате ли да ги препиша на машина?

— Не. Ще превеждаш каквото е необходимо в хода на работата.

— Добре. Имам едно предложение. Щом сте в такова настроение, не искате ли да им обявите война, като позвъните на клиентката? Тя ни остави телефон, който не е в указателя, но разбира се, се подслушва. Да се свържа ли с нея?

— Да.

Вдигнах слушалката и набрах номера.

ТРЕТА ГЛАВА

Когато около полунощ, преди да си легна, отидох в кухнята да проверя дали Фриц е залостил задната врата, с удоволствие забелязах, че тестото за палачинки — с подквасено мляко — се намираше в една купа върху печката. Положението, в което се бяхме озовали, изискваше нещо повече от препечени филийки и стари кифли. Така че когато малко след девет часа в сряда сутринта слизах по стълбите, знаех, че ме очаква добро зареждане. Щом влязох в кухнята, Фриц включи газта под тигана, аз го поздравих с добро утро и извадих портокаловия сок от хладилника. Улф, който закусва в стаята си — Фриц му носи подноса горе, — вече бе отишъл в оранжерииите на покрива, за да прекара редовните си утринни два часа сред орхидеите; бях го чул да се качва с асансьора. На път към масичката до стената, където закусвам аз, попитах Фриц дали усеща някакво раздвижване.

— Да — отвърна той, — а ти трябва да ми кажеш какво става.

— О, той не ти ли каза?

— Не. Спомена само, че трябва да залоствам вратите, да държа прозорците през цялото време затворени и да си... какво точно означава да си отварям очите на четири?

— Означава да внимаваш. Да не казваш нищо на никого по телефона, ако не искаш да го видиш отпечатано във вестника. Когато си навън, да не правиш нищо, което не би искал да видиш по телевизията. Например — приятелки. Стой далеч от тях. Откажи ги. Подозирай всички непознати.

Фриц остана безмълвен, докато палачинките не добиха най-подходящия златист оттенък. Когато пред мен се озоваха първите две и наденичката, Фриц рече, докато аз ги мажех с масло:

— Искам да знам, Арчи, и имам право да знам. Той каза, че ти ще ми обясниш. Vien. Настоявам за обяснение.

Вдигнах вилицата си.

— Знаеш какво е ФБР.

— Разбира се. Мистър Хувър.

— Така си мисли той. Ние обаче се каним да му натрием носа от името на един клиент. Проста работа, но той е докачлив и ще се помъчи да ни попречи. Впрочем няма да успее. — Пъхнах парче палачинка там, където ѝ беше мястото.

— Но той... той е голям човек. Нали?

— Разбира се. Предполагам обаче, че си виждал негови снимки.

— Да.

— Какво мислиш за носа му?

— Не е хубав. Не е точно *épaté*^[1], но е широк. Не е *bien fait*^[2].

— Значи трябва да бъде натрит. — Набодох наденичката на вилицата си.

Когато свърших и се запътих към кабинета, Фриц вече се беше успокоил. Днес можехме да не се тревожим поне за прехраната си. Докато бършех прах от бюрата, късах страници от календарите и отварях пощата, която беше главно за изхвърляне, обмислях един експеримент. Ако набера някой номер, който и да е, да речем на Паркър, може би щях да успея да разбера дали ни подслушват. Щеше да е интересно да узнаем дали вече са реагирали на разговора ни с мисис Брунър. Отхвърлих идеята. Възнамерявах да се придържам строго към инструкциите си. Ето защо извадих джобния си бележник и още нещо от едно чекмедже на бюрото си, отворих сейфа да взема чека, отидох в кухнята да кажа на Фриц да не ме чака за обяд, грабнах от закачалката в коридора шапката и палтото си и излязох.

Отправих се на изток, като просто се разхождах. Не е трудно да забележите дали ви следят, дори преследвачите да са добри, особено в зимен ден, когато пронизващият вятър е прогонил повечето хора от тротоарите; но те вероятно знаеха къде отивам, така че защо трябваше да си правя труда? В банката на Лексингтън Авеню изпитах удоволствието да видя как касиерът се взира повторно в чека с ококорени очи. Дребните удоволствия на богатите. Излязох отново на улицата и тръгнах на север. Имах да вървя три километра, но беше едва десет и двайсет, аз обичам да ходя пеш, а ако ме следяха, разходката щеше да е от полза за дробовете и краката на преследвачите ми.

Чегирнетажната сграда на Седемдесет и четвърта улица между Медисън Авеню и Парк Авеню бе поне два пъти по-широка от къщата на Улф, но не беше кафява. По три стъпала се слизаше към масивната

външна врата. Вътрешната врата беше от метална решетка и стъкло. Открехна я някакъв човек в черно, почти без устни, който отвори широко едва след като чу името ми. Преведе ме през коридора до отворената врата от лявата страна и ми направи знак да вляза.

Озовах се в неголям кабинет с шкафове за папки, сейф, две бюра, етажерки, отрупана с книжа маса. На стената над масата висеше увеличена снимка на сградата „Брунър“. След като се огледах набързо, спрях поглед върху едно лице — лице, което заслужаваше повече от един поглед, — принадлежащо на жената, седнала при едно от бюрата. Лешниковите ѝ очи срещнаха моите.

— Казвам се Арчи Гудуин — казах аз.

Тя кимна.

— А аз съм Сара Дейкъс. Седнете, мистър Гудуин. — Тя вдигна слушалката, натисна едно копче, след малко съобщи на някого, че съм пристигнал, затвори и ми каза, че мисис Брунър скоро ще слезе. Докато се настанявах на стола, аз я попитах:

— Откога работите при мисис Брунър? Тя се усмихна.

— Попитах ви, защото трябва да поддържам формата си — нали съм детектив — продължих аз. Усмивката ѝ беше много непринудена. — Та откога?

— Вече почти три години. Точно ли искате да знаете?

— Да, но може би ще поговорим по-късно, когато дойде мисис Брунър.

— Не е необходимо. Тя ме предупреди, че ще ми зададете въпроси.

— Е, тогава ще ви ги задам. Къде работехте преди?

— Бях стенографка в корпорацията „Брунър“, а после секретарка на заместник-директора, мистър Томпсън.

— Работили ли сте някога за правителството? Например за ФБР?

Тя се усмихна.

— Не. Никога. Бях двайсет и две годишна, когато започнах работа в корпорацията „Брунър“. Сега съм на двайсет и осем. Не си записвате.

— Записвам тук — посочих челото си. — Откъде ви хрумна, че ФБР ви следи?

— Не знам дали е ФБР. Но трябва да са те, защото никой друг не би ме следил.

— Сигурна ли сте, че ви следят?

— Напълно. Не се обръщам непрекъснато назад, но работното ми време тук е нередовно, тръгвам си в различни часове, а щом стигна до автобусната спирка, винаги се появява един човек, качва се след мен и слиза където слизам аз. Един и същ човек.

— Автобусът по Медисън Авеню?

— Не. По Пето Авеню. Живея в Гринич Вилидж.

— Откога започна това?

— Не съм сигурна. За първи път го забелязах в понеделника след Коледа. И сутрин е там. И вечер, ако излизам. Не знаех, че се прави по този начин. Мислех, че ако следят някого, не искат той да разбере.

— Зависи. Понякога може да искат. Наричат го открито следене. Можете ли да ми опишете човека?

— Разбира се. По-висок е от мен с петнайсет-двайсет сантиметра, около трийсетгодишен, може би малко повече, има издължено лице с правоъгълна брадичка, дълъг тънък нос, малка права уста. Очите му са сивозелени. Винаги е с шапка, така че не знам каква е косата му.

— Разговаряли ли сте с него?

— Не, разбира се.

— Съобщихте ли в полицията?

— Не, адвокатът ме посъветва да не съобщавам. Адвокатът на мисис Брунър. Той ми каза, че ако е ФБР, те ще твърдят, че става въпрос за проверка, свързана със сигурността.

— Прав е. Така правят. Между другото вие ли подхвърлихте на мисис Брунър идеята да разпрати онази книга?

Тя повдигна вежди. Имаше приятно, гладко чело.

— А, не! Аз не бях я чела. Прочетох я чак след това.

— След като започнаха да ви следят?

— Не, след като тя реши да изпрати книгите.

— Знаете ли кой ѝ даде идеята?

— Не знам дали изобщо някой ѝ е давал такава идея. — Тя се усмихна. — Предполагам, че е естествено да ме разпитвате за това, тъй като сте детектив, но ми се струва по-естествено да попитате нея. Дори да знаех, че някой ѝ е дал такава идея, струва ми се, че не...

От коридора се чува стъпки, които приближиха, и мисис Брунър се появи. Щом влезе, станах, Сара Дейкъс — също. Тръгнах към нея,

за да поема протегнатата ръка и да отвърна на поздрава ѝ, а когато тя отиде и седна зад второто бюро, се преместих на друг стол. Мисис Брунър хвърли поглед на купчината документи под едно преспание, бутна ги настрана и ми каза:

— Мисля, че ви дължа благодарност, мистър Гудуин. Дори нещо повече от благодарност.

Поклатих глава.

— Не, не ми дължите нищо. Чекът е вече депозиран и онова, което ще ви кажа, няма никакво значение, но искам да знаете, че бях против. Сега обаче става въпрос за поръчка, която вече сме приели, и аз съм „за“.

Извадих от джоба си листа, който бях взел от чекмеджето на бюрото си, и ѝ го подадох. Върху него бях написал на пишеща машина:

До мистър Нироу Улф,
Западна 35-а улица № 914
Ню Йорк Сити 1

6 януари 1965 г.

Уважаеми мистър Улф,

В потвърждение на вчерашния ни разговор с настоящото ви ангажирам да действувате в защита на интересите ми по въпроса, който разисквахме. Убедена съм, че Федералното бюро за разследване носи отговорността за шпионирането, на което сме подложени аз, семейството и сътрудниците ми, поради причините, които ви посочих, но независимо кой е отговорен, вие се задължавате да разследвате и да направите всичко по силите си, за да се сложи край на това. Какъвто и да е изходът, стоте хиляди долара, които ви дадох като аванс, няма да бъдат обект на никакви искове от моя страна. Ще заплатя всички разноски, които направите от мое име, а ако

постигнете желания от мен резултат, ще ви заплатя хонорар, който ще определите сам.

(Мисис ЛОЙД БРУНЪР)

Тя го прочете два пъти, първо бързо, а после дума по дума. Погледна ме.

— Очаквате да го подпиша?

— Да.

— Не мога. Никога не подписвам нещо, без да го е чел и адвокатът ми.

— Обадете му се и му го прочетете.

— Но телефонът ми се подслушва.

— Знам. Съществува слаба вероятност да станат по-въздържани, щом научат, че давате на Нироу Улф пълна свобода на действие, без ограничения. Кажете това на адвоката си. Не че те се страхуват от Улф — те не се страхуват от никого, — но са им известни доста неща за него. Що се отнася до последното изречение — хонорарът да бъде определен от него, — там ви е предоставена възможност за измъкване. Пише „ако постигнете желания от мен резултат“. Очевидно това ще решите вие, така че не подписвате непопълнен чек. Адвокатът би трябвало да се съгласи.

Тя го прочете пак, после ме погледна право в очите.

— Не мога да направя това. Адвокатите ми не знаят, че съм била при Нироу Улф. Не биха одобрили постъпката ми. Никой не знае, с изключение на мис Дейкъс.

— Значи стигаме до задънена улица. — Вдигнах ръка към нея. — Вижте, мисис Брунър. Мистър Улф няма да се заеме с работата, без да има нещо черно на бяло. Ами ако стане толкова напечено, че поискате да се измъкнете, като го оставите вътре? Или ако започнете да увъртате за какво точно сте го наели и поискате да ви върне аванса?

— Няма да направя такова нещо. Не съм човек, който увърта, мистър Гудуин.

— Добре. Тогава хайде, подпишете го.

Тя погледна писмото, мен, пак писмото и после мисис Дейкъс.

— Вземи го, Сара — каза тя, — и направи препис.

— Имам копие — съобщих аз и й го подадох. Дявол да го вземе, прочете и него. Съпругът й я беше научил добре — или може би адвокатите й, след смъртта му. Тя взе писалка от една масичка и подписа оригинала, а аз протегнах ръка.

— Значи затова мистър Улф настояваше да дойдете тази сутрин.
Кимнах.

— Отчасти. Той искаше да задам на мис Дейкъс няколко въпроса — дали я следят и прочие — и вече й ги зададох. Вчера видях вашите преследвачи. Когато тръгнахте, последва ви кола с двама души и записах номера й. Бяха от ФБР. Държат да разберете, че ви следят. Оттук нататък едва ли ще има какво да ви питаме или да ви съобщаваме, докато не постигнем нещо, но все пак е възможно и ние трябва да се уговорим. Тъй като сте чели онази книга, знаете какво означава изразът „поставям подслушвателна апаратура“. Известно ли ви е дали има подслушвателна апаратура в тази стая?

— Не, не знам. Мислила съм, разбира се, затова и проверявахме няколко пъти. Не съм сигурна. Нали за да я поставят, трябва да влязат в стаята?

— Да. Освен ако електрониката не е създала нещо, за което не споменават, но това е твърде съмнително. Не искам да преувеличавам, мисис Брунър, но ми се струва, че никоя стая в тая къща не е подходящо място за разговори. Навън е студено, но малко чист въздух ще ви бъде от полза. Може би ще си сложите палтото? Тя кимна.

— Сам виждате, мистър Гудуин. В собствената ми къща. Добре. Почакайте ме тук. — И излезе.

Сара Дейкъс ми се усмихваше.

— Защо не се качихте горе? — попита. — Не мога да чувам през стените, нито дори през ключалките.

— Не можете ли? — Огледах я от глава до пети, доволен, че имам оправдание за това. Беше много приятна гледка. — А ако носите в себе си микрофон? Само че съществува един-единствен начин да проверя, а той едва ли ще ви е приятен.

Лешниковите й очи ми се присмиваха.

— Откъде знаете, че няма да ми е приятен?

— От познанията си за човешката природа. Вие сте свенлива. Не сте се приближили до преследвача си да го попитате как се казва и какво иска.

— А, значи мислите, че би трябвало да го попитам?

— Не. Но все едно, че сте го питали. Един въпрос — танцувате ли?

— Понякога.

— Ще науча повече за вас, ако танцуваме заедно. Нямам предвид възможността да участвувате в тази игра на страната на ФБР. Ако бяхте техен човек, не биха следили нея и цялото ѝ семейство, след като вие сте вътре в къщата. Единствената причина, поради която аз...

Клиентката се появи на вратата. Не бях чул стъпките ѝ. Това беше лошо. Мис Дейкъс бе привлекателна, но не дотолкова, че да ми попречи да долавям стъпки, въпреки че в момента говорех. Това можеше да означава само едно: отношението ми към новата работа не ми позволяваше да ѝ се отдам изцяло, а това бе недопустимо. Когато последвах клиентката към вратата, бях стиснал зъби. Човекът в черно отвори вътрешната, а аз външната врата и двамата с мисис Брунър излязохме навън на януарския вятър. Отправихме се на изток, към Парк Авеню, и спряхме на ъгъла.

— По-добре да поговорим прави — започнах аз. — Първо, как да ви открием най-бързо, ако ни се наложи. Никой не може да предвиди какво ще стане. Възможно е дори двамата с мистър Улф да трябва да напуснем къщата му и да се скрием някъде. Ако получите съобщение по телефона или по друг начин, независимо какъв, че пицата е вкисната, веднага отидете в хотел „Чърчил“ и намерете един човек на име Уилям Кофи. Той е детектив в хотела — помощник по охраната. Може да направите това, без да се криете. „Пицата е вкисната.“ Хотел „Чърчил“. Уилям Кофи. Запомнете ги. Не записвайте.

— Няма. — Тя се намръщи. — Предполагам, сте сигурен, че може да му се доверите?

— Да. Ако познавахте мистър Улф по-добре, а и мен, нямаше да зададете такъв въпрос. Запомнихте ли?

— Да. — Тя придърпа яката на палтото си — не самуреното, а друго, за да го загърне по-добре.

— Така. А сега ще ви кажа как да ни намерите вие, ако искате да ни съобщите нещо, което не бива да се разчува. Ще отидете в някоя телефонна будка и ще позвъните на номера на мистър Улф. Който и да ви се обади, ще кажете, че Файдо^[3] е болен, само толкова, и ще затворите. Ще изчакате два часа и ще отидете в „Чърчил“ при Уилям

Кофи. Ще постъпите така само ако имате да ни казвате нещо, което никой друг не трябва да научи. За да ни съобщите нещо, което вече са извършили или им е известно, просто ни се обаждате. Повтарям: „Файдо е болен.“

Тя все още се мръщеше.

— Но те ще разберат за Уилям Кофи още щом отида при него, без да се прикривам.

— Затова ще го използваме само веднъж. Оставете това на нас. Всъщност, мисис Брунър, сега вие сте повече или по-малко извън операцията. Ще работим за вас, но не заедно с вас, нито близо до вас. Вероятно изобщо няма да се наложи да се свързваме. Всичко това са само предпазни мерки за всеки случай. Но има нещо, което трябва да знаем още сега. Казахте, че сте дошли при мистър Улф, за да му дадете онзи чек с шестцифрената сума, само защото ви досаждат. Вие, разбира се, сте богата жена, но постъпката ви е невероятна. Може с основание да се предположи, че дълбоко криете нещо, което засяга вас или семейството ви, нещо, което не искате да излезе наяве, но се страхувате, че те ще го открият. Ако е така, ние трябва да го знаем — не точно в какво се състои, а дали трябва спешно да се намесим. Доближават ли се до него?

Поривът на вятъра я блъсна, мисис Брунър наведе глава и сви рамене.

— Не — каза тя, но вятърът отнесе отговора ѝ и тя повтори по-високо: — Не.

— Но разбира се, възможно е да го открият.

Тя ме погледна, но вятърът я накара да присвие очи.

— Няма да говорим за това, мистър Гудуин. Сигурно всяко семейство си има... нещо. Може би не премислих достатъчно риска, преди да разпратя онези книги, но вече съм го сторила и не съжалявам. Доколкото ми е известно, те не се „доближават“ до нищо. Все още не.

— Това ли е всичко, което имате да ми кажете по този въпрос?

— Да.

— Добре. Ако поискате да добавите още нещо, знаете какво да направите. Ще кажете, че е вкиснато — кое?

— Пицата.

— Кой е болен?

— Файдо.

— Името на човека?

— Уилям Кофи. В хотел „Чърчил“.

— Отлично. А сега се прибирайте, ушите ви се зачервиха. Някой ден вероятно ще се видим пак, но бог знае кога.

Тя докосна ръката ми.

— Какво ще правите?

— Ще се оглеждаме. Ще обикаляме. Ще ровим. Понечи да ми каже още нещо, но се отказа, обърна се и си тръгна. Почаках да стигне до вратата и да влезе, после се отправих на запад. Нямаше смисъл да оглеждам входовете и прозорците, но хвърлих един поглед към паркираните коли, край които минавах, и малко по-нагоре по Медисън Авеню забелязах една с двама души на предната седалка. Спрях. Не ме гледаха — съвсем по начина, по който там, във Вашингтон^[4], ги учат да следят. Отстъпих няколко крачки, извадих бележника си и записах номера на колата. Щом няма да се крием, така да бъде. Все още се правеха, че не гледат, и аз продължих.

Когато свих по Медисън Авеню, не си направих труда да внимавам за преследвачи — предишната вечер се бях уговорил от уличен телефон с един познат таксиметров шофьор, Ал Голър. Часовникът ми показваше единайсет и трийсет и пет, тъй че имах много време и спирах тук-там да разглеждам витрините. На ъгъла на Шейсет и пета улица влязох в дрогерия с барче, избрах си стол близо до прозореца и си поръчах сандвич със солено говеждо и чаша мляко. На масата на Улф няма нямаха нито солено говеждо, нито ръжен хляб. Щом привърших сандвича, поръчах щрудел и кафе. В дванайсет и двайсет и седем бях изпил още една чаша кафе и се завъртях със стола, за да погледна навън. В дванайсет и трийсет и една жълтокафявото такси спря пред входа и аз веднага тръгнах — за малко да се окажа недостатъчно бърз, защото някаква жена се бе отправила към вратата. Изпреварих я, качих се, а Ал вдигна табелката ЗА ГАРАЖ и потеглихме.

— Надявам се, че не те гони полицията — каза през рамо.

— Не — отвърнах. — Преследват ме араби на камили. Нека да повъртим малко из улиците. Трябва да се отърва от тях, макар да се съмнявам, че ще успеем.

Обърнах се назад, за да наблюдавам. Шест завоя и десет минути по-късно вече нямаше съмнение, че сме сами. Казах му да спре на

ъгъла на Първо Авеню и Трийсет и шеста улица. Там му дадох една десетачка, помолих го да ме почака дващсет минути и после, ако не се появя, да си тръгва. Щяха да са достатъчно и пет долара, но клиентката можеше да си позволи десет, а вероятно щяхме пак да се нуждаем от Ал. И то неведнъж. Повървах пресечка и половина на юг, влязох в една сграда, която преди три години не съществуваше, разгледах указателя във файето, научих, че компанията „Евърс Електроникс“ е на осмия етаж, и се качих с асансьора.

Компанията заемаше целия етаж; когато излязох от асансьора, бюрото на секретарката се оказа точно срещу мен. Там седеше не традиционната дама, а широкоплещест здравеняк с масивна брадичка и недружелюбен поглед. Приближих се и рекох:

— Бих искал да се срещна с мистър Ейдриън Евърс. Казвам се Арчи Гудуин.

Той не ми повярва. Не би повярвал дори ако му бях съобщил, че днес е шести януари. Попита:

— Имате ли час?

— Не. Работя за Нироу Улф, частния детектив. Имам някои сведения за мистър Евърс.

Пак не ми повярва.

— Нироу Улф ли казахте?

— Да. Имате ли Библия да се закълна?

Без да си прави труда да се обижда, той взе телефона, каза нещо, изслуша нещо, затвори, нареди ми: „Чакайте тук“, и ме изгледа с пренебрежение. Вероятно се мъчеше да реши дали ще му е трудно да ме опердаши. За да му покажа, че не съм развълнуван, аз му обърнах гръб и отидох да разгледам една снимка на стената — дълга двуетажна сграда с надпис „Заводът на «Евърс Електроникс» в Дейтън“. Почти приключвах преброяването на прозорците ѝ, когато някаква жена отвори вратата, произнесе името ми и ми каза: „Елате.“ Последвах я по един коридор, после свихме и стигнахме до врата, на която бе написано „Мистър Евърс“. Тя отвори, аз влязох, но тя не ме последва.

Той седеше зад бюрото между два прозореца, захапал сандвич. Направих две крачки, спрях и казах:

— Не исках да ви прекъсвам обяда.

Сдъвка хапката си, като преценяваше през очилата без рамки що за стока съм. Лицето му бе с правилни черти — от онези лица, които

не се запомнят, освен ако не си поставите това за цел. Спря да дъвче, отпи от кафето в картонена чаша и отвърна:

— Все се намира някой да ми го прекъсне. Каква е тази работа с Нируу Улф и какви са тези сведения? За какъв вид сведения става въпрос? — Отхапа пак от сандвича: пушена съомга с препечен бял хляб.

Приблжих се до един стол пред бюрото му и седнах.

— Възможно е вече да са ви известни — казах. — Във връзка с един правителствен договор.

Той сдъвка залька си и попита:

— Нируу Улф за правителството ли работи?

— Не. Работи за частен клиент. Клиентът се интересува от обстоятелството, че след проверката за сигурност на някакъв служител от вашата компания правителството или е отменило договора, или се кани да го отмени. Въпросът представлява обществен интерес и...

— Кой е клиентът?

— Не мога да ви съобщя името му. Поверително е и...

— Свързан ли е с нашата компания?

— Не. По никаква линия. Както ви споменах, мистър Евърс, става дума за обществен интерес, нали разбирате? Ако се злоупотребява с правото да се извършват проверки за сигурност, като се нарушават личните и имуществените права на гражданите, това вече не е само частен въпрос. Клиентът на мистър Улф се интересува именно от този аспект. Всичко, което ми съобщите, ще бъде строго поверително и ще бъде използвано само с ваше разрешение. Естествено, вие не искате да загубите този договор, научихме, че е голям, но като гражданин едва ли бихте желали да станете свидетел на една несправедливост. Това е проблемът от гледна точка на клиента на мистър Улф.

Той сложи остатъка от сандвича върху бюрото и ме загледа изпитателно.

— Казахте, че разполагате със сведения. Какви са те?

— Е, мислехме, че е възможно да не знаете, че договорът ще бъде отменен.

— Това е известно на стотици хора. Нещо друго?

— Очевидно причината да бъде отменен е, че при проверката за сигурност били разкрити известни факти от личния живот на вашия

първи заместник-директор. Това повдига два въпроса: доколко така наречените факти отговарят на действителността и дали наистина той или вашата компания представляват заплаха за сигурността. Дали не постъпват несправедливо и с него, и с вас?

— Нещо друго?

— Това е всичко. Струва ми се достатъчно, мистър Евърс. Ако не искате да говорите за това с мен, обсъдете въпроса със самия мистър Улф. Ако не са ви известни положението и репутацията му, проверете ги. Той ми нареди да поясня, че ако извлечете някаква изгода от онова, което върши, не ще очаква заплащане от вас. Не си търси клиент — вече си има.

Евърс се намръщи.

— Не разбирам. Клиентът... вестник ли е?

— Не.

— Списание? „Тайм“?

— Не. — Реших да поразширя инструкциите си. — Мога само да ви кажа, че е частно лице, което е на мнение, че ФБР започва да се самозабравя.

— Не ви вярвам. И тази работа никак не ми харесва. — Той натисна някакъв бутон. — А вие от ФБГ ли сте?

Отвърнах, че не съм, и продължавах да говоря, но вратата се отвори и се появи жената, която ме въведе, а Евърс рязко нареди:

— Изпратете този човек, мис Бейли. До асансьора.

Възразих. Казах, че ако обсъди въпроса с Улф, най-лошото, което би могло да се случи, ще е да загуби договора си, а очевидно той вече го е загубил, така че ако има някаква възможност да се спаси...

Но от изражението на лицето му, когато посегна да натисне друг бутон, разбрах, че няма смисъл да продължавам. Не успях да го убедя и нямаше надежда да успея. Станах и си тръгнах, мис Бейли ме следваше по петите, а навън във фойето установих, че този ден просто не ми върви. В момента, в който влязох във фойето, вратата на асансьора се отвори и се сблъсках с един човек, който съвсем не ми беше непознат. Преди около година работех по някакъв случай и имах вземане-даване с един агент от ФБР на име Морисън — пред мен беше тъкмо той. Първо се срещнаха погледите ни, а после и самите ние. Като протегна ръка, той каза:

— Я виж ти! Нироу Улф електроника ли използва вече?

Приятелски му стиснах ръката и се усмигнах широко.

— Стремим се да не изоставаме — отвърнах. — Сега се каним да инсталираме подслушвателна апаратура в една небезизвестна сграда на Шейсет и девета улица^[5]. — Направих крачка към асансьора и натиснах копчето. — Проучвам най-новите достижения.

Той се засмя от учтивост и отговори, че в такъв случай сигурно ще се наложи да водят само зашифровани разговори. Вратата на асансьора се отвори, аз влязох и тя плавно се затвори зад мен. Този ден наистина не ми вървеше. Не че имаше голямо значение, дето не бях стигнал доникъде с Евърс, но винаги е лошо, когато нещо не потръгне, а господ ми е свидетел, че точно тогава имахме най-голяма нужда от късмет. Когато се озовах на улицата и се запътих на север, съвсем не летях от щастие, а стъпвах тежко по тротоара.

Двайсетте минути бяха изминали и Ал си бе отишъл. По това време на Първо Авеню има много таксита, спрях едно и дадох адреса.

[1] Сплескан (фр.). — Б. пр. ↑

[2] Правилен (фр.). — Б. пр. ↑

[3] Файдо (от лат. „верен“) е едно от най-разпространените кучешки имена. — Б. пр. ↑

[4] Главната квартира на ФБР се намира във Вашингтон. — Б. пр.

↑

[5] Сградата на ФБР в Ню Йорк. — Б. пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

В единайсет без четвърт в сряда вечерта, в песимистично настроение и напълно изтощен, изкачих стъпалата пред старата кафява къща и натиснах звънеца. Веригата беше закачена и някой трябваше да ми отвори. Още от вратата Фриц попита дали искам да ми стопли патицата с къри, на което изръмжах: „Не.“ Свалих палтото и шапката си, влязох в кабинета и там заварих чудака гений зад бюрото си, удобно разположен на стола, направен по поръчка за неговите сто и петдесет килограма, с бутилка бира и чаша на поднос пред него, и с разтворена книга, която четеше — „Съкровищницата на нашия език“ от Линкълн Барнет. Отидох до бюрото си, завъртях стола и седнах. Щеше да вдигне поглед, щом свърши абзаца.

Така и стори. Дори си отбеляза мястото, докъдето беше стигнал, с тънката златна лента, подарена му преди години от един клиент, който едва ли можеше да си позволи такива подаръци, и остави книгата.

— Сигурно си вечерял — каза той.

— Не съм. — Кръстосах крака. — Ядох нещо мазно, не помня какво точно, в някаква дупка в Бронкс. Прекарах...

— Фриц ще стопли патицата и...

— Не, няма да я стопли. Вече му казах, че не искам. Прекарах един от най-отвратителните дни в живота си и ще го завърша както се полага. Ще ви докладвам подробно и ще си легна с вкус на лой в устата. Първо...

— Дявол да го вземе, трябва да ядеш!

— Отказвам. Първо, относно клиентката...

Предадох му разговора дума по дума, като не пропуснах нищо от действието, включително двамата в паркираната кола, чийто номер бях записал. Накрая добавих някои свои съмнения, че: а) ако си направим труда да проверим регистрационния номер на колата, само ще хвърлим на вятъра десет цента, б) бихме могли да зачеркнем от списъка Сара Дейкъс или в най-добрия случай да я отнесем по дело за бъдещи

справки и в) каквито и тъмни дела да са потулени в семейство Брунър, те все още не са излезли на бял свят или поне така смята клиентката. Станах да му подам писмото, подписано от мисис Брунър, но той само го погледна и каза да го прибера в сейфа.

Предадох му дума по дума и историята с Евърс, като, разбира се, не пропуснах Морисън. Единственото мнение, което изказах по този въпрос, бе, че не бях подхванал работата правилно, че трябваше да му подхвърля за някакви тайни сведения, с които той не разполага и не би могъл да научи; също така, че бихме могли да упражним известен натиск, за да спасим договора му, а ако успеем, ще очакваме да ни плати. Би било, разбира се, рисковано, но може би щеше да му развърже устата. Улф поклати глава и заяви, че това би ни поставило в много уязвимо положение. Станах, заобиколих бюрото му, отидох до масичката, където се намираше речникът, открих каквото търсех и се върнах на мястото си.

— „В състояние да бъде наранен“ — казах. — „Изложен на атака или увреждане“. Това е значението на „уязвим“. Ще трябва много да се изхитрим, за да попаднем в по-уязвимо положение от това, в което сме сега. Но нека довърша разказа си. Цял следобед търсих Ърнст Мулър, който е обвинен в съучастничество за пренасяне на крадени стоки през междуцатската граница и сега е пуснат под гаранция. С него нещата се развиха по-лошо, отколкото дори с Евърс. Той си науми да ме удари, а не беше сам, така че се наложи да отвърна и може да съм му счупил ръката. После...

— Наранен ли си?

— Наранени са само чувствата ми. После, след като изядох онази гадост, се отправих към Джулия Фенстър, която е била несправедливо или справедливо обвинена в шпионаж, съдена и оправдана и така прекарах вечерта, цялата вечер, като се мъчех да я откроя. Накрая намерих брат й, но не и нея, а той не ни върши работа. Едва ли е възможно да се постигне по-малко за цял ден тичане. Поставих истински рекорд. А тия тримата бяха най-обещаващи. Горя от нетърпение да видя каква програма сте наредили за утре.

— Причината се крие отчасти в празния ти стомах — отвърна той. — Ако не искаш патица, то хапни поне един омлет.

— Не.

— Тогава хайвер. Имаме половин кило пресен хайвер.

— Добре знаете, че обичам хайвер. Не бих му нанесъл такова оскърбление.

Той си наля бира, изчака пяната да стане точно сантиметър и половина, отпи, облиза устни и ме огледа.

— Арчи, да не се опитваш да ме принудиш да върна аванса?

— Не, известно ми е, че не мога.

— В такъв случай говориш глупости. Добре съзнаваш, че сме се заели с работа, която — погледнато логично — е невъзможна. Така си казахме и двамата. Вероятността сведенията на мистър Коен да ни помогнат да сложим начало е много малка, но допустимо е някое от тях да ни бъде от полза. Налучкване има във всяка операция; а сегашната се състои изцяло от налучкване. Оставени сме на благоволенieto на съдбата; можем само да я приканваме, но не и да ѝ повеляваме. Нямам програма за утре; тя зависеше от днешния ден. Не можеш да знаеш дали е бил съвсем безполезен. Възможно е случайно да сме настъпили някого и той да се е размърдал. Ако не днес, възможно е да го настъпим утре или пък другата седмица. Ти си изморен и гладен. По дяволите, хапни нещо! Поклатих глава.

— Какво ще правим утре?

— Това ще обмислим сутринта. Не тази вечер. — Той вдигна книгата си.

Станах, ритнах стола, взех писмото от бюрото си и го прибрах в сейфа, отидох в кухнята и си налях чаша мляко. Фриц си беше легнал. Помислих си, че онова, което би било оскърбление за хайвера, ще е оскърбление и за млякото, затова го излях обратно в картонената кутия, взех друга чаша и бутилка уиски „Олд Санди“, налях си три пръста и отпих солидна глътка. Така убих мазния вкус в устата си и след като проверих дали задната врата е заключена, довърших уискито, изплакнах чашите, изкачих двата етажа до стаята си, съблякох се и си сложих пижамата и пантофите.

Поколебах се дали да взема електрическото одеяло, но се отказах. В критични обстоятелства един мъж трябва да бъде готов на известни лишения. От леглото си взех само възглавницата, а чаршафи и одеяла извадих от шкафа в коридора. Натоварен с тях, слязох по стълбите, отидох в кабинета, магнах възглавниците от кушетката и постлах чаршафите. Разгъвах одеялото, когато чух гласа на Улф:

— Съмнявам се в необходимостта от тия мерки.

— Аз пък не се съмнявам. — Метнах одеялото, после другото и се обърнах. — Чели сте онази книга, нали? Когато пожелаят, действуват бързо. Някои документи от папките ни биха им доставили голямо удоволствие. А да не говорим за сейфа.

— Хайде де! Преувеличаваш. Да разбият сейф в къща, пълна с хора?

— Няма да им се наложи да разбиват тази развалина. Не е зле да си набавите някои книги по електроника. — Подпъгнах одеялата откъм долния край на кушетката.

Той избута стола си, надигна се, пожела ми лека нощ и си Отиде, като взе със себе си „Съкровищницата на нашия език“.

В четвъртък очаквах след като Фриц му поднесе закуската и слезе, да ми съобщи да се кача при Улф за разпореждания, но Фриц не каза нищо. И тъй като Улф нямаше да излезе от оранжерии преди единайсет, аз се захванах, без да бързам, с обичайната домакинска работа и когато свърших с подреждането — завивките обратно горе в шкафа, закуската — преглътната, „Таймс“ — прегледан, пощата — отворена и поставена под преспапието върху бюрото на Улф, а Фриц — със задоволено любопитство, приближаваше десет часът. Фриц бе задоволил любопитството си, но не се чувствуваше спокоен. Като всички нас и той добре си спомняше онази нощ, когато атакуваха оранжерии с картечници от покрива насреца, счупиха стотици стъкла и съсипаха хиляди орхидеи: сега си беше наумил, че съм се преместил да спя в кабинета, защото спалнята ми гледа към Трийсет и пета улица и представлението ще се повтори. Обясних му, че съм охрана, а не беглец, но той не повярва и ми го каза.

След като отворих пощата, оставаше ми единствено да си убивам времето. Някакъв доставчик на риба позвъни по телефона на Фриц и аз проследих разговора им, но не улових признаци на подслушвателна апаратура, макар да бях сигурен, че ни подслушват. Да живее техниката! Съвременната наука дава възможност на всеки да прави каквото си иска, без никой да може да разбере какво, по дяволите, става. Извадих бележника си от чекмеджето и прегледах сведенията, които ни беше дал Лон Коен, като обмислях най-различни възможности. Имаше общо четиринайсет точки и поне пет от тях очевидно не водеха доникъде. От другите девет бяхме опитали наслуки три без никакъв резултат. Оставаха ни шест и ги прецених

една по една. Реших, че най-обещаващата или във всеки случай най-малко необещаващата е свързана с някаква жена, която бяха уволнили от Държавния департамент, а после я бяха назначили отново, и вече протягах ръка към телефонния указател на Вашингтон, за да проверя номера ѝ, когато на вратата се позвъни.

Излязох в коридора, за да погледна през шпионката, като очаквах да видя един или може би двама непознати. Директният метод. Или пък Морисън. Но видях добре познатото ми лице на доктор Волмър, чийто кабинет е в собствената му къща малко по-надолу, преди ъгъла. Отворих вратата, казах му, че ако си търси пациенти, трябва да опита при съседите, и протегнах ръка да поема шапката му.

Той остана с нея.

— И без това имам прекалено много работа, Арчи. Всички са се разболели. Но току-що получих съобщение за теб, по телефона. От някакъв мъж, не си каза името. Поиска да ти го предам лично. Трябва да отидеш в хотел „Уестсайд“, на Двайсет и трета улица, стая двеста и четиринайсета в единайсет и трийсет или колкото може по-скоро след този час и да си сигурен, че не те следят.

Повдигнах вежди.

— Страшно съобщение!

— И аз си помислих същото. Човекът каза, че сигурно ще ме помолите тази работа да остане само между нас.

— Добре. — Погледнах часовника си — десет и четирийсет и седем. — Какво друго каза?

— Това беше всичко, но първо ме попита дали ще дойда да ви го предам лично.

— Стая двеста и четиринайсета, хотел „Уестсайд“.

— Точно така.

— Какъв беше гласът?

— Не се отличаваеше с нищо, не беше нито висок, нито нисък. Просто нормален мъжки глас.

— Добре, докторе, хиляди благодарности. Нуждаем се от още една услуга, ако можете да ни я окажете. Занимаваме се с една операция, която е малко особена, и сигурно са забелязали, че идвате при нас. Възможно е някой да поиска да разбере защо сте идвали. Ако ви питат, можете да...

— Ще им кажа, че си позвънил по телефона и си ме помолил да дойда да ти прегледам гърлото.

— Не. Така ще направите двойна грешка. Те знаят, че ми няма нищо на гърлото и са сигурни, че не съм ви се обадил. Телефонът ни се подслушва. Бедата е там, че ако някой се досети, че получаваме поверителни сведения чрез вас, ще започнат да подслушват и вашия телефон.

— Господи! Но нали е незаконно!

— Да, иначе не би било така забавно. Ако някой ви попита, може или да се възмутите и да му кажете да си гледа работата, или любезно да му обясните; че сте дошли да измерите кръвното налягане на Фриц — не, не си носите апарата. Дошли сте...

— Дошъл съм, за да взема рецептата му за охлюви по бургундски. Така ще е по-добре. Нека поводът не е професионален. — Той тръгна към вратата. — Арчи, положението сякаш е доста деликатно.

Кимнах и му благодарих още веднъж, а той ми каза да предам много поздрави на Улф. Затворих вратата след него, но не си направих труда да слагам резето, тъй като скоро щях да излизам. Отидох в кухнята и съобщих на Фриц, че току-що е дал рецептата си за охлювите по бургундски на доктор Волмър, а после влязох в кабинета и позвъних в оранжерията по вътрешния телефон. Отказвах да повярвам, че могат да подслушват и вътрешния телефон. Обади се Улф и аз му разказах за посещението. Той изсумтя и попита:

— Имаш ли представа кой може да бъде?

— Никаква. Не е ФБР. Защо ще се обаждат? Може би, цитирам думите ви, „случайно сме настъпили някого и той се е размърдал“. Евърс или мис Фенстър, или дори Мулър. Някакви инструкции?

Той каза: „Пфу!“, и ми затвори. Признавам, бях си го изпросил.

Трябваше да се справя с проблема да открия преследвача си и да се отърва от него, а това може би щеше да ми отнеме време, така че се налагаше да потърся помощ, ако исках да съм точен за срещата. Освен това трябваше да се подготвя и за слабата вероятност Ърнст Мулър да се е обидил, задето му извих ръката, и да се кани да ми върне комплимента — затова извадих от чекмеджето кобура и презрамката, праметнах ги през рамо, взех моя „Марли“, калибър 38, и го заредих. Възможно беше да са ми необходими и друг вид амуниции, затова

отворих сейфа и извадих една хилядарка в използвани банкноти от десет и двацет долара от резервните пари. Съществуваха, разбира се, и други възможности като например да бъда сниман в стая с гола дама или с труп и още бог знае какво, но от този мост щях да скачам с главата надолу, когато стигнех до него.

В единайсет без една минута излязох от къщи. Без да се оглеждам, се отправих към дрогерията на ъгъла на Девето Авеню, влязох вътре, отидох до телефонната кабина и набрах номера на гаража на Десето Авеню, където паркираме херона^[1], чийто собственик е Улф, но го карам аз. Том Халорън, който работи там от десетина години, не отговаряше, но след като почаках малко, го откриха и аз му обясних плана; той обеща да бъде готов след пет минути. Реших, че ще е по-добре да му дам десет и преди да тръгна, се повъртях пред рафта с книгите. Тръгнах обратно към Десето Авеню, минах край кафявата къща, свих вдясно, влязох в офиса на гаража, излязох от другата врата и прекосих до един форд, който чакаше със запален двигател. Том седеше зад волана. Качих се отзад, свалих си шапката и се свих на пода така, че да не се виждам, и колата тръгна.

В този модел форд имаше място за краката, но не и за тялото на мъж с ръст един и осемдесет, който не е от каучук, така че бях силно притеснен. След пет минути започнах да подозирам, че Том спира рязко и взема завоите остро само за да види колко съм издръжлив, но се намирах в безизходно положение — и то в много отношения. Още малко, и ребрата ми щяха да поддадат, а краката ми бяха изтръпнали, когато той спря за шести път и чух гласа му:

— Хайде, приятелче. Всичко е чисто.

— Дявол да го вземе, ще се наложи да ме измъкваш с лост.

Той се засмя. С труд изправих глава и рамене, хванах се за края на облегалката, измъкнах се някак и си сложих шапката. Бяхме на Двайсет и трета улица и Девето Авеню.

— Сигурен ли си? — попитах го аз.

— Абсолютно. Няма грешка.

— Прекрасно. Но следващия път вземи линейка. В ъгъла ще намериш парченце от ухото ми. Запази го за спомен от мен.

Излязох. Попита ме дали има още нещо, казах му, че няма и че ще му благодаря по-късно, и той потегли.

Хотел „Уестсайд“, между двете пресечки, не беше точно дупка, въпреки че мнозина биха го нарекли така. Очевидно все още носеше печалба на собствениците си, тъй като фасадата му бе нова, а и фойайето беше преустроено преди няколко години. Влязох, без да обръщам внимание на никого и на нищо, включително и на плешивото пиколо, отидох до асансьора, който беше без придружител, натиснах копчето и се заизкачвах. Като излязох и се приближих до първата врата, за да видя номера на стаята, забелязах, че ръката ми сама се е мушнала под палтото и докосва пистолета, и се подсмяхнах. Ако онзи, който ме очакваше, бе Джон Едгар Хувър, то по-добре да внимава, иначе можеше да си изпати. Вратата на стая двеста и четиринайсета — по средата на коридора, отляво — бе затворена. Часовникът ми показваше единайсет и трийсет и три. Почуках, чух стъпки и вратата се отвори, а аз останах с отворена уста. Пред мен бе кръглото зачервено лице и широкоплещестата фигура на инспектор Креймър от отдел „Убийства — Южен Ню Йорк“.

— Точно навреме — изръмжа той. — Влизай. — Отстъпи и аз прекрачих прага.

Толкова отдавна бях свикнал да оглеждам обстановката около себе си, че докато се съвземах от изненадата, автоматично обходих стаята с поглед: двойно легло, тоалетка с огледало, два стола, маса с бележник, който беше за смяна, отворена врата към банята. После, докато оставях шапката и палтото си, изживях още една изненада — единият от двата стола, който бе без облегалки за ръцете, беше преместен до масата, а на масата се намираще картонена кутия с мляко и чаша. Господи, той го беше купил и приготвил за своя гост. Няма да ви се разсърдя, ако не ми повярвате. Аз също не повярвах, но това е самата истина.

Той отиде до другия стол, който имаше облегалки, седна и попита:

— Отърва ли се от опашката си?

— Разбира се. Винаги спазвам инструкциите.

— Седни.

Седнах на другия стол. Той впери сивите си очи в мен.

— Подслушват ли телефона на Улф? Погледите ни се срещнаха.

— Вижте — казах аз, — много добре знаете как стоят нещата.

Ако бях направил списък на сто души, които биха могли да са тук,

вашето име нямаше да бъде в него. Това мляко за мен ли е?

— Да.

— Значи сте се побъркали. Вие не сте онзи инспектор Креймър, когото познавам толкова добре, и аз не знам срещу какво съм изправен. Защо искате да знаете, дали подслушват телефона ни?

— Защото нещата и без това са сложни и не искам да ги усложнявам повече. Обичам простотата. Бих искал да знам дали можех просто да ти се обадя и да те помоля да дойдеш тук.

— Разбира се, че бихте могли, но ако се бяхте обадили, щях да ви предложа да се поразходим с кола, вместо да идвам тук.

Той кимна.

— Добре. Искам да знам едно нещо, Гудуин. Известно ми е, че Улф се е забъркал с ФБР, и искам да науча подробности. Всичко. Дори ако ни с потребен цял ден.

Поклатих глава:

— Това е извън разрешените граници и вие го знаете.

Той избухна:

— Дявол да го вземе, било извън разрешените граници! А това, че съм тук! Че те накарах да дойдеш тук! Мислех, че имаш малко ум! Не съзнаваш ли какво правя?

— Не. Нямам и най-смътна представа какво правите.

— Тогава ще ти кажа. Познавам те много добре, Гудуин. Известно ми е, че двамата с Улф ми правите номера, сигурен съм в това, но знам и докъде може да се разпрострете. Затова сега ще ти кажа нещо на четири очи. Преди около два часа ми се обади шефът. Позвънил му Джим Перацо — знаеш ли кой е Джим Перацо?

— Да, по една случайност. От Бюрото за издаване на разрешителни за частни детективи към Държавния департамент, щат Ню Йорк, Бродуей номер двеста и седемдесет.

— Е, да, ти поне би трябвало да знаеш. Няма да се впускам в подробности. ФБР иска Перацо да отнеме разрешителното на Улф, както и твоето. Перацо иска шефът да му предаде всичко, с което разполагаме за вас. Шефът знае, че от години поддържам... ъ-ъ... връзки с вас и иска подробен доклад, писмено. Знаеш какво нещо са докладите, зависи кой ги пише. Преди да напиша този доклад, искам да знам какво е сторил Улф, за да си навлече гнева на ФБР. Искам да ми разкажеш всичко.

Когато ви покажат нещо, което трябва да огледате добре, от полза е да намерите някаква работа за ръцете си, например да си запалите цигара (само че аз не пуша) или да си издухате носа. Вдигнах кутията с мляко, отворих я в горния ъгъл и внимателно си налях. Едно нещо беше очевидно. Креймър би могъл или да ми позвъни да отида в кабинета му, или той да ни посети, но не бе постъпил така, защото подозираше, че подслушват телефона ни и наблюдават къщата. Следователно не искаше ФБР да научи, че влиза във връзка с нас, и бе положил много усилия, за да го постигне. Сега ми разправяше за ФБР, Перацо и началника си, което беше смешно: един полицейски инспектор не говори за такива неща пред някакъв си частен детектив! Следователно той не искаше да загубим разрешителните си и нещо го гризеше. Трябваше да разбере какво. В подобна ситуация, преди да си отворя устата, особено пред полицаи, би трябвало да позвъня на Улф и да му опиша положението, но това беше изключено. Неизменните ми инструкции бяха, че във всяка извънредна ситуация трябва да постъпвам както повелява разумът, като се ръководя от досегашния си опит.

Така и направих. Отпих малко мляко, оставих чашата и заявих:

— Щом като вие може да престъпите свое правило, то и аз мога. Работата е следната...

Разказах му цялата история — разговора с мисис Брунър, аванса от сто бона, вечерта с Лон Коен, разговора ми с мисис Брунър и Сара Дейкъс, деня, който прекарах в „Евърс Електроникс“ с Ърнест Мулър и Джулия Фенстър, и това, че спя на кушетката в кабинета. Не му предадох всичко дума по дума, но обхванах основните моменти и междувременно отговарях на въпросите му. Когато свърших, чашата ми бе празна, а той стискаше между зъбите си пура. Креймър не пуши пури, а само ги обезобразява.

Той извади пурата от устата си и каза:

— Значи стоте бона остават за него независимо от резултата.

Кимнах:

— И отделно ще има чек за мен. Не ви ли споменах това?

— Спомена го. Не се учудвам от Улф. При неговата егоцентричност не съществуват човек или работа, с които да не се захване, стига да му се плати. Изненадан съм от теб. Както ти е добре известно, срещу ФБР не се рита. Това се отнася дори за Белия дом. А

вие подскачате като палячовци и чоплите раните на хората. Търсите си го и ще си го намерите. Побъркали сте се.

Налях си мляко.

— Абсолютно сте прав — отвърнах. — Откъдето и да погледнем, вие сте напълно прав. Преди час бих казал „амин“. Но знаете ли, сега изпитвам други чувства. Споменах ли онова, което мистър Улф каза снощи? Че е възможно случайно да настъпим някого и да го накараме да се размърда? Добре, настъпили сме ги, те са настъпили Перацо, той е бил принуден да се обади на шефа ви, шефът ви се е обадил на вас, а вие сте си направили труда да ме докарате тук без свидетели и да ме почерпите литър мляко, което е направо невероятно. Щом може да се случи едно невероятно нещо, защо да не очакваме и друго? Ще ми отговорите ли на един въпрос?

— Питай.

— Трудно е да се каже, че обичате Нироу Улф, а мен със сигурност не ме обичате. Защо искате да напишете доклад до шефа си, с който да затрудните отнемането на разрешителните ни?

— Не съм казвал такова нещо.

— Глупости. — Потупах картонената кутия с мляко. — Всичко говори за това. Както и начинът, по който ме накарахте да дойда тук. Защо?

Той стана, отиде на пръсти до вратата, плавно и безшумно, като се имат предвид възрастта и теглото му, отвори я рязко и подаде глава навън. Очевидно не бе толкова сигурен като мен, че не са го проследили. Той затвори вратата, влезе в банята и аз чух шума на водата от крана; след малко се върна с чаша вода. Изпи я, без да бърза, остави чашата на масата, седна и присви очи срещу мен.

— От трийсет и шест години съм полицаи — започна той — и за първи път си отварям устата пред външен човек.

Усмихнах му се.

— Поласкан съм. Или пък можете да считате, че мистър Улф е поласкан.

— Дрън-дрън! Той не би разпознал ласкателството, дори ако цялото е облепено с етикети, и същото се отнася за теб. Гудуин, ще ти кажа нещо, което е предназначено единствено за теб и за Улф, за никой друг. Никакъв Лон Коен, Сол Панцър или Лили Роуън. Разбрахме ли се?

— Не знам защо намесвате мис Роуън, тя е само моя лична приятелка. И няма смисъл да ми казвате нещо, което не ще можем да използваме.

— Ще го използвате, бъди спокоен. Но не сте го научили от мен. Никога и пред никого няма да казвате откъде го знаете.

— Добре. Мистър Улф не е тук да гарантира това с честната си дума, така че аз ще ви я дам вместо него. Давам ви нашата честна дума.

— Ще трябва да се задоволя с нея. Не е нужно да си водиш бележки, паметта ти е като магнетофон. Говори ли ти нещо името Морис Олтхаус? — Той го произнесе буква по буква.

Кимнах.

— Четох във вестниците. Случаят, който не сте разкрили. Застрелян. В гърдите. В края на ноември. Пистолетът липсва.

— В петък през нощта, дванайсети ноември. Трупът бе намерен на другата сутрин от чистачката. Умрял между осем вечерта в петък и три часа сутринта в събота. Един изстрел, куршумът влязъл през гърдите, минал през сърцето и излязъл откъм гърба, като засегнал ребро. После продължил и се ударил в стената на сто двацет и седем сантиметра от пода, но вече бил загубил силата си и само я одраскал. Олтхаус лежал по гръб, с опънати крака, лявата му ръка — по тялото, дясната — на гърдите. Бил облечен, но без сако, по риза. Никакъв безпорядък, никакви признаци на съпротива. Както каза, пистолетът липсва. Много бързо ли говоря?

— Не.

— Прекъсни ме, ако имаш въпроси. Това станало в хола на апартамента му на третия етаж на Арбър Стрийт номер шейсет и три — две стаи, кухня-бокс и баня. Живеел там от три години, сам, неженен, трийсет и шест годишен. Журналист на свободна практика и през последните четири години написал седем статии за списанието „Тик-Ток“. През март щял да се ожени за едно момиче на име Мариан Хинкли, двацет и четири годишна, от редакцията на „Тик-Ток“. Разбира се, бих могъл да продължа. Само че няма нищо, свързано с посещенията му, връзките или колегите му, което би помогнало. Поне на нас не ни помогна.

— Пропуснахте една малка подробност — калибъра на куршума.

— Не съм пропуснал нищо. Куршумът липсваше. Отворих широко очи.

— Да. Убиецът е бил човек на реда.

— Да. Човек на реда и също така — хладнокръвен. Ако се съди по раната, калибърът е бил трийсет и осми или по-голям. Ето още два факта. Първо: от три седмици Олтхаус събирал материали за статия в списание „Тик-Ток“, посветена на ФБР, а в апартамента му нямаше никаква следа от тях, абсолютно нищо. Второ: към единайсет часа в петък вечерта трима агенти на ФБР излезли от къщата на Арбър Стрийт номер шейсет и три, свили зад ъгъла, където била колата им, и си заминали.

Мълчах и го гледах. Съществуват различни причини да си държите устата затворена, но най-добрата от тях е, когато няма какво да кажете.

— Значи те са го убили — продължи Креймър. — Дали са отишли там, за да го убият? Не, разбира се. Можем да си представим нещата по няколко начина. Този, който ми допада най-много, е, че са му позвънили, той не е вдигал телефона и те са помислили, че е навън. Качили се, позвънили на вратата, но той пак не отговарял, така че те отворили и влезли да си напълнят торбата. Той извадил пистолет, а някой от тях го застрелял, преди Олтхаус да успее да натисне спусъка. Добре ги обучават в онова мазе във Вашингтон. После потърсили каквото им трябвало, намерили го и си тръгнали, като си взели и куршума, защото бил от техен пистолет.

Слушах го. Бях се превърнал цял в слух.

— Той имал ли е пистолет? — попитах аз.

— Да. „Смит и Уесън“, калибър трийсет и осем. Имал и разрешително. Не беше там. Взели са го, те си знаят защо. В едно чекмедже намерихме кутия патрони, почти пълна.

Помълчах и го погледах още малко, после казах:

— Значи сте разнищили случая. Моите поздравления.

— Ти ще се шегуваш и на електрическия стол, Гудуин. Необходимо ли е да ти описвам подробно каква е работата?

— Не. Но в края на краищата... Кой ги е видял? Той поклати глава.

— Ще ти кажа всичко, но не и това. Човекът, така или иначе, не би могъл да ти помогне. Видял ги да излизат от къщата, да отиват до

колата, да потеглят и записал номера. Това е всичко, което знаем. Ръцете ни са вързани. Дори ако можехме да посочим имената им, какво ще спечелим? Виждал съм много убийци, чийто имена мога да назова, но какво от това, щом като не мога да го докажа. Но този убиец, тази проклетата банда — бих дал заплатата си за една година напред, за да ги заловя и да докажа обвинението. Този град не е техен, това е моят град. Нашият. На нюйоркската полиция. От години ни карат да скърцаме със зъби. Сега, господи, си мислят, че могат да влизат с взлом в къщите на хората, да извършат убийство в моя район и да ми се присмиват!

— Наистина ли? Присмяха ли ви се?

— Да. Отидох лично На Шейсет и девета улица и се видях с Раг. Казах му, че те, разбира се, са знаели дето Олтхаус събира материал за някаква статия, и е възможно да са го следили през нощта, когато е бил убит, а ако е така, ще съм им признателен, ако ми сътрудничат. Раг отговори, че би искал да ни помогне, стига да можел, но си имали много по-важни работи, за да се тревожат за някакъв драскач, който търсел политически скандали. Не му споменах, че са ги видели. Щеше да ми се изсмее в лицето!

Брадичката му трепереше.

— Разбира се, разисквахме това с шефа. Няколко пъти. Ръцете ми са вързани. Нищо няма да ми достави по-голямо удоволствие от това да окачим примката на врата на тази банда нахалници, но какво можем да представим в съда и какво бихме могли да получим? Така че се отказваме. Затова аз казвам така: не само ще напиша доклад за Улф и за теб до шефа, но ще се срещна и ще говоря с него. Смятам, че няма да отнемат разрешителните ви. Но няма да му спомена, че сме се виждали.

Той стана, отиде до леглото и се върна с шапката и палтото си.

— Можеш да си допиеш млякото. И се надявам мисис Брунър да получи онова, за което ви е платила. — Той протегна ръка. — Честита Нова година.

— И на вас. — Станах и си стиснахме ръце. — Вашият човек ще потвърди ли самоличността им, ако работата опре дотам?

— За бога, Гудуин. Един срещу трима?

— Знам. Но ако се наложи, дали ще може?

— Възможно е. Той смята, че би могъл. Казах ти всичко, което знам. Не идвай при мен и не ми се обаждай по телефона. Изчакай

няколко минути, след като изляза. — Той тръгна към вратата, обърна се, каза: — Предай поздравите ми на Улф! — И си отиде.
Допих млякото на крак.

[1] Марка американски автомобили. — Б. пр. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Когато излязох от фойето на хотел „Уестсайд“, часът бе дванайсет и двайсет. Щеше ми се да повървя пеш. Една от причините за това бе, че все още не ме следеше никой и ми бе приятно да се поразходя, без да се чудя дали зад себе си нямам компания. Другата причина беше, че не исках да си блъскам главата, а като ходя, усилената работа, ако мога да я нарека така, се извършва от краката и не се нуждае от думи. И третата от причините беше, че имах желание да разгледам някои забележителности на града. Бе хубав слънчев зимен ден, вятърът не беше силен и аз прекосих през центъра до Шесто Авеню и свих на юг.

За да добиете представа що за мисли ме обземат без всякакви усилия, когато ходя пеш, ще ви кажа, че като прекосяхах площад Вашингтон, си мислех какво странно съвпадение е, че Арбър Стрийт се намира в Гринич Вилидж. Това едва ли можеше да се нарече мисъл, достигната с усилие, тъй като в Гринич Вилидж живеят горе-долу четвърт милион души, а съм се сблъсквал и с още по-странни съвпадения, но това мое хрумване е добър пример за поведението на ума ми, когато се движа пеш.

Посещавал съм Арбър Стрийт и преди, а защо — за настоящия разказ е без значение. Тя е тясна и дълга улица, има само три пресечки, а от двете ѝ страни са подредени какви ли не стари тухлени сгради. Номер шейсет и три, който се намираше в средната ѝ част, не се отличаваше с нищо. Застанах на отсрещния тротоар и огледах къщата. Прозорците на третия етаж, където Морис Олтхаус бе живял и умрял, бяха с жълтокафяви пердета, сега спуснати. Отидох до ъгъла, зад който агентите били паркирали колата си. Както споменах, разглеждах забележителностите, без да ме следят. Всъщност, разбира се, наблюдавах професионално местопрестъплението, което може би щеше да ми се наложи да разследвам внимателно. Това донякъде ми е от полза. От полза е за мен, не за Улф: той не би отишъл и до прозореца, за да погледне мястото на престъплението. Щеше да ми е

приятно да се кача на третия етаж, за да разгледам хола, но исках да се прибера навреме за обяд, така че се върнах по същия път до Кристофър Стрийт и спрях такси.

Исках да съм вкъщи за обяд поради правилото, че на масата никога не се говори за работа. Когато Фриц ми отвори и оставих палтото и шапката си на закачалката, часът беше един и двайсет, така че Улф вече бе на масата. Влязох в трапезарията, заех мястото си срещу него и направих някаква забележка за времето. Той изсумтя и лапна залък запарен бял хляб. Фриц донесе яденето и аз си сипах. Не бях просто дребнав — показвах му, че понякога правилата може да се окажат много глупави; правилото, което въвеждате, за да се нахраните с удоволствие, може спокойно да ви развали апетита. Това не се отрази на моя апетит, но не говорихме много.

Ала имаше и друга причина да отложим разговора. Щом станахме от масата, аз му казах, че искам да му покажа нещо в подземие, и тръгнах пред него — по коридора, после вдясно и надолу по стълбите. В подземие се намират стаята и банята на Фриц, склад и голяма стая с билиардна маса. В стаята, освен обичайната висока пейка, има и голям удобен стол, издигнат на платформа, на който сядат Улф, когато е в настроение да наблюдава как двамата със Сол Панцър си служим с билиардните стикове, а това се случва веднъж годишно. Заведох го там, щракнах ключа и започнах:

— Новият ви кабинет. Надявам се, че ви харесва. Вероятността да подслушват помещение, където не са влизали, е само едно на милион, но дори и това е прекалено много.

Приседнах на ръба на билиардната маса и се обърнах с лице към големия стол. Той ме изгледа свирепо:

— Дразниш ли ме, или наистина е възможно да ни подслушват?

— Допустимо е. Не бих рискувал да се разчуе, че инспектор Креймър ми каза да ви предам поздрави от него. Нито че ме почерпи с литър мляко, стисна ми ръка и ми пожела честита нова година.

— Говориш нелепости.

— Не, сър. Срещата беше с Креймър.

— В хотелската стая?

— Да.

Улф се качи на платформата и седна.

— Докладвай — изръмжа той.

Подчиних се. Не бързах, защото исках да съм сигурен, че няма да пропусна нито дума. Ако бяхме в кабинета, щеше да се облегне назад и да затвори очи, но формата на стола не бе предвидена за тази цел и Улф си остана с изпънат гръб. Последните десет минути устните му бяха плътно стиснати — не знам дали поради онова, което чуваше, или поради стола, на който седеше, вероятно и двете. Завърших разказа си с разглеждането на забележителностите и добавих, че някой от другата страна на улицата — човек, който е разхождал кучето си или е гледал от прозореца в някоя от двете отсрещни къщи — може да е видял хората на ФБР да излизат от номер 63 и да свиват зад ъгъла към колата си; може дори да е запомнил регистрационния ѝ номер. На ъгъла на улицата имаше лампа.

Той пое въздух през носа и го изпусна през устата си.

— Трудно ми е да повярвам — рече, — че мистър Креймър може да е такъв глупак.

Кимнах.

— Знам, че ви звучи така. Но той не знаеше — докато не му казах — причината, поради която ФБР се е захванало с нас. Знаеше само, че сме ги засегнали по някакъв начин, а той се занимава с убийство, което не може да им лепне, затова е решил да ви го отстъпи. Признайте, че е редно да се почувствувате поласкан, задето е мислел, че има макар и малка вероятност да успеете — вижте колко усилия положи. А след като му разказах за мисис Брунър, той кг си направи труда да помисли как точно стоят нещата с нея. Сега вече сигурно е разбрал. Трябва да се досети, че двата случая нямат нищо общо помежду си. Да речем, направите чудо и им лепнете това убийство, и то така, че да не могат да се откачат. По този начин няма да изпълните поръчката на клиентката си. Единственият начин да ѝ помогнете и да спечелите хонорара ще е да им кажете: вижте, отказвам се да разследвам това убийство, стига вие да оставите мисис Брунър на спокойствие. Но това няма да се хареса на Креймър — неговата идея е съвсем различна. А и на вас няма, да се хареса. Да се пазарите с убиец не е във вашия стил. Греша ли някъде?

Той изсумтя:

— Не ми харесват местоименията, които използваш.

— Добре, нека бъде „ние“ и „нашият“.

Той поклати глава.

— Добре се наредихме. — Ъгълчето на устните му потрепна.

Изгледах го и попитах:

— Защо, дявол да го вземе, се усмихвате?

— Защото добре сме се наредили. Мисля си за втората възможност. От думите ти стана ясно, че ще е безполезно да доказваме, че онзи човек е убит от ФБР. Много добре, в такъв случай ще докажем, че не са го убили те.

— Браво на нас. А после?

— Ще видим. — Той обърна ръка с дланта нагоре — неговия обичаен жест. — Арчи! Не разполагахме с нищо. Сведенията, които ни даде мистър Коен, бяха само баналности — в тях нямаше дори лъч надежда. Сега, благодарение на мистър Креймър, имаме орех с някаква ядка в него: неразкрито убийство, в което ФБР е дълбоко замесено, независимо дали е тяхно дело, или не. Това представлява открито предизвикателство към находчивостта ни, към способностите ни, ако имаме такива. Първо, трябва да разберем със сигурност кой е убил този човек. Видял си изражението на мистър Креймър, чул си тона му. Наистина ли е убеден, че това е работа на ФБР?

— Да.

— А има ли основания за това?

— Той мисли, че има. Разбира се, идеята просто му допада. Нарича ги с думи като „проклета банда“ и „нахалници“. След като научил, че тримата агенти са се намирали на местопрестъплението по същото време, вероятно е изоставил останалите възможности, но той е способен полицаи и ако е имало друга следа, която да е била поне малко обещаваща, би се захванал с нея. Очевидно такава следа няма. Освен това, ако Олтхаус е бил вече мъртъв, когато са влезли, защо не са съобщили веднага? Анонимно, разбира се. Да вземем и друго нещо — куршума. Малцина убийци биха проумели, че след като е пронизал жертвата си, куршумът е продължил, ударил се е в стената и е паднал на пода, та да го потърсят и да го приберат. За стар професионалист като Креймър това представлява важна улика. Така че според мен Креймър има основания да бъде убеден. Той ме гледеше намръщено.

— Кой е този Раг, за когото е споменал мистър Креймър?

— Ричард Раг. Главният човек на ФБР в Ню Йорк. Специален агент, ръководи операциите им.

— Дали Раг знае, дали си мисли, че някой от неговите хора е убил Олтхаус?

— Ще трябва да го попитам. Възможно е да знае, че някой от тях го е убил; не би могъл да знае, че не са го убили, тъй като не е присъствувал. Раг не е наивен глупак, а би било глупаво да вярва на всичко, което са му казали. Има ли значение?

— Може би. Може да има голямо значение.

— В такъв случай, предполагам, той или знае, че го е убил агент на ФБР, или смята това за вероятно. Иначе, когато Креймър е отишъл при него и го е помолил за съдействие, сигурно щеше да му разкаже каква е работата: ФБР обича да услужва на местните ченгета, когато това не им струва нищо — просто за престиж, — а Раг знае, че Креймър не би се разтревожил заради това, че са отишли неканени на гости на Олтхаус. Както ви е известно, полицията прави същото. Така че Раг може дори да държи куршума в някое чекмедже на бюрото си.

— Какво мислиш? Съгласен ли си с мистър Креймър?

— Странен въпрос от ваша страна. Нямам право на мнение, както и вие. Възможно е хазаинът да е застрелял Олтхаус, защото е закъснял да си плати наема. Вероятностите са много.

Той кимна.

— Точно това трябва да разследваме. Ще започнеш веднага, откъдето сметнеш за най-добре. Може би от семейството му. Спомням си, че бащата, Дейвид Олтхаус, е производител на дамско облекло.

— Точно така. На Седмо Авеню. — Смъкнах се от билиардната маса. — Тъй като предпочитаме да не е убит от агент на ФБР, предполагам, че фактите, които Олтхаус е събрал за ФБР, не ни интересуват.

— Интересува ни всичко. — Той направи гримаса. — А ако откриеш някого, когото мислиш, че трябва да видя, доведи го. — Направи пак гримаса и добави: — Дори ако е жена.

— С удоволствие. Първо ще се отбия в „Газет“, за да прегледам папката с материали за него, а Лон може да разполага и с някои факти, които не са отпечатани. Колкото до това да водя разни хора тук, възможно е да наблюдават къщата отвсякъде. Как ще ги вкарвам и изкарвам?

— През вратата. Разследваме убийство, което не засяга ФБР. Така е казал мистър Раг на мистър Креймър. Този път поне мистър Креймър

няма от какво да се оплаче.

— Значи да не се занимавам с преследвачите си?

— Недей.

— Това е голямо облекчение.

ШЕСТА ГЛАВА

Часовникът ми показваше четири и трийсет и пет, когато влязох в някаква дрогерия близо до Гранд Сентръл, погледнах в телефонния указател на Манхатън, насочих се към телефонната кабина, затворих вратата и набрах един номер.

От архивите на „Газет“ и сведенията, които Лон ми даде устно и неофициално, изписах десетина страници в бележника си. Сега всички са тук, пред мен, но ако ги отпечатам, биха заели също толкова страници, затова ще предам само онова, което ви е необходимо, за да разберете какво е станало. Ето имената на главните участници:

МОРИС ОЛТХАУС, сега покойник, трийсет и шест годишен, висок метър и седемдесет и осем, тегло около осемдесет килограма, с мургаво лице, красив; мъжете го намирали за симпатичен, жените — за нещо повече от симпатичен. Имал двегодишна любовна история, през 1962 и 1963 година, с някаква актриса, тук ще пропусна името ѝ. Печелел добре от писане, но вероятно майка му е допълвала сумата без знанието на баща му. Официално не се знае кога е започнала връзката му с Мариан Хинкли, но доколкото бе известно, от няколко месеца тя била единствената му приятелка. В апартамента му намерили триста осемдесет и четири машинописни страници от незавършен роман. Никой от „Газет“, включително и Лон, няма твърдо предположение кой е убиецът. Никой от вестника не е знаел преди убийството, че Олтхаус събира материал за статия за ФБР, а според Лон това е позор за журналистиката изобщо и за работещите в „Газет“ в частност. Очевидно Олтхаус е стъпвал на пръсти.

ДЕЙВИД ОЛТХАУС, бащата на Морис, около шейсетгодишен, бе съдружник във фирмата „Олтхаус и Грайф“, производители на колекцията рокли и костюми „Пеги Пилгрим“ (вижте рекламите в местния вестник). Дейвид бил огорчен от това, че Морис зарязал „Пеги Пилгрим“, и през последните години не поддържал близки отношения с единствения си син.

АЙВАНА (мисис Дейвид Олтхаус не се е срещала и няма намерение да се среща с журналисти. Тя все още — седем седмици след смъртта на сина си — не се вижда с никого освен с неколцина близки приятели.

МАРИАН ХИНКЛИ, двацет и четири годишна, работи в информационния отдел на „Тик-Ток“ от около две години. В папката имаше нейни снимки и по тях бе лесно да се разбере какво в нея е привлякло интереса на Олтхаус. И тя отказва да разговаря с журналисти, но някаква кокошка от „Поуст“ най-после измъкнала от Мариан достатъчно за статия на две страници, която страшно разбунила духовете в „Газет“. Една дама от „Газет“ така се разстроила, че развила хипотеза, според която Мариан Хинкли била застреляла Олтхаус със собствения му пистолет, защото я мамел, но постепенно хипотезата отпаднала.

ТИМЪТИ КУЕЙЛ, около четирийсетгодишен, старши редактор в „Тик-Ток“. Включвам го, защото се отнесъл грубо и се сдърпал с журналист от „Дейли Нюз“, който се опитвал да интервюира Мариан Хинкли във фоайето на сградата на „Тик-Ток“. Толкова галантен мъж си заслужава един поглед.

ВИНСЪНТ ЯРМЪК, на около петдесет, бе също старши редактор в „Тик-Ток“. Включвам го, защото замисълът Олтхаус да напише статия за ФБР бил негов.

Тези сведения не изглеждаха много обещаващи като начало. Прецених шансовете си с театралната звезда, но романът ѝ с Олтхаус бе приключил преди повече от година, а освен това опитът ми от предишни случаи ме бе научил, че от петия или шестия ред актрисите изглеждат по-добре. Двамата редактори щяха да ми затворят телефона. Таткото вероятно не знаеше нищо. Мариан Хинкли щеше да се инати. Най-добре бе да заложа на мама и точно това беше телефонът, който намерих в указателя и набрах, щом влязох в кабината.

Първото нещо, разбира се, бе да я накарам да дойде до телефона. На жената, която дигна слушалката, не казах името си; просто ѝ съобщих с официален тон да предаде на мисис Олтхаус, че се обаждам от кабина, че с мен е един агент от ФБР и че трябва да говоря с нея. Това подежда. След малко се обади друг глас.

— Кой е? Агентът от ФБР?

— Мисис Олтхаус?

— Да.

— Казвам се Арчи Гудуин. Не съм от ФБР. Работя за Нироу Улф, частния детектив. Агентът от ФБР не е в кабината, но е наоколо, защото ме следи. Преследва ме. Ще ме проследи до вас, но за мен това е без значение, стига да няма значение и за вас. Трябва да ви видя — сега, ако е възможно. Това ще...

— Не приемам никого.

— Знам. Може би сте чували за Нироу Улф. Чували ли сте?

— Да.

— Един човек, когото той добре познава, му каза, че синът ви Морис е убит от агент на ФБР. Ето защо ме следят. И ето защо трябва да се срещна с вас. Мога да дойда след десет минути. Чухте ли добре името ми? Арчи Гудуин.

Тя помълча, но накрая каза:

— Вие знаете ли кой е убил сина ми?

— Не знам името му. Аз самият не знам нищо. Известно ми е само онова, което съобщиха на мистър Улф. Друго не мога да ви кажа по телефона. Позволете да направя едно предложение — ние смятаме, че и мис Мариан Хинкли би трябвало да научи това. Може би ще ѝ позвъните и ще я помолите да дойде, така че да говоря с вас двете. Ще го направите ли?

— Да. Журналист ли сте? Това някакъв номер ли е?

— Не. Ако бях журналист, едва ли щях да постъпя толкова глупаво, а и вие просто можете да наредите да ме изхвърлят. Името ми е Арчи Гудуин.

— Но аз не... — Дълга пауза. — Добре. Портиерът ще поиска да му покажете документ за самоличност.

Казах ѝ: „Разбира се“, и затворих, преди да е променила решението си.

Когато излязох от къщи, бях решил да пренебрегна преследвачите си, но докато се озъртах на улицата за празно такси, не можах да се сдържа и огледах паркираните автомобили. Щом обаче влязох в таксито и тръгнахме първо по Медисън Авеню, а после по Парк Авеню, гледах само напред. Отзад да става каквото ще.

Къщата бе типична за Парк Авеню в района на Осемдесета улица: с навес пред входа, портиер, който изскочи веднага щом таксито спря, каучукова пътечка, предпазваща килима във фоайето, но всичко

беше първокласно, тъй като онзи на вратата не изпълняваше по съвместителство и длъжността на портиера във фоайето на сградата. Когато показах на портиера, който ме очакваше, разрешителното си на частен детектив, той го разгледа внимателно, върна ми го, каза: „Апартамент десет Б“, и аз влязох в асансьора. На десетия етаж ми отвори жена в униформа на камериерка, която пое палтото и шапката ми, окачи ги в гардероба и ме въведе през едно преддверие в помещение, по-голямо дори от хола на Лили Роуън, където могат да танцуват двацет двойки. За хора с такива големи стаи имам една проверка — не гледам килимите, мебелите или завесите, а картините по стените. Ако позная какви са — добре. А ако единственото, което постигна, е да се мъча да отгатна какво представляват — внимание! — с такива хора трябва да бъда нащрек. В случая стаята издържа проверката. Разглеждах едно платно, изобразяващо три момичета, седнали на тревата под някакво дърво, когато чух стъпки и се обърнах. Тя се приближи. Не ми подаде ръка, но попита с тих, приятен глас: „Мистър Гудуин? Аз съм Айвана Олтхаус“, и седна.

Дори и без проверка на картините тя би издържала изпита си пред мен — заради неподправените очертания на дребната ѝ стройна фигура, неподправеното сиво в косата и неподправеното съмнение в очите ѝ. Докато местех един стол, за да седна с лице към нея, реших да съм откровен, доколкото бе възможно. Тя каза, че мис Хинкли ще дойде скоро, но би предпочела да не я чакаме. Доколкото била разбрала по телефона, споменал съм, че синът ѝ е убит от агент на ФБМ Правилно ли е разбрала?

Гледаше ме в очите и аз посрещнах погледа ѝ.

— Не съвсем — отвърнах. — Споменах, че някой каза това на мистър Улф. Трябва да ви обясня някои неща относно мистър Улф. Той е... тъъ... ексцентричен и има свое мнение за нюйоркската полиция. Не му харесва отношението ѝ към него и неговата работа и смята, че прекалено много му се бъркат. Той следи вестниците, особено криминалната хроника, и преди няколко седмици му дойде наум, че полицията и прокурорът са поизоставили убийството на сина ви, а щом научи, че синът ви е събирал материал за статия за ФБР, започна да подозира, че изоставянето може да е преднамерено. Ако наистина е така, то това ще му предостави възможност да насини окото на полицията, а нищо не би му доставило по-голямо удоволствие.

Тя ме гледаше право в очите, без дори да мигне.

— И така — продължих аз, — не разполагахме с никакви доказателства, но мистър Улф предприе разследване. Едно от нещата, които научихме — факт, който не е публикуван, — бе, че полицията не е намерила в апартамента на сина ви нищо, свързано с ФБР, никакви бележки, никакви документи. Може би това ви е известно.

Тя кимна.

— Да.

— Предполагах, че ви е известно, затова го споменах. Научихме и други факти, но имам инструкции да не говоря за това. Разбирате защо. Мистър Улф иска да ги запази в тайна, докато събере достатъчно сведения, за да предприеме нещо. Но вчера следобед един човек му съобщи, че синът ви е убит от агент на ФБР, и подкрепи това с известни сведения. Няма да ви кажа нито името му, нито какви са сведенията, но е надежден човек, а сведенията — солидни, въпреки че не са достатъчни като доказателство. Ето защо мистър Улф желае да научи всичко възможно от онези, които са били близки със сина ви — например хората, с които може да е споделил нещо от разкритията си за ФБР. Сред тези хора, разбира се, сте вие, както и мис Хинкли и мистър Ярмък. Инструктиран съм недвусмислено да ви заявя, че мистър Улф не търси клиент или хонорар. Той върши това по свое собствено желание и нито иска, нито се надява някой да му заплати.

Погледът ѝ все още бе върху мен, но мислите ѝ бяха далеч. Тя преценяваше нещо.

— Не виждам причина... — започна тя и млъкна. Почаках малко, после я насърчих:

— Да, мисис Олтхаус?

— Не виждам причина да не ви кажа. Подозирах, че са го направили хората от ФБР, откакто мистър Ярмък спомена, че в апартамента не са намерили никакви материали. Така твърди мистър Ярмък, а същото ми каза и мис Хинкли. Не смятам, че съм отмъстителна жена, мистър Гудуин, но той ми беше... — Гласът ѝ щеше да потрепери и тя спря. След малко продължи: — Беше ми син. Все още се мъча да осъзная, че... че го няма. Познавахте ли го? Срещали ли сте го някога?

— Не.

— Вие сте детектив, нали?

— Да.

— Очаквате да ви помогна да разкриете... да намерите виновника за смъртта на сина ми. Много добре — и аз го искам. Но мисля, че не мога да ви помогна. Синът ми рядко говореше с мен за работа си. Не помня някога да е споменавал за ФБР. Мис Хинкли ме пита вече за това, а също и мистър Ярмък. Съжалявам, че не мога да ви кажа нищо, искрено съжалявам, защото, ако са го убили те, надявам се, че ще си получат заслуженото. В Библията се казва: „Не отмъстявай“, но Аристотел пише, че отмъщението е справедливо. Виждате, мислила съм за това. Вярвам, че...

Тя се обърна към антрето. Беше се затворила врата, чула се гласове, а после се появи едно момиче. Щом се приближи, аз станах, но мисис Олтхаус остана на мястото си. Снимките в „Газет“ не казваха цялата истина. В действителност Мариан Хинкли бе красавица. Тя беше нещо средно между блондинка и брюнетка, с кестенява коса и сини очи, а движенията ѝ бяха плавни и уверени. Ако носеше шапка, беше я оставила в антрето. Тя целуна мисис Олтхаус по бузата, а после мисис Олтхаус ме представи и тя се обърна да ме погледне. Докато ме оглеждаше със сините си очи, аз заповядах на моите да пренебрегнат всичко, което не беше пряко свързано с работата. Мисис Олтхаус я покани да седне, а аз преместих стол за нея. Щом седна, тя се обърна към мисис Олтхаус:

— Ако съм ви разбрала добре по телефона... Нируу Улф знаел, че са хора на ФБР? Така ли казахте?

— Изглежда, аз не съм разбрала добре — отговори мисис Олтхаус. — Бихте ли ѝ обяснили, мистър Гудуин?

Описах положението — трите точки: защо Улф се интересува от убийството, кое е възбудило подозренията му и как те са били подкрепени от онова, което вчера му е казал един човек. Обясних, че Улф не знае дали са били хора на ФБР, а и, разбира се, не би могъл да го докаже, но възнамерява да опита и затова се намирам тук.

Мис Хинкли се намръщи.

— Не разбирам защо... Съобщил ли е в полицията какво му е казал този човек?

— Извинете — казах аз, — предполагам, че не съм обяснил достатъчно добре. Според него полицията знае, че са били хора на ФБР, или подозира това. Например едно от нещата, които иска да ви

пита, е: полицията продължава ли да ви досажда? Продължават ли да идват при вас и да ви задават непрекъснато едни и същи въпроси? Мисис Олтхаус?

— Не.

— Мис Хинкли?

— Не. Но ние им казахме всичко, което знаем.

— Това няма значение. Когато разследват убийство, а не попаднат на задоволителна следа, те подозират всички, но в случая като че ли подозрението не пада върху никого. Ето това трябва да узнаем. Мисис Олтхаус току-що ми каза, че според вас и според мистър Ярмък той е бил убит от ФБР. Така ли е?

— Да. Да, така е. Защото в апартамента му не се намериха никакви материали за ФБР.

— Знаете ли какви биха могли да бъдат тези материали? Какво е открил?

— Не. Морис никога не говореше с мен за такива неща.

— А мистър Ярмък?

— Не знам. Според мен — не.

— Какво е вашето отношение, мис Хинкли? Който и да е убил Морис Олтхаус, искате ли той да бъде заловен? Да бъде заловен и да си получи заслуженото?

— Разбира се, че искам. И още как! Обърнах се към мисис Олтхаус.

— И вие искате същото. Добре, но има голяма вероятност убиецът никога да не бъде заловен, освен ако Нироу Улф не се заеме с разследването. Може би знаете, че той не излиза по работа. Ще трябва вие да отидете при него, в неговата къща — вие и мис Хинкли, — а ако е възможно, и мистър Ярмък. Можете ли да дойдете там довечера в девет?

— Ами... — Тя стисна ръце. — Не знам... Каква полза от това? Нямам какво да му кажа.

— Може би имате. Често си мисля, че и аз нямам какво да му кажа, но откривам, че греша. Дори само да се увери, че никой от вас наистина не може да му каже нищо, пак ще е от полза. Ще дойдете ли?

— Струва ми се... — Тя погледна момичето, което се бе надявало да ѝ стане снаха.

— Да — рече мис Хинкли. — Аз ще отида. Идеше ми да я прегърна — в този случай жестът щеше да е пряко свързан с работата.

— Нали ще доведете и мистър Ярмък?

— Не знам. Ще се опитам.

— Добре. — Станах. — Адресът е в телефонния указател. — Обърнах се към мисис Олтхаус: — Трябва да ви предупредя за нещо. Почти сигурно е, че ФБР наблюдава къщата ни и че ще ви видят. Ако за вас това е без значение, за мистър Улф също няма да има никакво значение. Той желае да им даде да разберат, че разследва убийството на сина ви. И така — в девет часа?

Тя каза „да“ и аз си тръгнах. В антрето прислужницата искаше да ми държи палтото — позволих ѝ, за да не я обидя. Долу във фоайето по погледа, който ми хвърли вратарят, докато ми държеше вратата, заключих, че портиерът му е съобщил какъв съм, и за да изиграя ролята си, аз го изгледах подозрително и строго. Навън снежинките сякаш изпълняваха акробатични номера. На връщане в таксито не се обръщах назад. Пресметнах, че ако са по дирите ми, а това беше много вероятно, около един процент от данъка върху всеки десет бона от доходите на Улф и една хилядна от данъка върху всеки десет бона от моите в момента отиват, за да се плаща на правителствени служители да ми правят компания неканени, което ми се видя нередно.

Улф току-що бе слязъл от оранжериите след следобедния си сеанс с орхидеите и се бе настанил удобно на стола си със „Съкровищницата на нашия език“ в ръка. Вместо да вляза както обикновено и да отида при бюрото си, аз спрях на прага, а щом Улф ме погледна, многозначително посочих с пръст надолу, обърнах се и изчезнах по стълбите към мазето. Щракнах ключа на лампата и седнах на билиардната маса. Изминаха две минути. Три. На четвъртата чух стъпки. Той застана на вратата, изгледа ме свирепо и заяви:

— Няма да търпя това! Повдигнах вежда.

— Бих могъл да ви представя писмено онова, което имам да ви съобщя.

— Пфу! Ще ти кажа две неща. Първо, рискът е изключително малък. Второ, можем да се възползуваме от него. Като говориш, ще вмъкваш каквито искаш забележки и изречения, на които аз няма да обръщам внимание — ще ми показваш кои са, като повдигаш пръст. Аз ще правя същото. Разбира се, няма да споменаваме името на мистър

Креймър — не можем да поемем такъв риск — и ще поддържаме заключението си, че онзи човек е убит от ФБР и че възнамеряваме да докажем това.

— Но всъщност нямаме такова намерение:

— Разбира се, че нямаме. Обърна се и излезе.

И така, бях надхитрен. Човекът държеше на къщата си, на кабинета си, на стола си. Трябваше обаче да призная, като се качвах по стълбите, че колкото и да беше твърдоглав, идеята му не беше лоша. Ако наистина имаха електронно ухо в кабинета, което не ми се вярваше, това щеше да се окаже дори много добра идея. Когато влязох в кабинета, Улф вече седеше зад бюрото, а аз отидох до моето и щом се настаних, той ме подкани:

— Е?

Би трябвало да вдигне пръст. Улф никога не си хаби дъха да произнася думи като „Е“?, когато се връщам от задача; просто оставя книгата си или бирата настрана и е готов да ме изслуша.

Вдигнах пръст.

— Предположението ви, че в „Газет“ може да са налучкали хипотезата за ФБР и да са предприели нещо, не беше толкова сполучливо. — Свалих пръста си. — Лон Коен не спомена нищо, затова и аз не му казах нищо. Те нямат хипотеза. Лон ми разреши ля прегледам папките, поговорихме и сега разполагам с десетина страници с имена и подробности, някои от които е възможно да са ни от полза. — Вдигнах пръст. — Ще ги напечатам на машина по обичайната тарифа — пет долара на страница. — Свалих пръста си. — После позвъних от една кабина на мисис Дейвид Олтхаус, тя се съгласи да ме приеме и аз отидох. Парк Авеню при Осемдесета улица, апартамент на десетия етаж, с всички украшения, които очаквате да видите на такова място. Тя ми цитира Библията и Аристотел. — Вдигнах пръст. — Аз исках да цитирам Платон, но не можах да го вмъкна на подходящо място. — Свалих пръста си. — Помолих я да се обади на Мариан Хинкли, за да присъствува и тя. Мис Хинкли обеща да дойде след малко. Мисис Олтхаус попита дали ме е разбрала правилно: по телефона съм споменал, че синът ѝ е убит от агент на ФБР. Оттук нататък най-добре да ви предам разговора ни дума по дума.

Разказах му всичко от начало до край, като бях сигурен, че не съм изрекъл нищо, което не искахме да бъде научено от ФБР. Облегнат назад със затворени очи, той не би могъл да вижда как вдигам пръст, затова ми бе невъзможно да вмъквам по нещо. Щом свърших, Улф изсумтя, отвори очи и заяви:

— Като че ли не ни стига да знаем, че в купата сено има игла. Дори когато не...

На вратата се позвъни. Отидох в коридора да погледна и на площадката видях един агент на ФБР. Не че го познавах, но му беше изписано на муцуната: подходяща възраст, широки рамене и мъжествена широка челюст, спретнато тъмносиво палто. Открехнах вратата два пръста — колкото позволяваше веригата — и попитах:

— Какво обичате?

Той избърбори през пролуката:

— Казвам се Куейл и искам да говоря с Нироу Улф.

— Повторете, моля ви, името си буква по, буква.

— Тимъти Куейл! К—У—Е—Й—Л!

— Мистър Улф е зает. Ще проверя. Върнах се до вратата на кабинета.

— Едно от имената в бележника ми. Тимъти Куейл. Старши редактор в списание „Тик-Ток“. Тип „герой“. Нокаутирал някакъв репортьор, който досаждал на Мариан Хинкли. Трябва да му е съобщила по телефона за вас малко след като съм си тръгнал.

— Не — изръмжа той.

— До вечеря остава половин час. По средата на някоя глава ли сте?

Той ми хвърли кръвнишки поглед.

— Доведи го.

Върнах се, откачих веригата и той влезе. Докато затварях, гостът ми събщи, че аз съм Арчи Гудуин, а аз се съгласих, погрижих се за палтото и шапката му и го заведох в кабинета. Той направи три крачки, спря да се огледа, насочи поглед към Улф и попита:

— Казаха ли ви името ми? Улф кимна:

— Мистър Куейл.

Той пристъпи към бюрото.

— Приятел съм на мис Мариан Хинкли. Искам да знам що за игра сте подхванали. Искам обяснение.

— Как не! — отвърна Улф.

— Не ми викайте „как не“! Какво кроите?

— Държете се смешно — каза Улф. — Обичам да разговарям със седнали хора. Ако можете единствено да дрънкате празни приказки, мистър Гудуин ще ви изхвърли. Ако седнете на онзи стол, смените тона си и ми посочите приемлива причина защо трябва да ви давам сметка, може и да ви изслушам.

Куюйл отвори уста и я затвори. Обърна глава да ме погледне — аз бях останал нрав — очевидно за да провери дали съм мъж на място. Щеше да ми е не по-малко приятно, ако бе решил, че не съм, защото след вчерашния ден бих приел с удоволствие подобно оправдание, за да извия още една ръка. Но той се отказа, отиде до червеното кожено кресло, седна и изгледа намръщено Улф.

— Известно ми е какво представлявате — рече той. Това не беше обида, но думите му не бяха и кой знае колко любезни. — Знам как действувате. Ако искате да хванете мисис Олтхаус на въдицата си, за да изкарате нещо, това си е нейна работа, но няма да забърквате мис Хинкли в тази история. Нямам намерение да...

— Арчи — прекъсна го Улф, — изхвърли го! Фриц ще ги държи вратата отворена. — Той натисна звънеца.

Приблжих се на около една ръка разстояние от червеното кожено кресло и изгледах героя от горе до долу. Фриц се появи, Улф му нареди да ми държи външната врата отворена и той излезе.

Положението на Куюйл беше лошо. Тъй като бях застанал пред него, ако започнеше да се надига от креслото, можех да го сграбча както ми е угодно, преди да се е изправил. Но и аз бях в лошо положение. Да вдигнете деветдесеткилограмов мъж от тапицирано кресло, е проблем, а той имаше достатъчно ум, за да остане седнал и да се облегне. Но не беше прибрал краката си достатъчно навътре. Посегнах към раменете му, после рязко се наведох, сграбчих го за глезените, дръпнах и продължих да дърпам, докато не го откарах в коридора по гръб, преди да успее да направи дори опит за съпротива, но точно тогава проклетият глупак се помъчи да се обърне, за да се задържи с ръце за пода. Пред външната врата ударих спирачки, за да може Фриц да го хване за ръцете.

— На стъпалата има сняг — казах му аз. — Ако ви позволя да се изправите и ви подам шапката и палтото, ще си тръгнете кротко, без

номера. Знам повече хватки от вас. Ясно ли е?

— Да. Проклет шут!

— Гудуин. Познахте само „у“-то, но от мен да мине. Хайде, Фриц!

Пуснахме го и той с мъка стана. Фриц взе палтото му от закачалката, но Куейл каза:

— Искам да се върна. Ще го попитам нещо.

— Не. Имате лоши обноски. Ще се наложи пак да ви изхвърляме.

— Не, няма. Искам да го питам нещо.

— Любезно, тактично?

— Да. Затворих вратата.

— Давам ви две минути. Не сядайте, не повишавайте глас и не използвайте думи като „шут“. Върви напред, Фриц.

Тръгнахме в индийска нишка през коридора и влязохме, Фриц — отпред, а аз — отзад. Улф, чийто остър слух долавяше какво се говори в коридора, го изгледа студено, а Куейл застана пред бюрото между Фриц и мен.

— Исканте приемлива причина — каза той на Улф. — Както споменах, аз съм приятел на мис Хинкли. Достатъчно добър приятел, за да ми се обади по телефона и да ми съобщи за Гудуин — какво е казал на нея и на мисис Олтхаус. Посъветвах я да не идва довечера при вас, но тя ще дойде. В девет часа ли беше?

— Да.

— В такъв случай аз ще... — Спря. Това не беше начинът. Беше му трудно, но се пребори със себе си. — Искам да присъствувам. Ще ми... Ще ми разрешите ли да дойда?

— Ако се владеете.

— Ще се владеея.

— Времето ви изтече — казах му аз и го хванах за ръка, за да го обърна кръгом.

СЕДМА ГЛАВА

В девет и десет вечерта на онзи дълъг ден влязох в кухнята. Улф беше до голямата маса с Фриц и се препираше с него относно броя на хвойновите зърна, нужни за маринатата за еленско филе. Тъй като знаех, че това може да продължи безкрайно, аз го прекъснах:

— Извинете. Пристигнаха всички, дори някои, които не сме очаквали. Дейвид Олтхаус, бащата, също е дошъл с тях. Плешивият, който седи вдясно, отзад. Довели са и един адвокат. — Бърнард Фром, ляво, също отзад. Интелигентен на вид и с остър поглед.

Улф се намръщи.

— Не го искам.

— Естествено. Да му предам ли?

— По дяволите. — Обърна се към Фриц: — Много добре, продължавай. Според мен нужни са три зърна, но прави каквото знаеш. Ако сложиш пет, няма дори да го вкусвам — ще позная по миризмата. С четири може и да става за ядене. — Кимна ми, аз тръгнах към кабинета, а той ме последва.

Улф заобиколи мисис Олтхаус, която бе седнала на червеното кожено кресло, и остана прав, докато ги представях. Имаше два реда жълти столове — на предния седяха Винсънт Ярмък, Мариан Хинкли и Тимъти Куейл, а на задния — Дейвид Олтхаус и Бърнард Фром. При това подреждане Куейл оставаше най-близо до мен, което ми се бе видяло препоръчително. Улф седна, огледа всички от ляво на дясно, а после — от дясно на ляво, и започна:

— Трябва да ви предупредя, че е възможно агенти на Федералното бюро за разследване да чуват с помощта на електронно подслушвателно устройство всичко, което се говори в тази стая. Двамата с мистър Гудуин смятаме, че това е слабо вероятно, но напълно възможно. Мисля, че вие...

— Защо смятате, че подслушват? — обади се Фром, адвокатът. Тон, предназначен за съдебната зала, кръстосан разпит.

— Това ще стане ясно, мистър Фром. Мисля, че тази възможност, колкото и да е малка, трябва да ви е известна. Сега ви моля да ми разрешите нещо. Известно време ще говоря аз. Мога да се надявам, че ще ми помогнете да преследвам собствените си интереси единствено ако успея да ви докажа, че вашите вървят успоредно с моите. Вие сте бащата, майката, годеницата и близките на човек, убит преди седем седмици, а убиецът си остава неразкрит. Възнамерявам да го разкрия. Възнамерявам да докажа, че Морис Олтхаус е убит от агент на Федералното бюро за разследване. Намерението ми...

Зададох му два въпроса, едновременно. Ярмък попита: „Как?“, а Фром: „Защо?“

Улф кимна.

— Намерението ми се основава на две неща. Неотдавна се заех с един случай, поради който ми се наложи да извърша разследвания, свързани с известни дейности на ФБР, а ФБР незабавно ми отвърна, като се помъчи да отнеме разрешителното ми на частен детектив. Възможно е да успеят; но дори и като частно лице пак мога да водя разследване в защита на личните си интереси, а несъмнено ще бъде в мой интерес да оборя претенцията им, че са непогрешими защитници на законността и справедливостта. Това е едното. Другото са отдавнашните ми оплаквания срещу Отдела за разследване на убийства на нюйоркската полиция. Те също имат претенции. Многобройни са случаите, в които са спъвали законните ми действия. Заплашвали са ме неведнъж, че ще ме преследват съдебно за укриване на улики или за възпрепятстване на правосъдието. Ще ми е приятно да им отвърна със същото, да докажа, че полицията знае или подозира, че ФБР е замесено в убийство, и именно тя възпрепятствува правосъдието. Това също би...

— Много приказвате — прекъсна го Фром. — Можете ли да подкрепите думите си?

— По дедукция, да. Полицията и прокурорът знаят, че Морис Олтхаус е събирал материали за статия за ФБР, но в апартамента му не намерили и следа от тях. Мистър Ярмък, струва ми се, вие сте участвували в този проект?

Винсънт Ярмък се приближаваше повече до представата ми за старши редактор, отколкото Тимъти Куейл: имаше тесни рамене, малка

уста със стиснати устни, а очите му бяха толкова светли, че трябва да гадаете дали са там, зад очилата с черни рамки.

— Участвах — отвърна той с глас, който прозвуча като квичене.

— И мистър Олтхаус вече беше събрал материалите?

— Разбира се.

— Предаде ли ви ги, или се намираха у него?

— Мислех, че са у него. Но полицията ме уведоми, че в апартамента му не са намерили нищо.

— Това не ви ли наведе на някакво заключение?

— Е, заключението беше очевидно — че някой ги е взел. Слабо вероятно е Морис да ги е оставил другаде.

— Днес следобед мисис Олтхаус каза на мистър Гудуин, че подозирате ФБР в това. Вярно ли е?

Ярмък обърна глава, за да погледне мисис Олтхаус, а после отново върна поглед към Улф.

— Възможно е в частен разговор да съм създал у нея такова впечатление. Сегашният ни разговор не е много частен, както казахте вие.

Улф изсумтя:

— Казах, че е възможно да ни подслушват, но не е установено със сигурност. Щом вие сте стигнали до такова заключение, несъмнено и полицията ще заключи същото. — Той погледна Фром. — Нали? Не съм ли прав, мистър Фром?

Адвокатът кимна.

— Вероятно. Но това не ви дава основания да правите извод, че полицията възпрепятствува правосъдието.

— Извод — не, но предположение — да. Мога да предположа, че дори да не става въпрос за възпрепятстване на правосъдието, полицията най-малко не изпълнява задълженията си. Като юрист вие добре познавате упоритостта на полицията и прокурора в случай на неразкрито убийство. Ако те...

— Не практикувам наказателни дела.

— Не може да не го знаете, това е известно и на децата. Ако полицията вече не бе приела, че изчезването на онези материали е дело на ФБР и следователно то е замесено в убийството, тя положително

щеше да разследва другите възможности — например мистър Ярмък. Е, мистър Ярмък? Преследва ли ви полицията?

Редакторът облещи очи.

— Да ме преследва ли? За какво?

— Заради вероятността вие да сте убили Морис Олтхаус и да сте взели материалите. Не избухвайте. Много убийства са пораждали още по-неправдоподобни хипотези. Той ви е съобщил за някакво разкритие, което е направил, за доказателства, намерени от него, които — може би без да му е известно — по някакъв начин са представлявали смъртна заплаха за вас, и вие сте премахнали и него, и доказателствата. Разбира се...

— Глупости. Абсолютни глупости.

— Може би за вас. Сигурно е обаче, че в неразборията около едно неразкрито убийство щяха да ви следят отблизо, а не е така. Не ви обвинявам в убийството, сър, поне в момента; просто доказвам, че полицията или гледа да заобиколи, или пренебрегва задълженията си. Освен ако не сте им дали необоримо алиби за вечерта на двайсети ноември. Имате ли алиби?

— Не. Необоримо, не.

— А вие, мистър Куейл?

— Дрън-дрън! — отвърна Куейл. Отново лоши обноски.

Улф го изгледа.

— Тук сте само, защото ви търпим. Искате да разберете какво се каня да направя. Ще ви обясня. Подтикван единствено от собствените си интереси, аз се надявам да разкрия, че ФБР е намесено в убийство и че полицията не изпълнява служебните си задължения. В тези си усилия трябва да избягвам опасността да бъда възпрепятствуван от обстоятелствата. Вчера получих поверителни сведения, които ясно сочат виновността на ФБР, но не са решаващи. Не смея да пренебрегна възможността привидната пасивност на полицията да е само тактически ход, възможността както полицията, така и ФБР да знаят самоличността на убиеца и да изчакват момента, в който ще разполагат с решаващи доказателства. Преди аз да предприема нещо, трябва напълно да се убедя в това. Можете да ми помогнете, мистър Куейл, но ако вместо това сте решили да се държите предизвикателно, не ви искам тук. Мистър Гудуин вече ви изхвърли веднъж и ако е необходимо, може да го стори пак. Той би ви

изхвърлил още по-сполучливо пред публика — също като мен мистър Гудуин обича да има публика. Ако предпочитате да останете, вече ви попитах нещо.

Куейл бе стиснал зъби. Нещастният човек беше в безизходно положение. До него седеше, и то толкова близо, че можеше да протегне ръка и да го докосне, момичето, заради което и пред което се бе нахвърлил върху някакъв нахален вестникар, бе молил Лон Коен за извинение, а сега пък понасяше обидите на високомерен детектив. Очаквах, че ще обърне глава или към нея, за да ѝ покаже как е готов да преглътне дори гордостта си, или към мен, за да ми внуши, че всъщност не представлявам проблем, но той не свали очи от Улф.

— Обещах ви да се владея — отвърна той. — Добре. Нямам необоримо алиби за нощта на двайсети ноември. Това е отговорът на въпроса ви, а сега ще ви попитам нещо. По какъв начин се надявате мис Хинкли да допринесе за увереността ви? Улф кимна.

— Разумен въпрос и зададен по същество. Мис Хинкли, вие очевидно имате желание да ни помогнете, иначе нямаше да сте тук. Предложих една хипотеза, според която убиецът е мистър Ярмък; а ето друга — с главен герой мистър Куейл. Нещо съвсем обикновено. Милиони мъже са убивали ближния си заради жена — за да си отмъстят, за да я облекат в траур или за да я спечелят. Ако мистър Куейл е убил годеника ви, искате ли да бъде разкрит?

Тя вдигна ръце и ги отпусна.

— Но това е нелепо.

— Съвсем не. Обикновено семейството и приятелите на убиеца смятат обвинението за нелепо — това обаче не променя фактите. Не приписвам вината на мистър Куейл, просто разглеждам възможностите. Имате ли някаква причина да предполагате, че годежът ви с мистър Олтхаус е бил неприятен за мистър Куейл?

— Не можете да искате от мен да ви отговоря.

— Аз ще ви отговоря — избърбори Куейл. — Да. Беше ми неприятно.

— Така ли? С какво право? Влязъл е във ваша територия?

— Не става въпрос за „право“. Бях направил предложение на мис Хинкли да се омъжи за мен. Очак... надявах се, че ще приеме.

— Тя съгласи ли се? Адвокатът се намеси:

— Чакайте, Улф. Споменахте за влизане в чужди територии. Сега вие постъпвате така. Тук съм по молба на мистър Олтхаус, който ми е клиент, и не съм упълномощен да говоря от името на мис Хинкли или мистър Куейл, но смятам, че прекалявате. Известна ми е репутацията ви. Знам, че не преследвате лесна печалба, и няма да оспорвам искрените ви намерения, но като адвокат трябва да кажа, че думите ви са твърде сериозни. Или може би — за да се изразя по-точно — твърде несериозни. Мистър Олтхаус, съпругата му и, разбира се, аз като негов адвокат искаме справедливостта да възтържествува. Но щом като сте получили сведения, които ясно сочат, че виновникът е ФБР, защо е необходима тази инквизиция?

— Струва ми се, обясних защо.

— Да, обяснихте ни становището си и защо е нужно да проявяваме предпазливост. Но не и защо трябва да инквизирате хората. Сега остава само да ме попитате дали ме е заловил в някакво углавно престъпление.

— Заловил ли ви е?

— Нямам намерение да изпълнявам роля в този фарс. Повтарям — прекалявате.

— В такъв случай ще се огранича с въпросите си, но няма да изоставя предпазливостта си. Ще ви попитам следното — съвсем обикновен въпрос за всяко разследване на насилствена смърт: щом като Морис не е убит от ФБР, то кой го е убил? Да допуснем, че подозрението върху ФБР бъде снето изцяло, а аз съм прокурорът. Кой е имал причина да желае смъртта на този човек? Кой го е мразил, кой се е страхувал от него, кой е щял да спечели нещо? Можете ли да предложите нечие име?

— Не. Естествено, размишлявай съм върху това. Не, не мога.

Улф огледа всички.

— А някой от вас?

Двама поклатиха глава. Никой не каза нищо.

— Въпросът може да е обикновен — заяви Улф, но невинаги е безполезен. Моля ви да си помислите. Без да се боите от обвинение в клевета — няма да бъдете цитирани. Морис Олтхаус е живял трийсет и шест години и все е обидил някого през това време. Обидил е баща си. Обидил е мистър Куейл. — Той погледна Ярмък. — Безобидни ли бяха статиите, които пишеше за вашето списание?

— Не — отвърна редакторът. — Но ако са засегнали някого до такава степен, че да го убие, струва ми се, този някой не би чакал досега.

— Един трябваше да почака — обади се Куейл. — Беше в затвора.

Улф внезапно насочи вниманието си към другия редактор:

— За какво?

— За измама. Тъмна сделка с недвижими имоти. Морис написа статия, която озаглавихме „Спекулации с недвижими имоти“. Статията предизвика разследване и един от участниците беше уличен. Вкараха го в затвора за две години. Това се случи преди две години, малко по-малко, но ако са намалили присъдата му за добро поведение, вече трябва да е излязъл. Но той не е убиец, липсва му смелост. Видях го няколко пъти, когато се мъчеше да ни накара да не замесваме името му. Нищо повече от един дребен мошеник.

— Името му?

— Не си го... Да, спомням си. Има ли някакво значение? Одел. А собственото му име Франк, точно така. Франк Одел.

— Не разбирам... — започна мисис Олтхаус, но гласът ѝ излезе дрезгав и тя се изкашля. Гледаше Улф. — Не разбирам нищо. Ако са били от ФБР, защо задавате всички тези въпроси? Защо не питате мистър Ярмък какво е разкрил Морис за ФБР? Аз вече го попитах, а той ми каза, че не знае.

— Не знам — потвърди Ярмък.

Улф кимна.

— Така и предполагам. Иначе щеше да ви преследва не само полицията. А не ви ли е споменавал нещо за своите открития и предположения?

— Не. Никога. Винаги изчакваше, докато напише първата чернова. Така работеше.

Улф изсумтя.

— Госпожо — обърна се той към мисис Олтхаус, — както вече споменах, трябва да съм уверен. Би трябвало да ви задавам хиляди въпроси — цяла нощ, цяла седмица. Федералното бюро за разследване е всемогъщ противник, окопан във власт и привилегии. Няма да е самохвалство, а самата истина, ако заявя, че никой в Америка — нито отделен човек, нито организация — не би се наел със задачата, която

съм си поставил аз. Ако синът ви е убит от агент на ФБР, не съществува и най-слаба вероятност някой да потърси сметка от убиеца, освен ако аз не сторя това. Следователно изборът на средства е изцяло мой. Пак ли ви се струва, че прекалявам, мистър Фром?

— Не — отвърна адвокатът. — Относно ФБР ще се съглася с вас, защото съм реалист. Щом научих, че в апартамента не е било намерено нищо, свързано с ФБР, аз си направих съответния извод и казах на мистър Олтхаус, че според мен съществува много слаба вероятност убиецът някога да бъде заловен. ФБР е извън всякакво съмнение. Гудуин е споменал пред мисис Олтхаус за някакъв човек, който вчера ви съобщи, че синът ѝ е убит от агент на ФБР, и подкрепил това със сведения — дойдох тук с намерение да попитам как се казва този човек и какви са сведенията, но вие сте прав. Изборът на средства зависи единствено от вас. Според мен е безнадеждно, но ви пожелавам сполука и бих искал да съм ви от полза.

— Това е и моето желание. — Улф бутна стола си назад и стана. — Възможно е — ако са подслушвали разговора ни — да започнат да преследват някого от вас. Ако това стане, бих искал да ми съобщите. Бих искал да знам всичко, което научите, колкото и да е незначително. Но независимо дали са ни подслушвали, или не, къщата е под наблюдение и сега ФБР знае, че се занимавам с убийството на Морис Олтхаус. Полицията, доколкото ми е известно, не е в течение и ви моля да не им съобщавате; това само ще затрудни нещата. Извинявам се, че не ви предложих нищо освежително; вниманието ми бе погълнато от друго. Мистър Олтхаус, вие не казахте нищо. Желаете ли да говорите?

— Не — отвърна Дейвид Олтхаус и това беше единствената дума, която изрече.

Докато ставах от столовете и отивах към коридора, останах прав. Господата можеха да помогнат на дамите да си облекат палтата; не бях нужен. Трябва да съм бил страшно потиснат, защото ми дойде наум, че с удоволствие бих държал палтото на мис Хинкли, едва когато чух външната врата да се отваря, а тогава беше вече твърде късно. Почаках в кабинета, излязох и сложих веригата. Те стояха на тротоара пред къщата.

Не бях чул асансьора, така че Улф сигурно беше в кухнята; запътих се натам. Но Улф го нямаше. Нямаше го и Фриц. Дали наистина се бе качил по стълбите? Защо? Другият възможен път

водеше надолу. Минах през отворената врата и влязох в стаята на Фриц.

Фриц би могъл да си избере стая на горния етаж, но предпочиташе мазето. Бърлогата му бе голяма колкото кабинета и предната стая, взети заедно, но с течение на годините доста се бе претрупала — масички с купища списания, бюст на Брийт-Саварен^[1] върху подставка, менюта в рамки по стените, двойно легло, пет стола, етажерки с книги (Фриц притежава 289 готварски книги), глава на див глиган, който бе застрелял във Вожките планини във Франция, шкаф с телевизор и стереоуредба, два големи бюфета със старинни готварски съдове, един от които според него бил използван от главния готвач на Юлий Цезар, и тъй нататък.

Улф се бе настанил на най-големия стол до масичка с бутилка бира и с чаша в ръка. Фриц бе седнал срещу него и щом влязох, стана, но аз си преместих друг стол.

— Много неудобно е — рекох, — че асансьорът не слиза до долу. Сигурно може да поръчаме да го направят.

Улф отпи от бирата, остави чашата си и облиза устни.

— Искам да знам — каза той — за тези електронни чудовища. Възможно ли е да ни подслушват и тук?

— Не знам. Четох за нещо, което уж улавя гласове от половин километър, но не знам каква площ може да покрие, нито как му се отразяват такива препятствия като стени и подове. Възможно е да има и неща, за които не съм чел, които да обхващат цяла къща. Ако все още няма, то скоро ще се появят. Тогава ще се наложи всички да си говорим със знаци.

Той ме изгледа свирепо. Тъй като не бях сторил нищо, за да заслужа това, и аз го изгледах свирепо.

— Съзнаваш — каза той, — че абсолютната тайна на разговорите ни никога не е била по-наложителна.

— Да. Бог ми е свидетел, че го съзнавам.

— Биха ли могли да доловят шепот?

— Не. Шансът е едно на един милиард. Нула.

— Тогава ще шепнем.

— Това ще съсипе стила ви. Достатъчно е Фриц да включи телевизора по-високо, да седнем един до друг и да не крещим.

— Бихме могли да направим същото и в кабинета.

— Да, сър.

— Защо, дявол да го вземе, не го предложи? Кимнах.

— Виждате ли в каква каша сте попаднали. Аз — също. Учудвам се, че изобщо се сетих. Нека опитаме тук. В кабинета ще трябва да се навеждам през бюрото ви.

Той се обърна.

— Ако обичаш, Фриц. Няма значение какво. Фриц се доближи до шкафа, завъртя едно копче и след малко някаква жена разправяше на един мъж, че съжالياва, задето изобщо го познава. Той попита (не мъжът, а Фриц) дали е достатъчно високо, казах му да го позасили и преместих стола си по-близо до Улф, който се наведе и изръмжа на половин метър от ухото ми:

— Ще се подготвим за всякакви изненади. Знаеш ли дали Десеторката по аристократията^[2] все още съществува?

Свих рамене. Човек трябва да е или кръгъл глупак, или гений, за да задава такива несвързани въпроси.

— Не знам — отвърнах. — Минаха седем години. Вероятно още съществува. Мога да позвъня на Луис Хюит.

— Не оттук.

— Ще се обадя отвън. Сега ли?

— Да. Ако ги каже, че групата все още... Не. Каквото и да каже за Десеторката по аристократията, попитай дали може да му се обадя утре сутринта, за да се консултирам с него по неотложен частен въпрос. Ако ме покани на обяд, приеми.

— Той живее в Лонг Айланд през цялата година.

— Знам, че живее в Лонг Айланд.

— Вероятно ще се наложи да се отървем от преследвачите си.

— Няма да е нужно. Ако ме видят, че отивам при него, толкова по-добре.

— Тогава защо да не му позвъня оттук?

— Защото искам, дори желая да научат, че му отивам на гости, но не и че съм се самопоканил.

— А ако той не може утре?

— Тогава колкото е възможно по-скоро. Тръгнах. Качих се горе, взех палтото и шапката си, отключих и се запътих към Девето Авеню, като си мислех: ето как две правила отпадат в един и същи ден — утринният ритуал и да не се излиза от къщи по работа — и защо?

Десеторката по аристократията бе група от десет охолни мъже, които — цитирам — „преследват идеала за съвършенство в храната и напитките“. Преди седем години те се събраха, за да преследват идеала си чрез угощения в дома на един от тях — корабния магнат Бенджамин Скривър, а Луис Хюит, също член на групата, уреди с Улф вечерята да бъде приготвена от Фриц. Естествено, двамата с Улф бяхме поканени и отидохме, но някой сервира арсеник в ордъвъра (хайвер и блини, залети със сметана) на човека, който седеше между нас, и той умря. Хубава вечеря, няма що. Това не се отрази на отношенията между Улф и Луис Хюит, все още признателен за една особена услуга, която Улф му оказа преди време. В имението си в Лонг Айланд той притежаваше оранжерия за орхидеи, дълга трийсет метра, и идваше на вечеря при нас в старата кафява къща около два пъти годишно.

Докато го намеря, мина време, защото трябваше да ме свържат с оранжерията или конюшната, или може би стоалетната; но му стана приятно, когато чу гласа ми — така ми каза. Когато му съобщих, че Улф иска да го посети, отговори, че много ще се радва и че, разбира се, ни кани на обяд, като добави, че би искал да зададе на Улф един въпрос във връзка с менюто.

— Страхувам се, че ще се наложи аз да ви отговоря — казах. — Обаждам се от телефона в една дрогерия. Простете ми за нетактичността, но възможно ли е някой при вас да е вдигнал друга слушалка?

— Не, как така! Не би имало причина...

— Добре. Обаждам ви се от външен телефон, защото подслушват нашия, а мистър Улф не иска да се знае, че той е предложил да ви посети. Така че не ни се обаждайте вкъщи. Възможно е утре следобед да ви потърси някой, да твърди, че е репортьор, и да иска да ви зададе няколко въпроса. Споменавам това сега, защото утре може да забравя. Кажете му, че тази среща — утрешното ни посещение при вас — е била уговорена още от миналата седмица. Разбирате, нали?

— Да, разбира се. Но за бога, щом като знаете, че подслушват телефона ви, това не е ли незаконно?

— Разбира се, иначе не би било така забавно. Утре ще ви разкажем за това — поне така предполагам.

Той каза, че ще съдържи любопитството си до утре и ще ни чака към обяд.

В кабинета също има телевизор и радио и като се върнах, очаквах да заваря Улф на любимия му стол, вероятно с включено радио, но кабинетът беше празен, затова слязох в мазето — намерих го там, където го бях оставил. Телевизорът все още работеше, а Фриц гледаше и се прозяваше. Улф се бе облегал със затворени очи и устните му мърдаха — напред и после назад, напред-назад. Значи работеше, но върху какво? Постоях и го погледах Това е зрелище, което никога не ми омръзва — операцията с устните, — но онзи път трябваше да стискам зъби, за да остана със затворена уста, защото не можех да повярвам. Нямаше абсолютно нищо, върху което да размишлява. Изминаха цели две минути. Три. Реших, че само се упражнява, суха тренировка, отидох до един стол, седнах и силно се изкашлях. След малко той отвори очи, примигна срещу мен и се изправи. Преместих стола си по-близо.

— Всичко е уредено — казах му аз. — Очаква ни към обяд, така че трябва да потеглим към десет и половина.

— Ти няма да идваш — изръмжа той. — Телефонирах на Сол. Той ще пристигне в девет.

— О! Разбирам. Искате да съм тук, в случай че Раг ни ги изпрати, за да си признаят.

— Искам да намериш Франк Одел.

— За бога! Това ли измътихте!

— Не. — Той се обърна. — Малко по-високо, Фриц. — Към мен: — Следобед споменах, че ти, Арчи, ми даде ясно да разбере колко е безполезно да се доказва, че убийството е извършено от ФБР. Оттеглям думите си. Няма да склоня глава пред безполезността. Трябва да създадем ситуация, в която нито една от трите възможности да не бъде безполезна. Те са: първо, да докажем, че убийството е извършено от ФБР; второ, да докажем, че не са били те; и трето, да не доказваме нито едно от двете, да оставим убийството на мира. За нас най-добра е втората възможност и затова трябва да намериш Франк Одел, и ако сме принудени да приемем първата или третата, трябва да се справим с обстановката така, че въпреки всичко да бъдем в състояние да изпълним задължението си към нашата клиентка.

— Нямате друго задължение, освен да разследвате и да сторите всичко по силите си.

— Пак бъркаш лицата.

— Добре — „нямаме“ и „да сторим“.

— Така е по-добре. Точно тъй, да сторим всичко по силите си. За човек, който уважава себе си, това е възможно най-голямото задължение, а и двамата го притежаваме в пълна мяра. Сега един основен въпрос: независимо коя възможност ще бъдем принудени от обстоятелствата да приемем, мистър Раг трябва да вярва или поне да подозира, че някой от неговите хора е убил Морис Олтхаус. Не мога да измисля маневра от наша страна, която да спомогне за това — мъчех се, когато ти се върна. Ти можеш ли?

— Не. Раг може да вярва, а може и да не вярва. Вероятността да вярва е десет към едно.

— Поне вероятността е на наша страна. Така. Трябват ми идеи за уговорката, която възнамерявам да направя утре с мистър Хюит. Ще ни отнеме доста време, а съм много жаден. Фриц?

Никакъв отговор. Фриц бе заспал непробудно на стола, вероятно хъркаше, но телевизорът го заглушаваше. Предложих да се преместим в кабинета и да опитаме за разнообразие с музика по радиото, а Улф прие, така че събудихме Фриц, благодарихме му за гостоприемството и му пожелахме лека нощ. На път за кабинета се отбих да взема бира за Улф и мляко за мен, а когато влязох, той бе включил радиото и се бе върнал зад бюрото си. Тъй като разговорът щеше да ни отнеме доста време, аз донесох един жълт стол и го сложих до неговия. Той си наля бира, а аз отпих глътка мляко и му казах:

— Забравих да спомена, че не попитах Хюит за Десеторката по аристократия. И без това искахте да се видите с него, така че утре може да го попитате. Та каква е програмата?

Той започна.

Беше доста след полунощ, когато тръгна към асансьора, а аз отидох да донеса чаршафи, одеяла и възглавница за втората нощ, която щях да прекарам в кабинета.

[1] Антелм Брийт-Саварен (1755–1826) — френски адвокат, икономист и гастроном, автор на известния труд „Психология на вкуса“ (1825). — Б. пр. ↑

[2] Буквално „наука за най-доброто“ (гр.). — Б. пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

В телефонния указател за петте района на Ню Йорк имаше повече от сто абонати на име Одел, но нито един Франк. И така, след като установих това, в девет и половина в петък сутринта седях на бюрото си и обмислях по-нататъшните ходове. Проблемът не бе такъв, че да го обсъждам с Улф, пък и все едно — той не си беше вкъщи. Сол Панцър пристигна точно в девет и Улф, вместо да се качи в оранжерии, слезе, облече дебелото си палто, сложи кожената си шапка с широка периферия и последва Сол на улицата, за да се качи в херона. Той, разбира се, знаеше, че ако отоплението бъде включено докрай, в херона ще стане топло като във фурна, но си беше взел дебелото палто, защото изпитваше недоверие към всички машини, по-сложни от детска количка. Дори ако на волана бях аз, той пак би очаквал да закъса на някое диво и усамотено място в джунглите на Лонг Айланд.

С усилие на волята насочих мислите си върху историята с Франк Одел: тя не беше нищо повече от изстрел в тъмното със затворени очи, а Улф бе наредил да се изпълни единствено защото предпочиташе втората от трите възможности. Мястото, за което си мислех и където ми се искаше да съм сега, бе Лонг Айланд. Много пъти съм бил свидетел на уменията на Улф да насочва обстоятелствата в своя изгода, но никога не съм го виждал да крои нещо толкова хитроумно, колкото програмата, в която се канеше да въвлече Луис Хюит, и аз би трябвало също да бъда там. Гениалността ще ви свърши отлична работа, що се отнася до искрата на свещите, но за да стигнете там, закъдето сте тръгнали, трябва да има и някой, който да се погрижи радиаторът да не протече и гумите да са добре напompани. Щях да настоявам да отида, ако не беше Сол Панцър. Улф каза, че Сол ще присъствува на разговора, а той е единственият човек, на когото бих се облегал в случай, че си счупя крак.

Насилвах се да мисля за Франк Одел. Първото, което ми дойде наум, бе да позвъня в отдел „Условни присъди — щат Ню Йорк“ и да

ги попитам дали фигурира в списъците им. Но разбира се не от нашия телефон. Ако ФБР узнаеше, че пръскаме пари и време за Одел, след казаното от Куейл, щяха да разберат, че не го правим от предпазливост, а смятаме, че има вероятност наистина да е замесен. Това не биваше да се допусне. Реших да не поемам никакви рискове. Ако някой агент на ФБР прочете това и му се стори, че надценявам колегите му, значи не е достатъчно вътрешен, за да са му известни всички семейни тайни. Аз може да не съм вътрешен, но не съм и от вчера.

След като отидох в кухнята, за да съобщя на Фриц, че излизам, и взех палтото и шапката си от коридора, аз си отворих сам вратата, отправих се пеш към Десето Авеню и оттам — в гаража. Получих разрешение от Том Халоран да се обадя по телефона, набрах номера на „Газет“ и се свързах с Лон Коен. Той беше дискретен. Не ме попита нищо за мисис Брунър и ФБР, а само дали не знам откъде би могъл да си намери бутилка коняк.

— Възможно е някой ден да ти изпратя една бутилка — отвърнах аз, — стига да я заслужиш. Преди около две години човек на име Франк Одел бил вкаран в затвора за измама. Ако се е държал добре и са му намалили присъдата, може да е излязъл и да е в списъка на условно освободените. Заел съм се с общественополезна работа и искам да го намеря бързо и да го реабилитирам. Можеш да ми позвъниш и колкото по-скоро — толкова по-добре, на този номер. — Дадох му го. — Държа общественополезната си дейност в тайна, затова, моля те, не казвай на никого.

Той отвърна, че ще му трябва около час, и аз излязох в паркинга, за да разгледам автомобилите. Улф си купува нова кола всяка година с мисълта, че това намалява опасността от катастрофа, което не е така, а избора им предоставя на мен. Изкушавах се да взема ролс, но щеше да е грехота да го захвърлим само след година. През онзи ден в гаража нямаше нищо, за което бих разменил херона. Двамата с Том обсъждахме арматурното табло на един линкълн, модел 1965, когато телефонът позвъни и аз отидох да се обадя. Беше Лон, който бе открил Одел. Франк Одел бил пуснат на свобода през август, а условната му присъда изтичаше в края на февруари. Живееше на Ламонт Авеню № 2553, в Бронкс, и работеше в един клон на агенцията „Дрискъл“ за жилища под наем, на Гранд Конкорс № 4618. Лон отбеляза, че да го

включим в игра на покер, би било добър начин да го реабилитираме, а аз отвърнах, че според мен барбутът е по-подходящ за целта.

Реших да взема метрото вместо такси не за да пестя парите на клиентката, а защото сметнах, че е дошло време да предприема нещо във връзка с преследвачите си. Бяха изминали две денонощия, откакто се предполагаше, че ФБР се е заинтересувало от нас, и двайсет и пет часа, откакто бяха накарали Перацо да ни отнеме разрешителните, а все още #е бях забелязал никакъв признак, че си имам компания. Вероятно им се бях изплъзвал или пък не ги бях забелязал. Сега реших да се оглеждам, но не в движение. Изчаках да стигна спирката на Гранд Сентръл и се качих в един експрес, който отиваше на север.

Ако сте в метрото, смятате, че ви следят, и искате да откриете преследвача си, по време на движение трябва да минавате от един вагон в друг, а на всяка спирка да заставате близо до вратата, така че да можете да слезете. В натоварените часове това е трудно, но часът бе десет и половина сутринта и ние пътувахме на север. Открих го — или по-скоро открих ги, — преди да стигнем третата спирка. Бяха двама. Единият беше нисък и набит, с ръст, който едва-едва отговаряше на изискванията, и с големи кафяви очи, с които не знаеше какво да прави, а другият бе тип Грегъри Пек, като се изключат къдравите му ушенца като на бивш боксьор. Играта — само за да е весело — се състоеше в това да ги открива, без те да разберат, а на спирката на 168-а улица бях почти сигурен, че съм спечелил. Когато излязох на улицата, престанах да им обръщам внимание.

Преследването по нийоркските улици, стига да знаете, че ви преследват, да искате да се отървете от опашката си и да нямате птичи мозък, е чиста смехория. Начините за измъкване са хиляди и преследваният просто си избира онзи, който е най-подходящ за момента и мястото. На Тремънт Авеню позабавих крачка, като от време на време поглеждах ту часовника си, ту номерата на входовете, докато видях, че отсреща се задава празно такси. Щом се приближи на трийсетина метра от мен, минах между паркираните коли, спрях го, скочих вътре, казах на шофьора, докато затварях вратата: „Натисни педала!“, и когато минавахме край Грегъри Пек, видях да ме гледа с ококорени очи. Другият бе на отсрещната страна. Изминахме седем пресечки, преди да спрем на червен светофар, така че с това работата

приключи. Признавам, че хвърлях едно око назад. Дадох на шофьора адреса на Гранд Конкорс, светна зелено и ние потеглихме.

Канторите на някои агенции за недвижими имоти са на горните етажи, но тази се намираше на партера на жилищен блок — естествено, една от сградите, които даваше под наем. Помещението бе малко, с две бюра, маса и шкаф за папки. Красива млада дама с коса като на Битълсите седеше зад по-близкото бюро, а като ми се усмихна и попита дали може да ми услужи с нещо, трябваше да си поема дъх, за да не ми се завие свят. Такива би трябвало да си стоят къщи през работно време. Казах ѝ, че бих искал да говоря с мистър Одел, а тя обърна красивата си глава и посочи с кимване назад.

Той беше зад другото бюро. Изчаках, за да го огледам, преди да реша какъв подход да възприема — един поглед ми бе достатъчен. Някои хора, след престой в „колежа“, дори кратък, посърват завинаги, но той не беше от тях. На ръст бе фъстък, но елегантен. Имаше приятно светло лице и светла коса и бе облечен повече от спретнато. Костюмът на ситно райе струваше — на него или на някой друг — поне две стотачки.

Той стана от стола си, за да ме посрещне. Каза, че е Франк Одел, и протегна ръка. Щеше да е по-просто, ако имаше самостоятелна стая; възможно бе младата дама да не знае, че са я настанили в едно и също помещение с бивш затворник. Съобщих, че се казвам Арчи Гудуин, извадих портфейла си и му връчих визитната си картичка. Разгледа я внимателно, пъхна я в джоба си и каза:

— Боже мой, трябваше веднага да ви позная. От снимката ви във вестника.

Снимката ми не се бе появявала във вестник от четиринайсет месеца, а по това време той се е намирал зад решетките, но не го направих на въпрос.

— Гординките започват да ми личат — отвърнах аз. — Ще ми отделите ли няколко минути? Нироу Улф се е захванал с някаква дребна работа, свързана с един човек на име Морис Олтхаус, и смята, че може да сте в състояние да ни дадете някои сведения.

Окото му не трепна. Никакво посърване. Той просто каза:

— Това е онзи, който бе убит.

— Точно така. Разбира се, полицията вече е разпитвала наляво и надясно. Така правят обикновено. В нашия случай става дума само за

частно разследване на страничен въпрос.

— Ако искате да кажете, че полицията е била тук, грешите — не са идвали. Бихме могли да седнем.

Тръгна към бюрото си, аз го последвах и се настаних от другата страна.

— Какъв е този страничен въпрос? — попива той.

— Малко е сложно. Става въпрос за едно проучване, с което се е занимавал точно преди да го убият. Може да ви е известно нещо, ако сте го виждали през този период — да речем, месец ноември, миналия ноември. Виждали ли сте го тогава?

— Не, за последен път го видях преди две години. В съда. Когато някои хора, които смятах за свои приятели, направиха от мен изкупителна жертва. А защо полицията ще иска да разпитва точно мен?

— Е, в случай на убийство, което не могат да разкрият, разпитват всички. — Махнах с ръка. — Това, което казахте — че са направили от вас изкупителна жертва, — е интересно. Може да има някаква връзка с нещо, което искаме да научим — дали Олтхаус е имал навика да украсява материалите си. Беше ли и той сред приятелите, които ви принесоха като изкупителна жертва.

— О, боже, не! Той не ми беше приятел. Виждал съм го само два пъти, докато пишеше или се канеше да пише онази статия. Той търсеше по-едри риби. Аз бях само дребен играч, работех в „Брунър“ — фирмата за недвижими имоти.

— Фирмата за недвижими имоти „Брунър“? — Намръщих чело. — Не си спомням такова име във връзка с делото. Разбира се, не съм много добре запознат с него. Значи приятелите ви от фирмата ви принесоха в жертва?

Той се усмихна.

— Наистина не сте запознат с делото. Ставаше въпрос за някои външни сделки, в които имах пръст. На делото всичко излезе наяве. Хората от „Брунър“ се държаха много мило, наистина много мило, Заместник-директорът дори ми уреди среща със самата мисис Брунър. Тогава видях за втори път Олтхаус, в кабинета ѝ, в нейната къща. И тя беше мила. Повярва онова, което ѝ казах. Дори плати част от хонорара на адвокатата ми. Виждате ли, тя разбра, че съм се забъркал в нечиста сделка, но ѝ обясних, че не съм знаел какво съм извършил, а тя не

искаше да постъпят несправедливо с човек от нейната компания. Това според мен е мило.

— И според мен. Учудвам се, че не сте се върнали в компанията „Брунър“, когато... когато сте били в състояние да го направите.

— Не ме искаха.

— Това не е много мило, нали?

— Е, въпрос на принцип. В края на краищата осъждан съм. Директорът на компанията е доста непреклонен човек. Бих могъл да отида при мисис Брунър, но и аз имам някаква гордост, а и научих за това място в „Дрискъл“. — Той се усмихна. — Съвсем не съм се предал, дума да не става. В този бизнес има много възможности, а аз съм все още млад. — Той отвори едно чекмедже. — Дадохте ми визитната си картичка, ще ви дам и аз моята.

Даде ми не една, а десетина, както и някои сведения за агенцията „Дрискъл“ за жилища под наем. Имаха девет кантори в три района на Ню Йорк, разполагаха с повече от сто сгради и осигуряваха най-доброто обслужване в централната част на града. Останах с впечатлението, че „Дрискъл“ е наистина добра агенция. Слушах го достатъчно дълго време, благодарих му, на излизане си позволих да разменя поглед с красивата млада дама, а тя ми се усмихна. Това действително беше приятно място.

Тръгнах бавно под зимното слънце по Гранд Конкорс и се разхлаждах — не ме бяха поканили да съблека палтото си. Правех списък на съвпаденията:

1. Мисис Брунър разпространила онази книга.
2. Морис Олтхаус събирал материали за статия за ФБР.
3. Агенти на ФБР убили Олтхаус или поне са се намирили в апартамента му горе-долу по времето, когато бил убит.
4. Олтхаус познавал мисис Брунър. Бил в къщата ѝ.
5. Един човек, който е работел във фирмата на мисис Брунър, бил вкаран в затвора (принесен в жертва) в резултат на статия, написана от Олтхаус.

Това не бяха съвпадения; това бяха причини и следствия, объркани в страхотна каша. Започнах да ги подреждам, но скоро разбрах, че съществуват толкова много комбинации и възможности, та човек би могъл да стигне до мисълта, че мисис Брунър е застреляла Олтхаус, което не ни вършеше работа, тъй като тя беше клиентката ни.

Стигнах единствено до заключението, че в тази купа сено все пак имаше някаква игла и трябваше да се намери. Улф отново беше вкарал гол. Той просто беше попитал Ярмък дали статиите на Олтхаус за списание „Тик-Ток“ са били безобидни и пак така между другото ми беше наредил да открия Одел, защото не можеше да ми измисли друга работа, а ето какво излезе.

Не бих могъл да се обадя на Улф, дори да беше вкъщи, а реших да не му звъня и при Хюит. В такава къща има най-малко десетина деривата, но вероятно агентите на ФБР също го бяха проследили дотам, тъй като бе получил нареждане да не обръща внимание на преследвачи, а да подслушват телефон извън града, за тях беше много лесно. По една случайност знам, че веднъж те... но по добре да пропусна тази история. Нямах обаче намерение да се прибера и да чакам със скръстени ръце завръщането му. Намерих телефонна будка, набрах номера на мисис Брунър, свързах се с нея и я попитах дали бихме могли да се срещнем в ресторант „Русърман“ в дванайсет и половина, за да обядваме заедно. Тя се съгласи. Обадох се в „Русърман“, намерих Феликс и го помолих да ми запази звукоизолираната стая на горния етаж. И той обеща. Излязох от будката и хванах такси.

„Русърман“ бе позагубил престижа, който имаше, докато Марко Вукчич все още беше жив. Улф вече не е попечител, но го посещава веднъж на месец, а Феликс идва от време на време в старата кафява къща за съвет. Когато Улф ходи там и ни взема с Фриц, ние се храним в малката стая на горния етаж и винаги започваме с кралицата на супите — супа от киселец. Така че стаята ми бе добре позната. Феликс остана с мен, от любезност, когато мисис Брунър пристигна само с десетминутно закъснение.

Тя поиска двойно сухо мартини. Човек никога не знае; бих предположил, че ще пие шери или дьубоне. Когато ѝ го донесоха, тя отпи три големи глътки една след друга, погледна да види дали келнерът е затворил вратата и каза:

— Разбира се, не исках да ви питам по телефона. Случило ли се е нещо?

Пиех мартини, за да ѝ правя компания. Отпих и ѝ отвърнах:

— Нищо особено. Днес мистър Улф наруши две свои правила. Пропусна утринния си час насаме с орхидеите и излезе от къщи по

работа — по вашата работа. Отиде в Лонг Айланд, за да се срещне с един човек. Възможно е това да донесе някакъв резултат, но не затаявайте дъх. Колкото до мен, току-що се връщам от Бронкс, където се видях с един човек на име Франк Одел. Навремето е работил при вас — в компанията „Брунър“ за недвижими имоти. Нали?

— Одел?

— Да.

Тя се намръщи.

— Не си... О, разбира се. Одел е онзи човечец, който имаше толкова много неприятности. Но той... не е ли в затвора?

— Вече не. Преди няколко месеца е бил пуснат условно.

Тя все още се мръщеше.

— Но защо, за бога, сте се срещали с него?

— Това е дълга история, мисис Брунър. — Отпих глътка. — Мистър Улф реши да направи опит за някакво начало, като извърши малка проверка на дейността на ФБР във и около Ню Йорк. Между другото научихме, че миналата есен един човек на име Морис Олтхаус е събирал материал за статия върху ФБР за някакво списание и преди седем седмици е бил убит. Това си заслужаваше да се разгледа поотблизо и проверихме някои неща около него. Научихме, че преди няколко години е написал статия, озаглавена „Спекулации с недвижими имоти“, вследствие на която някой си Франк Одел бил осъден за измама. Мистър Улф ме накара да го потърся, намерих го, отидох да се срещна с него и научих, че е работил във вашата фирма. По тази причина се помислих, че трябва да ви задам някои въпроси.

Тя остави чашата си на масата.

— Но какви въпроси ще ми задавате?

— Най-обикновени. Например за Морис Олтхаус. Познавахте ли го добре?

— Изобщо не го познавам.

— Идвал е най-малко веднъж в къщата ви, в кабинета ви. Според Одел.

Тя кимна.

— Точно така, той идва веднъж. Спомних си, като прочетох за него, за убийството. — Тя повдигна брадичка. — Не ми харесва тонът ви, мистър Гудуин. Да не намекувате, че съм скрила нещо?

— Да, мисис Брунър, намеквам, че е възможно да сте скрили нещо. Не е зле да изясним това, преди да обядваме, а не после. Наехте мистър Улф за работа, която направо граничи с невъзможното. Най-малкото, което може да сторите, е да ни разкажете всичко, което по някакъв начин има връзка с тази работа. Фактът, че вие сте познавали Морис Олтхаус, че най-малко сте се срещнали с него, естествено предизвиква въпроси. Знаехте ли, че работи върху статия за ФБР? Оставете ме да свърша. Дали сте знаели, или подозирали, че ФБР е замесено в убийството му? Затова ли изпратихте книгите? Затова ли дойдохте при Нироу Улф? Запазете самообладание. Просто искаме да научим всичко, което ви е известно, нещо повече.

Тя се държа много добре. Жена, която може да ви подхвърли чек за сто бона, без да ѝ мигне окото, няма навика да се вслушва в разумни съвети, давани ѝ от някакъв наемен служител, но тя успя да се сдържи. Не преброи до десет, поне не на глас, а вдигна чашата си, отпи, погледна ме право в очите, остави чашата и започна:

— Не съм „скривала“ нищо. Просто не ми дойде наум да спомена за Морис Олтхаус. По-точно дойде ми наум, като си мислех за това, но не и като разговарях с мистър Улф. Защото това беше просто... Всъщност не знаех нищо. И сега не знам нищо. Прочетох за убийството и си спомних, че съм се запознавала с него, но единствената връзка между този факт и ФБР беше онова, което ми каза мис Дейкърс, секретарката ми, а то не бе нищо повече от приказки на младо момиче. Всъщност и тя не знаеше нищо. Разпращането на книгата нямаше нищо общо с това. Разпратих я, защото я бях прочела и мислех, че е важно да бъде прочетена от важни хора. Задоволява ли ви този отговор?

— Да, но той повдига друг въпрос. Само не забравяйте, че работя за вас. Какво ви каза мис Дейкърс?

— Нищо — празни приказки. Тя живееше на същия адрес, все още е там. Нейният...

— Какъв е същият адрес?

— Същият като на онзи човек, Морис Олтхаус. В Гринич Вилидж. Нейният апартамент е на втория етаж, под неговия. Не си е била къщи онази вечер, а малко след като...

— Вечерта, когато е бил убит?

— Да. Престанете да ме прекъсвате. Малко след като се прибрала в апартамента си, чула отвън стъпки, по стълбите слизали някакви хора и тя полюбопитствувала кой може да е. Отишла на прозореца, погледнала и видяла, че от къщата излизат и тръгват към ъгъла трима души, и си помислила, че са от ФБР. Единствената причина да ги вземе за агенти на ФБР била, че ѝ приличали на такива; каза ми, че били „от този тип“. Както споменах, тя не знаеше нищо, а и на мен не ми бе известно, че съществува някаква връзка между Морис Олтхаус и ФБР. Попитахте дали съм знаела, че е работел върху статия за ФБР. Не, не знаех, преди вие да ми кажете. Неприятно ми е да подхвърляте, че съм скрила нещо. — Тя погледна часовника си. — Минава един, а в два и половина имам едно заседание, за което трябва да съм навреме.

Натиснах бутона, монтиран на масата — два пъти късо, — и ѝ се извиних, че съм я поканил на обяд, а после съм я оставил да умира от глад. След няколко минути Пиер донесе крем-супата от раци и аз му казах да ни сервира гълбите с лук и ябълки след десет минути, без да чака да му звъня. Трябваше да разреши един дребен въпрос, свързан с етикецията. Като точка от деловия ни разговор можех покойно да ѝ кажа, че в „Русърман“ никога не ни разрешават — нито на Нироу Улф, нито на мен — да плащаме каквото и да е, което ние и гостите ни си поръчаме в ресторанта, поради което сметката за този обяд нямаше да се появи в отчета за разноските ни, но то се видя, че такава забележка едва ли ще е в тон с гълби по московски, гъби „Полонез“, салата „Беатрис“ и суфле „Арменонвил“ и се отказах. Не възобнових темата за мис Дейкърс, а единственият ни общ интерес беше ФБР. Научих, че е получила 607 писма, в които са ѝ благодарили за книгата, повечето — само с едно-две любезни изречения; 184 неодобрителни писма, някои доста силни; и 29 анонимни писма и картички с обидни думи. Изненадах се, че са били само 29 — сред десетте хиляди получатели на книгата би трябвало да има няколкостотин членове на дружеството „Джон Бърч“^[1] и други подобни организации.

С кафето се върнах към разговора за мис Дейкърс, лед като бях направил някои изчисления. Ако Улф си тръгнеше от Хюит в четири, щеше да се прибере към пет и половина, но можеше да тръгне по-късно, да речем, към пет и да пристигне в шест и половина, и да му е нужно да се подкрепи след опасното пътуване в тъмната нощ,

заобиколен от хиляди коварни машини. Налагаше се това да стане, след като вечеря. Когато Пиер ни сервира кафето и излезе, аз се обърнах към мисис Брунър:

— Разбира се, мистър Улф ще трябва да разговаря с мис Дейкърс. Възможно е, както казвате, тя да не знае нищо, но той трябва да се убеди в това. Ще ѝ кажете ли да дойде тук довечера в девет? В тази стая? Нашият кабинет може би се подслушва.

— Но аз ви казах, че това са само приказки на младо момиче.

Отвърнах ѝ, че вероятно има право, но един от специалистите на Улф е да измъква по нещо полезно от хора, които само си приказват, и щом изпи кафето си, я заведох в офиса на Феликс, тя се свърза с мис Дейкърс по телефона и уреди срещата.

След като я изпратих по стълбите и до колата ѝ, се върнах и пих още едно кафе. Не бързах да се обадя на Улф — исках да съм сигурен, че са свършили с обяда. Седях и премислях нещата. Бях пропуснал едно — не попитах дали мис Дейкърс е присъствувала, когато Морис Олтхаус и Франк Одел са разговаряли с мисис Брунър в кабинета ѝ. Самата мис Дейкърс би могла, разбира се, да ни отговори, но точно този вид подробности Улф очаква да не пропускам, а същото изисквам и аз от себе си. Възможно ли бе да се допусне, че Сара Дейкърс е човекът, съобщил в полицията за тримата? Изключено, освен ако не бе поукрасила или пък спестила нещо в разказа си или пред полицията, или пред мисис Брунър. Тя не би могла да ги види да отиват до колата зад ъгъла, нито да запише номера ѝ от прозореца на номер 63. В такъв случай можехме да получим някакво потвърждение, но само за първата възможност — че е убит от ФБР, а не за втората, която предпочитахме. Но какво от това, след като — според Улф — усилията ни вече не бяха безполезни.

Спомних си как, докато пресичах площад Вашингтон вчера на път да разгледам някои забележителности, си помислих какво съвпадение е, че Арбър Стрийте в Гринич Вилидж и че Сара Дейкърс живее в същия квартал. Сега това можеше да се окаже повече от съвпадение; възможно бе да е още една причина и следствие от нея.

В три часа отидох в офиса на Феликс и позвъних на Луис Хюит. Нещо не беше наред с начина, по който хората в онзи палат боравеха с телефоните.

Изминаха цели четири минути, но най-после чух гласа на Улф:

— Да, Арчи?

— И да, и не — казах му, — но повече да, отколкото не. Намирам се в „Русърман“. Обядвахме с мисис Брунър. Ако дойдете преди шест и половина, ще мога да ви докладвам преди вечеря. Не е зле да ядем тук, защото в девет часа ще дойде някой, за да обсъдим нещо.

— Там ли ще дойде?

— Да, сър.

— Защо? Защо не в кабинета?

— Тук ще е по-добре. Освен ако не искате една красива млада жена да прекара няколко часа почти в скута ви при пуснато радио.

— Каква млада жена?

— Сара Дейкърс, секретарката на мисис Брунър. Ще ви докладвам, като дойдете.

— Ако дойда. Много добре. — Той затвори. Набрах номера, който знаех най-добре, и казах на Фриц, че ще вечеряме в „Русърман“ и ще трябва да остави еленовите пържолки в маринатата за утре. После намерих в указателя телефона на мисис Дейвид Олтхаус и ѝ позвъних, но докато чаках да се обади, реших да не я питам нищо по телефона. Искан само да разбера дали някога е чувала синът ѝ да споменава за момиче на име Сара Дейкърс, но имах да убивам три часа, така че защо да не се поразходя дотам. Попитах я дали ще ме приеме, ако отида към четири и половина, и тя каза „да“. На излизане предупредих Феликс, че двамата с Улф ще дойдем на вечеря.

[1] Ултрадясна организация в САЩ, създадена в 1958 г., чиято основна дейност е борбата срещу комунизма и влиянието му в Америка. — Б. пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Намирах се отново в звукоизолираната стая в „Рустърман“, седях с опънати крака и съсредоточено наблюдавах върховете на обувките си, като премислях цялата каша за десети път, когато в седем без десет пристигна Улф, предшествуван от Феликс. Тъй като знаех, че за Феликс това са най-трескавите часове долу в ресторанта, аз го отпратих да си гледа работата, поех палтото на Улф, окачих го и изразих надеждата, че пътуването му е било интересно.

Той изръмжа и седна в креслото, което Марко Вукчич бе купил преди години специално за своя приятел Улф. Между визитите на Улф го държат в помещението, където навремето беше личният кабинет на Марко.

— Реших — заяви Улф, — че всеки, който е останал жив до днес, е наполовина идиот и наполовина герой. Единствено героите могат да останат живи в този водовъртеж и само идиотите биха искали да оцелеят.

— На моменти е тежко — съгласих се аз, — но ще се почувствувате по-добре, след като похапнете. Феликс има горски бекас.

— Известно ми е. — Той ме изгледа свирепо. — На теб май всичко това ти е приятно?

— Досега ми беше приятно. Вече не съм толкова сигурен. Как мина при Хюит?

— По дяволите, на него също му е приятно. Всичко е уговорено. Както винаги, Сол свърши много работа. Задоволително.

Отидох до един стол и седнах.

— Докладът ми може да не ви се види задоволителен, то си има добрите страни. Ще започна от края — мисис Олтхаус твърди, че никога не е чувала сина си да споменава Сара Дейкъс.

— Защо би трябвало да я споменава?

— Това е една от страните. Причина и следствие.

Докладвах му: диалозите — дума по дума, а действието — с подробности, включително веселата гоненица с агентите на ФБР. Тя беше нашият първи действителен контакт с противника и според мен Улф трябваше да знае как сме се справили. Улф се облегна назад и затвори очи — креслото не му беше толкова удобно, колкото неговото в кабинета, но щеше да свърши работа, и се почувствувахме почти като у дома си. Когато свърших, Улф не помръдна нито едно мускулче, не повдигна дори клепача си. Прекарах три минути в пълно мълчание и после заговорих:

— Съзнавам, разбира се, че ако сте си направили труда да ме изслушате, всичко това ви е отегчило. Не давате и пет пари кой е убил Морис Олтхаус. Интересува ви единствено дръзкият номер, който подготвяте, а кой кого е убил, не ви е грижа. Благодаря ви, че не хъркахте. Много съм чувствителен.

Той отвори очи.

— Пфу! Мога да кажа, че си се справил задоволително, и го казвам. Задоволително. Но би могъл да продължиш. Би могъл да се видиш с тази жена следобед, вместо да ми я водиш тук довечера.

Кимнах.

— Не само сте се отегчили, но сте започнали и да обърквате нещата. Казахте, че предпочитаме втората възможност, така че явно искаме да разберем дали има някакъв шанс да я докажем. Сара Дейкъс се е намирала в къщата ако не в момента на убийството, то малко след това. Възможно е с нейна помощ да решим въпроса. Ако искате...

Вратата се отвори и влезе Пиер с отрупан поднос. Погледнах часовника си: седем и петнайсет. Значи беше казал на Феликс да ни сервира в седем и петнайсет, дявол да го вземе, все още се придържаше поне към едно от правилата си, а сигурно щеше да наложи и другото — да не говорим за работа на масата. Улф стана и излезе да си измие ръцете. Когато се върна, Пиер вече бе сервирал мидите и го очакваше, за да му държи стола. Той седна, набоде една мида, поднесе я към устата си, сдъвка я, преглътна, кимна одобрително и ми съобщи:

— Мистър Хюит е отгледал до цъфтеж четири кръстоски между *Miltonia Sanderae* и *Odontoglossum pyramus*. Едната си заслужава да получи име.

Значи бяха намерили време да посетят орхидеите в оранжерията.

Към осем и половина влезе Феликс и попита дали може да му отделим минута — искате да обсъди заедно с нас един въпрос: да внася ли по въздуха лангусти от Франция. Постепенно стана ясно, че онова, което всъщност искаше, бе разрешение от Улф да използва замразени лангусти и, разбира се, не го получи. Но той беше упорит и двамата все още спореха, когато Пиер въведе Сара Дейкъс. Тя беше съвсем точна. Докато ѝ помагах да си свали палтото, тя прие предложението ми да пие кафе и аз я настаних на масата и изчаках Феликс да излезе, за да я представя на Улф.

Улф оглежда мъжете, за да си състави мнение за тях, но жените — не, поради убеждението си, че всякакво мнение, съставено за която и да е жена, със сигурност ще се окаже погрешно. Той, разбира си, погледна Сара Дейкъс, тъй като щеше да разговаря с нея. Сигурно мисис Брунър ѝ е споменала за разговора си с мен, каза ѝ Улф.

Тя не бе така жизнерадостна, както в кабинета — лешниковите ѝ очи не бяха така весели. Мисис Брунър споменала единствено, че е говорила с мен; може би сега, след като я бяха изпратили при Нироу Улф, за да му разкаже цялата история, мис Дейкъс смяташе, че мисис Брунър си е поговорила с мен повече, отколкото е било необходимо. Да, рече тя, мисис Брунър ѝ споменала.

Улф примигна срещу нея. Светлината не беше като в кабинета, а и очите му бяха изморени след тежкия ден.

— Интересувам се главно от Морис Олтхаус — каза той. — Познавахте ли го добре?

Тя поклати глава:

— Не, всъщност не.

— Живели сте под един и същи покрив.

Е, в Ню Йорк това не означава нищо, сам знаете. Преместих се да живея там преди година, а един ден се срещнахме на стълбите и се сетихме, че сме се виждали и преди — в кабинета на мисис Брунър, когато беше идвал с онзи човек, Одел. След това понякога вечеряхме заедно — може би два пъти месечно.

— Връзката ви не стигна до интимност.

— Не. Независимо какво е определението ви за „интимност“. Не бяхме интимни.

— Ясно. Значи сега можем да минем към същността на въпроса. Спомнете си петък вечер, двайсети ноември. С мистър Олтхаус ли

вечеряхте онази вечер?

— Не.

— Но сте излизали?

— Да, отидох да слушам една лекция в Ню Скул.

— Сама?

Тя се усмихна.

— И вие като мистър Гудуин искате да докажете, че сте детектив. Да, бях сама. Лекцията бе по фотография. Интересувам се от фотография.

— В колко часа се върнахте?

— Малко преди единайсет. Към единайсет без десет. Канех се да слушам новини в единайсет.

— А после? Бъдете колкото може по-точна.

— Нямаше нищо особено, за да съм толкова точна. Качих се в апартамента си — живея на първия етаж. Свалих си палтото, пих чаша вода и започвах да се събличам, когато чух стъпки вън на стълбите. Звучаха така, като че ли някой се мъчеше да пристъпва тихо, и ми стана любопитно. Къщата е четириетажна, а жената от най-горния етаж беше заминала за Флорида. Приблжих се до прозореца и го отворих толкова, че да мога да си подам главата — трима души излязоха и тръгнаха наляво, после бързо свиха зад ъгъла. — Тя махна с ръка. — Това беше всичко.

— Някой от тях чу ли ви, като отворихте прозореца и погледнахте навън?

— Не. Бях отворила прозореца, преди да излязат на улицата.

— Разговаряха ли помежду си?

— Не.

— Познахте ли някого от тях?

— Не. Разбира се, че не.

— Не е необходимо да казвате „разбира се“. И тъй, не ги познахте.

— Не.

— Бихте ли могли да ги разпознаете?

— Не. Не видях лицата им.

— Забелязахте ли някакви отличителни белези — ръст, походка?

— Ами... не.

— Не забелязахте?

— Не.

— И после си легнахте?

— Да.

— След като влязохте в апартамента си, преди да чуете стъпките на стълбите, чухте ли някакъв шум отгоре, от апартамента на мистър Олтхаус?

— Не съм чула нищо. Ходех насам-натам, докато сваля палтото си и го прибера, освен това бях пустила водата — изстудявах я, за да пия. А стаята му е с дебел мокет.

— Били ли сте в нея? Тя кимна.

— Няколко пъти. Три-четири пъти. На чашка, преди да излезем на вечеря. — Тя вдигна чашата си, а ръката ѝ не трепна. Кафето ѝ е изстинало, казах ѝ аз, и предложих да ѝ наля топло, но тя ми отвърна, че за нея това няма значение. Улф си наля кафе и отпи.

— Кога и как научихте — попита я той, — че мистър Олтхаус е бил убит?

— На сутринта. В събота не съм на работа и спя до късно. Айрини, чистачката, дойде и почука на вратата. Беше след девет.

— Значи вие се обадохте в полицията?

— Да.

— Казахте ли им, че сте видели трима души да излизат от къщата?

— Да.

— Казахте ли им, че сте си помислили, че са от ФБР?

— Не. Това не беше... това беше... сигурно съм била в шок. Не бях виждала труп — освен в ковчег.

— Кога казахте на мисис Брунър, че според вас са били от ФБР? Устните ѝ потрепнаха в момент на колебание.

— В понеделник.

— Защо помислихте, че са от ФБР?

— Имаха такъв вид. Изглеждаха млади... и някак атлетични, пък и начинът, по който ходеха...

— Но вие казахте, че не са имали отличителни белези.

— Да, казах. Това не бяха... не бих ги нарекла отличителни белези. — Тя прехапа устни. — Знаех, че ще ме попитате за това. Мислех, че трябва да призная... мисля, че главната причина, заради която ѝ го казах, беше, защото знаех какво изпитва към ФБР, бях я

чувала да говори за онази книга и смятах, че ще ѝ стане приятно... искам да кажа, щеше да съвпадне с чувствата ѝ към тях. Знам как ще ви прозвучи това. Надявам се, че няма да кажете на мисис Брунър.

— Ще ѝ го кажа само ако е целесъобразно. — Улф вдигна чашата си, отпи, постави я на масата и ме погледна. — Арчи?

— Може би трябва да изясним една-две дреболии. — Погледнах я, а тя не сведе поглед. Лешниковите ѝ очи изглеждаха по-тъмни, когато гледаше право в мен. — Разбира се — започнах аз, — полицията ви е питала кога сте разговаряли с Олтхаус за последен път? Кога беше?

— Три дни преди това, преди онзи петък. Във вторник сутринта, в коридора, само за минута-две. Съвсем случайно.

— Той спомена ли ви, че работи върху статия за ФБР?

— Не. Никога не разговаряше с мен за работата си.

— Кога за последен път бяхте заедно — на вечеря или по някакъв друг повод?

— Не съм сигурна за датата. Около месец преди това, през октомври. Вечеряхме заедно.

— В ресторант?

— Да. „При Джери“.

— Познавате ли мис Мариан Хинкли?

— Хинкли? Не.

— Или един човек на име Винсънт Ярмък?

— Не.

— Или някой си Тимъти Куейл?

— Не.

— Олтхаус споменавал ли е някое от тези имена?

— Не си спомням. Може да е споменавал. Повдигнах вежди към Улф. Той я гледа половин минута, изсумтя и каза, че се съмнява в ползата от сведенията, които ни е дала, и че по всяка вероятност вечерта е отишла напразно. Докато ѝ го казваше, аз станах, взех палтото ѝ и помогнах да го облече. Улф не се помръдна от стола си. Когато някоя жена идва или си тръгва, той става понякога — вероятно си има някакво правило, но досега не съм го разгадал. Сара Дейкъс ми каза, че не е нужно да си правя труда да я изпращам додолу, но тъй като желях да ѝ покажа, че някои частни детективи имат обноси, тръгнах с нея. На улицата, докато портиерът спираше такси, тя сложи

ръка на моята и заяви, че ще ни е много благодарна, ако не кажем нищо на мисис Брунър, а аз я потупах по рамото. Такова потупване по рамото може да означава всичко: от извинение до обещание, а единствено потупващият е в състояние да каже какво точно.

Когато се върнах горе, Улф все още бе в креслото си, сплел пръсти на най-високата точка на корема си. Затворих вратата и щом се обърнах към него, той изръмжа:

— Лъже ли?

Отвърнах: „Разбира се“, и седнах.

— Откъде знаеш, дявол да го вземе?

— Добре — продължих аз, — за да избегнем спора, признавам, че аз съм този, който разбира от красиви млади дами, а вие — не, тъй като сте си избрали тази линия. Но дори и на вас трябва да ви е известно, че тя не е чак толкова наивна, та да наприказва на мисис Брунър онези неща за агентите от ФБР единствено защото си била помислила, че на мисис Брунър ще ѝ стане приятно. Съмнявам се, че изобщо е наивна. След като го е казала на мисис Брунър, значи си е имала причина, а не просто тези глупости за начина, по който ходели. Имала е истинска причина, бог знае каква. Човек може да си избере някое от десетина предположения: когато се е прибрала, чула шум, качила се един етаж по-горе, подслушвала е на вратата на Олтхаус и е чула нещо, което са си казали. Това не ми харесва, защото, ако е станало горе-долу така, защо тогава не е съобщила в полицията? Лично аз предпочитам да е нещо, което би искала да скрие. Например да е знаела, че Олтхаус работи върху статия за ФБР. Той ѝ е...

— Откъде може да е знаела?

— Е, отношенията им са стигнали до интимност. За една жена няма нищо по-лесно от такава лъжа — жените я използват от десетки хиляди години. Било е много удобно, живеели са в една и съща къща, той си е падал по жените, а тя съвсем не е грозна. Казал ѝ го е със сигурност. Дори ѝ е казал, че е възможно да дойдат неканени на гости, когато не си е вкъщи. Затова тя...

— Значи смяташ, че се е качила горе, за да види дали той си е у дома.

— Качила се е, след като е видяла тримата да си тръгват, но вратата е била заключена, тя нямала ключ, а като почукала или

позвънила, не ѝ отворил никой. Все едно, искам просто да отговоря на въпроса ви дали лъже. Лъже.

— В такъв случай ни е необходима истината. Открий я!

Очаквах нещо подобно. Той не вярва, че мога да заведа някое момиче във „Фламинго“, че ще потанцуваме два-три часа и че накрая то наистина ще ми довери най-съкровени си тайни, но се преструва, че вярва, защото според него така ме подтиква към повече усърдност.

— Ще си помисля — отвърнах аз. — Ще заспя с тази мисъл — на канапето в кабинета. Ще позволите ли да сменя темата? Снощи ме попитахте дали не бих могъл да измисля някаква маневра от наша страна, която да накара Раг да повярва, че някой от неговите хора е убил Олтхаус, а аз ви отговорих, че не мога. Обаче измислих нещо. Те следят открито Сара Дейкълс, значи знаят, че е била тук, и са почти сигурни, че и вие сте тук. Знаят също, че живее на Арбър Стрийт шейсет и три, а не знаят какво е чула и видяла онази нощ. Следователно не им е известно какво ви е съобщила сега, но допускат, че е свързано с онази нощ. Това ще му подействува.

— Възможно е. Задоволително.

— Да. Обаче има едно „но“. Ако сега вземем такси до дома на Креймър и прекараме един час в него, те напълно ще се убедят, че сме се добрали до нещо важно във връзка с неразкритото убийство — нещо, което сме научили от Сара Дейкълс. Това вече наистина ще подействува.

Той поклати глава.

— Дал си на мистър Креймър честната ни дума.

— Имах предвид единствено срещата и разговора ни. Сега отиваме при него, защото в усилията си да изровим нещо за ФБР сме се заинтересували от Морис Олтхаус, тъй като той е работел върху статия за ФБР и е бил убит, а Сара Дейкълс ни е съобщила нещо във връзка с убийството, което според нас Креймър трябва да знае. Нашата честна дума си остава непокътната.

— Колко е часът? Погледнах.

— Десет без три минути.

— Мистър Креймър ще си е легнал, а и ние нямаме какво да му кажем.

— Как да нямаме! Разполагаме с човек, който по някаква причина смята, че онези тримата са били агенти на ФБР, но я крие. За

Креймър това ще е идеален подарък.

— Не. Това е идеален подарък за нас. Ще предадем мис Дейкъс на мистър Креймър едва когато самите ние измъкнем истината от нея, ако това изобщо ни се удаде. — Той бутна стола си назад. — Измъкни истината от нея. Утре. Изморен съм. Прибираме се вкъщи и си лягаме.

ДЕСЕТА ГЛАВА

В десет и трийсет и пет, събота сутринта, отключих вратата на Арбър Стрийт 63, изкачих се по дървените стълби до третия етаж, послужих си с един друг ключ и влязох в апартамента, който бе принадлежал на Морис Олтхаус.

Следвах свой собствен подход, за да измъкна истината от Сара Дейкъс. Признавам, че бе заобиколен, особено предвид обстоятелството, че не разполагах с време, но като опит за постигане на някакви резултати бе по-сполучлив, отколкото да я убеждавам да отидем във „Фламинго“ и да танцуваме цяла вечер. Обстоятелството, че не разполагахме с време, бе изнесено на всеослушание в една бележка на двайсет и осма страница от сутрешния вестник, която прочетох, докато закусвах в кухнята. Бе озаглавена „ЩЕ СТИСКАТЕ ЛИ ПАЛЦИ?“ и гласеше следното:

„Членовете на Десеторката по аристократията — една от най-недостъпните кулинарни групи в Ню Йорк — очевидно не вярват, че всичко в историята се повтаря. Луис Хюит, общественик, любител на орхидеи и аристократ, ще даде вечеря за групата в дома си в Норт Коув, Лонг Айланд, в четвъртък, 14 януари. Менюто ще бъде съставено от добре известния частен детектив Нироу Улф, а храната ще пригответ готвачът на мистър Улф Фриц Бренър. Мистър Улф и неговият асистент Арчи Гудуин ще бъдат сред гостите.

Тези приготовления ни напомнят за друг случай, когато мистър Бренър пригответ вечеря за Десеторката по аристократията, а мистър Улф и мистър Гудуин бяха гости в дома на корабния магнат Бенджамин Скривър. Това се случи на 1 април 1958 г, и един от Десеторката — Винсънт Пайл, директор на борсова фирма от Уол Стрийт, бе

отровен с арсеник в първото ястие, поднесено му от Каръл Анис, по-късно осъдена за предумишлено убийство.

Вчера репортьор на «Таймс», припомняйки си за този случай, телефонира на мистър Хюит и го попита дали някой от Десеторката по аристократология («аристология» означава наука за храненето) не е проявил известно колебание да присъствува на вечерята идния четвъртък, а мистър Хюит каза «не». На въпроса дали той самият ще стиска палци отговори: «Как да ги стискам? Нали ще държа нож и вилица?»“

Това явно щеше да е прекрасна вечеря.

Точната дата — четвъртък, четиринайсети — бе онази дреболия, заради която се бях разгорещил най-много, когато в четвъртък вечер обсъждахме тази работа с Улф. Заявих, че дата не трябва да се определя, че в бележката във вестника трябва да се спомене нещо като „някоя вечер през този месец“. Улф отвърна, че все пак Хюит би трябвало да посочи определена дата, когато се обажда да кани своите приятели аристократи. Казах, че той би могъл да им обясни защо се налага да не определя точна дата — тя ще зависи от това кога Фриц ще получи въздушна пратка от Франция. Чревоугодниците обожават въздушни пратки от Франция. Но Улф настояваше на своето и сега вече нямаше измъкване, оставаха ни само пет дни.

Затова, въпреки че не харесвах заобиколния подход към Сара Дейкъс, явно бе, че на него можехме да заложим с най-големи шансове за успех. Веднага след закуска бях позвънил на мисис Олтхаус, за да я питам дали би могла да ми отдели десет минути. Тя се съгласи и аз отидох, като, разбира се, не обърнах внимание на преследвачите си. Колкото повече ме виждаха да се занимавам с въпроса от тази му страна, толкова по-добре. Казах ѝ, че са се случили някои неща, за които ще ѝ съобщим, щом бъдат изяснени, и че може би ще е от полза, ако ми разреши да разгледам всичко, което се е намирало в апартамента на сина ѝ, или поне онова, което е останало. Отвърна ми, че нищо не липсва. Наемът бил платен за още почти година и не се били опитвали да го дадат на друг наемател. Те нищо не размествали, а доколкото знаеше, и полицията нищо не е взела — не са ѝ искали

разрешение за подобни действия. Обещах ѝ, ако ми разреши да отида и да огледам апартамента, също да не вземам нищо без нейно разрешение, а тя стана и намери ключовете, без да се обажда нито на адвокатата си, нито дори на съпруга си. Възможно е да се харесвам повече на жени на средна възраст, отколкото на млади дами, но не правете опит да убедите Улф в това.

И така, в десет и трийсет и пет сутринта влязох в жилището на покойния Морис Олтхаус, затворих вратата и се огледах. Апартаментът съвсем не беше лош, като се изключат картините. Както се бе изразила Сара Дейкъс, мокетът беше дебел. Голям диван с ниска масичка пред него, удобно кресло до лампион, четири стола, масичка с някакъв метален предмет, може би сътворен от железарии, намерени в гаража от някое хлапе, на което му е идело отръпки да си служи с инструменти, голямо бюро, върху което нямаше нищо освен телефон и пишеща машина на подставка. По-голямата част от стената бе покрита почти до тавана с лавици, запълнени с книги. Колкото по-малко кажа за картините по другите стени, толкова по-добре. Подходящи бяха за игра на отгатване — поканите гости и всеки отгатва какво представляват, стига да се намери сред тях някой, който да знае правилните отговори.

Оставих шапката и палтото си на дивана и тръгнах на обиколка. Два гардероба в антрето. Баня, малка кухня и спалня с единично легло, шкаф, тоалетка, два стола и гардероб, пълен с дрехи. На тоалетката бяха поставени в рамки снимки на баща му и майка му, което говореше, че не бе скъсал със семейството си, а само с Пеги Пилгрим. Върнах се в хола и започнах да търся. Беше тъмно, кафявите пердета бяха пуснати, затова запалих лампите. Всичко бе покрито с дебел пласт прах, но аз се намирах там законно, с разрешение, така че не си направих труда да слагам ръкавици.

Разбира се, не се надявах да открия някаква очевидна следа, сочеща пряко към някого или нещо, тъй като полицията вече беше преровила всичко, но те не бяха имали нищо определено предвид, а аз имах — Сара Дейкъс. Несъмнено бихте искали да ви дам подробен списък на всичко в апартамента, особено на съдържанието на чекмеджетата и гардеробите, но това би ми отнело прекалено много място. Ще спомена 384-те страници на незавършения роман. Прочетох само страница и половина. За да прочета целия роман и да видя дали в

него има момиче, което ми напомня Сара Дейкърс, щеше да отиде цял ден.

Ще спомена и друго — то се намираще в най-долното чекмедже на шкафа в спалнята. Наред с множество най-разнообразни предмети там имаше десетина снимки. Нито една от тях не бе на Сара Дейкърс, обаче видях снимка на Олтхаус, легнал на хълбок на дивана във всекидневната, облечен само в собствената си кожа. Не го бях виждал гол, тъй като на снимките в папката на „Газет“ бе прилично облечен. Изглежда, е бил в доста добра форма, с изпъкнали мускули и плосък корем, но гърбът на снимката бе по-интересен от лицевата страна. Междувременно получих разрешение за препечатване затова мога да го поместя тук:

*Красавецо безумен, ти вечно ще целуваш
и вечно ще е твоя любимата ти цел —
тя няма да повехне, ти няма да тъгуваш,
ще бъде тя красива, защото ти си смел.^[1]*

Не съм изчел цялата поезия на този свят, но Лили Роуън има една полица със стихосбирки и при извеем обстоятелства ме кара да й чета на глас от тях; бях почти сигурен, че съм срещал този куплет, обаче нещо в думите не беше както трябва. Помъчих се да открия къде, но не успях. Все едно, питах се кой ли го е написал? Не беше Олтхаус — бях виждал почерка му на няколко места. Сара Дейкърс? Ако беше така, държах коз в ръцете си. Държах страшен коз. Поставих снимката на шкафа и прекарах още един час в търсене, но без резултат.

Бях обещал на мисис Олтхаус да не вземам нищо без нейно разрешение, но се изкушавах. Можех да взема снимката, без да я изнасям от къщата, да слеза само един етаж по-долу, да почукам на вратата на Сара Дейкърс и ако си беше вкъщи, което в събота бе възможно, да й я покажа и да попитам: „Вие ли сте написали това?“ Беше истинско изкушение — щеше да е толкова бързо и директно. Дори прекалено директно. Трябваше да се придържам към заобиколния начин. Излязох от апартамента и от къщата, намерих телефонна будка, набрах номера на мисис Брунър и й казах, че искам

да я посетя, за да я попитам нещо. Отвърна ми, че ще си иде вкъщи до един. В момента бе едва дванайсет и двайсет. Излязох и взех такси.

Тя беше в кабинета си, с някакви документи на бюрото пред нея, и ме чакаше. Попита ме дали мис Дейкълс е дошла, както бе уговорено, и добави, че доста се надявала мис Дейкълс да ѝ позвъни след това, но не се била обадила. Отвърнах: „Да, дойде и ни помогна много.“ Наблегнах на „много“, тъй като бе възможно стаята да се подслушва. После седнах, наведох се към нея и прошепнах:

— Имате ли нещо против да си шепнем?

Тя се намръщи.

— Това е толкова нелепо!

— Да — прошепнах, — но затова пък е безопасно. Няма да стане нужда да говорим дълго. Искам само да ми покажете нещо, написано с почерка на мис Дейкълс. Каквото и да е — бележка, нещо, написано до вас. Знам, че това ще ви се стори още по-нелепо, но не се учудвайте. Не ме карайте да ви обяснявам, защото не мога. Следвам определени инструкции. Или имате доверие на мистър Улф, че ще свърши работата, и то добре, или му нямате доверие.

— Но защо, за бога... — започна тя, но я спрях с ръка.

— Щом не искате да си шепнем — прошепнах аз, — само ми дайте онова, което ви поисках, и си тръгвам.

Когато след пет минути си тръгнах, с две мостри от почерка на Сара Дейкълс в джоба — девет думи, написани на листче от настолен календар и бележка от шест реда до мисис Брунър, — изпитвах чувството, че жените на средна възраст са гръбнакът на страната. Тя не прошепна нито дума. Порови в едно чекмедже, извади бележката, скъса листчето от календара, подаде ми ги, каза малко по-високо, отколкото обикновено: „Уведомете ме, щом има нещо, което трябва да знам“, и пак се зае с някакъв документ. Каква клиентка!

Разгледах мострите в таксито на път към центъра, а когато изкачвах стълбите към втория етаж на Арбър Стрийт 63, бях вече деветдесет процента сигурен. Влязох в спалнята, за да взема снимката, разположих се в удобното кресло под лампиона и ги сравних. Не съм специалист по почерци, но в случая това не бе необходимо. Лицето, което беше написало мострите, бе написало и поезията на гърба на снимката. Вероятно същото лице беше направило и самата снимка, но това нямаше значение. Оформих заключението си. Реших, че паметта

на Сара Дейкърс ѝ бе изневерила, когато заяви, че не е стигала до интимност с Морис Олтхаус.

Първият въпрос беше дали да позвъня на мисис Олтхаус, за да ми разреши да взема снимката със себе си, или да я оставя. Реших, че да я оставям, ще е прекалено рисковано; Сара би могла да влезе по някакъв начин, да я намери и да си я прибере. Извадих от бюрото лист хартия за пишеща машина, сгънах го и сложих снимката в него. Не влизаше във вътрешния ми джоб, но все пак внимателно успях да я напъхам. Огледах се още веднъж, по навик, за да се убедя, че всичко е така, както го бях намерил, и си тръгнах с плячката. На излизане, като минавах край вратата на Сара Дейкърс, аз ѝ изпратих една целувка. После ми дойде наум, че заслужава повече от целувка, приближих се и разгледах бравата. Беше същата марка като на вратата на Олтхаус — „Бермат“, нищо особено.

Позвъних на мисис Олтхаус, съобщих ѝ, че съм оставил всичко в апартамента в ред и я попитах дали иска да ѝ върна веднага ключовете. Тя каза да ѝ ги дам, когато ми е удобно, нямала бърза работа.

— Между другото — рекох ѝ аз — ако не възразявате, ще взема нещо — снимката на един човек, намерих я в едно чекмедже. Искам да проверя дали някой ще го разпознае. Може ли?

Каза ми, че съм бил тайнствен, но че можело да я взема. Изпитах желание да споделя с нея какво мисля за жените на средна възраст, но реших, че не сме достатъчно близки. Набрах още един номер, съобщих на жената, която се обади — името ѝ бе Мими, — че бих искал да говоря с мис Роуън и след малко чух добре познатия ми глас:

— Обядът е след десет минути. Ела да хапнеш.

— Прекалено млада си за мен. Реших, че жените под петдесет години са... какви са?

— Ами „безинтересни“ е подходяща дума.

— Но е много дълга. Ще си помисля за по-подходяща дума и довечера ще ти я кажа. Сега имам да ти съобщя две неща. Първо, трябва да съм си вкъщи преди полунощ. Спя в кабинета и... ще ти обясня, като се видим.

— Боже мой, да не е дал стаята ти под наем?

— Всъщност даде я, за една нощ. Сега не ми се обяснява. Почакай за секунда. — Прехвърлих слушалката в дясната си ръка, а с лявата измъкнах снимката от джоба си. — Тук имам едно

стихотворение. Слушай... — Прочетох ѝ го, с чувство. — Можеш ли да се сетиш откъде е?

— Разбира се. Както и ти.

— Не, аз не мога, но ми се вижда познато.

— Би трябвало. Къде го намери?

— Някой ден ще ти кажа. Кое е това стихотворение?

— Подражание на последните четири реда от втората строфа на „Ода за гръцката ваза“ от Кийтс. Ескамильо, ти си доста добър детектив, танцуваш като ангел и имаш други изключителни качества, но от теб никога няма да излезе интелектуалец. Ела да ми четеш Кийтс на глас.

Казах ѝ, че ми е прекалено безинтересна, затворих, пъхнах снимката обратно в джоба си, излязох от будката и взех петото такси за последните пет часа. Клиентката можеше да си го позволи.

В два без пет закачих шапката и палтото си в коридора, отидох до вратата на трапезарията, казах на Улф, който се намираше на масата, че по всяка вероятност ще вали сняг, и продължих към кухнята. Когато закъснея за обяд или вечеря, не сядам при Улф, единодушни сме, че ако единият бърза с месото или рибата, докато другият в това време си дояжда спокойно десерта или сиренето, атмосферата се помрачава. Фриц ми сервира на масата за закуска и донесе остатъците от печения лефер, а аз го попитах как вървят работите с менюто за пиршеството другия четвъртък.

— Не искам да говоря за това — отвърна той. — Не искам да говоря за каквото и да е, Арчи. Преди обяд прекара повече от час в стаята ми, с високо пуснат телевизор. Щом като е толкова опасно, изобщо няма да говоря.

Казах му, че нещата ще се нормализират, преди на пазара да се появи хайвер от херинга, а той вдигна ръце и възкликна на френски: „Милостиви боже!“

Щом свърших и отидох в кабинета, заварих Улф изправен до глобуса да го върти и да му се мръщи. Човекът, който му бе подарил този глобус, най-големият, който някога съм виждал, дори не подозираше колко щеше да му е от полза. Когато някоя ситуация стане толкова деликатна, че би желал да не е тук, а другаде, той може да се приближи до него и да си избира места, където му се ще да бъде. Прекрасно. Като влязох, той ме попита дали му нося нещо, а щом

кимнах, седна зад бюрото си, аз включих радиото, преместих един жълт стол почти до лакътя му и му докладвах. Не ми отне много време, тъй като в разказа ми липсваха диалози, имаше само действие. Не споменах телефонния разговор с Лили Роуън, защото той беше изцяло личен.

След като прочете два пъти поетическото произведение, той ми върна снимката и заяви, че дамата има усет за ритъм.

— Нали ви казах, че не е глупава — отвърнах аз. — Доста елегантна преработка на последните четири реда от втората строфа на „Ода за гръцката ваза“ от Кийтс.

Той присви очи:

— Ти пък откъде знаеш? Ти не четеш Кийтс. Свих рамене.

— Чел съм го в детските си години в Охайо. Както ви е известно, притежавам страшна памет. Няма да ви се хваля с нея, но затова пък ще се похваля с това — потупах снимката. — Сега знаем защо лъже. Защото е замесена. Възможно е да не е замесена твърде надълбоко; възможно е просто да не е искала да си признае, че двамата са били толкова близки, та да ѝ каже за ФБР. А може и да е замесена много надълбоко. Вижте това например: „Вечно ще целуваш“ и „вечно ще е твоя“. Но вместо това той ѝ е съобщил, че ще се ожени за друга, и тя го е застреляла вероятно със собствения му пистолет. Ще бъде трудно да я уличим. Възможно е да успее да докаже, че наистина е била на онази лекция, но не и кога си е тръгнала оттам. Възможно е изобщо да не е ходила. Да е прекарала вечерта на Арбър Стрийт шейсет и три, изяснявайки отношенията си с „безумния красавец“ и да го е застреляла, преди да пристигнат агентите на ФБР. Как ви се струва това?

— Не е лошо като хипотеза.

— В такъв случай трябва да проуча въпроса с лекцията. Сара Дейкъс може да има желязно алиби. Според Креймър агентите на ФБР са си тръгнали към единайсет и, разбира се, преди това са претърсили основно апартамента, независимо дали са го убили, или не: намерили са материалите, които е събрал. Значи те са пристигнали не по-късно от десет и половина или дори нека да е било в единайсет без двајсет. Ако го е застреляла тя, трябва да е излязла, преди агентите да дойдат. Ню Скул се намира на Дванайсета улица. Ако някой я е видял на тази

лекция в десет и дваайсет или дори в десет и петнайсет, тя е чиста. Ще започна да разпитвам.

— Не.

— Не?

— Не. Ако те проследят или случайно научат, че се занимаваш с това, ще разберат, че гледаме сериозно на възможността да го е убила тя, а това би било катастрофално. Трябва да поддържаме илюзията в нашата убеденост, че Морис Олтхаус е убит от агент на Федералното бюро за разследване и че събираме улики, за да докажем това; в противен случай приготвленията ни за другия четвъртък ще отидат на вятъра. За да прикрием фланга си, трябваше да разберем със сигурност дали мис Дейкъс лъже, а ти вече реши този въпрос — тя лъже. Задоволително. Лъже, за да прикрие факта, че се е компрометирала, и това ни задоволява. За нас няма никакво значение дали участието ѝ се състои само в тайна интимност, която не иска да разгласява, или пък действително е извършила убийство.

— Креймър би научил това с най-голямо удоволствие. Особено след като точно той ни насочи по тази следа. Ще му се обадя и ще му кажа, за да не си блъска повече главата.

— Уф! Когато ние самите престанем да си блъскаме главите, когато свършим работата, за която са ни наели, ще разгледаме и задълженията си към него. Ако е възможно и не изисква прекомерни усилия, ще разкрием убиеца. Ако той не е агент на ФБР, както очаква и се надява Креймър, не трябва да чакаме благодарности, но няма да сме длъжни и да му поднасяме извинения.

— В такъв случай ще забравим за убийството, докато мине четвъртък?

— Да!

— Това е идеално. Агенциите днес и утре са затворени, така че Хюит не може да започне преди понеделник. Довечера съм във „Фламинго“; ако има нещо, да речем, ако Хюит се обади да съобщи, че е променил решението си, че тази работа е свързана с твърде много главоболия и че трябва да си намерим друг вместо него, потърсете ме там. Утре мис Роуън е поканила гости на неделен обяд и танци, а после ще остана, за да ѝ помогна да изхвърли пепелниците. Някакви инструкции за днес следобед?

— Изключи радиото — изръмжа той.

[1] Превел Васил Сотиров. — Б. Пр ↑

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Това ме измъчва в продължение на четири денонощия — от събота следобед, когато Улф каза да забравим за убийството, до сряда сутринта, когато предприех нещо на своя глава.

Въпросът имаше две страни. Първо, ако предположението ни за Сара Дейкъс отговаряше на действителността, аз бях изнесъл веществени доказателства от местопрестъплението и ги укривах. Разбира се, полицията също си бе опитала късмета — сигурно бяха видели снимката и я бяха оставили, — а ключовете ми бе дала мисис Олтхаус, но това бе само вратичка за измъкване. Всъщност измъчваше ме другата страна на въпроса. Креймър бе спасил разрешителните ни, поне до този момент, и именно мен — Арчи Гудуин — бе поканил на разговор, беше ми купил пакет мляко и ме бе пуснал да разследвам безпрепятствено едно убийство. Нямам нищо против да разигравам полицията, понякога човек изпитва такова желание, понякога му се налага, но случаят сега бе различен. Аз бях лично задължен на Креймър.

Така че това ме измъчваше, но имах и друга причина за още по-голямо безпокойство: представлението, което Улф поставяше — най-фантастичното в досегашната му кариера. Твърде голяма част от него, почти цялото, бе напълно извън властта ни. Например когато в понеделник вечерта позвъних на Хюит от уличен телефон, за да го попитам дали е успял, той ми отговори, че всичко минало добре, намерил единия актьор от някаква театрална агенция, а другия — от друга, двамата щели да отидат при него във вторник следобед; тогава го попитах проверил ли е дали моят човек може да шофира и дали има книжка и той призна, че е забравил да го пита, но според него всеки можел да кара кола! А фактът, дали този човек може да шофира, бе абсолютно важен и той го знаеше отлично. Обеща да разбере веднага — имал телефонния номер на актьора. С някои други дреболии Хюит се бе справил добре — например обади ни се във вторник на обяд, както се бяхме уговорили, за да съобщим на Улф, че много съжалява и

се извинява, но може да му изпрати само дванайсет *Phalaenopsis Aphrodite* вместо двайсет и нито една *Oncidium flexuosum*^[1]. Той му обеща да стори всичко по силите си и да ги изпрати до сряда по обяд, така че пратката да пристигне при Улф към два часа. Хюит се справи с ролята си идеално. Той беше на ниво и когато ни се обади за втори път — във вторник вечерта, за да съобщи какво е положението с продуктите и подготовката за вечерята на Десеторката по аристократия, но за него това не бе нищо повече от ежедневие, а и отговаряше на истината.

Фред Дъркин и Ори Кадър нямаше да ни създават грижи, защото ги бяхме оставили на Сол и ако се появеше нещо непредвидено, той щеше да ни съобщи. Той сам трябваше да реши как.

В понеделник цял ден, вечерта и дори на другата сутрин двамата с Улф обсъждахме един въпрос. Не спорехме, а само го обсъждахме. Той се състоеше в следното: трябваше ли да позвъня на Раг, специалния агент, занимаващ се със случая, да се уговоря да се срещнем някъде, да му кажа, че Улф е намерил достатъчно доказателства по убийството на Олтхаус, което, смята, ще му създаде големи неприятности, и че самият аз не искам да имам нищо общо с тази работа и му предлагам да му съобщя всичко, с което разполагаме, срещу десет, двайсет или петдесет бона? Бедата беше, че не познавахме Раг. Почти сигурно бе, че ще захапе въдицата, но можеше да стане и обратното — да го накараме да надуте нещо нередно. Най-после, във вторник към обяд, се отказахме. Бе прекалено рисковано, а разполагахме с твърде малко време.

В девет часа в сряда сутринта, щом чух Улф да се качва с асансьора към оранжерииите, занесох втората си чаша кафе в кабинета, за да седна и да обмисля една идея, която ме измъчваше още от понеделник. До два часа, когато щеше да пристигне камионът с орхидеите, няхах никаква работа; вече бяхме направили всичко необходимо, доколкото ми бе известно, но всъщност не знаех много. Когато изпих кафето си, часът бе едва девет и двайсет, а Сара Дейкъс вероятно не пристигаше в офиса на Брунър преди девет и половина или дори десет. Отидох до шкафа, отключих чекмеджето, където съхраняваме богат асортимент от ключове, и си избрах няколко. Не бе трудно, тъй като знаех, че бравата е „Бермат“. От друго чекмедже извадих чифт гумени ръкавици.

В девет и трийсет и пет набрах номера на Брунър и оттам ми отговориха:

— Кабинетът на мисис Брунър, добро утро.

— Добро утро. Мис Дейкъс ли е на телефона.

— Да.

— Обажда се Арчи Гудуин. Възможно е малко по-късно да се наложи да се срещна с мисис Брунър и се обаждам да разбера дали ще е свободна.

Тя попита колко по-късно, тъй като мисис Брунър щяла да бъде там от три и половина до пет и половина, а аз отвърнах, че ако стане нужда да отида при нея, ще се обадя пак.

Значи беше на работното си място. Сега се налагаше да поема риска, свързан с чистачката. Влязох в кухнята, за да съобщя на Фриц, че излизам да се обадя по телефона, взех шапката и палтото си от закачалката и се отправих към Девето Авеню за такси.

Ключът за външната врата на Арбър Стрийт 63 бе все още у мен; беше ми го дала мисис Олтхаус, така че докато не заставах пред вратата на Сара Дейкъс и не извадих другата връзка ключове, бях чист. След като почуках два пъти, натиснах звънеца и го чух да звъни без никакъв отговор отвътре, опитах един ключ. Четвъртият отключи гладко и лесно. Сложих си ръкавиците, завъртях топката, отворих вратата, прекрачих прага, затворих и съгласно законите на щата Ню Йорк вече бях извършил взлом.

Разположението бе същото като на горния етаж, но мебелите — съвсем различни. Вместо мокет имаше килими, диванът бе по-малък и обсипан с възглавници, липсваше бюро, както и пишеща машина, столовете бяха по-малко на брой, книгите — около една четвърт от онези горе, на стените висяха пет малки картини, които „безумният красавец“ трябва да е намирал за старомодни. Пердетата бяха пуснати и затова светнах лампите, оставих палтото и шапката си на дивана, приближих се до гардероба и го отворих.

Съществуваха две обстоятелства: чистачката можеше да пристигне всеки момент, а аз нямах представа какво всъщност търся. Цялата работа се състоеше в това, че тук би могло да има нещо, което да ни е от полза, независимо какво щеше да се случи в четвъртък вечер и по този начин да бъда квит с Креймър за онзи пакет мляко. Трябваше

да направя бърз преглед, ето защо отделих само десет минути за хола и двата шкафа в него, а после се прехвърлих в спалнята.

За малко щях да го пропусна. Гардеробът в спалнята бе претъпкан догоре — дрехи на закачалки, обувки, куфари, кашони и кутии за шапки на двата горни рафта. Чантата и двата куфара бяха пълни с летни дрехи, а кутиите за шапки прескочих; бих дал пет долара от собствените си пари, за да знам дали чистачката идва в сряда сутрин. Но след десет минути, докато преглеждах една по една снимките в някакво чекмедже, осъзнах, че е глупаво да прескачам кутиите за шапки и да си губя времето с този куп снимки, от които не можех да науча нищо ново, затова преместих един стол до гардероба, качих се на него и свалих кутиите. Бяха три. Първата съдържаше три така наречени шапки и два чифта бикини. Във втората имаше голяма клепнала шапка. Вдигнах я и видях пистолета на дъното. Погледах го глупаво пет секунди, а след това го извадих и го проверих. Беше „Смит и Уесън“, калибър 38, и в него имаше една празна гилза и пет все още неизползувани патрона.

Постоях с пистолета в ръка. Вероятността това да е пистолетът, за който Олтхаус е имал разрешително, от него да е бил изстрелян смъртоносният куршум и Сара Дейкъс да е натиснала спусъка, бе сто към едно. Всъщност за какви вероятности говорех, това беше сигурно. Въпросът бе какво да правя с него. Ако го вземех, никога нямаше да го приемат като вещественно доказателство при гледането на делото, тъй като щях да съм го намерил по незаконен начин. Ако го оставех и отидех до някой телефон, за да позвъня на Креймър и да му кажа да извади заповед за претърсване на апартамента на Сара Дейкъс, полицията наистина щеше да открие пистолета, но ако през следващите трийсет и шест часа ФБР научеше за това, което лесно би могло да стане, галапредставлението в четвъртък вечер се проваляше. А ако го оставех в кутията и не се обадах на Креймър, Сара Дейкъс би могла да реши, че довечера ще е най-подходящото време да го грабне и да го хвърли в реката.

По този начин ми оставаше само една възможност и единственото решение, което се налагаше да взема, бе къде да го сложа. Върнах шапката в кутията, а кутиите — на рафта, преместих стола там, откъдето го бях взел, и се огледах. Нито едно място в спалнята не ми харесваше и отидох в хола. Сега повече от всякога бе

много желателно да не бъде прекъсван от чистачки, нито от когото и да било друг. Отидох да разгледам дивана и открих, че е с матрак, а под матрака има шперплатово дъно. Отлично. Ако тя свалеше кутията и установеше липсата на пистолета, едва ли би предположила, че е преместен на друго място в апартамента, и нямаше да започне да го търси. Оставих го на дъното под матрака, огледах се, за да проверя дали всичко е така, както го бях заварил, грабнах шапката и палтото си и изскочих толкова бързо, че едва не се появих на улицата с гумените ръкавици.

В таксито трябваше да разреши друг въпрос: дали да казвам на Улф? Защо да не изчакам, докато четвъртък вечер дойде и отmine? Наистина отговорът беше много прост, но това, разбира се, е едно от нещата, върху които си блъскаме главите — да си търсим сложни причини, за да избегнем простите отговори. Когато таксито спря пред старата кафява къща, вече бях изчерпал всички причини и бях изправен пред факта, че няма да поумнея с възрастта.

Часът бе единайсет и десет, така че Улф трябваше вече да е слязъл от оранжериите, но не беше в кабинета. От кухнята се чуваше шум, радиото бе пуснато високо, затова отидох там. Улф бе застанал до голямата маса и се мръщеше на Фриц, който се бе навел, за да помирише парче пушено есетрово филе. Не ме чува, като влязох, но щом се изправи, Фриц ме видя, а Улф се обърна и ме попита:

— Къде беше?

Казах му, че трябва да му докладвам. Той нареди на Фриц котлетите да са готови в два и четвърт, нямал намерение да чака повече, и се запъти към кабинета, а аз го последвах. Включих радиото. Докато премествах един от жълтите столове, видях на бележника на бюрото му три отвертки — едната бе взел от моето чекмедже, а другите две — от кухнята; не се сдържах и се подсмигнах. Беше си приготвил инструментите. Докато се настанявах, му казах, че съм предположил, че днес ще обядва по-рано. Отвърна ми, че когато човек кани гости, трябва да седне на масата заедно с тях.

— В такъв случай разполагаме с много време — казах аз, — за да обсъдим един кратък доклад. Тъй като си имате много неща на главата, можех да ви го спестя, но мисля, искате да научите, че установих със сигурност втората възможност, която предпочитаме. Излязох да се поразходя и минах случайно покрай Арбър Стрийт

шейсет и три, случайно имах в джоба си ключ, който ставаше за бравата на Сара Дейкъс, така че влязох и огледах апартамента и в една кутия за шапки в гардероба намерих пистолет, „Смит и Уесън“, калибър 38, с един изстрелян патрон. Както ви е известно, Креймър ми спомена, че Олтхаус имал разрешително за някакъв „Смит и Уесън“, калибър 38, който не бил намерен в апартамента му, макар че в едно чекмедже имало кутия патрони. Така че тя...

— Какво направи с пистолета?

— Преместих го. Видя ми се, че мястото му не е в една и съща кутия с дамска шапка, затова го пъхнах под матрака на дивана.

Той пое дълбоко въздух, задържа го за една секунда и го изпусна.

— Застреляла го е — изръмжа той.

— Точно така. Както бях започнал да ви казвам, когато ме прекъснахте.

— Ще го намери ли?

— Не. Ако забележи, че липсва, няма дори да направи опит да го потърси. Познавам красивите млади дами. Може да изпадне в паника и да изчезне. Ако това стане, ще си имам проблем. Ако изчезне и кажа на Креймър за пистолета, с мен е свършено. А ако не му кажа, ще прекарам много безсънни нощи.

Той затвори очи. Отвори ги след две секунди.

— Трябваше да ми кажеш, че се каниш да ходиш там.

— Не трябваше. Ставаше въпрос за моя лична работа, свързана с един литър мляко. Дори тя да не изчезне, пак ще имам проблем, ако утрешното представление се провали. Ако и пак ако. Тъкмо се канех да се обадя на Хюит, за да го питам дали вече са опаковали орхидеите. Да му позвъня ли?

— Не. Зает е. Предполагам, че пистолетите могат да бъдат идентифицирани?

— Естествено. Експертите вече могат да ги идентифицират, дори номерът да е изпилен. А Креймър сигурно знае номера на пистолета, за който Олтхаус е притежавал разрешително.

— В такъв случай проблемът отпада. Трябва да видя какво става с есетрата. — Той стана от стола си и тръгна към вратата. Преди да я отвори, спря, обърна се, каза: „Задоволително“, и си излезе. Поклатих глава и продължих да я клатя, докато връщах жълтия стол на мястото му. „Проблемът отпадал“ — хубави приказки. Помислих си, че ако

притежавах такова голямо самочувствие, сигурно щях да съм директор на ФБР, и после осъзнах, че това сравнение не бе много подходящо. Поставих ключовете и ръкавиците пак в шкафа, отидох в кухнята да си взема чаша мляко, тъй като обядът щеше да закъснее, и да послушам как Улф и Фриц разискват въпроса за есетрата.

Тъй като разполагах с два-три часа, а може би и повече, след като изпих млякото, аз направих редовната си обиколка — първо се качих на втория етаж, в стаята си, за да проверя дали всичко е приготвено за гостите, които щяха да спят в леглото ми. На Фриц не е разрешено да пипа нищо в стаята ми — тя е моя, включително отговорността за нея. Всичко бе наред, като се изключи това, че двете възглавници, които бях извадил от шкафа сутринта, бяха различни, но нищо не можеше да се направи. После отидох в южната стая, която е над стаята на Улф — на двойното легло в нея щяха да преспят други двама гости. Посещението бе излишно, тъй като Фриц никога не прави грешки, но имах да убивам време.

Така или иначе, времето мина.

Не ги очаквах преди два, и то най-рано, но не трябваше да бъда толкова сигурен, тъй като операцията се ръководеше от Сол. Улф бе в кухнята, а аз — в предната стая, която е свързана с кабинета, и тъкмо проверявах дали одеялата са на дивана, когато на вратата се позвъни. Погледнах часовника си. Два без двайсет, така че едва ли беше камионът. Но беше точно той. Излязох в коридора и видях някакъв едър тип с кожено яке на площадката. Отворих и той гръмогласно ме попита:

— Вие ли сте Нироу Улф? Носим ви орхидеи!

Излязох навън. На улицата бе спрял голям зелен камион с червен надпис „Автомобилна корпорация — Северно крайбрежие“. Друг едър тип отваряше задните капаци. Казах доста високо, че времето е страшно студено за орхидеи и че ще отида да им помогна. Докато си сложа палтото и изляза, те вече бяха издърпали един сандък до ръба и го теглеха. По една случайност знаех точните му размери — деветдесет сантиметра ширина, метър и половина дължина и шейсет сантиметра височина, защото бях опаковал орхидеи в съвсем същите сандъци, предназначени за търговци и изложби. Отстрани на сандъка беше написано:

ЧУПЛИВО ЛЕСНО РАЗВАЛЯЩО СЕ
ТРОПИЧЕСКИ РАСТЕНИЯ
СЪХРАНЯВАЙТЕ НА ТОПЛО

Слязох на тротоара, но те вдигнаха сандъка и хванаха дръжките от двете му страни, като очевидно не се нуждаеха от помощ дори нагоре по стъпалата. Улф вече бе отворил вратата и те влязоха. Съвсем естествено щеше да бъде да остана и да пазя камиона, което и направих. В него имаше още пет сандъка, съвсем еднакви. Един от петте щеше да бъде доста тежък товар дори за тези двама здравеняци, но не знаех кой. Оказа се, че е предпоследният. Докато внимателно го сваляха и хващаха дръжките, единият каза: „Господи, сигурно са в оловни саксии“, а другият отвърна: „Не, в златни.“ Чудех се дали наблизо има агент на ФБР, който да ги чуе. Те го качиха по стъпалата, без да се препънат, макар че тежеше почти сто и петдесет килограма бруто — — поне се надявах, че е толкова. Като внесоха и последния, влязох заедно с тях. Улф подписа разписката, а аз дадох на всеки по два долара, те ми поблагодариха и аз изчаках да слязат на тротоара, преди да затворя вратата.

Сандъците бяха подредени в коридора, радиото в кабинета свиреше силно, а Улф работеше с отвертка върху третия сандък откъм вратата. Попитах го дали е сигурен, че е този, той рече „да“, на сандъка с тебешир било написано „X“, и аз взех друга отвертка. Имаше само осем винта и ги свалихме за две-три минути. Повдигнах капака и какво да видя! Сол Панцър лежеше вътре по хълбок и със свити колене. Започнах да накланям сандъка, но Сол, който е дребен, като се изключат ушите и носът му, се извъртя, застана на колене и после се изправи.

— Добър ден — рече Улф.

— Не е много добър. — Сол се поразкърши. — Може ли да се говори?

— Да, когато радиото е включено. Сол се протегна още веднъж.

— Пътуването си го биваше. Дано са все още живи.

— Искам да съм сигурен — каза Улф, — че не съм объркал имената им. Мистър Хюит ги предаде на Арчи по телефона.

— В този е Ашли Джарвис. Това сте вие. А тук е Дейл Кърби — той ще бъде Арчи. Не е зле да ги измъкнем.

Тогава за пръв и последен път чух някой да представя хора, които са опаковани в сандъци.

— След малко — рече Улф. — Нали сте им дали пълни разяснения?

— Да, сър. Забранено им е да говорят, нито дума, освен ако вие — или пък Арчи — не ги накарате. Те не знаят нито кой подслушва къщата, нито кой я наблюдава, нито защо, но имат думата на Хюит, че няма да бъдат в опасност. Дал е на всекиго по петстотин долара, а вие трябва да им дадете още петстотин. Дал им е декларациите, подписани от вас. Според мен ще си свършат работата. — Той понижи малко глас. — Кърби е по-добър от Джарвис, но ще си свършат работата.

— Известно им е, че трябва да си стоят в стаята и да не се показват на прозорците, нали?

— Да. Освен когато... въз... репетира.

— Имат ли подходящи дрехи за четвъртък вечер?

— В онзи сандък са. — Сол го посочи. — И нашите неща са там, включително пистолетите. Разбира се, трябва да облекат вашите палта и шапки.

Улф направи физиономия.

— Много добре. Първо Фред и Ори.

— Отбелязани са. — Той взе отвертката от Улф, отиде до сандъка, на който с тебешир бе нарисован кръг, каза ми: „Ори е с триъгълник“, и се залови с един винт. Намерих триъгълника и започнах да развивам. Той измъкна Фред, преди да съм извадил Ори, защото един от моите винтове бе с развалена глава. Те също бяха инструктирани да не говорят без нужда, а когато се изправиха, по израженията на лицата им отсъдих, че това не бе никак лошо. Повдигнах вежди към Сол и се потупах по гърдите, той посочи сандъка в другия край, аз отидох и се захванах с него.

Съзнавам, че професионалните актьори имат много опит да казват само каквото трябва и да си държат устата затворена, ако пиесата изисква това, и все пак Ашли Джарвис и Дейл Кърби заслужаваха похвала. Бяха преживели два тежки часа, а и повече — това важеше особено за Джарвис, който носеше не по-малко килограми от Улф, при това не така добре разпределени. Трябваше да

наклоним сандъка, за да може да излезе, и остана на пода цели пет минути, като отказваше предложенията ни за помощ и раздвижваше сам ръцете и краката си, но когато накрая успя да се изправи, той се обърна към Улф и му се поклони — при това много изискано. Кърби не ми се бе поклонил, но и не бе казал нито дума. Докато чакахме Джарвис да стъпи на крака, той остана настрана, като правеше гимнастика в такт с музиката от радиото.

Започвах да се съгласявам със Сол — те щяха да свършат работа. Кърби бе два сантиметра по-нисък от мен, но конструкцията му беше съвсем подходяща. Джарвис бе висок точно колкото Улф. Раменете му не бяха толкова широки, а коремът му беше малко по-голям, но с палто разликата щеше да е незабележима. В лице приликата беше слаба, но в тъмното агентите на ФБР нямаше да ги разглеждат отблизо.

Улф отвърна на поклона на Джарвис с кимване, каза: „Елате, господа“, и влезе в кабинета. Вместо да отиде при бюрото си, той премести един жълт стол в средата на килима, който беше достатъчно дебел, за да не се чува нищо, и се върна за още един. Аз взех други два стола, а Сол, Фред и Ори — по един, и всички седнахме в два кръга: Улф, Джарвис и Кърби от вътрешната страна. Но Улф каза: „Парите, Арчи“, станах и отидох до сейфа за парите — две пачки с двайсет и пет двайсетачки във всяка, които бях приготвил предварително.

Улф погледна Джарвис, прехвърли се на Кърби и после пак на Джарвис.

— Обядът е готов — започна той, — но първо няколко въпроса. Тези пари са ваши. Арчи!

Подадох им ги, на всеки по пачка. Джарвис само ги погледна и ги пхна в джоба на самото си. Кърби извади портфейл от вътрешния си джоб, подреди грижливо банкнотите и ги прибра обратно.

— Мистър Хюит ви е обяснил — продължи Улф, — че всеки от вас ще получи по хиляда долара и ето че ги имате. Но след като видях как се измъквате от сандъците, смятам, че, вече сте си изкарали хилядата долара. Многократно. Затова, ако се справите с останалата част задоволително, ще смятам, че сте заслужили още по хиляда, и ще ги получите. В петък или в събота.

Джарвис отвори уста, сети се точно навреме да я затвори. Посочи към Кърби, потупа се по гърдите, и погледна въпросително.

Улф кимна:

— Две хиляди. По хиляда за всеки. Малко по-близо, мистър Кърби. Трябва да говоря тихо. Ще прекарате тук двайсет и осем часа. През това време не трябва да има нито един звук, който — ако бъде чул — да издаде присъствието ви в тази къща. Стаята ви е на втория етаж. Ще се качвате по стълбите, не с асансьора. Ако ви потрябва нещо, в коридора ще има човек. Ако се налага да разговаряте, ще шепнете. В стаята ви има петдесетина книги. Ако никоя от тях не е по вкуса ви, може да си изберете книга от тези лавици. Никакво радио, никаква телевизия — къщата не трябва да се превръща в панаир. Необходимо е внимателно да наблюдавате стойката и походката на мистър Гудуин, и моята, а за това ще имате възможност. Гласовете ни — не, това няма да е нужно. — Улф сви устни. — Смятам, че това е всичко. Ако имате въпроси, питайте сега, тихичко, на ухото ми. Имате ли?

Те поклатиха глави.

— В такъв случай да обядваме. Ще изключим радиото. На масата никога не говорим за работа. Никой няма да приказва — с изключение на нас двамата с мистър Гудуин.

Той стана.

[1] Два прочути вида орхидеи. Първият — известен под името „Нощна пеперуда“ — е с късо стъбло и няколко големи листа. Вторият — с жълти или кафяви цветове — е познат на колекционерите като „Танцърка“ или „Златен дъжд“ и спада към най-търсените и най-красиви видове. — Б. пр. ↑

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Не бих искал да преживея отново онези двацет и осем часа.

Като вървите през гора и знаете със сигурност, че в нея има снайперисти и че от всяко дърво може да ви дебне куршум, необходими са ви единствено кураж и остър поглед. Но ако не сте сигурни, че има снайперисти, а само знаете, че би могло да е така, това е вече съвсем друго нещо. Ние не бяхме сигурни дали подслушват къщата, а само, че биха могли. Ако Джарвис или Кърби си преципеше пръста на вратата на банята и изревеше: „Ох!“ или „Дявол да го вземе!“, това би могло да провали представлението но само би могло и това беше най-лошото. Всеки път, когато се качвах горе, за да проверя дали Сол, Фред или Ори е все още на поста си в коридора и дали тримата не са се отегчили и не са се запrikaзвали, аз се чувствувах глупаво. Възрастните хора не поглеждат всяка вечер под леглото си, за да проверяват дали няма крадец, въпреки че би могло да има.

Обядът и вечерята бяха мъчителни изживявания. Разговорът на масата не вървеше, поддържахме го само двамата с Улф, главно Улф, докато останалите петима се хранеха и слушаха. Пробвайте някой път. Не можех дори да помоля някого да ми подаде маслото — можех единствено да соча. А като вършехме нещо, например като качвахме сандъците в оранжериите и докато ги подреждахме, не биваше да говоря дори и аз, защото към кого бих се обръщал?

Излязох от къщи само веднъж, късно следобед в сряда, за да се обадя по телефона: на Хюит, за да му съобщя, че пратката е пристигнала в добро състояние, и в гаража, за да обясня на Том Халоран какво трябва да направи.

Имаше и някои по-светли моменти — два пъти в сряда и четири пъти в четвъртък, когато Джарвис наблюдаваше движенията на Улф. Джарвис заставаше в подножието на стълбите и гледаше как Улф слиза надолу; после заставаше горе на площадката, за да го види в гръб; и в коридора — за да го види на равно. В четвъртък при второто качване и слизане на Улф по стълбите разбрах, че Джарвис се майтапи с него,

като се наслаждава на изражението му, което забавляваше и мен. Разбира се, Кърби ме наблюдаваше по същия начин, но това не ме затрудняваше — обикновено слизам и се качвам повече от десетина пъти на ден. Онова, което Кърби не можеше да види, беше как шофирам. Вероятно щяха да ги проследят по целия път до къщата на Хюит, а ако стилът му зад волана прекалено се различаваше от моя, то и някой по-интелигентен агент на ФБР би могъл да се усъмни. В четвъртък сутринта го заведох в кабинета, пуснах радиото и разговаряхме по този въпрос в продължение на половин час.

Сега като си припомням, струва ми се, че не бяхме пропуснали нищо. В сряда вечер към единайсет аз се качих в стаята си (тя гледа към Трийсет и пета улица), не обърнах на пердетата повече внимание, отколкото обикновено, облякох си пижамата, седнах на леглото и загасих лампата на нощната масичка. След две-три минути влязоха Фред и Ори и се съблякоха на тъмно, аз станах, а те си легнаха. Сол спеше на дивана в предната стая, а там изобщо не светваме. Рядко палим лампите там.

Ще спомена нещо смешно. В сряда вечерта, докато гасях осветлението в кабинета и се настанявах между чаршафите на кушетката, не си мислех нито за капана, който им бяхме поставили, нито за това дали ще се хванат в него, а за дивана в апартамента на Сара Дейкъс. Какво би станало, ако чистачката реши да повдигне възглавниците и да погледне под матрака? Ако бях останал там още пет минути, може би щях да намеря по-добро скривалище.

Обядът и вечерята, които вече споменах, бяха в сряда. Закуската и обядът в четвъртък бяха съвсем различни, защото Фриц не беше вкъщи. Бяхме се уговорили с Хюит да изпрати кола за Фриц в осем и тя пристигна точно навреме. Изнесох чантата му, а преди да се качи, той ми стисна ръка, с мрачно изражение. Не беше в настроение да създава кулинарни шедеври за някаква тайфа от аристократи. Дватама със Сол решихме проблема със закуската, а на обяд ядохме студено филе плюс есетрата, която бе призната за годна за ядене, и изпихме две бутилки шампанско с пет вида сирене.

В четвъртък, в пет без петнайсет следобед, бях заедно със Сол, Фред и Ори в кабинета, когато Теодор Хорстман, експертът по орхидеите, който бе инструктиран да си тръгне по-рано, слезе по стълбите, каза ни „лека нощ“ и си замина. Улф бе в стаята си. В пет и

десет аз се качих в моята стая, светнах и започнах да се преобличам. Бих могъл да проверя дали пердетата са плътно пуснати и просто да поседя и да почакам малко, но би било необичайно за мен да търся пролуки в пердетата; искахме всичко да изглежда както обикновено. Улф беше в стаята си. В пет и четирийсет, облечен за вечеря, аз се върнах в кабинета, а в пет и четирийсет и пет чух асансьора и Улф се появи, също преоблечен. Двамата подехме разговор, без да пускаме радиото, за проблемите на пътното движение. Точно в пет и петдесет и пет от коридора се чу тих шум от стъпки — пристигнаха Джарвис и Кърби. Вечерната униформа на Джарвис бе далеч по-елегантна от тази на Улф, която бе видяла по-добри времена, но костюмът на Кърби съвсем не можеше да се мери с моя, който ми бе излязъл триста долара. Двамата застанаха на вратата. Казах на Улф, че ще го чакам в колата, излязох в коридора, помогнах на Кърби да облече моето палто, подадох му шапката си и се отдръпнах в ъгъла, откъдето не можеха да ме видят, докато той отвори вратата, прекрачи прага и затвори след себе си. Щом се появи и Джарвис и спря да погледне през шпионката, лампите в кабинета загаснаха, а аз взех от закачалката палтото и шапката на Улф и Джарвис ги облече. След пет минути, които ми се сториха около половин час, херонът се появи и спря пред къщата. Джарвис щракна ключа и коридорът потъна в тъмнина, но аз се отдръпнах назад, докато излезе навън и затвори вратата. Нямах мнение дали Кърби ме имитира сполучливо, тъй като не ми е известно как изглеждат отстрани, но ако не знаех за подмяната, можех да се закълна, че човекът, който слезе по стъпалата, прекоси тротоара и се качи в колата, беше самият Улф. Херонът потегли плавно, без да подскочи, така, както карам аз, и изведнъж разбрах, че бях затаил дъх един господ знае откога.

Ако всички бяха следвали сценария, сега кабинетът трябваше да бъде празен. Преди да загаснат лампите в коридора, Улф бе отишъл в тъмната кухня. Ори — в тъмната трапезария, а Сол и Фред — в тъмната предна стая. Щом аз не ги бях чул, значи никой не ги беше чул. Пъхнах ръка във вътрешния си джоб, за да докосна пистолета си — „Марли“, калибър 38, приближих се до вратата и прокарах пръсти по ръба, за да се уверя, че е затворена, почаках очите ми да свикнат с тъмнината, доколкото бе възможно, и седнах на стола срещу закачалката.

Изпитвах приятно чувство на облекчение. Напрежението свърши. Можехме да се провалим по стотици начини — поради грешки или лош късмет, но ето че всичко бе готово, бяхме поставили капана и не ни оставаше нищо друго, освен да чакаме. Те или бяха решили да влязат с взлом, или не, но това вече беше тяхна грижа. Не знаех какъв брой взломове извършват — това не е известно на никой външен човек, — но миналата година знаех със сигурност за четири в Ню Йорк и бях чул да се говори за още няколко. Зависеше от това дали Раг вярва, че Олтхаус е бил убит от агент на ФБР. Ако вярваше, то шансът да дойдат бе десет към едно. Ако не вярваше, ако по някакъв начин се бе убедил, че хората му не са извършили убийство, то нямаше да дойдат. Дали ще захапе въдицата, сега вече зависеше само от него, а не от нас. Продължавах да изпитвам приятно чувство.

Щом реших, че е изминал половин час, аз се приближих до вратата, за да погледна часовника си на светлината от шпионката, и като видях, че е шест и двайсет и две, приятното чувство ме поизостави. Бях сбъркал с осем минути. Известно е, че имам добър усет за време, така че явно бях по-нервен, отколкото си мислех. Вместо да седна, тръгнах по коридора към вратата на кабинета, два пъти се отърках в стената и се почувствувах още по-зле. Това беше непростимо. Разбира се, да се върна обратно до външната врата, като се ориентирам по светлината от шпионката, беше лесно, но дявол да го вземе, трябваше да мога да се движа по права линия в средата на коридора, който познавах толкова добре, дори в пълна тъмнина. Минах три пъти точно по средата, а после отидох до стола и седнах.

Не мога да посоча в колко часа дойдоха, защото бях решил да не поглеждам часовника си до седем, но беше малко преди седем. Изведнъж светлината, която се процеждаше от вратата, стана още помъжделива — бяха пристигнали. Двама. Третият вероятно бе на тротоара. Единият се наведе да погледне ключалката, а другият застана на най-горното стъпало с гръб към вратата и лице към улицата.

Разбира се, те знаеха, че бравата е „Рабсън“ и си носеха необходимите инструменти, но независимо от способностите на онзи, който бе пред вратата, той не можеше да отвори брава „Рабсън“ от първия опит, така че имах време. Открехнатата врата на предната стая бе само на четири крачки от стола ми. Приближих се, пъхнах глава, подсвирих тихичко и чух подсвирване в отговор. Отидох до вратата

на трапезарията, без изобщо да се докосна до стената, подсвирнах пак и чух отговора. После застанах точно пред вратата на кабинета. Те нямаше да светнат фенерче с влизането си, щяха да почакаат и да се послушат.

По-късно неведнъж сме спорили със Сол за колко време бяха отворили вратата. Той твърди, че вратата се отворила осем минути след като съм подсвирнал, а според мен бяха десет. Както и да е, щом я отключиха и започна да се отваря, аз влязох в кабинета, долепих гръб до стената отляво на вратата, поставих лявата си ръка на ключа за осветлението, а с дясната извадих моя „Марли“ от джоба си.

Щом като влязоха, те не се заслушаха повече от пет секунди, което беше лоша техника на работа, и тръгнаха направо по коридора. Бях обърнал глава и гледах как слабият лъч на джобното фенерче става все по-ярък, прокрадва се в кабинета и след него влизат и те. Направиха три-четири крачки и спряха. Онзи с фенерчето започна да обхожда с него кабинета и след три секунди лъчът щеше да ме освети, затова се провикнах: „Не се съпротивлявайте!“, вдигнах пистолета, щракнах ключа и беше светлина.

Единият просто се стъписа, но онзи с фенерчето го пусна и посегна към вътрешния джоб на сакото си. Но аз вече бях извадил пистолета си, Ори също бе до мен със своя, а откъм вратата на предната стая се чу гласът на Сол: „Фал!“ Те се обърнаха натам и видяха още два пистолета.

— Работата изглежда зле — казах. — Няма нужда дори да ви обезоръжаваме, не можете да стреляте едновременно в две посоки. Мистър Улф!

Той вече беше в кабинета. Трябва да е излязъл от кухнята, когато извиках: „Не се съпротивлявайте!“ Казах му: „Заобиколете“, но Улф вече беше заобиколил вдясно от червеното кожено кресло, далече извън техния обseg. Той стигна до бюрото си, седна и ги огледа — в профил, тъй като бяха обърнати с лице към мен и Ори.

— Това е възмутително — започна той. — Арчи, повикай полиция.

Тръгнах. Не направих толкова голям кръг, колкото Улф, но програмата щеше да бъде изпълнена по-добре без сборичквания, затова ги заобиколих. На средата на пътя до бюрото си аз спрях и им казах:

— Вижте, ако се нахвърлите върху мен, докато набирам номера, няма да си тръгнете отгук на крака. Предполагам, че законът ви е известен, крадците обикновено го познават добре. Вече сте вътре. Ако се опитате да играете грубо, ще стреляме, а от полицията ще получим само благодарности.

— Глупости! — обади се високият красавец с квадратната брадичка и широките рамене. Другият бе по-висок, но кльоцав, а лицето му бе кожа и кости. Красавецът ми хвърли убийствен поглед. — Ние не сме крадци, знаете това.

— Знам! Но влязохте с взлом. Може да обясните това на полицията. Предупредих ви. Не мърдайте от местата си. Мръднете ли, ще ви спрем. Единия от онези там го сърби пръстът на спусъка.

За да достигна телефона на бюрото си, трябваше да им обърна гръб. Обърнах се и като посягах за слушалката, той рязко се обади:

— Стига с тази комедия, Гудуин. Много добре знаете какви сме. — Той се обърна към Улф: — Ние сме агенти на Федералното бюро за разследване и това ви е известно. Нито сме докоснали нещо, нито сме имали такива намерения. Искахме да ви видим. Позвънихме, но никой не отвори, вратата не беше заключена и влязохме.

— Лъжете — заяви Улф, просто излагайки този факт. — Пет души са готови да се закълнат, че вратата бе заключена и че не сте позвънили. Четирима от тях ви чуха, като я отваряхте с шперц. Когато полицията ви претърси, ще намери инструментите ви. Федералното бюро за разследване ли! Арчи, обади се в полицията и им кажи да изпратят хора, които са в състояние да се справят с двама негодници.

Преди да се обърна, за да набера номера, казах: „Фред!“, повиках го с пръст и той се приближи. Като минаваше покрай тях, той почти ги блъсна. Веднъж някакъв агент от ФБР му бе извил ръката и сега би се възползувал с удоволствие от възможността да си го върне. Облегнат на бюрото на Улф, с лице към тях и пистолет при бедрото, той изглеждаше много по-опасен, отколкото е всъщност. В действителност гой е добър човек, женен е и има четири деца. Като започвах да набирам, бях готов да се обзаложа на сто срещу едно, че няма да стигна до края на номера — така и стана. На четвъртата цифра Красавецът смутолеви: „Чакай, Гудуин!“, аз спрях и се обърнах към него. Тъкмо пъхаше лявата ръка под палтото си. Оставих слушалката и

застанах до Фред. Той извади ръката си, а в нея държеше малка черна калъфка.

— Документите ми — съобщи той.

Това беше най-деликатният момент. Разрешено им е да показват картата си, но трябва да я държат в ръка. Улф изръмжа: „Ще проверя.“ Красавеца пристъпи, но Фред светкавично вдигна голямата си лява ръка и го блъсна назад. Аз протегнах ръка към Красавеца, с отворена длан, без да казвам нито дума. Той се поколеба, но не за дълго и я постави в ръката ми. Рекох: „И вие!“ на Кльощавия и протегнах ръка към него. Той вече бе извадил картата си и я сложи върху другата, а аз се обърнах и ги подадох на Улф. Той погледна първо едната, после другата, отвори чекмеджето си, извади голямата си лупа, разгледа ги през нея, без да бърза, върна лупата в чекмеджето, пусна картите след нея, затвори го и ги изгледа.

— Вероятно са фалшиви — заяви той. — Полицейската лаборатория може да го установи.

Трябва да им е струвало много усилия да не помръднат от мястото си. Бих им се възхитил, ако мислите ми не бяха заети с друго. И двамата замръзнаха, но не помръднаха, а после Кльощавия рече: „Ах ти, дебел кучи сине!“

Улф кимна.

— Естествена реакция. Нека допуснем нещо. Нека допуснем, само за да обсъдим положението, че вие действително сте агенти на Федералното бюро за разследване. В такъв случай можете основателно да се оплаквате, но не от мен, а от колегите си, които бяха заблудени и сметнаха, че къщата е празна. Вие няма за какво да се извинявате.

Той прочисти гърлото си.

— Така. Да продължим със същото предположение. Ще задържа картите ви в залог. Вие или Бюрото ви можете да си ги получите единствено по законен път, при което ще стане публично достояние как са стигнали дотук, а аз, разбира се, ще предприема контрадействия, тъй като влязохте в дома ми незаконно, бяхте заловени *flagrante delicto*^[1] и имам четирима свидетели за това. Съмнявам се дали шефовете ви ще искат да заплатят такава цена. Така че инициативата е в мои ръце. Вие можете да си вървите. Единственото, което исках — все още по горното предположение, — бяха неопровержими доказателства, че служители от Федералното бюро за

разследване са извършили углавно престъпление, за което могат да бъдат преследвани от закона, а доказателствата са тук, в чекмеджето ми. Между другото досега не съм споменал, че сте с ръкавици. Всички ние, разбира се, ги забелязахме. Това ще бъде допълнително доказателство, когато работата стигне до съда. Можете да си вървите, господа.

— Дявол да ви вземе! — обади се Красавеца. — Това ще бъде федерален съд. Тези карти принадлежат на федерални служители.

— Нека да е така. Пак имам защита. Дори предположението ни да излезе вярно, пак ми е трудно да повярвам, че федерални служители на закона биха влезли незаконно в дома ми, така че очевидно от моя страна е оправдано да задържа картите, докато бъде установено, че не са фалшиви.

— Как ще го установите!

— Ще видя. Ще изчакам развитието на събитията. Ако са истински, възможно е да ме посети някой от шефовете ви, дори самият мистър Раг.

— Ах ти, дебел кучи сине! — възкликна Кльоцавия. Изглежда, в напрегнатата обстановка изразните му средства бяха доста ограничени.

— Всъщност — продължи Улф — аз съм снизходителен. Влязохте в къщата ми по насилствен начин и доколкото ми е известно, само се представяте за служители на закона. Две углавни престъпления. Ако сте въоръжени, би трябвало да отнемем оръжието ви, както и инструментите, които сте донесли, за да отворите вратата ми, а без съмнение и чекмеджетата в кабинета ми. Също и ръкавиците, които носите. Препоръчвам ви да тръгвате, без да се бавите повече тук. Тези четиримата не обичат нито крадците, нито ФБР и ще им е приятно да ви подложат на унижения. Дявол да го вземе, отивайте си!

Стояха и го гледаха. Красавеца се бе вторачил точно между рамото на Фред и моето, а Кльоцавия — малко вдясно от Фред. Те размениха погледи, погледнаха отново Улф и си тръгнаха. Като доближиха до вратата, Ори се отдръпна в коридора с насочен към тях пистолет. Той обича да размахва пистолети. Сол мина през предната стая в коридора и светна лампите. Двамата с Фред последвахме агентите. Като стигнаха до външната врата. Сол им отвори, а Ори, Фред и аз застанахме до него, за да погледаме как излизат на улицата.

Почти със сигурност бе имало и трети, но той не се виждаше никъде. Свиха наляво, към Десето Авеню, но не излязохме да ги изпратим до колата им. Преди да затворим вратата, прегледахме бравата и установихме, че е здрава. Като поставях резето, Фред отбеляза, че сигурно притежават най-богатата колекция от ключове в света.

Когато се върнахме един след друг в кабинета, Улф бе застанал напред килима и разглеждаше нещо в ръката си — тънкото като молив фенерче, което Красавеца бе изпуснал. Той го хвърли на бюрото си и изрева:

— Говорете! Всички заедно! Говорете! Всички се разсмяха.

— Предлагам награда — обявих високо аз. — Снимка на Джон Едгар Хувър в рамка за всеки, който докаже, че къщата се подслушва и че са записали последния разговор на лента, за да му я изпратят.

— Господи — каза Фред, — само да се бяха опитали да направят нещо.

— Искам шампанско — рече Сол.

— За мен уиски — съобщи Ори. — И съм гладен. Беше осем без двајсет. Отидохме в кухнята заедно с Улф, като говорехме едновременно. Улф започна да вади разни неща от хладилника — хайвер, пастет от гъши дроб, есетра, един цял пушен фазан. Сол отвори камерата, за да извади лед за шампанското. Двамата с Ори взехме от бутилките от шкафа. Фред попита дали може да позвъни на жена си, казах му, че може и че искам да ѝ предаде поздрав от мен, но се намеси Улф:

— Кажи ѝ, че тази нощ ще останеш тук. Всички оставаме. Сутринта Арчи ще занесе онези карти в банката и ти ще го придружиш. Едва ли ще предприемат нещо, но е възможно да опитат какво ли не. Фред, не казвай нищо на жена си, нито на когото и да било. Не сме свършили, засега само поставихме добро начало. Ако ви се яде нещо топло, след двајсет минути мога да ви приготвя суфле по йоркширски, стига Арчи да свари яйца.

Всички отказаха, което много ми отърваше. Мразя да правя яйца на очи.

След час се наслаждавахме на една приятна вечер. Тримата гости бяха с мен в предната стая, улисани в оспорвана игра на пинокъл^[2], а Улф — на своя единствен по рода си и несравним с нищо стол в кабинета, четеше книга. Книгата се казваше „ФБР, което никой не

познава“. Или злорадствуваше, или правеше научно изследване — не знаех кое от двете.

В десет часа трябваше да се извиня и да стана за малко от масата; Улф бе казал, че иска да позвъни на Хюит точно в мига, в който ариетолозите вероятно щяха да са свършили с вечерята си. Отидох в кабинета и се обадих. Улф съобщи на Хюит, че всичко е минало прекрасно, и му поблагодари; Хюит каза, че са намерили заместниците ни за много забавни: Джарвис рецитирал откъси от Шекспир, а Кърби имитирал президента Джонсън, Бари Голдуотър и Алфред Лънт^[3]. Улф го помоли да им предаде много поздравя, аз се върнах към пинокъла, а Улф — към книгата си.

Но малко след единайсет отново ни прекъснаха. Телефонът иззвъня, а Улф не обича да го вдига, затова аз отидох да отговоря.

— Домът на Нироу Улф, на телефона е Арчи Гудуин.

— Обажда се Ричард Раг, Гудуин. — Гласът му бе привлечен, гладък и спокоен. — Искам да говоря с Улф.

Знаехме, че това може да се случи, и имах инструкции.

— Боя се, че не може да говорите с него, Раг. Зает е.

— Искам да го видя.

— Това е добра идея. И той мислеше, че може да поискате среща.

Примерно тук, в кабинета му, в единайсет сутринта?

— Искам да го видя тази вечер. Сега.

— Съжалявам, Раг, това е невъзможно. Много е зает. Възможно му е най-рано в единайсет сутринта.

— С какво е зает?

— Чете една книга. „ФБР, което никой не познава“. След половин час ще си бъде в леглото.

— Ще дойда в единайсет.

Чу се звук от затръшване на слушалка, но може би само така ми се бе сторило. Погледнах Улф.

— Обръщах се към него с името Раг, без „мистър“, защото така се казва. Утре, в единайсет сутринта. Както се очакваше.

— И както искахме. Трябва да поговорим. Като си свършиш играта.

Станах. — Няма да трае дълго. Току-що обявих триста и четирийсет.

[1] На местопрестъплението (лат.). — Б. пр. ↑

[2] Игра на карти. Колодата съдържа 48 карти, а победният резултат, необходим за завършване на партия пинокъл, е 1500 точки. — Б. пр. ↑

[3] Алфред Лънт (1893–1977) — прочут американски киноактьор. — Б. пр. ↑

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Необходими са ми пълни осем часа сън и почти винаги успявам да спя толкова, но през онази нощ спях само шест. В един и десет, след като Улф се бе качил да си легне, тъкмо се канех да се настаня на канапето (Фред и Ори спяха горе, а Сол на дивана в предната стая), когато на вратата се позвъни. Връщаха се Фриц, Джарвис и Кърби и щом видях Кърби да залита на прага, се почудих в коя ли канавка се намира херонът. Попитах го къде е колата, но той само ми се опули с плътно свити устни. Помислих, че се придържа към инструкциите, и му казах, че вече може да говори. Фриц рече, че точно сега не би могъл, тъй като бил много пиян, и добави, че колата е отпред, съвсем здрава, макар че един господ знае как е стигнала дотук. Той ги заведе в стаята им с асансьора, а аз, се обух, облякох палтото върху пижамата си, излязох и прибрах херона в гаража. Нямаше нито една драскотина.

Първият номер от петъчната програма бе заплануван за осем и половина. В осем без петнайсет включих силата на волята си, скочих от леглото, сграбчих одеялата, чаршафите и възглавниците и се добрах до стаята си. Когато излизах от банята, след като бях взел душ и се бях избръснал, видях Фред и Ори да седят на леглото и да се прозяват. Споменах им, че ще тръгнем след час и двацет минути, а те ми казаха да отида да си намокря главата — аз обаче вече я бях намокрил. Предполагах, че ще трябва да се погрижа за закуската си сам, но докато слизах по стълбите, Фред се появи от стаята на Улф — беше му поднесъл закуската почти навреме. В осем и двацет и осем влязох в кабинета и започнах работния си ден, като набрах номера на мисис Брунър и я открих. „Извинете, че ви безпокоя толкова рано — рекох аз, — но имам важно съобщение за вас. Дали ще бъдете така любезна да отидете до някой уличен телефон и да ми позвъните на този и този номер (дадох ѝ го) в десет без петнайсет или колкото може по-скоро след този час?“ Това щяло да ѝ провали някаква среща, ми отговори тя, и попита дали е толкова важно, аз казах: „Изключително“, и тя се съгласи.

Значи можехме да закусим на спокойствие и толкова по-добре. Фриц знае, че Сол, Фред и Ори обичат яйца au beurre noir^[1], поради което те бяха основното блюдо, поднесено с препечени филийки и бекон; общият брой на яйцата — по две порции за всеки от нас, с по две яйца в порция — възлизаше на шестнайсет. Разноските по тази операция щяха да са главозамайващи.

С картите на ФБР в джоба си, излязох от къщата заедно с телохранителя си в десет без двајсет, отидох до дрогерията на ъгъла и заех позиция близо до телефона. Като човек, който познава жените, бях готов да чакам двајсет минути, но телефонът позвъни в девет и четирийсет и шест, точно когато влезе някакъв човек и се запъти към него. Докато вдигах слушалката, реших, че не е агент на ФБР, дошъл да се обади вместо мен — ролята не му подхождаше.

Мисис Брунър каза, че се надява работата да е наистина важна, защото щяла да закъснее за срещата си.

— Невъзможно е да имате среща, която да е поне наполовина толкова важна — отвърнах аз. — Оставете срещите си. Трябва да бъдете в кабинета на мистър Улф в единайсет без четвърт, нито секунда по-късно.

— Тази сутрин ли? Не мога.

— Можете и трябва да дойдете. Два пъти споменахте, че тонът ми не ви харесва, но това е нищо в сравнение с тона, който ще чуете сега, ако не ми кажете, че ще дойдете. Мистър Улф дори може да ви върне стоте бона.

— Но защо? Какво има?

— Аз съм само куриер. Ще разберете, като дойдете. Не само че е важно, а е от жизнено значение.

Кратко мълчание.

— В единайсет без четвърт?

— Или по-рано. Пак мълчание.

— Добре. Ще дойда.

— Прекрасно. Вие сте идеалният клиент. Ако не бяхте богата, бих се оженил за вас.

— Какво казахте?

— Нищо. — Затворих.

Самият аз не се чувствавах особено жизнен след шест часа сън, но затова пък се чувствавах важен, като прекосяха центъра към

Континентал Банк енд Тръст Къмпани на Лексингтън Авеню и зимният вятър духаше в гърба ми. Малцина са имали такава охрана — най-добрият агент между двата океана плюс двама други страшно добри агенти. Ако смятате, че преигравахме, какво би станало, ако се препънех и си счупех главата или ако попаднеш на сирена, която да ме омае, а после да са окаже, че е човек на ФБР? Но както и да е, и без това тримата бяха при нас, а разходката щеше да им е от полза. Когато отидох в банката, първо слязох долу, до нашата касета, V сложих картите в нея. Горе, докато осребрявах чек за пет бона, за да допълним паричния резерв в сейфа, си помислих, че бях депозирал аванса точно преди девет дни. Тогава смятах, че шансът ни е едно на милион. Сега...

Трябваше да побързаме, за да стигнем в старата кафява къща преди единайсет без четвърт, и едва успяхме. Бяхме в коридора, събличахме палтата си, когато зърнах ролса на мисис Брунър да спира отпред. Когато стигна до стъпалата, аз вече й бях отворил. Фред и Ори се отдръпнаха, но аз ги повиках.

— Мисис Брунър — казах й аз, — не бихте ли искали да се запознаете с трима души, които — работейки за вас — пропътуваха сто километра в камион, сгънати на четири в дървени сандъци със заковани капаци? И които стояха снощи в продължение на двайсет минути с пистолети, насочени срещу двама агенти на ФБР, докато мистър Улф им говореше обидни неща?

— Ами... ще ми бъде много приятно.

— Така си и знаех. Мистър Сол Панцър. Мистър Фред Дъркин. Мистър Ори Кадър. Ще ви оставя за известно време с мистър Панцър. Ако нямате нищо против, ще сложа палтото ви в предната стая. Ще дойде Ричард Раг, шефът на ФБР за Ню Йорк, не бива да го вижда.

Тя отвори широко очи, но не каза нищо. В този миг реших да се ожения за нея не заради парите й, а заради самата нея. Взех палтото й, а Фред и Ори се отправиха към стълбите, за да чакат пред южната стая и да не позволят на Джарвис и Кърби да излязат и да прекъснат разговора.

В дъното на коридора вляво от кухнята има ниша, а зад ъгъла в нишата — отвор в стената на нивото на очите. Откъм нишата е монтиран плъзгащ се капак, а откъм кабинета отворът е скрит със специална картина, изобразяваща водопад. Ако застанете в нишата и

отворите капака, ще виждате по-голямата част от кабинета през водопада и, разбира се, ще може да слушате.

След като, последван от Сол, заведох мисис Брунър до нишата, аз отворих капака и ѝ показах отвора.

— Както ви казах — обясних ѝ аз, — след малко ще дойде Раг. Ще влезе в кабинета при нас с мистър Улф. Мистър Панцър ще ви донесе един стол от кухнята, вие ще седнете тук на стола, а той ще застане до вас. Възможно е разговорът ни да трае от десет минути до два часа, не знам. Няма за разберете всичко, което ще чуете, но ще ви бъде достатъчно. Ако усетите, че ви се кашля или киха, отидете бързо на пръсти в кухнята. Сол ще ви направи знак, ако...

На вратата се позвъни. Подадох глава зад ъгъла на нишата: Раг бе пристигнал пет минути по-рано и стоеше пред вратата. Казах на Сол да донесе стол за мисис Брунър и щом като тръгна към кухнята, аз тръгнах да отворя. Погледнах назад, Сол ми кимна и аз отворих вратата.

Ричард Раг бе четирийсет и четири годишен. Живееше в апартамент в Бруклин с жена си и двете си деца и работеше във ФБР от петнайсет години. Детективите знаят едно-друго. Беше висок колкото мен, имаше дълго лице с издадена напред брадичка и щеше да оплешивее на темето след около четири години или може би след три. Не ми предложи ръка, но се обърна с гръб към мен, докато му помагах да си съблече палтото, така че в известна степен ми имаше доверие. Когато го въведох в кабинета и го придружих до червеното кожено кресло, той остана прав и се огледа — помислих си, че бе твърде заинтересуван от картината с водопада, но възможно бе да греша. Все още стоеше прав, когато се чу шумът от асансьора. Улф влезе, спря пред бюрото си и каза:

— Мистър Раг? Аз съм Нироу Улф. Заповядайте. Докато отиваше към стола си, Раг седна, установи, че е седнал на самия ръб, и се премести по-назад. Погледите им се срещнаха. От мястото си не можех да видя очите на Улф, но погледът на Раг бе твърд и неотклонен.

— Чувал съм за вас — рече Раг, — но никога не съм ви виждал.

— Някои пътища не се пресичат.

— Сега обаче нашите се пресякоха. Предполагам, че записвате разговора.

— Не. Имам апаратура, но не е включена. Нека оставим това. Приех — в продължение на цяла седмица, — че всичко, казано в тази къща, се подслушва. Възможно е вие да носите у себе си някакво устройство, скрито в дрехите ви. Възможно е и моят магнетофон да работи — въпреки че, както вече казах, това не е така. Нека да не говорим за това.

— В тази къща не сме инсталирали подслушвателна апаратура.

Улф повдигна рамене на милиметър и ги отпусна.

— Нека оставим това. Искали сте да ме видите. Раг вкопчи пръсти в дръжките на креслото. Мъчеше се да се държи непринудено.

— Както и очаквахте. Няма нужда да си губим времето в размяна на остроти. Искам картите, които отнехте снощи със сила от моите хора.

Улф обърна ръка към него. И той се държеше непринудено.

— Вие сте този, който подхвърля остроти. Оттеглете това „сътс сила“. Те първи използубаха сила. Влязоха в къщата ми със сила. Аз само отвърнах на силата със сила.

— Искам картите.

— Оттеглете ли вашето „сътс сила“?

— Не. Признавам, че отговорът ви бе правилен. Дайте ми картите и ще разговаряме при равни условия.

— Пфу! Глупак ли сте, или вземате мен за такъв? Нямам намерение да разговаряме при равни условия. Дойдохте да се срещнете с мен, защото ви принудих, но ако сте дошли да говорите глупости, може и да си тръгнете. Да опиша ли положението така, както го виждам аз?

— Да.

Улф се обърна към мен.

— Арчи! Писмото на мисис Брунър, с което ме ангажира.

Отидох до сейфа и извадих писмото. Като се върнах, Улф посочи с кимване към Раг и аз му го подадох. Останах до него, а щом той го прочете, протегнах ръка. Раг го прочете пак, този път по-бавно й ми го върна, без да ме погледне, а аз отидох до бюрото си и го прибрах в едно чекмедже.

— Документа си го бива — каза той на Улф. — Официално заявявам, че ако мисис Брунър и близките й са били следени, което не признавам, го е било във връзка с някаква проверка за сигурност.

Улф кимна.

— Разбира се, че ще заявите така. Професионална лъжа. Ще ви опиша положението. Снощи вашите хора си тръгнаха, като оставиха картите си при мен, защото не посмяха да повикат на помощ полицията. Знаеха, че ако някой гражданин ги обвини, че са влезли незаконно в дома му, и поддържа обвинението си, съчувствието на нюйоркската полиция и на прокурора ще е на страната на гражданина. И вие го знаете. Няма да предприемете юридически стъпки да си възвърнете картите, така че те няма да ви бъдат върнати. Аз ще ги задържа. Предлагам размяна. Вие се задължавате да прекратите всякакво следене на мисис Брунър, на семейството ѝ и близките ѝ, включително да не подслушвате телефона ѝ, а...

— Не съм признал, че я следим.

— Как не! Ако вие... Не. По-лесно е да го формулираме така: независимо от всичко, случило се до този момент, вие се задължавате от шест часа днес Бюрото ви да не следи мисис Брунър, семейството ѝ, близките ѝ и дома ѝ, което включва и това да не подслушвате телефоните им, а също и да не следите мистър Гудуин и мен и да не държите дома ми под наблюдение. Аз се задължавам да оставя картите там, където се намират, в моята касета в банката, да не завеждам дело срещу вашите хора за това, че нахлуха в къщата ми, и да не правя никакви публични разкрития, свързани с инцидента. Това е положението, това е предложението ми.

— Имате предвид да се задължа в писмена форма?

— Не, освен ако предпочитате.

— Не. Няма да ви дам нищо в писмена форма. Съгласен съм, що се отнася до следенето, но трябва да получа картите.

— Няма да ги получите. — Улф насочи пръст към него. — Разберете това, мистър Раг. Ще предам картите единствено ако има съдебно нареждане, а такова нареждане ще оспорвам с всичките си средства и със средствата на клиентката си. Вие може да...

— Дявол да го вземе, разполагате с четирима свидетели!

— Знам. Но съдиите и съдебните заседатели понякога са своенравни. Възможно е да им се прииска да се усъмнят в надеждността на свидетелите, дори да са петима — като броите и мен. От ваша страна би било плиткоумно да поставяте под въпрос моите добри намерения. Нямам желание да влизам в смъртна вражда с

вашето Бюро; единствената ми цел е да свърша работата, за която са ме наели. Щом като нито преследвате, нито безпокоите клиентката ми и мен самия, няма да се възползвам нито от картите, нито от свидетелите си.

Раг ме изгледа. Помислих си, че ще ме попита нещо, но не, бях само място, където погледът му можеше да си отпочине от Улф, докато си отговаряше на някакъв въпрос, който си бе задал самичък. Това му отне известно време. Най-после се обърна към Улф.

— Пропуснахте нещо — каза той. — Твърдите, че единствената ви цел е да си свършите работата, за която са ви наели. Тогава защо разследвате убийство, с което не сме свързани? Защо Гудуин отиде да се срещне два пъти с мисис Дейвид Олтхаус и посети два пъти апартамента на Морис Олтхаус, защо събрахте онези шестима души тук в четвъртък вечер?

Улф кимна:

— Мислите, че някой от вашите хора е застрелял Морис Олтхаус?

— Не си мисля нищо подобно. Това е абсурдно. Улф се нервира.

— Дявол да го вземе, не можете ли да говорите разумно? Какво може да са търсили, когато нахлуха в къщата ми? Подозирахте, че по някакъв начин съм разкрил посещението на трима ваши хора в апартамента на Морис Олтхаус през нощта, когато е бил убит — аз наистина установих това. Те са ви докладвали, че когато пристигнали там, той е бил вече мъртъв, но вие не сте им повярвали. Или сте се усъмнили в тях. Не знам защо; вие ги познавате — аз не. И сте подозирали или пък сте се страхували, че аз не само съм научил за посещението им, но и че съм намерил улики, че те, че един от тях го е убил. Говорете разумно.

— Все още не сте ми отговорили защо разследвате убийството.

— Не е ли очевидно? Защото научих, че хората ви са били там.

— Как научихте? Улф поклати глава.

— Това ще запазя в тайна.

— Били ли сте във връзка с инспектор Креймър?

— Не. Нито съм го виждал, нито съм го чувал от месеци.

— А с прокуратурата?

— Не.

— Ще продължите ли разследването?

Улф повдигна ъгълчето на устните си.

— Знаете ли, мистър Раг, аз съм в състояние и съм готов да облекча страданията ви, но първо трябва да съм сигурен, че съм си свършил работата. Приемате ли предложението ми? Гарантирате ли ми, че от шест часа вечерта вашето бюро няма да следи по никакъв начин нито мисис Брунър, нито някого от хората, свързани с нея?

— Да. Това е уредено.

— Задоволително. Сега ви моля да поемете едно друго задължение. Искам да дойдете тук, когато ви помоля, и да ми донесете куршума, който един от вашите хора е взел от пода в апартамента на Морис Олтхаус.

Вероятно не е лесно да смутите Ричард Раг. Ако човек се смущава лесно, не може да стане шеф на ФБР в най-важния град след Вашингтон. Но Улф успя. Раг отвори уста. Трябваша му само две секунди, за да я затвори, но все пак Улф го беше изненадал.

— Сега пък вие не говорите разумно — рече той.

— Но аз наистина говоря разумно. Ако ми донесете куршума, когато ви помоля за това, почти със сигурност — изкушавам се да кажа „със сигурност“ — ще мога да установя, че Олтхаус не е бил убит от вашите хора.

— Вие сте страшно безочлив човек! — Раг вече бе затворил уста. Сега бе присвил очи. — Ако имах такъв куршум, бих ви го донесъл само за да имам възможност да ви наругая.

— Имате, имате. — Улф не губеше търпение. — Какво се е случило през онази нощ в апартамента на Олтхаус? Едно лице, което ще нарека „Х“ — бих могъл да използвам по-подходящо име, но засега Х ще свърши работа, — го е застреляло със собствения му пистолет. Куршумът е минал през тялото му, ударил се е в стената и е паднал на пода. Х си е отишъл, като е взел пистолета със себе си. Малко след това пристигнали вашите хора — влезли по същия начин, както проникнаха снощи тук. Да се впускам ли в подробности?

— Да.

— Тук не позвъниха на вратата, защото бяха сигурни — така смятаха, че къщата е празна. Наблюдават я вече цяла седмица. Там са позвънили, а вероятно са се обадили и по телефона, но той не отговарял, защото бил мъртъв. След като претърсили апартамента и намерили онова, за което били дошли, се сетили, че ще заподозрете

някого от тях в убийството, и като доказателство, че не са те, взели куршума, който бил на пода. Това представлявало нарушение на един закон на щата Ню Йорк, но те вече били нарушили друг, така че защо да не нарушат и този? Взели са го и са ви го предали заедно с доклада си. — Улф махна с ръка. — Възможно е тази тяхна постъпка, вместо да ви убеди в невинността им, да е предизвикала точно обратния резултат, но няма да разсъждавам върху умствените ви процеси и върху причините да не им повярвате. Както казах, вие си знаете хората. Но куршумът, разбира се, все още е у вас и аз го искам.

Раг продължи да го гледа с присвити очи.

— Слушайте, Улф. Веднъж вече попаднахме в капана ви, дявол да го вземе. Капанът ви бе добър. Но втори път няма да се хванем. Ако имах такъв куршум, от моя страна би било много тъпо да ви го дам.

— Ще е тъпо да не ми го дадете. — Улф направи гримаса. Жаргонните думи, които му харесват и които използва, не са много — „тъпо“ не е сред тях, а я бе изрекъл. Той възвърна предишното си изражение. — Занимавам се с това, защото съм задължен на лицето, от което научих, че хората ви са били там онази вечер, а не обичам да имам задължения към никого. С разкриването на убиеца аз ще върна дълга си и — покрай другото — вие също ще бъдете облекчен. Не бихте ли искали да се установи, че Олтхаус не е убит от вашите хора? Донесете ми куршума и това ще стане. Ще ви предложи нещо друго: донесете ми куршума и ако до един месец подозрението, което сега тегне върху вашите хора, не бъде снето чрез разкриването на истинския убиец, аз ще ви върна картите. Няма да мине месец, вероятно няма да има дори седмица. Раг отвори очи.

— Ще върнете ли картите?

— Да.

— Споменавате „разкриване“. Разкриване пред кого?

— Пред вас. В достатъчна степен, за да се убедите, че хората ви са невинни — тоест невинни в убийство.

— Правите предложение, но каква гаранция ще имам?

— Думата ми.

— Колко струва думата ви?

Повече от вашата. Много повече, ако може да се вярва на онази книга. Никой на този свят не може да твърди, че някога съм престъпвал думата си. Раг пренебрегна намека.

— Кога ще ви трябва куршумът, ако наистина е у мен?

— Не знам. Възможно е още днес. Или утре. Искам да ю получа лично от вас.

— Стига наистина да с у мен. — Раг стана. — Трябва да си помисля. Не ви обещавам нищо. Аз ще...

— Но вие вече обещахте. Никакво следене — нито на клиентката ми, нито на мен.

— Това — да. Имам предвид... знаете какво имам предвид. — Той тръгна, после спря и се обърна. — Цял ден ли ще сте тук?

— Да. Но ако телефонирате, не забравяйте, че линията се подслушва.

Това не му се стори никак смешно. Съмнявам се дали в момента имаше изобщо нещо, което би му се сторило смешно. Излязохме заедно в коридора и докато му държах палтото и му подавах шапката, той дори не забеляза, че съм там. Затворих след него, обърнах се и видях, че клиентката влиза в кабинета, а Сол я следва по петите, и реших да не се женя за нея. Би трябвало да ме изчака, за да я придружа аз. Влязох в кабинета и станах свидетел на една жива картина: мисис Брунър и Сол бяха застанали пред бюрото на Улф и го гледаха, а той се бе облегнал назад със затворени очи. Картината бе хубава и аз се спрях на вратата, за да ѝ се полюбувам. Измина половин минута. Цяла минута. Това стигаше, тъй като тя имаше среща, приближих се до тях и попитах:

— Добре ли се чуваше?

Улф отвори очи. Без да ми отговори, тя му каза:

— Вие сте невероятен човек. Направо невероятен. Наистина не мислех, че бихте могли да извършите такова нещо. Невероятно. Има ли изобщо нещо, което да не е по силите ви?

Той се изправи в стола си.

— Да, госпожо — рече Улф, — има. Не е по силите ми да наля разум в главата на глупака. Опитвал съм. Мога да добавя и други неща. Сега разбирате защо беше желателно да дойдете. В писмото, което подписахте, се казва: „ако постигнете желанието от мен резултат“. Доволна ли сте?

— Разбира се, че съм доволна. Това е невероятно.

— На мен самия ми е малко трудно да повярвам. Моля, седнете. Има нещо, което трябва да ви кажа.

— Наистина има. — Тя седна на червеното кожено кресло. Сол зае един от жълтите столове, а аз седнах на моя стол. Тя попита: — Какъв беше капанът, който сте им поставили?

Улф поклати глава.

— Не става дума за това. То може да почака. Мистър Гудуин ще ви разкаже подробно всичко в подходящо за вас и за него време. Трябва да ви кажа нещо не за онова, което вече е направено, а какво трябва да се прави сега. Вие сте моя клиентка и трябва да ви предпазвам от неудобни ситуации. Дискретна ли сте?

Тя се намръщи.

— Защо питате?

— Моля, отговорете. Дискретна ли сте? Може ли да ви се повери тайна?

— Да.

Той обърна глава към мен:

— Арчи!

Дявол да го вземе този човек! Мен можеше да ме поставя в неудобни ситуации! А ако все пак променя решението си и се ожения за нея?

— Да — казах, — ако знам накъде биете, а струва ми се, знам.

— Разбира се, че знаеш. — Обърна се пак към нея: — Искам да ви спестя неудобната ситуация полицията да задържи секретарката ви, може би във ваше присъствие, за да я разпитва във връзка с убийство, което тя вероятно е извършила.

При разговора с Раг той бе успял само да го смути, но тези думи направо потресоха клиентката му. Тя не отвори уста — тя остана втрещена, без да може да каже нито дума.

— Казвам „вероятно“ — продължи Улф, — но е почти сигурно. Жертвата е Морис Олтхаус. Мистър Гудуин ще ви разкаже с подробности и за това, но не сега, не докато положението все още не е разрешено. Бих предпочел сега да не разкривам никакви факти, но като моя клиентка имате право на защита от моя страна. Искам да ви дам един съвет.

— Не ви вярвам — заяви тя. — Искам да науча подробностите още сега.

— Няма да ги научите — отвърна рязко Улф. — Прекарах изтощителна седмица, изтощителна нощ, изтощителен ден. Ако и сега

ми създавате затруднения, ще си изляза, а вие ще напуснете къщата и вероятно ще отидете да разпитвате мис Дейкъс. Тя ще се изплаши и ще офейка, а когато полицията я намери и я върне, ще имат много въпроси и към вас — любезни въпроси, но много. Искате ли да стане така?

— Не.

— В такъв случай ето какво ще ви посъветвам. — Той погледна стенния часовник. — Дванайсет и пет. Мис Дейкъс кога излиза за обяд?

— Различно. Храни се там обикновено около един часа.

— Значи мистър Панцър сега ще тръгне с вас. Кажете ѝ, че ще ремонтирате помещенията — ще боядисвате, ще измазвате, нещо подходящо, и няма да ви е нужна до края на седмицата. Мистър Панцър ще започне подготовката за ремонта веднага. Тя, секретарката ви, ще бъде задържана, но поне няма да я арестуват в къщата ви. Не искам да арестуват убиец в дома на мой клиент. А вие?

— Не.

— Нито пък ще искате да изживеете неприятната изненада да седите в кабинета със секретарката си, а полицията изведнъж да пристигне и да я издърпа навън.

— Не.

— Тогава можете да ми поблагодарите, когато ви е удобно, че съм ви спестил това. В момента не сте в настроение да благодарите на никого за нищо. Ще вземете ли мистър Панцър във вашата кола, или той да дойде отделно? Бихте могли да обсъдите тази работа с него по пътя. Той в никакъв случай не е глупав.

Тя хвърли поглед към мен, а после погледна отново Улф.

— Не може ли да дойде мистър Гудуин?

Сол все още не бе удържал пълна победа. Това не изменяше решението ми относно брака, тъй като предпочитам инициативата при ухажването да е моя, но все пак печелех една точка. Улф ѝ каза: „Не, мистър Гудуин си има работа“, и клетата жена трябваше да се задоволи със Сол. Той донесе палтото ѝ от предната стая, помогна ѝ да го облече и признавам, че изпитах леко пробождане. Тя щеше да започне да оценява достойнствата му, преди още да са стигнали до Седемдесет и четвърта улица. Тъй като не исках да им преча, не излязох да ги изпратя в коридора.

Щом чу, че вратата се затвори, Улф наведе глава към мен и нареди:

— Кажи нещо!

— Исусе Христе! — възкликнах аз. — Подходящо ли е? Познавам един човек, казва се Бърнбаум, който използва този израз, за да покаже, че не страда от религиозни предразсъдъци. Исусе Христе!

— Задоволително.

— Напълно.

— Телефонът ни още се подслушва. Ще можеш ли да се срещнеш с мистър Креймър преди обяд?

— След обяда ще е по-добре. Ще е в по-добро настроение. За да приготвят заповед за арестуване, ще им е необходим не повече от час.

— Добре. Но недей... Да, Фред? Фред Дъркин събщи от вратата:

— Онези двамата искат да закусват.

[1] В препържено масло (фр.). — Б. пр. ↑

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Кабинетът на инспектора, оглавяващ Отдела за разследване на убийства за Южен Ню Йорк, на Западна двайсета улица, не е съвсем неугледен, но и не е за показ. Линолеумът на пода е започнал да се поизносва, бюрото на Креймър само ще спечели от едно циклене, не съм виждал никога прозорците действително измити, а всички столове, с изключение на стола на Креймър, са от обикновено, непретенциозно твърдо дърво. Когато в два и трийсет и пет следобед се настаних върху един от тях, той ми се озъби:

— Казах ти да не идваш и да не звъниш по телефона.

Кимнах.

— Но сега вече може и трябваше да дойда. Мистър Улф...

— Какво може?

— Мистър Улф си изкара стоте бона плюс хонорар.

— Ами, изкарал ги е! Да не би да ги е принудил да се откажат от онази мисис Брунър?

— Да. Исусе Христе! Но все още не сме изпълнили вашата поръчка. Научихме...

— Не съм ви давал никаква поръчка!

— Добре, добре! Научихме, че Морис Олтхаус не е бил застрелян от ФБР. Смятаме, че ни е известно кой го е извършил и че знаем как може да се докаже. Няма да ви разправам по какъв начин се справихме с ФБР. Не съм дошъл за това, пък и на мистър Улф ще му бъде приятно да ви го разкаже някой път, когато имате време, а на вас — да го чуете лично от него. Това бе най-рискованият удар, който е предприемал някога, и ето че успя. Дошъл съм, за да си говорим за убийства.

— Хайде. Говори.

Посегнах към вътрешния си джоб, извадих нещо и му го подадох.

— Съмнявам се, че сте я виждали преди — казах аз, — но някой от хората ви сигурно я е забелязал. Намираше се в едно чекмедже в

спалнята на Олтхаус. Ключовете взех от майка му, така че не ме арестувайте за влизане с взлом. Погледнете отзад.

Той обърна снимката и прочете стихотворението.

— Това — обясних му аз — е вариация върху последните четири реда от втората строфа на „Ода за гръцката ваза“ от Кийтс. Доста добре пипнато. Написала го е Сара Дейкъс, секретарката на мисис Брунър, която живее на Арбър Стрийт шейсет и три, на втория етаж, под апартамента на Олтхаус. Откъде знам ли? Мисис Брунър ми даде мостри от почерка ѝ. Ето ги. — Извадих двете листчета от джоба си и му ги подадох. — Между другото твърди, че видяла тримата агенти на ФБР да излизат от къщата. Видяла ги от прозореца си. Не пропускайте този въпрос, когато я разпитвате.

— За какво да я разпитвам? За това ли? — Той потупа снимката.

— Не. Дойдох при вас главно за да се обзаложим. Залагам петдесет срещу едно, че ако извадите заповед за обиск и претърсите апартамента ѝ, там ще намерите нещо, което ще ви хареса. Колкото по-бързо, толкова по-добре. — Станах. — Засега това е всичко. Ние ще...

— Как не! Това било всичко! — Кръглото му лице стана още по-червено. — Седни! Първо ще разпитам теб! Какво ще намерим и кога си го оставил там?

— Не съм оставял нищо. Слушайте. Известно ви е, че когато имате работа с мен, имате работа с мистър Улф. Знаете също така, че винаги се придържам към инструкциите си. Засега свърших. Оставам ням. Колкото и да ми крещите в лицето, само ще си губите времето напразно. Подгответе заповед за обиск, използвайте я и ако намерите нещо, мистър Улф с радост ще поговори по този въпрос с вас.

— Първо ще си поговоря с теб. Оставаш тук.

— Само ако ме арестувате. — Ядосах се. — За бога, какво повече искате! Разследвайте това убийство вече два месеца! Ние се занимаваме с него едва от седмица!

Обърнах се и си излязох. Шансът да бъда спрян бе петдесет на петдесет, ако не на място от самия него, то на партера, на излизане от асансьора. Но дежурният бик долу, който ме познаваше по физиономия, само ми кимна, не твърде дружелюбно, по почти човешки. Не се спрях да си поприказваме.

Прекоших през центъра към Шесто Авеню и тръгнах на юг. В старата кафява къща всичко бе наред. Ашли Джарвис и Дейл Кърби,

които все пак не страдаха от много силен махмурлук, получиха обилна закуска и премия от по един бон, след което си заминаха. Фред и Ори получиха по три стотачки за два дена работа, без да смятаме нощувките, възнаграждение, далеч по-голямо от обичайното, и също си тръгнаха Сол беше в кабинета на мисис Брунър и се канеше или да го боядиса, или да го измаже в зависимост от това кое от двете щеше да е по-подходящо. Улф, разбира се, четеше книга, но явно не „ФБР, което никой не познава“, тъй като сега вече го познаваше (ако не всички, то поне трима от тях), а в четири часа щеше да се качи при орхидеите — старото разписание отново беше влязло в сила. Тъй като аз никога не спя следобед, дори когато съм недоспал, можех да отида на разходка и така и сторих.

Спрях на Арбър Стрийт срещу номер 63. Но когато се събудих сутринта, термометърът на прозореца в предната стая показваше минус осем, а оттогава се бе покачил с не повече от градус и половина, пък и ключовете бяха в джоба ми, затова прекосих улицата, влязох и се качих на третия етаж в апартамента на Морис Олтхаус.

Включвам това в разказа си не защото то предизвика някаква промяна, а защото помня така добре душевното си състояние. Откакто бях поставил пистолета под матрака, бяха изминали петдесет и три часа — достатъчно дълго време за едно момиче в добро здраве да намери десетки пистолети и да ги скрие другаде. Ако пистолетът не беше там, щяхме да се намерим в много неизгодно положение, тъй като вече бях казал и на Креймър. Той знаеше, че Улф не ме е изпратил там просто защото изпитва някакво подозрение или има внезапно хрумване; знаеше, че сме сигурни, че в този апартамент има нещо горещо и ако това нещо вече не беше там, щяхме да загазим. Ако му кажех за пистолета, щях да си призная, че съм укрил веществени доказателства; ако не му кажех, щях да бъда заподозрян в нещо още по-лошо и тогава — сбогом, разрешителни.

Душевното ми състояние може би не ви интересува, но повярвайте ми, мен ме интересуваше. Дръпнах пердето на един от външните прозорци в хола на Олтхаус и притиснах чело към стъклото, за да мога да наблюдавам тротоара долу. Това бе доста глупаво, но душевно състояние като моето може да предизвика оглупяване. Беше три и дващсет и пет. С Креймър се разделихме едва преди трийсет и пет минути, а щеше да им трябва около половин час, за да подготвят

заповед за обиск, така че какво се надявах да видя долу? А и стъклото бе студено, затова се отдръпнах няколко сантиметра назад. Но бях наистина на тръни и от време на време пак допирах чело в стъклото и след малко зърнах нещо. Отнякъде се появи Сара Дейкъс с голяма хартиена торба под мишница и влезе във входа. Часът бе четири без десет. Това, че я видях, не подобри състоянието ми. Нямах нищо против Сара Дейкъс. Разбира се, не ми беше и никак мъчно за нея. Възможно е жена, която е теглила някому куршума, да заслужава известна доза съчувствие, но ако се изпречи на пътя на някой непознат, докато той си върши работата, в никакъв случай не би могла да иска от него да ѝ отстъпи.

Наострих уши и чух вратата на апартамента ѝ да се отваря и да се затваря.

В четири и петнайсет отпред спряха две полицейски коли. Едната си намери място до бордюра, а другата паркира успоредно на нея; познавах и тримата, които слязоха и се запътиха към номер 63 — бяха детективи от Отдела за разследване на убийства. Единият, сержант Пърли Стебинс, сигурно си мислеше за мен, докато натискаше звънеца на вратата. Той мрази да намира някой от нас двамата с Улф дори в един и същи окръг с местопрестъплението, а ето че го пращаха със задача, причината за която бяхме ние. Искеше ми се да отида в антрето, за да подслушвам разговора, като ѝ покажат заповедта за обиск, но се сдържах. Възможно беше той да ме подуши, а това щеше да забави претърсването.

Намериха го за не повече от десет минути. Влязоха в апартамента в четири и дваисет и една — тогава чух затварянето на вратата, а в четири и четирийсет и три Пърли излезе с нея от къщата. Давам му дванайсет минути, за да ѝ е задал няколко въпроса, след като са намерили пистолета. Почаках да видя, че Пърли се качва в колата със Сара Дейкъс и колата потегля, а после седнах на дивана. Тъй като я бе отвел със себе си, въпросът за пистолета вече беше разрешен. Постоях на дивана няколко минути, докато душевното ми състояние се нормализира.

Взех шапката и палтото си и си тръгнах. Другата полицейска кола все още се намираще отпред — чакаше двамата детективи, които бяха останали в апартамента, и шофьорът ѝ можеше да ме познае, но какво от това? Не го бях разпознал отгоре и не знаех дали той ме

познава. Аз минах, без да бързам, покрай колата и той ме изглежда изпитателно, но може би само защото бях излязъл от същата къща.

Прибрах се пеш. Когато изкачих стъпалата и си отключих, минаваше пет и половина и беше притъмняло. Отидох в кухнята, налях си чаша мляко и попитах Фриц:

— Той каза ли ти, че се отървахме?

— Не. — Фриц разглеждаше някакви моркови.

— Е, тогава да знаеш, че се отървахме. Приказвай каквото искаш по телефона. Тръгни отново по жени. Ако те заговори непознат, прави както намериш за добре. Да ти дам ли един полезен съвет?

— Да.

— Искай да ти повиши заплатата. Аз самият ще искам. Между другото забравих да те попитам как мина вечерята снощи. Добре ли ги нахрани?

Той ме погледна право в очите.

— Арчи, не бива никога да говорим за това. За този ужасен ден. *Erouvantable*^[1]. През цялото време съм си мислил за вас. Не знам нито какво съм правил, нито какво съм им сервирал. Искам да забравя всичко, стига да мога.

— Хюит каза по телефона, че били станали на крака и те аплодирали.

— Е, разбира се. От любезност. Аз си знам, че пропуснах да сложа трюфели в *Rérigourdine-a*^[2].

— Боже господи! Добре, че не съм бил там. Нищо, нека забравим за този случай. Може ли да си взема един морков? Върви прекрасно с мляко.

Той ми разреши и си взех.

Когато Улф слезе от оранжериите, аз седях при бюрото си и попълвах чекове за плащане на разни сметки. Въпреки че не ми каза нищо, знаех, че все още е като на тръни — състояние, което бях изпитал и самият аз, — и затова, щом седна, аз се обърнах към него и му съобщих:

— Успокойте се. Намериха пистолета.

— Откъде знаеш?

Предадох му всичко, като започнах от разговора си с Фриц. Попита ме дали съм взел разписка за снимката.

— Не — отвърнах аз, — Креймър не беше в настроение да подписва разписки. Казах му, че Олтхаус не е бил убит от агент на ФБР, и гой го понесе много тежко.

— Без съмнение. Дали мистър Раг е в кабинета си?

— Възможно е.

— Обади му се.

Обърнах се, взех телефона, но като започнах да набирам, на вратата се позвъни. Оставих слушалката и излязох в коридора, за да хвърля един поглед, върнах се и му казах.

— Можете да му поискате разписка. Той си пое дъх.

— Сам ли е?

Отвърнах: „Да“, отидох и отворих. Креймър не ми носеше литър мляко. Не ми носеше абсолютно нищо, дори един поздрав. Щом взех палтото му, той се втурна към кабинета и като влязох, вече се бе настанил на червеното кожено кресло и говореше. Чух само края: „...и аз съм си виновен за това. Господ ми е свидетел, сам съм си виновен.“ Седнах и той превключи към мен:

— Откъде взе пистолета и кога го остави там?

— Дявол да го вземе — изръмжа Улф, — нямаше нужда да идвате. Трябваше да изчакате, докато подредите мислите си. Арчи, обади се на мистър Раг.

Когато Креймър кипне, не е лесно да спрете парата, но едно нещо подействува — името на Раг. Докато набирах номера — LE 5-7700, — бях с гръб към него и можех само да си представя как скърца със зъби и гледа вбесено Улф. Смятах, че за да се стигне до върха, ще са ми необходими търпение и упоритост, но се оказа, че не е така. Явно надолу бе съобщено, че обажданията от Нироу Улф се ползват с предимство, което бе добър признак. След секунда чух провлечения тих глас на Раг — чу го и Улф, защото бе вдигнал слушалката си. Останах да слушам.

— Улф?

— Да. Мистър Раг?

— Да.

— Готов съм да получа онзи куршум. Както се уговорихме. Донесете ми го и ако не сте доволен от резултата в срок от един месец, аз ще ви върна картите. Мисля, че ще стане за по-малко време, много по-скоро.

Никакво колебание.

— Идвам.

— Сега ли?

— Да.

Като затворихме, Улф ме попита:

— След колко време ще дойде?

След двацет минути, а дори и по-малко, отвърнах аз, тъй като не му се налагаше да си търси такси, и Улф се обърна пак към Креймър:

— Мистър Раг ще дойде след двацет минути. Предлагам да...

— Раг от ФБР?

— Да. Предлагам да отложите атаката си, докато пристигне — и може би докато си отиде, — а междуременно ще ви опиша една операция, която вече приключи. Обещах на мистър Раг, че няма да я разгласявам публично, но вие сте изключение, а тъй като стана възможна благодарение на вас, дължа ви това. Но за да се споразумея с Раг, ще е от полза да ми отговорите на два въпроса. Намерихте ли пистолет в апартамента на мис Дейкърс?

— Разбира се. Току-що попитах Гудуин кога го е оставил там и ще повторя въпроса си.

— Почакайте първо да свършим с мистър Раг. Това ли беше пистолетът, за който Морис Олтхаус е имал разрешително?

— Да.

— Това много ще опрости нещата. Сега да ви опиша операцията...

Той му разказа всичко, а Улф умее да разказва не по-зле от мен — дори още по-добре, ако обичате дълги думи. Нямаше смисъл да не споменава името на Хюит, тъй като ФБР вече знаеше за него, ето защо Улф не спести подробностите. Когато стигна до сцената в кабинета, в която двамата агенти на ФБР са напълно обкръжени от насочени към тях пистолети, а той пуска небрежно картите им в чекмеджето, стана свидетел на нещо, което не бях виждал дотогава и едва ли някога ще видя пак — широка усмивка на лицето на инспектор Креймър. Усмивката му се появи отново, когато Улф му предаде разговора си с Раг и стигна до мястото, когато му заявява, че собствената му честна дума струва много повече. Вече си мислех, че Креймър може дори да скочи и да потуша Улф по гърба, когато на вратата се позвъни и аз отидох да отворя.

Споменах за смущението на Раг, когато Улф го помоли да му донесе куршума, но това бе нищо в сравнение с удара, който изпита сега, като влезе в кабинета и зърна Креймър. Аз бях зад него и не можех да наблюдавам изражението му, но го видях как замръзва и стиска юмруци.

Креймър стана и понечи да му подаде ръка, но си я дръпна обратно.

Докато премествах един от жълтите столове за Раг, той се обърна към Улф:

— Думата ви? Струвала повече от моята? Проклет подлец!

— Седнете — отвърна му Улф. — Независимо дали думата ми струва повече или по-малко от вашата, умът ми действително струва много повече. Никога не правя преценки за ситуацията, преди да съм я проумял. Мистър Креймър се...

— Всички уговорки отпадат.

— Пфу! Не сте такъв глупак. Мистър Креймър се извинява за предположението си, че служител от вашето бюро е извършил убийство. Ако седнете и се съсредоточите, той сам ще ви го каже.

— Не дължа извинения на никого — изръмжа Креймър. Той се обърна, за да се увери, че червеното кожено кресло е все още на мястото, и седна. — Всеки, който укрива сведения...

— Не — прекъсна го Улф. — Ако вие, господа, имате някакви спорове, то това си е ваша работа, но не ги поставяйте в моя кабинет. Искам да разреша ситуацията, а не да я усложнявам. Не обичам да разговарям с прави хора, мистър Раг. Седнете.

— Как ще я разрешите?

— Седнете и ще ви кажа.

Не му се сядаше. Погледна Креймър, погледна дори и мен, като генерал, който оглежда бойното поле и пази фланговете си. Не му стана никак приятно, но седна.

Улф обърна ръка към тях.

— В действителност — започна той — ситуацията съвсем не е объркана. Всички искаме едно и също нещо. Аз искам да се отърва от едно задължение. Вие, мистър Раг, искате да стане съвсем ясно, че хората ви нямат престъпно участие в убийство. Вие, мистър Креймър, искате да намерите и да изправите пред съда лицето, убило Морис Олтхаус. Няма нищо по-просто от това. Вие, мистър Раг, ще дадете на

мистър Креймър куршума, който е в джоба ви, и ще му кажете къде сте го намерили. Вие, мистър Креймър, ще сравните този куршум с друг, изстрелян от пистолета, който сте открили днес следобед в апартамента на Сара Дейкъс, и заедно с останалите улики, които несъмнено хората ви продължават да намират в момента, това ще разреши нещата. Няма...

— Не съм казал, че в джоба си нося куршум.

— Глупости. Съветвам ви да се държите прилично, мистър Раг. Мистър Креймър има сериозни основания да предполага, че у себе си укривате вещественно доказателство по убийство, извършено в района на неговата юрисдикция. Съгласно законите на щата Ню Йорк той има право да ви обискира веднага и да го намери. Истина ли е това, мистър Креймър?

— Да.

— Но — продължи Улф — това няма да се наложи. Вие сте умен човек. Очевидно във ваш интерес и в интереса на Бюрото е да предадете куршума на мистър Креймър.

— Ами, в мой интерес! — каза Раг. — И после някой от моите хора да застане пред съда и да заяви под клетва, че е бил в апартамента на Олтхаус и т е взел оттам? И това било в мой интерес!

Улф поклати глава.

— Не, наистина не е. Не е във ваш интерес. Дайте на мистър Креймър думата си, тук, неофициално, че куршумът е намерен именно там, и някой от неговите хора ще се изправи пред съда, за да свидетелствува под клетва, че той го е взел от апартамента. Ще има...

— Моите хора не са лъжесвидетели! — заяви Креймър.

— Престанете! Този разговор не се записва. Ако мистър Раг ви даде куршума и ви каже, че е намерен на пода в апартамента на Морис Олтхаус около единайсет часа вечерта, в петък, двайсети ноември, ще му повярвате ли?

— Да.

— Тогава запазете позите си за публика, която ще ги оцени. Ние не сме толкова наивни. Не смятам, че...

— Възможно е да не позира — прекъсна го Раг. — Възможно е той самият да се яви пред съда като свидетел и да разкаже как го е получил. А после ще ме призват аз да давам показания.

Улф кимна.

— Прав сте. Възможно е. Но той няма да го стори. Ако го стори, аз също ще бъда призован, а и мистър Гудуин и много по-широка публика, отколкото сме ние в момента, ще научи как е бил разкрит убиецът на Морис Олтхаус, след като полицията и прокурорът са изгубили осем безрезултатни седмици с този случай. Няма да го стори.

— Дявол да ви вземе! — изръмжа Креймър. — И двамата!

Улф погледна часовника си.

— Часът ми за обяд минава, господа. Казах всичко, което имах да ви казвам, и изпълних задължението си. Искате ли да уредите това, или ще продължите да упорствувате другаде?

Раг изгледа Креймър.

— Виждате ли нещо нередно в това? Погледите им се срещнаха. Известно време се гледаха в упор.

— Не — отвърна Креймър. — А вие?

— Не. У вас ли е pistolетът?

— Да. — Креймър се обърна към Улф: — Споменахте, че когато свършим с Раг, вече няма да искам да разпитвам Гудуин. Не искам. Може би по-късно, ако се появи някаква трудност. Винаги успявате да се измъкнете, дявол да го вземе! — Той се обърна към Раг. — От вас зависи.

Раг бръкна в джоба си и извади пластмасова кутийка. Стана и направи една крачка.

— Този куршум — каза той — бе намерен на пода в апартамента на Морис Олтхаус, в хола, около единайсет вечерта, в петък, двацети ноември. Сега е ваш ред. Аз никога не съм го виждал.

Креймър стана, за да го вземе. Повдигна капачето на кутийката, пусна куршума в дланта си, разгледа го и го върна обратно в кутийката.

— Абсолютно прав сте — отвърна той. — Куршумът е мой.

[1] Ужасен (фр.). — Б. пр. ↑

[2] Трюфели по перигорски (фр). Перигор е област във Франция, прочута с трюфелите си. — Б. пр. ↑

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Три дена по-късно, в понеделник, към шест и половина вечерта, двамата с Улф седяхме в кабинета и спорехме по един въпрос, свързан с оформянето на разносните ни, които трябваше да представим заедно със сметката си на мисис Брунър. Признавам, че ставаше дума за дреболия, но беше въпрос на принцип. Улф твърдеше, че било съвсем оправдано и благопристойно да прибавим към разносните си и обяда в „Рустърман“, защото храната, която ни поднасят безплатно там, е срещу услуги, които той е оказал и продължава да оказва на ресторанта, и по тази причина всъщност не била безплатна. Моето становище беше, че все едно, тези услуги вече са били направени, а в бъдеще, така или иначе, пак щеше да им услужва, дори ако бях завел мисис Брунър в закувалня на самообслужване.

— Разбирам — казах аз, — че сте изправен пред затруднение. Дори да надуете хонорара си до тавана, да речем, сто бона, възможно е пак да не стигне, за да изкараме до края на годината, и около Деня на труда, или най-късно около Деня на благодарността^[1], може да ви се наложи да се заемете с друг случай, така че сега искате да изстискате и последния цент от този. Но мисис Брунър бе великолепна като клиентка и би трябвало да помислите и за нея, а косвено и за мен, в случай че реша да се ожения за нея. Освен вас тя си има много други разходи, а сега изникват нови — трябва да осигури скъп адвокат за защитата на Сара Дейкъс. Имайте милост към нея!

— Както ти е известно, мис Дейкъс вече е признала.

— Точно затова още повече ще се нуждае от адвокат. Отношението ми по този въпрос е съвсем определено. Аз бях този, който я покани на обяд. Почти съм готов да заявя, че ако поискате тя да го плаща, ще бъда принуден неофициално да ѝ съобщя, че обядът е бил за сметка на ресторанта. Тя може да поиска...

На вратата се позвъни. Станах, излязох в коридора и на площадката видях един тип, когото не познавах лично, но бях виждал на много снимки. Върнах се и рекох:

— Виж ти! Най-едрата риба!

Улф се намръщи, после разбра каква е работата и направи нещо, което не е правил никога. Стана от стола си и дойде при мен. Застанахме един до друг и гледахме през прозорчето. Посетителят натисна копчето и звънецът пак иззвъня.

— Няма час — забелязах аз. — Да го поканя ли в предната стая да почака малко?

— Не. Нямам какво да му кажа. Нека му изтръпне пръстът.

Той се обърна и се отправи към бюрото си. Влязох в кабинета.

— Сигурно пристига чак от Вашингтон, за да се види с вас. Голяма чест.

— Пфу! Ела да приключим тази работа. Върнах се на стола си.

— Както бях почнал да ви казвам, аз ще бъда принуден неофициално да й съобщя, че...

На вратата се позвъни.

[1] В САЩ Денят на труда се празнува в първия понеделник на септември, а Денят на благодарността — в последния четвъртък на ноември. — Б. пр. ↑

ГАМБИТ

„Ако не се забавлявам, докато пиша, едва ли някой ще се забавлява, когато четете написаното от мен.“ Това са думи на Рекс Стаут (1886—1975), един от най-популярните в световен мащаб представители на криминалния жанр. Старата кафява къща на Западна трийсет и пета улица в Ню Йорк, „обитавана“ от неговия герой Нироу Улф, се е превърнала в туристическа атракция, макар да е също толкова несъществуваща, колкото къщата на Бейкър Стрийт № 221 „Б“ в Лондон. И пак както в случая с „жилището“ на Шерлок Холмс читателите имат чувството, че са виждали прочутия кабинет на Нироу Улф със скъпия килим, глобуса на света (диаметър един метър), огромното писалище и правения по поръчка за масивното туловище на детектива стол.

Паралелът с Шерлок Холмс е неизбежен, щом става дума за детективския жанр. Конан Доил така твърдо установи основните правила за създаване на този вид произведения, че малко негови последователи съумяват да се отклонят от релсите. Повечето литературни детективи неминуемо приличат в някое отношение на Шерлок Холмс — те или са чудаци като него, или заклет стар ергени със своите мании и хобита, или използват неговите методи, и прочие, и прочие. Нироу Улф обаче е по-голям чудак дори от Холмс, Еркюл Поаро, лорд Питър Уимзи и Пери Мейсън, взети заедно. Като заклет стар ерген стига до нечувани крайности — женомразството му води до липса на елементарни обноски. И хобито му не е стандартно — на горния етаж на прочутата си къща има оранжерия, в която отглежда над десет хиляди орхидеи. Улф мрази движението — до оранжерията се качва с асансьор, а от къщата излиза изключително рядко, при това никога по работа, а само за да посети изложба на орхидеи или сбирка на клуба на гурманите. Креслата му се правят по поръчка — иначе не могат да поберат неговите сто и трийсет килограма. Той е гастроном от класа, а в много от книгите, описващи приключенията му, фигурират оригинални рецепти за ястия (през 1968 г. издателство „Вайкинг Прес“ публикува „Готварската книга на Нироу Улф“). Едно от правилата в неговия дом гласи: никакви делови разговори на масата, защото храненето е свещенодействие. Улф спазва строго разписание на деня — закусва в леглото, следват два часа при орхидеите в оранжерията, в

определено време чете, пие бира и по всяко време на деня се опитва да не работи. Работата (т.е. самият детективски труд) му е крайно досадна и той непрестанно се опитва да се измъкне, ала жестоката принуда — парите — рядко го оставя на спокойствие. Ах, да — парите. Едва ли детективският жанр познава друг герой, който така неприкрито да се пазари за цената на своите услуги. Еркюл Поаро разплита крайно сложни убийства, без нито веднъж да повдигне въпроса за възнаграждението. Филип Марлоу се опитва да припечели по някой долар, но накрая все се оказва на червено. Лорд Питърпък е толкова богат, че изобщо не взима пари от клиентите си и работи само за свое удоволствие. Но Улф... Не си правете труда да търсите помощта му, ако не сте подготвили чек поне за десет хиляди долара, за предпочитане сто (хиляди, разбира се). И едва след като ви прибере парите, „геният“, както го нарича неговият верен помощник Арчи Гудуин, застива в креслото си, затваря очи и започва да мърда устни — навътре-навън, навътре-навън... Тихо! Той мисли. Той работи. Не само Еркюл Поаро разчита в работата си изключително на „малките сиви клетки“.

ПЪРВА ГЛАВА

В единайсет и двайсет и седем сутринта на онзи понеделник през февруари — рождения ден на Линкълн^[1]. — отворих вратата между кабинета и предната стая, влязох, затворих и съобщих:

— Дойде мис Блънт.

Без да обърне глава, Улф изръмжа, откъсна още няколко страници, хвърли ги в камината и попита:

— Коя е мис Блънт?

Свих устни и после ги разтворих, за да кажа:

— Дъщерята на Матю Блънт, президента на текстилната корпорация „Блънт“, който е в затвора по обвинение в убийство, а както знаете, тя има час при вас в единайсет и трийсет. Ако се преструвате, че сте забравили — няма да мине! Знаехте, че е изключено да свършите тази операция за половин час. Освен това да ви припомням ли забележките, които съм ви чувал да правите за подпалвачите на книги?

— Те не се отнасят за този случай. — Той откъсна още страници. — Аз съм частно лице, а не правителство или цензурна комисия. След като заплатих четирийсет и седем долара и петдесет цента за тази книга и след като я прегледах и установих, че е покваряваща и непоносимо оскърбителна, сега я унищожавам. — Той хвърли страниците в огъня. — Не съм в настроение да изслушвам жени. Кажете ми да дойде следобед.

— Чувал съм и забележките ви за хора, които не спазват уговорените срещи.

Пауза. Още страници. Последва:

— Добре. Вкарай я.

Върнах се в кабинета, затворих вратата, приближих се до червеното кожено кресло пред бюрото на Улф, където бях настанил посетителката, и се изправих пред нея. Тя отметна глава, за да ме вижда. Беше от типа; който наричам, „брауни“^[2], но не в смисъла на скаутската организация: брюнетка, с малки уши и малък нос, големи

кафяви очи, дълга кестенява коса и широка уста, която би изглеждала много добре, ако ъгълчетата ѝ бяха обърнати нагоре, а не надолу.

— Най-добре да ви обясня нещо — рекох. — Мистър Улф точно сега е получил пристъп. Сложно е. В предната стая има камина, но никога не се пали, защото той мрази открит огън. Твърди, че затормозявал умствените процеси. Но сега камината гори, защото я използва. Седнал е пред нея на стол, който му е твърде малък, къса страници от една книга и ги изгаря. Книгата е последното, трето издание на „Новият международен речник на Уебстър“, несъкратен, издаден от компанията „Дж. и Ч. Мериам“ в Спрингфийлд, щата Масачузетс. Счита го за покваряващ, защото застрашавал чистотата на английския език. Миналата седмица ми даде хиляди примери за престъпното му въздействие. Твърди, че представлявало опит за предумишлено убийство на... извинявайте. Описвам ситуацията надълго, защото ми нареди да ви вкарам вътре и ще ви е трудно. Дори да ви изслуша, умствените му процеси са затормозени... Възможно ли ви е да дойдете по-късно? Следобед може би ще бъде на себе си.

Тя ме гледаше втренчено.

— Той изгаря някакъв речник?

— Точно така. Но това е нищо. Веднъж изгори цяла готварска книга, защото в нея пишеше, че кожата на свинския бут трябва да се махне, преди да го сложите в тенджерата с боб. За това кое обича повече — думите или храната, може да хвърляте ези-тура.

— Не искам да идвам по-късно. — Тя стана. — Искам да го видя сега. Трябва да го видя още сега.

Бедата бе, че успееш ли да я убедя да отложи срещата, може би повече нямаше да се появи. Когато се обади да вземе час, помислихме, че Матю Блънт ще ни бъде клиент, а ако се съдеше по вестниците и по онова, което се говореше, той би могъл да се възползува от много и качествена детективска работа и да плати за нея дори по цените на Нироу Улф. Затова не исках да я прогонвам, а другото бе лицето ѝ — не само обърнатите надолу ъгълчета на устата, но и изражението в очите. Загриженост има в очите на почти всеки, който идва в този кабинет, но нейният поглед граничеше с отчаяние. Ако я отпратех, може би щеше да попадне в някоя второкласна агенция без гений като Улф и без хрътка като мен.

— Добре, но ви предупредих — казах, взех бележника от бюрото си, отидох до вратата и отворих. Тя ме последва, като остави палтото си — светъл визон — върху облегалката на креслото.

Преместих столове за нас, но Улф бе толкова близо до камината, че не можах да я настаня с лице към него. Той рядко става, когато влиза посетител и, разбира се, не стана и сега, още повече, че в скута си държеше речника — по-скоро двете трети от останките му. Хвърли още страници в огъня, обърна се да я погледне и каза: — Предпочитам да не прекъсвам това аутодафе. Желаете да се консултирате с мен, така ли?

— Да. Относно баща ми. Той е във... той беше арестуван за убийство. Преди две седмици умря един човек, беше отровен...

— Моля ви. Чета вестници. Защо идвате при мен?

— Знам, че не го е убил баща ми, и искам вие да го докажете.

— Така ли! Баща ви ли ви изпраща?

— Не.

— Тогава адвокатът му, Дан Калмъс?

— Не, никой не ме изпраща. Никой не знае, че съм тук. Нося двайсет и две хиляди долара в чантата си. — Тя я потупа — кафява кожена чанта с дръжки, лежаща в скута ѝ. — Нямах толкова, но продадох някои вещи. Мога да намеря още, ако трябва. Баща ми и майка ми не бива да научат за това, нито пък Дан Калмъс.

— Тогава е невъзможно. — Улф късаше страници и ги хвърляше в огъня. — Защо не бива да научат?

— Защото не биха позволили... ще ме спрат. Сигурна съм, че баща ми ще ме спре. — Тя стискаше чантата. — Мистър Улф, дойдох при вас, защото съм в безизходица. Знаех, че ще се наложи да ви разкажа неща, които не бих казала на никого. Това е първото добро нещо, което правя през живота си. Нещастieto ми е, че никога не съм извършила нито нещо лошо, нито добро. А съм на двайсет и две години, затова донесох двайсет и две хиляди долара. — Тя пак потупа чантата. — Този път ще действам. Дан Калмъс е, адвокат на баща ми от години и може да е добър по търговските въпроси, но не го бива по другите. Знам, че не го бива — познавам го, откакто се помня. Миналата седмица му споменах, че трябва да ви наеме, за да помогнете, а той ми се усмихна и каза „не“, не харесвал начина, по който рапортите. Каза, че знае какво прави и че всичко ще се уреди, но

не е така. Страх ме е — умирам от ужас. — Тя се наведе към него. — Мистър Улф, баща ми ще бъде осъден за убийство!

Улф изсумтя. Късаше страници.

— Ако баща ви иска да ме наеме, мога да обмисля предложението и без да имам съгласието на адвоката му, но ще е трудно.

Тя поклати глава.

— Няма да ви наеме. Ако Дан Калмъс не е съгласен, няма да ви наеме. А майка ми няма да ви наеме, ако баща ми не е съгласен. Така че оставам аз. Аз мога да ви наема, нали?

— Разбира се, че не. Без съдействието на баща ви и неговия адвокат не би могъл да помръдна пръст. — Улф започна да къса страниците малко по-рязко. Двайсет и два бона нямаше да бият никакви рекорди, но щяха да са приятно начало за 1962 година.

— Това е глупаво — заяви мис Блънт. — Разбира се, умствените ви процеси са затормозени от камината. Казах на Дан Калмъс да ви наеме и дойдох при вас, защото според мен можете да правите неща, които друг не може. Смятат ви за магьосник. Самият Дан Калмъс каза така, но не иска да се нагърбите с неговото дело. Това бяха думите му — „моето дело“. Но то не е негово, а на баща ми!

— Да — съгласи се Улф, — делото е на баща ви, а не ваше. Вие трябва...

— Сега става мое! Не ви ли казах, че това е първото добро нещо, КОЕТО правя? — Тя се наведе напред, хвана го за китката, дръпна рязко ръката му от речника и без да го пуска, продължи: — Само с лесни неща ли се занимава един магьосник? Ами ако сте единственият човек в света, който може да спаси баща ми и той да не бъде осъден за убийство, което, не е извършил? Ако имаше нещо, което да е единствено по моите сили, щях да го направя! Не ви е необходим баща ми, нито пък адвокатът му, защото мога да ви кажа всичко, което биха ви казали и те. Мога да ви кажа и неща, които няма да чуете от тях — например, че Дан Калмъс е влюбен в майка ми. Дан Калмъс не би ви го казал, а баща ми не би могъл, защото не знае, пък и той е в затвора, а аз не съм!

Тя пусна ръката му, а Улф продължи да къса страници и да ги хвърля в огъня. Мръщеше се, но не на речника. Тя бе налучкала вярната нотка, като го нарече магьосник и даде да се разбере (без да

прави заключения), че той е единствен в бранша, като преди това спомена какво носи в чантата си.

Той обърна намръщеното си лице към нея.

— Значи знаете, че не го е направил той. Дали това е само мнение, достойно за една дъщеря, или можете да го подкрепите с доказателства?

— Нямам никакви доказателства. Всички улики са против него. Но не е само мнение, знам го със сигурност. Познавам баща си достатъчно добре, за да...

— Не — прекъсна я рязко той, — това е значимо за вас, но не и за мен. Искате да ме наемете и да ми платите, за да действувам от името на човек без негово знание — човек, който въпреки богатството и положението си е обвинен в убийство и задържан. Уликите трябва да са силни. Баща ви не може да ми бъде клиент — би трябвало вие да сте клиентът.

— Добре. Аз ще съм клиентът. — Тя отвори чантата.

— Казах „би трябвало“. Нелепо е, но е примамливо. Трябва да знам... но, първо, какво знаем вече ние с мистър Гудуин. — Той обърна глава към мен. — Арчи! Какво знаем?

— Цялата история ли — поритах, — или най-интересното?

— Всичко. После ще видим дали мис Блънт има да добави нещо.

— Така. — Насочих поглед към евентуалния клиент. — Сведенията ми са от вестниците и от дочути разговори. Ако сгреша някъде, не се мъчете да го помните, докато свърша, а ме прекъснете. „Гамбит“ е шах-клуб, който държи два етажета от стара тухлена сграда на Западна дванайсета улица. Клубът има около шейсет членове — бизнесмени, хора с различни професии и няколко банкери. За шахклуб е доста придирчив към членовете си. Във вторник вечерта, тринайсети януари, утре ще станат две седмици, клубът преживял събитие. Някакъв човек на име Пол Джерин, двамайсет и шест годишен, нефигуриращ в списъците на клуба, щял да играе симултанен блиндсеанс срещу дванайсет от членовете.

Относно Пол Джерин — смесвам прочетеното във вестниците с дочутото, без да ги разделям, — той бил леко смахнат. Доходите му идвали от три източника: писане на стихове и шеговити надписи за пощенски картички, демонстрации на фокуси и игра на зарове. Израел

много добре и шах, но само за удоволствие, не участвувал в турнири. Познавали сте го добре. Запознали сте се с него... преди колко време?

— Преди година. Запознахме се на някаква вечеря, където показваше фокуси.

— И той се е сприятелил с вас — или пък вие с него. Чувал съм и двете версии — разбира се, съзнавате, че в такива случаи има много приказки. Като сте научили, че играе шах, уредили сте да изиграе една партия с баща Ви у вас. После дошъл още веднъж, след това отново. Често ли идваше у вас?

— Игра шах с баща ми само три пъти. Три вечери. Каза, че не било интересно, защото било много лесно.

Последния Път игра с баща ми без един топ и го победи. Това беше преди месеци.

— Но извън шаха сте се виждали често с него. Според една версия щели сте да се омъжите за него, но баща ви...

— Това не е истина. Не съм и сънувала да се омъжвам за него. И не се виждахме често. Полицията ме разпитва и затова знам с точност, че през последните три месеца съм го виждала пет пъти, на гости. Той беше добър танцьор. Но никое момиче с малко ум в главата не би се омъжило за него.

Кимнах.

— Така е със слуховете. Но вие сте накарали баща си да организира онази работа в клуб „Гамбит“. — Налагаше се да говорим на висок глас поради шума, който Улф вдигаше, докато късаше страниците на речника.

— Разпитваха ме и за това — отвърна тя. — Как стана? Предложението беше на Пол, каза, че ще е приятно да им натрие носовете, а аз само споменах на баща си, но не съм го карала нищо да урежда. Той смяташе, че двама-трима от членовете на клуба биха могли да победят Пол, ако играе блинд, затова уреди сеанса.

— Добре, той е уредил сеанса. Това, разбира се, е важно. Баща ви знаеше ли, че Пол винаги пие какао, когато играе шах?

— Да. Пол пиеше какао почти непрекъснато.

— Тогава да преминем към случилото се на тринайсети януари. Било е мъжко събиране. Само за мъже.

— Да.

— Сега — какво пишеше във вестниците. Чета за убийствата във вестниците, но отдавам цялото си внимание единствено когато ние се занимаваме с даден случай, така че е възможно някъде да сбъркам. Ако е така, прекъснете ме. Присъствували са само членове на клуба, около четирийсет души. Пол Джерин, управителят — казва се Бърнард Наш, и готвачът — името му е Тони Лаги. В голямо помещение на партера били подредени дванайсет шахматни маси в две редици — по шест във всяка, покрай двете стени, а на всяка маса с гръб към стената седял един член на клуба. Това били играчите. По този начин по средата оставало място — по дължината на стаята, където другите членове се движели и наблюдавали играта. Така ли е?

— Да.

— Но четирима от останалите членове не само наблюдавали, но и изпълнявали ролята на куриери. Пол Джерин се намирал в една помалка стая в задната част на къщата, където според един вестник — струва ми се, „Таймс“ — се пази най-добрата библиотека за шах в страната. Седял на някакво канапе, а щом почнала играта, останал сам в стаята. Масите били номерирани и всеки куриер обслужвал три маси. Щом играчът направел първия си ход, куриерът влизал при Джерин и му го съобщавал...

— Първият ход — не. Играчът, който играе блинд, е с белите фигури на всички дъски и прави първия ход.

— Това според мен му идва добре. Както и да е, щом някой от членовете на клуба направел ход, куриерът, обслужващ тази маса, влизал при Джерин и му съобщавал номера на масата и хода, Джерин му казал своя ход, куриерът се връщал и го предавал. Така ли е?

— Да.

— Добре, но пак не вярвам. Залисвал съм се малко с шах, достатъчно, за да разбера за какво става дума, и не ми се вярва, че е по силите на когото и да било да води едновременно дванайсет партии наум, без да вижда дъските. Известно ми е, че има хора, които са го правели, дори с двайсет партии, но не мога да повярвам.

Улф изсумтя:

— Сто шейсет и девет милиона петстотин и осемнайсет хиляди осемстотин двайсет и девет, и следват двайсет и една нули. Броят на възможните начини, по които могат да бъдат изиграни първите десет

хода на двете страни. Човек, който може да играе едновременно дванайсет партии блинд, е *lesus naturae*^[3]. Направо ненормален.

— Съществено ли е това? — попитах.

— Не.

Обърнах се пак към Сали Блънт. По телефона ми бе казала, че се казва Сара, но всички я наричали Сали и тя предпочитала така.

— Сеансът трябвало да започне в осем и трийсет, но всъщност започнал в девет без двайсет, с десет минути закъснение. Оттам нататък Джерин останал сам в библиотеката и само от време на време влизал някой от куриерите. Струва ми се, че мога да изредя имената им: Чарлс У. Йъркис, банкиер, Даниъл Калмъс, адвокат, Ърнст Хаусман, богат борсов посредник в пенсия, един от основателите на клуба, Мортън Фароу, племенник на мисис Матю Блънт — майка ви. — Спрях за миг и затворих очи. Отворих ги. — Пас. Сигурен съм, че в някой от вестниците пишеше как братовчед ви Мортън си изкарва прехраната, но не мога да си спомня.

— Работи във фирмата на баща ми. — Тя повдигна вежди, при което очите ѝ станаха още по-големи. — Паметта ви трябва да е добра дори когато не четете с цялото си внимание.

— Имам толкова добра памет, че съм направо ненормален, но винаги запазваме вестниците от последните две седмици и си признавам, че след като позвънихте по телефона, ги прегледах. Оттук нататък може да ви е известно нещо, което не е публикувано. Полицията и прокурорът винаги спестяват някои дреболии. От вестниците знам, че баща ви играел на маса номер шест. Че управителят и готвачът — Бърнард Наш и Тони Лаги — били в кухнята в мазето, един етаж по-долу. Че малко след като започнала играта, занесли кана какао от кухнята в библиотеката — на Пол Джерин, той изпил една част, не знам колко, а след около половин час се оплакал на един от куриерите — на банкиера Йъркис, — че не му е добре, а около девет и половина казал на друг един куриер — на адвоката Калмъс, — че не може да продължи да играе; а Калмъс отишъл и довел лекар, един от играчите — не знам от коя маса, — на име Виктор Ейвъри. Доктор Ейвъри задал няколко въпроса на Джерин и пратил някого да вземе нещо от една аптека на Шесто Авеню. Докато пристигне лекарството, състоянието на Джерин се влошило и докторът го натъпкал с медикаменти. След още половин час състоянието му

съвсем се влошило и повикали линейка. Пристигнал с линейката в болницата „Сейнт Винсът“, придружен от доктор Ейвъри, в единайсет без петнайсет, а се споминал в три и двайсет. По-късно патологът открил арсеник в тялото. „Таймс“ не съобщава колко, но според „Газет“ бил 45 милиграма. Някакви поправки?

— Не знам.

— Вестниците не пишат дали арсеникът е бил в какаото. В него ли е бил сложен?

— Не знам.

— Не съобщават и името на човека, който е занесъл какаото от кухнята в библиотеката. Знаете ли го?

— Да. Баща ми.

Погледнах я изненадан. Улф, който протягаше ръка да хвърли поредните страници в огъня, замръзна. Проговорих аз.

— Но баща ви е бил на маса номер шест, играел е. Нали така?

— Да. Но когато направил втория си ход, куриерът за неговата маса — мистър Хаусман — не бил в момента там и той станал и отишъл да види дали Пол има какао. Маса номер шест била в дъното на стаята, до библиотеката. Какаото не било пристигнало, баща ми слязъл в кухнята и го взел.

— И той самият го занесъл на Джерин?

— Да.

Улф ѝ хвърли един поглед. Поех си дъх.

— Аз, разбира се, ви вярвам, но откъде знаете това?

— Баща ми ми го каза. На другия ден. Арестуваха го чак в събота — това, разбира се, ви е известно. Разказа ни — на мен и на майка ми — точно какво е станало. Отчасти поради това съм сигурна, че не го е сторил той — поради начина, по който ни разказа за станалото, като приемаше, че се разбира от само себе си, че ще сме сигурни в невинността му. — Тя погледна Улф. — Ще ми отвърнете, че за вас това не е съществено, но на мен ми стига. Сигурна съм!

— Добре — продължих аз, — занесъл какаото. Поставил го на някаква маса до канапето, където седял Джерин?

— Да. На поднос с каната, чаша и чинийка, и салфетка.

— Твърдите, че баща ви ви е разказал всичко. Знаете ли дали Джерин е пил или ял нещо друго освен какаото?

— Не. Нямало нищо друго.

— От момента, когато баща ви му занесъл какаото, до момента, когато споменал на Йъркис, че не се чувства добре — около половин час, — влизал ли е в библиотеката някой друг освен куриерите?

— Не. Поне баща ми смята така, но не беше абсолютно сигурен. — Тя погледна Улф. — Мога да го попитам. Казахте, че не можете да си помръднете пръста без съдействието му, но аз мога да го видя и да го питам каквото поискате. Без, разбира се, да му казвам за вас.

Никакъв коментар. Късаше страници.

Наблюдавах я.

— Казахте, че не знаете дали арсеникът се е намирал в какаото. Баща ви не спомена ли дали в каната не е останало нещо и дали са го запазили за полицията?

— Да, запазили го, но каната била пълна.

— Пълна? Джерин нищо ли не е пил?

— Не, пил е много. Когато мистър Йъркис казал на баща ми, че Пол се е оплакал и че не е добре, баща ми отишъл в библиотеката. В каната било останало малко, а чашата била пълна до половина. Занесъл ги долу в кухнята и ги изплакнал. Готвачът и управителят потвърдиха, че не са слагали нищо друго освен мляко, какао на прах и захар. Били приготвили още и напълнили каната, а баща ми я занесъл в библиотеката с една чиста чаша. Пол явно не пил повече, защото каната си останала пълна.

Гледах я изумен, без да мога да кажа нещо. Улф я изглежда не изумено, а направо свирепо.

— Мис Блънт — започна той, — баща ви или е невиджан глупак, или е невинен.

— Знам — кимна тя. — Споменах, че ще се наложи да ви разкажа неща, които не бих споделила с никого. Вече ви казах, че Дан Калмъс е влюбен в майка ми, а сега — и това. Не знам дали баща ми го е казал на полицията. Предполагам, че готвачът и управителят са им казали, но може и да не са. Но на вас трябваше да ви кажа, трябва да ви разкажа всичко, което знам, за да решите какво да правите. Нали?

— Да. Заслужавате похвала. Хората рядко ми казват всичко, което знаят. Готвачът и управителят, разбира се, са съобщили това на полицията; нищо чудно, че баща ви е бил обвинен в убийство. — Улф затвори очи и се опита да се облекне, но в онзи стол бе невъзможно. В направеното по поръчка гигантско кресло при бюрото (чу това

движение бе автоматично, когато искаше да обмисли нещо — обляга се и затваря очи, а сега, като разбра, че няма да стане нищо, изръмжа, изправи се и я попита: — Пари ли носите в чантата?

Тя я отвори и извади дебела пачка банкноти, пристегнати с ластик.

— Двайсет и две хиляди долара — рече тя и му ги подаде.

Той не ги взе.

— Споменахте, че сте продали някакви вещи. Какви вещи? Ваши?

— Да. Имах малко пари в банковата си сметка, а и продадох някои бижута.

— Ваши собствени бижута?

— Да. Разбира се. Как бих могла да продам чужди?

— Случвало се е. Арчи! Преброй ги.

Протегнах ръка и тя ми подаде пачката. Докато махах ластиците и започвах да броя, Улф късаше страници и ги хвърляше в камината. От речника не бе останало много и докато броях, първо петстотиндоларови, а после стодоларови банкноти, той късаше и хвърляше. Преброих парите два пъти, за да съм сигурен, а когато свърших, от речника бе останала само подвързията.

— Двайсет и два бона — потвърдих аз.

— Това ще гори ли? — попита Улф.

— Разбира се — от ленено платно е. Може малко да замирише. Още когато го купихте, сте знаели, че ще го изгорите. Иначе бихте го поръчали с кожена подвързия.

Никакъв отговор. Беше се навел напред, за да нагласи „задоволително“ подвързията. Все още имаше достатъчно огън, тъй като Фриц бе сложил и подпалки, и дърва. Като наблюдаваше как подвързията започва да се свива, каза:

— Отведи мис Блънт в кабинета и ѝ дай разписка. Ще дойда след малко.

[1] Рожденият ден на Ейбрахам Линкълн — 12 февруари — е официален празник в САЩ. В някои щати се чествува през първия понеделник на февруари. — Б. пр. ↑

[2] „Брауни“ са най-малките в скаутската организация за момичета в САЩ. Наред с това думата има шеговито значение —

„брюнетка“. — Б. пр. ↑

[3] Чудо на природата (лат.). — Б. пр. ↑

ВТОРА ГЛАВА

Двайсет и две хиляди долара не са за изхвърляне. Дори след разносните и данъците такава сума би била солиден принос към поддръжката на старата кафява къща на Западна трийсет и пета улица, чийто собственик е Улф, обитавана и използвана като работно място от него, от Фриц Бренър — майстор-готвач и иконом, и от мен; къщата служеше за работно място и на Тиодор Хорстман, който прекарва десет часа, а понякога и повече в грижи за десетте хиляди орхидеи в оранжерии на покрива. Веднъж пресметнах разносните на час за шестмесечен период, но няма да споменавам цифрата, защото районният директор на данъчната служба може да прочете това и да накара някой от съгледвачите си да я сравни с данъчната декларация. Що се отнася до онези дваайсет и два бона, получени в брой, ще ги намери включени в доходите.

Но когато в един и четвърт се върнах в кабинета, след като изпратих Сали Блънт и прибрах пачката в сейфа, съвсем не си подсвирквах. Получихме пачката без никакви условия; Улф даде ясно да се разбере, че единственото му задължение е да се опита да направи нещо, но изглеждаше повече от вероятно, че сме загубили, преди да успеем да започнем, а това е тежък удар върху самолюбиеето на един магьосник, да не говорим за хрътката му.

Изпълних десетина страници от бележника си с точки като:

1. Доколкото на Сали ѝ е известно, никой от четиримата куриери — единствените освен баща ѝ, готвача и управителя, които са били достатъчно близо до какаото — нито е познавал нито пък е имал някаква връзка с Пол Джерин; иначе това почти със сигурност щеше да ѝ е известно. Същото се отнасяше за Бърнард Наш и Тони Лаги — управителя и готвача, въпреки че никога не ги бе виждала.

2. Куриерите. Чарлс У. Йъркис, банкерът, от време на време е имал извънслужебни контакти със семейство Блънт. Блънт е бил член на Управителния съвет в банката на Йъркис. На Йъркис му е било приятно да се намира в една и съща стая с мисис Блънт, майката на

Сали, но същото изпитвали и много други. В записките си бях включил в скоби и предположението, че според Сали не би било лошо, ако мъжете откъсват поглед от майка ѝ, за да поглеждат и нея от време на време. Това бе малко странно, тъй като самата Сали не бе неприятна гледка, но разбира се, не бях виждал майка ѝ.

3. Мортън Фароу, на трийсет и една години, не бе магьосник, но не съзнаваше това. Получаваше добра заплата от текстилната корпорация „Блънт“ единствено защото бе племенник на мисис Блънт, но според самия него бил зле платен. Предавам ви най-общо онова, което ни каза Сали, не я цитирам.

4. Ърнст Хаусман, пенсионираният борсов посредник, приятел от детинство на Матю Блънт, бе кръстник на Сали. Той бе един нещастен човек и щеше да си умре нещастен, защото би дал десет милиона долара, за да може да играе с някой grosмайстор без авантаж и да го матира, а нямаше никаква надежда. Не бе сядал да играе от години с Блънт, защото подозираше, че Блънт му пуска аванси. Възпротивил се на идеята да поканят Пол Джерин в клуба за сеанса — според него там трябвало да бъдат допускани единствено членове. С една дума, измъчван от страдания сноб.

5. Даниъл Калмъс, Адвокатът, бил от години консултант в корпорацията на Блънт. Сали изпитва някакво силно чувство към него, но не бях сигурен какво, а и все още не съм, така че ще го пропусна. Спомена, че Йъркис кара четирийсетте, кръстникът ѝ Хаусман бил над седемдесет, но за Калмъс определено заяви, че е на петдесет и една. Ако едно двайсет и две годишно момиче издекламира годините на мъж два пъти по-възрастен от нея, който не ѝ е роднина и с когото не е близка, съществува някаква причина. Забелязах и други признаци — не само в онова; което каза, но в тона и маниера ѝ. Реших, че недоверието ѝ към Калмъс (винаги го споменаваше като „Дан Калмъс“, а не „мистър Калмъс“ или просто „Калмъс“), съмнението ѝ, че Калмъс би измъкнал баща ѝ от капана, се дължеше отчасти на това, че според нея не би могъл. Другата причина бе подозрението ѝ, че дори да можеше, не би го сторил. Ако Блънт бъдеше изпратен на електрическия стол или дори осъден на доживотен затвор, мисис Блънт щеше да бъде свободна. Сали не го каза, на три пъти спомена, че Дан Калмъс бил влюбен в майка ѝ. Улф я попита: „А майка ви влюбена

ли е в него?“ Тя отвърна: „Господи, не! Не е влюбена в никого — с изключение, разбира се, на баща ми!“

6. Толкова за куриерите. От другите точки, записани в бележника ми, ще съобщя само една-единствената съществена. Ако е бил намерен някакъв съд, в който е имало арсеник, вестниците, не знаеха нищо за това, но точно този тип подробности полицията и прокурорът често задържат за себе си. Когато Улф попита Сали дали ѝ е известно нещо, затаих дъх. Нямаше да се учудя, ако беше отвърнала: „Да, в джоба на баща ми намериха шишенце, до половината с арсениев триокис.“ Защо не? Но каза, че доколкото ѝ е известно, не били намирали никакъв съд. Доктор Ейвъри, на когото обикновено се обаждали майка ѝ или баща ѝ, когато им е нужен лекар, казал на баща ѝ два-три дена след случилото се, преди да арестуват Блънт, че след като разпитал и прегледал Джерин, допуснал възможността за отравяне и поогледал наоколо: дори слязъл в кухнята, но не намерил нищо. А преди четири дни, миналия четвъртък, когато Сали след две безсънни нощи отишла в кабинета му, за да ѝ даде рецепта за успокоително, той ѝ казал, че един заместник-прокурор му бил споменал как не намерили никакъв съд, а сега — след като Блънт вече бил обвинен и задържан — се съмнявал полицията да вложи особени усилия в търсенето му. Полицията била повикана едва след смъртта на Джерин, а Блънт, който отишъл пеш до болницата, само на няколко пресечки от клуб „Гамбит“, след като линейката откарала Джерин, е разполагал с много възможности да изхвърли такъв малък предмет, ако е искал да се отърве от него. Доктор Ейвъри, убеден в невинността на своя приятел и пациент Матю Блънт, споменал на Сали, че някой трябва да е имал такъв съд и да го е изхвърлил, и я посъветвал да каже на Калмъс да наеме детектив, който да се опита да го намери. Тъкмо този съвет на доктор Ейвъри бе навел Сали на идеята да дойде при Нироу Улф.

Една точка, която не е включена в бележника ми. Накрая Улф ѝ каза: абсурдно е да допуска, че би могъл да действа без знанието на Калмъс и на баща ѝ. Щеше да му се налага да се вижда с разни хора. Най-малко трябваше да се срещне с четиримата, които са действували като куриери, а тъй като той никога не излизаше от къщи по работа, трябваше те да дойдат при него, а Сали трябваше да ги доведе или изпрати. Неизбежно Калмъс щеше да се научи за това и да съобщи на Блънт. На Сали това не ѝ хареса. В течение на няколко минути

изглеждаше, като че ли ще направим размяна — аз ще ѝ подам пачката, а тя ще ми върне разписката, но след като двайсет секунди хапа устни, реши да не се отказва. Попита Улф кого иска да види първи, а той отвърна, че ще ѝ съобщим. Попита го кога, а той отвърна, че нямал представа, трябвало да помисли.

В един и четвърт, когато се върнах в кабинета, без да си подсвирквам, след като я бях изпратил и прибрал пачката в сейфа, го заварих да седи изправен, с толкова стисната уста, че устните му не се виждаха, с длани, притиснати върху настолния бележник, и да гледа намръщено вратата на предната стая. Причината можеше да бъде или неговото „сбогом“ към покваряващия речник, или пък поздравът му към един безнадежден случай и едва ли щеше да е от полза да го попитам кое от двете всъщност беше. Докато затварях сейфа, се появи Фриц, за да съобщи, че обядът е готов, видя позата и изражението на Улф, погледна ме, установи, че моята физиономия не е по-различна, каза: „Добре, предай му ти“, и излезе.

На масата, разбира се, бе изключено да говорим за работа — Улф не можеше да допусне нещо да развали апетита му, особено ако яденето е вкусно, а в тази къща то винаги беше вкусно, и той успешно си даваше вид, че животът е сладък и всичко е чудесно. Но когато изпихме кафето си, станахме и се върнахме през коридора в кабинета, той отиде при бюрото си, седна, отпусна ръцете си със стиснатите юмруци на облегалките и попита:

— Той ли го е направил?

Повдигнах едната си вежда. Ако самата Сали бе заподозряна в убийство, бих му угодил, тъй като той очаква, след час в компанията на красива млада дама, да съм в състояние да отговоря на всички въпроси, които иска да ми зададе за нея. Но бе прекалено да допуска, че интуицията ми обхваща и роднините ѝ, които никога не съм виждал, пък макар и баща ѝ.

— Признавам — отвърнах, — че ако в представата за виновност по индукция има нещо вярно, то може би съществува и невинност по асоциация, но помня, веднъж споменахте пред Луис Хюит, че прехвърлянето на...

— Млъкни!

— Слушам.

— Защо не се намеси? Защо не ме възпри?

— Работата ми е да ви привеждам в движение, а не да ви възпирам.

— Пфу! Защо, за бога, се съгласих? Заради парите ли? По дяволите, ще отида да живея в пещера и ще се храня с корени и горски плодове! Пари!

— Орехите са също вкусни, както и кората на някои дървета, г вместо говеждо бихте могли да опитате прилепи. Парите бяха само част от причината. Тя каза, че можете да правите неща, непосилни за другите хора, и щом стана ясно, че друг не би могъл да измъкне Блънт, загазихте. Дали Блънт е извършил убийството, или не, няма никакво значение. Трябва да докажете, че е невинен, дори да не е така. Прекрасно! Несъмнено вашият най-добър случай.

— И твоят. Нашият. Ти не ме възпра. — Той протегна пръст към звънеца и го натисна — два пъти късо, един път дълго. Сигналът за бира. Лош признак. Никога не звъни за бира, преди да е изминал един час от обяда — така му остава още половин час до четири, когато започва двучасовият му следобеден сеанс с Тиодор в оранжериите. Приблжих се към бюрото си; Като съм седнал, вратата е зад гърба ми, но в огледалото пред мен видях Фриц да влиза с бирата; той направи две крачки и ме погледна въпросително. Едно от моите два милиона задължения, известни на Фриц, е да не позволявам на Улф да нарушава правилата си относно бирата. Затова се завъртях със стола си и казах:

— Може. Отива да живее в пещера, аз заминавам с него. Това е прощалното тържество.

Фриц остана на мястото си.

— Онази жена ли? Или речника?

— Не искам бира — заяви Улф. — Върни я. Фриц се обърна и излезе. Улф пое колкото можеше по-дълбоко един бушел^[1] въздух и го изпусна с въздишка през устата си. — Съгласен съм — каза той. — Да се обсъжда виновността или невинността му, ще е напразно. Или ще приемем предположението, че е невинен, или се оттегляме. Имаш ли желание да извадиш парите от сейфа, да отидеш и да и ги върнеш?

— Не. Взехме ги и я оставихме да си тръгне. Много добре знаете защо не направих опит да ви възпра. Шансът бе прекалено добър, за да се изпуска — да видя как се справяте с нещо абсолютно невъзможно.

— Значи си готов да приемеш, че мистър Блънт е невинен?

— Дявол да го вземе, принуден съм. Както казвате вие.

— Значи виновникът е някой друг. Като начало ще елиминирам готвача и управителя.

— Добре. Това опростява нещата. Защо?

— Помисли. Арсеникът е бил в какаото. Следователно, ако който и да е от двамата...

— Не. Това е неизвестно. Арсеник е открит единствено в стомаха на Джерин. Каната била отново напълнена с какао, без арсеник, чашата — чиста, и не е намерен никакъв съд. Това е неизвестно.

— Известно е. — Обикновено в тона на Улф, когато ме поправа, има следа от задоволство, но онзи път той не си направи труда. — След четиридневен разследване щ прокурорът е обвинил мистър Блънт в убийство. Блънт едва ли би могъл да даде арсеника на Джерин по някакъв друг начин освен с какаото. Преди да го арестуват, трябвало е да елиминират безусловно вероятността арсеникът да е бил даден по някакъв друг начин, а в този вид разследвания полицията е изключително обиграна. Със сигурност са установили, че Джерин не е погълнал арсеника преди да пристигне в клуб „Гамбит“, а в клуба епил единствено какао — иначе не биха обвинили Блънт.

— В шах съм — признах. — А готвачът и управителят?

— Това не е окончателно, а само силно вероятно. Те са били в кухнята, приготвяли какаото. Единият от тях, или пък и двамата, е познавал мистър Джерин, имал си е причина да желае смъртта му, знаел е, че ще дойде в клуба, знаел е също, че какаото е било за него. Да се ограничим с единия. Поставам арсеника в какаото. В момента, когато извършва това, не знае, че за какаото ще дойде мистър Блънт — предполага, че ще го занесе или той, или колегата му. Не знае, че покъсно Блънт ще донесе каната и чашата и ще ги изплакне. Не знае дали някой член на клуба има зъб на мистър Джерин — освен ако смяташ, че трябва да допусна и това?

— Не.

— Не знае дали и някой друг ще има възможност да сложи нещо в какаото. Това, което знае, е, че полицията със сигурност ще разкрие връзката му — каквато и да е тя — с Джерин. Но въпреки това слага арсеник в какаото?

— Не. Или поне можем да ги запазим за накрая. Естествено, полицията ги е проверила. Като изключим Блънт, готвача и

управителя, остават куриерите. Освен ако междувременно не се е промъкнал някой неканен гост?

Той поклати глава.

— Мистър Блънт е казал на дъщеря си само, че според него не е имало такова нещо, не е бил абсолютно сигурен, но масата му се е намирала най-близо до вратата на библиотеката. А и би било безразсъдно. Единствено куриерите са имали право да влизат при Джерин и всеки друг щеше да бъде забелязан и запомнен. Би било дързост, граничеща с лудост. Изключвам го, временно. Но освен куриерите съществува и една друга възможност — самият мистър Джерин. Имал е арсеник в разтворима капсула, сложил я е в устата си и я е изпил с какаото. Да се занимавам ли с това?

— Не, благодаря. Ако е станало така, не ми е нужна помощ. Продължавайте с куриерите. Приемам, че са имали възможност да го направят. Един от тях влиза, за да съобщи някакъв ход, и затваря вратата. Допускаме, че е затворил вратата поради шума от зрителите, които са обикаляли в голямата стая.

— Да.

— Така. Известно му е, че някой от другите куриери може да влезе всеки момент, но са му нужни само пет секунди. Каната е на масата. Джерин — на канапето — съсредоточен, със затворени очи. Пригответе е арсеника предварително, например в хартийка, и го сипва бързо. Няма нужда да го разбърква. Нищо работа. Да назова ли името му?

— Моля.

— Ърнст Хаусман, запаленият шахматист. Той е бил против това Джерин да бъде поканен, но щом като вече бил там, откривала му се възможност да се справи с човека, който бил в състояние да даде на Блънт преднина с цял топ, който бил способен да победи и самия него! Хаусман би искал да отрови всички живи гросмайстори, като започне със световния шампион, който, доколкото знам, е руснак.

— Ботвиник.

— Не съм чувал за друг случай с такъв мотив — някой да е бил убит, защото прекалено добре играе шах, но всяко нещо си има прецедент. Не дрънкам празни приказки. Хаусман може да е побъркан.

— Не само „може“ — изсумтя Улф. — Той е побъркан. Щом като би дал цяло състояние, за да е добър на шах. Значи отхвърляш

останалите трима.

— Слагам ги в архива. Докато огледам Хаусман. Клиентката твърди че никога не са се срещали с Джерин, макар че е възможно да са слушали за него от нея. Разбира се, бихме могли да скроим мотив по мярка и за адвоката, Дан Калмъс. Той всъщност не е влюбен в майка ѝ, а в нея. Тъй като е женен — ако е женен, налагало се е да крие увлечението си по момичето, така че когато е у семейство Блънт, прави мили очи на майката за прикритие. Сторило му се е, че Сали харесва Пол Джерин, което би могло да бъде вярно, макар тя да твърди обратното, не може да понесе мисълта, че друг мъж държи ръката ѝ, и купува арсеник.

— Малко е пресилено.

— Убийството обикновено е пресилено. Да се задоволим ли с това да направим Блънт само съучастник? Трябва да приемем, че той не е убиецът, така е, но може да е подозирал, че Хаусман или Калмъс са бъркали в какаото, и затова се е погрижил за каната и чашата.

— Не. — Улф поклати глава. — Приемаме, че мистър Блънт не е замесен. Взел каната и чашата, излял ги и ги измил, защото си помислил, че неразположението на Джерин може да е било причинено от нещо в самото какао — както всъщност е било. Съвсем естествена и нормална постъпка. — Затвори очи, но не се облегна, значи не размишляваше, а само страдаше. Устните му потрепваха. След около десетина такива потрепвания отвори очи и продължи: — Поне имаме свободно поле за действие. Полицията и прокурорът държат мистър Блънт в затвора и това ги задоволява — нашите обекти не ги интересуват освен в качеството си на свидетели и, разбира се, писмените им показания са вече в ръцете им. Така че няма да си търкаме лактите с тях. — Той погледна стенния часовник. — Мистър Коен в редакцията ли е?

— Разбира се.

— Виж се с него. Освен от вестниците, сведенията ни идват само от един-единствен източник — мис Блънт, а ние не можем да бъдем сигурни нито в осведомеността ѝ, нито в достоверността на думите ѝ. Предай на мистър Коен, че съм се заел с разследването на някои страни от този въпрос и че ми е нужно...

— Няма да е честно — имам предвид него. Ще разбере, че това означава само едно — наели са ви да отървете Блънт и смятате, че това

е възможно, защото иначе не бихте приели работата, а нима очаквате от него да си мълчи за такова нещо? Не знам.

— Не очаквам да си мълчи.

— Би ли могъл да го отпечата?

— Разбира се. Както казах и пред мис Блънт, намесата ми не може да остане в тайна и колкото по-скоро убиецът научи за това, толкова по-добре. Може да сметне, че е необходимо да стори нещо.

— Да. Разбира се, ако... Не. Трябва да завържа конец на пръста си, за да ми напомня, че не го е извършил Блънт. — Станах. — Ако не кажа на Лон кой ви е наел, ще си помисли, че е Блънт. Или Калмъс.

— Нека. Не можеш да му предписваш какво да мисли.

— Не бих и опитал. Кои моменти да проуча?

— Всички!

Излязох в коридора, взех шапката и палтото си от закачалката, отворих вратата и един порив на ледения зимен вятър ме отнесе от стъпалата.

[1] Мярка за обем, равна на 36 л. — Б. пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

В собствената си малка стая на двайсетия етаж на вестник „Газет“, където на вратата пишеше „Лон Коен“, без да се споменава длъжността му, през две врати от ъгловия кабинет на директора, Лон Коен затвори един от трите телефона на бюрото, обърна се към мен и каза:

— Ако побързаш, възможно е да успеем за вечерното издание. За първа страница ли е?

Отпуснах се на стола и кръстосах крака, за да покажа, че има много време. Поклатих глава:

— Не е дори за втора страница. Търся материали, които може да са били неудобни за отпечатване. Относно Пол Джерин и клуб „Гамбит“.

— Наистина ли! — Той приглади с ръка косата си, която бе почти черна и вчесана назад над полегатото му чело. Този жест ми бе добре познат, но от горчив опит знаех, че не трябва да се мъча да го разтълкувам. Той бе един от най-добрите играчи на покер, с които прекарвам по една вечер всяка седмица — най-добрият е Сол Панцър, с когото ще се запознаете по-нататък. — Да не пишеш труд върху престъпността? — попита той.

— За тази цел ще ми е необходимо само огледало. Нироу Улф разследва убийството в клуба.

— Така, така. Просто от любопитство ли?

— Не. Има клиент.

— Не може да бъде! Кога ще ми позволите да напиша материал за разследването?

— Още утре.

— Кой е клиентът?

— Не знам. Улф не иска да ми каже.

— Обзалагам се, че е така. — Лон се наведе към мен. — Виж сега, Арчи. Едно основно правило. Във вестника изреченията винаги трябва да са в действителен залог, никога в страдателен. Не можеш да

кажеш: „Мистър Качински днес бе ухапан от една жена.“ Трябва да кажеш: „Мис Мейбъл Флъм ухапа днес мистър Качински.“ Началното изречение трябва да е: „Даниъл Калмъс, адвокатът на Матю Блънт, нае Нироу Улф да намери доказателства, че Блънт не е убил Пол Джерин.“ А по-нататък споменаващ, че Нироу Улф е най-великият детектив на нашата планета и че с безценната помощ на несравнимия Арчи Гудуин никога не е претърпявал неуспех. Така трябва да се направи. Усмихнах му се:

— Харесва ми. А можеш ли на следващия ден да отпечаташ опровержение от Калмъс?

— Искаш да кажеш, че Калмъс не участва?

— Не казвам нищо. Защо, дявол да го вземе, не премълчим името на човека, който го е наел, като намекнем, че го знаем, но не го казваме. Това е същото, дори още по-добре. На другия ден хората ще купят милиони вестници, за да научат.

— Няма ли да запълниш поне малко тази празнина? Още сега?

— Не. Няма да ти кажа нито дума повече. Само това, че е нает и че е получил аванс.

— Може ли да спомена, че новината идва директно от теб?

— Разбира се.

Той се обърна и се зае с телефона, със зеления. Разговорът не продължи дълго, тъй като Лон имаше материал само за един кратък абзац. Остави слушалката и ме погледна.

— Точно навреме. Сега да поговорим за продължението в утрешния брой. Не се надявам да ми съобщите подробности, но все пак какво е накарало Улф да сметне, че...

— Ааа! — Вдигнах ръка, за да го прекъсна. — Нахален си като журналист. Сега е мой ред. Искам всичко за всички, което ти е известно или допускаш, но не си отпечатал.

— Това ще ни отнеме цяла нощ. Първо, искам да те попитам и това ще остане само между нас, Улф наистина ли се надява да откачи Блънт?

— Казано само между нас, да — това е замисълът. — Извадих бележника си. — Намерен ли е някакъв съд с арсеник?

— Ама че работа! Тук има нещо! — Беше наклонил глава. — Улф знае ли, че Блънт слязъл в кухнята за кафе и го занесъл на Джерин?

— Да.

— А знае ли, че след като Джерин изпил почти всичкото какао, Блънт отнесъл чашата и каната и ги изплакнал.

— Да.

— Знае ли, че Блънт е изгонил Джерин от апартамента си и му е казал да не закача дъщеря му?

— Не. Ти знаеш ли?

— Не бих могъл да го докажа, но се чува, че полицията може. Един от нашите хора го научи — добър е, Ал Проктър, — научи го от някакъв приятел на Джерин. Искаш ли да разговаряш с Проктър?

— Не. За какво? Това само би засилило вероятността Блънт да е имал мотив, а тъй като е невинен, защо да си губя времето с тази работа. Намерили ли са...

— Ама че работа! Тук трябва да се крие нещо! Господи, Арчи, това е страшно! Хайде, отвори си устата! Неофициално. Няма да публикувам нищо, докато не ми разрешиш. Лъгал ли съм те някога?

— Не, а и сега няма да успееш. Остави това, Лон. Нищо няма да стане. Намерили ли са съда с арсеник?

Той посегна към телефона, постоя малко с ръка върху слушалката, отказа се и се облегна.

— Не — отвърна той. — Според мен не са. Ако го бяха намерили, струва ми се, някой от нашите хора би научил.

— Дали Джерин е знаел, или подозирал, че е бил отровен?

— Не знам.

— Хората на „Газет“ трябва да са разговаряли с онези, които са били там.

— Така е, но през последните четири часа, в болницата при него са били само докторите и сестрите, а те не приказват.

— А преди да го изнесат от клуба, Джерин не е ли посочил към някого с пръст и не се ли е провикнал: „Това е твоя работа, копеле такова!“

— Не. Ако беше, към кого щеше да посочи с пръст?

— После ще ти кажа. Не днес. Кой са отишли в болницата? Знам, че доктор Ейвъри е влязъл в линейката, а Блънт е тръгнал пеш. Кой друг?

— Трима от членовете на клуба. Единият бил Калмъс, адвокатът. Мога да науча имената на другите двама, ако ги искаш.

— Не, освен ако не са Хаусман, Йъркис или Фароу.

— Не са.

— Тогава не си прави труда. Какво казват специалистите? Подочух нещичко във „Фламинго“ и на други места, но не се срещам с журналисти с изключение на теб. Какво говорят? Имат ли някакви идеи? Нещо да им е хрумнало?

— Нищо, което би ти харесало. Разбира се, първите няколко дни идеи не им липсваха, но и те спряха, когато прибраха Блънт. Сега най-важният въпрос е дали Джерин е свалил Сали, или не е. Това не представлява интерес за теб.

— Никакъв. Значи смятат, че с Блънт е свършено? 1 А какво мислят другите?

— Не си струва дори да се споменава. Точно поради това новината ви е бомба.

— Добре. Значи откакто са обвинили Блънт в убийство, никой друг не е привлякъл вниманието. Но дали е било така преди това? Какво е било отношението към четиримата куриери. Имам предвид Хаусман, Йъркис, Фароу и Калмъс. Трябва да сте насъбрали доста факти, които не сте отпечатали.

Лон ме изглежда така, сякаш хвърлям втори поглед на обърнатата с лице надолу карта пред мен, повдигам веждата си и качвам мизата до тавана.

— Какво ли не давам — рече той, — за да разбере за кого от тях искаш да научиш нещо. Дявол да го вземе, ние бихме могли да ти помогнем. И тук не страдаме от липса на глупаци, но имаме и способни хора. На твоите услуги сме.

— Прекрасно — отвърнах. — Изпрати ми имената и телефонните им номера. Кажим им да не ми звънят, аз ще ги потърся. Хайде, разкажи ми за куриерите. Започни с Калмъс.

Разказа ми. Не само онова, което помнеше, а и което се намираше в папките. Изписах осем страници от бележника си с най-безполезните факти, които можете да си представите. Човек, разбира се, никога не знае — веднъж Улф успя да реши някакъв много труден ребус единствено защото Фреди Дъркин докладва, че едно момченце си купило дъвка за балончета от две различни места, но е безсмислено да си правя труд да ви разказвам, че Йъркис бил полузащитник като

студент в Йейл или че Фароу често бил изхвърлян от кабарета. Ще се ограничи само с най-същественото.

Ърнст Хаусман, седемдесет и две годишен, пенсиониран, но все още собственик на половината капитал на голяма фирма от Уол Стрийт, бе вдовец без деца, без приятели (дали Блънт се е смятал за такъв?) и без кучета. Прекомерното му увлечение по шаха бе известно на всички. Притежаваше най-хубавата колекция шахматни фигури в света, около двеста комплекта — единият бе от имперски нефрит в бяло и зелено.

Мортън Фароу, на трийсет и една, неженен, живееше в апартамента на Блънт на Пето Авеню (което Сали не спомена). Беше помощник-заместник-директор на текстилната корпорация „Блънт“. Вечерта на тринайсети януари — същата вечер, когато станал инцидентът в клуб „Гамбит“ — бил глобен за превишена скорост.

Чарлс У. Йъркис, четирийсет и четири годишен, първи заместник-председател на акционерното дружество „Континентал Банк“, бе женен и имаше две деца. На двайсет и шест годишна възраст той се бе класирал единайсети сред четиринайсетте участници в ежегодния шампионат по шах на Съединените щати и оттогава не бе участвувал в турнири.

Даниъл Калмъс, на петдесет и една години, виден юристконсулт, съдружник във фирмата „Макини, Бест, Калмъс и Грийн“, бе вдовец с четири деца, всички вече женени. Един от членовете на клуба бе заявил пред репортьор на „Газет“, че Калмъс не бил сред играчите, а участвувал единствено като куриер и това много го изненадало, защото според него тъкмо Калмъс, най-добрият шахматист на клуба, би могъл да победи Джерин.

И тъй нататък. Докато се ровех в папките, Лон няколко пъти звънна по телефона, няколко пъти му се обадиха разни хора, но той не ме изпускаше от очи. Вероятно смяташе, че ако Улф проявява особен интерес към някого от четиримата, аз бих могъл да се издам, като примигна или свия устни. Не исках да го разочаровам, затова измъкнах едно листче и го мушнах в ръкава си, а после, като оставих папките обратно на бюрото му, той ме попита:

— Не искаш ли да ти дам копие от онова, което пъхна в ръкава си?

— Е, добре, поне направих опит — рекох аз, издърпах листчето и му го подадох с два пръста. На него бях надраскал с молив: „8 февруари, 11,40 сутринта. Л. К. се оплака, че А. Г. пак го е поставил в шах.“ — Ако „Л. К.“ означава „Лон Коен“, това може би дава някакво обяснение.

— Разкарай се! — Той хвърли листчето в коша. — Има ли нещо друго?

— Само няколко дреболии. Как изглежда Сали Блънт?

— Нали Блънт отпада?

— Той — да, но възможно е тя да знае някои факти, които ще ни бъдат нужни. Ще ми е от полза да съм подготвен за срещата си с нея. Разбила ли е много мъжки сърца?

— Не. Естествено, ние продължаваме да се интересуваме от нея, а вероятно и полицията я има предвид. За повечето момичета на нейните години и от такова семейство винаги се намира нещо, което не е за показ понякога малко, понякога — ако се поровиш — повече, но тя явно е различна. Изглежда чиста, би трябвало да представлява интересна новина, но за съжаление не е. Не сме научили нищо срещу нея, дори във връзка с Пол Джерин, и се съмнявам дали полицията има нещо.

— Къде е учила?

— В колежа „Бенингтън“. Завършила е миналата година.

— А какво ще ми кажеш за майка ѝ? Разбира се, върху нея не падат подозрения, но възможно е и тя да знае някои факти. Известно ли ти е нещо за нея?

— И още как. Казал съм на жена си да не се чуди какво ще правя, ако умре. Ще се оженя за Ана Блънт. Не знам по какъв начин, но ще успея.

— Значи я познаваш?

— Не сме се запознавали, но съм я виждал няколко пъти, а това е достатъчно. Не ме питай защо. Не говоря нито за външността ѝ, нито за зова на жлезите си. Тя е в състояние да омагьоса всекиго, но не съзнава това. Ако го съзнаваше, щеше да проличи, а това би развалило всичко. Както казваш, върху нея може и да не падат подозрения, но сега, когато съпругът ѝ е арестуван за убийство, тя си заслужава да влезе в новините и по всичко личи, че не само аз съм на такова мнение. Ана Блънт привлича. Притегля като магнит.

— И?

— Както изглежда, няма „и“. Явно и тя е чиста. Трудно е да се повярва, но бих искал да е така. Известно ти е, че имам щастлив брак, жена ми се радва на добро здраве, надявам се, че ще е вечно жива, но все пак е приятно да си сигурен, че наблизо има някой като Ана Блънт — за всеки случай. Не мога да разбера защо не я сънувам. Какво пък, сънищата на мъжа са си негова лична работа. Ако я видиш, непременно ми кажи как ти е подействувала.

— С удоволствие. — Аз станах. — Този път няма да ти благодаря, защото ти дадох повече, отколкото получих от теб.

— Искам още. Дявол да го вземе, Арчи, нещо съвсем малко за утрешния брой!

Отвърнах, че ако науча нещо повече, ще му съобщя, взех палтото и шапката си от стола и тръгнах.

Отправих се пеш към центъра. Искях да пораздвижа краката си, да поемам дълбоко в гърдите си студения чист въздух, да гледам как снежинките прехвърчат около мен и после продължават пътя си надолу. Такава разходка би трябвало да бъде идеално средство, за да подредя мислите си, стига в главата ми да имаше нещо за подреждане. Отгоре на всичко, макар самият аз вече да бях приел предполагаемата невинност на Матю Блънт, разумът ми все още отказваше да се съгласи с това и все се мъчеше да насочва вниманието ми към фактите, които ни бяха известни засега, а това ми действуваше деморализиращо.

Вървах по Шесто Авеню и като наближих Трийсет и пета улица, часът бе едва четири и половина, затова, вместо да свия към къщи, продължих към центъра. Улф нямаше да слезе от оранжерии преди шест, а беше безсмислено да се прибирам само за да седна зад бюрото си и да размишлявам върху някакви полезни неща, след като нямаше такива. И така, продължих пеш чак до Дванайсета улица, свих наляво, спрях на половината път до другата пресечка и насочих поглед към една четириетажна тухлена сграда, боядисана в сиво, със зелени орнаменти, от другата страна на улицата. Отдясно на вратата бе окачена месингова табелка с красив, лъскав надпис: „Клуб «Гамбит»“. Прекосих, влязох в преддверието, натиснах дръжката, но бе заключено, позвъних, бравата щракна, отворих и влязох.

Разбира се, просто гледах да се залъжа с нещо. Вероятността да разкрия някакви нови факти, с които да се захванем, бе по-малка от

едно на милион, но поне можех да докажа на себе си, че съм способен да се преборя със собственото си съмнение. В коридора имаше дълга закачалка и докато оставях палтото и шапката си, от вратата отдясно се появи някакъв човек и ме попита:

— Търсите ли някого?

Беше Бърнард Наш, управителят. В „Газет“ бяха отпечатали снимката му. Той бе висок мъж, с тесни рамене и дълго тъжно лице. Отвърнах: „Проверявам нещо“, и се насочих към вратата, но Наш не ми отстъпи да мина, а попита:

— От полицията ли сте?

— Не — рекох, — от Марс. Колко пъти трябва да видите едно лице, за да го запомните?

Ако бях спрял, сигурно щеше да поиска да му покажа значката си, но аз продължих и минах почти през него. Помещението беше голямо. Очевидно шахматните маси са били специално подредени за сеанса, защото сега имаше много повече от дванайсет, горе-долу два пъти повече. На три от тях играеха, а при едната имаше няколко зяпачи. Спрях само за да се огледам набързо, и продължих към отворената врата в дъното, последван от управителя. Ако маса номер шест, масата на Блънт, е била в редицата покрай лявата страна, той се е намирал само на три метра от вратата на библиотеката.

Библиотеката бе толкова малка, че можеше да мине за уютна. Вътре имаше четири кожени кресла, а до всяко — лампа за четене и масичка с пепелник. Двете стени и част от третата бяха запълнени с книги. В единия ъгъл имаше шахматна маса с мраморен плот на жълти и кафяви квадрати, а фигурите не стояха на изходните си позиции, а бяха разместени по тях. В „Газет“ бяха писали, че фигурите са от слонова кост и лапис-лазул от Кокча и заедно с масата били собственост на Луи XIV; фигурите били подредени на позициите след деветия ход от най-прочутата партия на Пол Морфи — победата му над херцог Брънзуик и граф Изуар в Париж през 1858 година.

Канапето бе до лявата стена, но масата пред него липсваше — имаше само две малки масички от двата края. Изгледах Наш.

— Преместили сте масата.

— Разбира се. — Тъй като не бях нищо повече от полицай, така си мислеше той, не беше необходимо да добавя „сър“. — Казаха ни, че можем да местим мебелите.

— Да, инспекторът така ще каже, след като членовете имат такива доходи. Ако беше някоя дупка, щеше да я държи запечатана цял месец. Часовникът ви със секундарник ли е?

Той погледна ръката си.

— Да.

— Добре, засечете ми времето. Проверявам нещо. Слизам в кухнята и веднага се връщам. Аз също ще го засека, но два часовника са по-сигурни от един. Щом кажа „Почвайте.“ — Погледнах часовника си. — Почвайте! — Тръгнах.

Освен вратата, през която влязохме, имаше само две други — едната бе към коридора, а до другата в дъното на помещението имаше вратичка, която вероятно бе за някакъв старомоден кухненски асансьор. Приближих се към нея — не към асансьора, — отворих и влязох. Имаше малка площадка и стълби, които водеха надолу, тесни и стръмни. Слязох и се озовах в кухнята, която се оказа по-голяма, отколкото очаквах, и в нея нямаше нищо старомодно. Неръждаема стомана и флуоресцентно осветление. Закръглен плешив човечец в бяла престилка, седнал на висок стол със списание в ръка, примигна срещу мен и промърмори:

— Господи, още един!

— Оставяме най-добрите за края. — Попитах го безцеремонно: — Вие ли сте Лаги?

— Наричайте ме Тони. Защо питате?

— Не ви познавам достатъчно добре. — Обърнах се и се изкачих по стълбите.

В библиотеката Наш, който явно не бе помръднал от мястото си, погледна часовника си и съобщи:

— Една минута и осемнайсет секунди.

— Почти същото — кимнах аз. — В показанията си сте казали, че когато Блънт слязъл първия път да вземе какаото, останал в кухнята около шест минути.

— Не е вярно. Казах около три минути. Ако не... О! Опитвате се да... Разбирам. Знам какво съм казал в показанията си.

— Добре. И аз знам. — Тръгнах към вратата на голямата стая, влязох и се приближих до масата, около която стояха няколко зяпачи. Нито те, нито играчите ме удостоиха с поглед. Някаква пешка атакуваше единия от черните офицери, а когато черните вдигнаха топа,

за да направят ход, повдигнах веждата си, но после видях, че бялата пешка бе блокирана. Чух гласа на Наш зад рамото си:

— Този човек е от полицията, мистър Каръдърс.

Не ме удостоиха с поглед. Белите — очевидно мистър Каръдърс — казаха, без да отместват глава:

— Не ни прекъсвайте, Наш. Знаете, че не бива. Пленителна игра, стига да ви запленива. Тъй като си нямах друга работа, останах да погледам половин час, като предвиждах ходовете както на белите, така и на черните. Не познах нито веднъж. Когато черните преместиха топа си там, където белите можеха да го вземат с коня, но се разкриваха за шах от офицера, който не бях видял, приех, че никога няма да стана Ботвиник, нито дори Пол Джерин, и отидох в коридора за шапката и палтото си. Единствените думи, които си бяха разменили, бяха, когато белите преместиха една пешка, а черните измърмориха: „Така си и знаех“, а белите отвърнаха също с мърморене: „Очевидно.“

Снегът валеше по-силно, но все още оставаха двайсет минути до шест, затова повървах пеш още малко. Що се отнася до съмненията ми, сега разполагах с някои нови сведения, върху които да размишлявам, бях огледал местопрестъплението и дори бях установил жизненоважния факт, че за да слезеш до кухнята и да се върнеш, са необходими седемдесет и осем секунди, но съмненията продължаваха да ме гризат. Към Осемнайсета улица се отказах да размишлявам и започнах да зяпам минавачите. Момичетата изглеждат по-добре в снежни бури, особено вечер.

Изкачих стъпалата пред старата кафява къща и завъртях ключа: установих, че резето не бе сложено, така че не бе нужно да звъня на Фриц. Отърсих снега от палтото и шапката си, преди да вляза, оставих ги на закачалката в коридора и отидох в кабинета, където ме поздравиха само с един поглед накриво. Улф седеше при бюрото си с книгата, която четеше в момента — „Африкански генезис“ от Робърт Ардри. Приблжих се до моето бюро, седнах и разгърнах последния брой на „Газет“. Получавахме го в три екземпляра — един за Улф, един за Фриц и третият за мен. Онова, което търсех, се намираше на първа страница — първата бележка под „Последни известия“. Вероятно Улф се бе съсредоточил върху някакъв дълъг абзац, защото, преда да вдигне глава и да проговори, измина цяла минута.

— Вали ли сняг?

— Да. А да знаете какъв вятър духа! Той върна поглед към книгата си.

— Неприятно ми е да ви прекъсвам — продължих аз, — но после може да забравя да ви кажа. Срегнах се с Лон Коен. Поместил го е в днешния брой, както може би сте забелязали.

— Не съм поглеждал. Ти откри ли нещо полезно?

— Нищо, което би било от полза за мен. Но може би ще представлява интерес за вас. — Извадих бележника от джоба си.

— Съмнявам се. Ти имаш нюх. — Той продължи да си чете.

— Отидох да разгледам и клуб „Гамбит“. Той не каза нито дума.

— Известно ми е — рекох, — че тази книга е изключително интересна. Както ми споменахте на обяд, в нея се разказва за случилото се в Африка преди стотици хиляди години, а съзнавам, че това е по-важно от нещата, които стават тук сега. Разговорът ми с Лон може да почака, а в клуба не свърших нищо, освен дето видях канапето, където е седял Джерин, и изгледах една партия шах. Но вие казахте на мис Блът, че ще ѝ съобщите с кого искате да се срещнете най-напред. Ако се надявате да ви докара някого довечера, трябва да ѝ позвъня още сега.

— Не е спешно — изсумтя той. — Вали сняг.

— Да. До започването на процеса може и да се проясни. Не ви ли се струва?

— Дявол да го вземе, не ми вади душата!

Значи се разтакаваше. Тъй като една от най-важните ми функции бе да го пришпорвам, когато надделееше отвращението му към работата, всичко зависеше от мен, но все още се измъчвах от съмнения. С това, че огледах местопрестъплението, не бях постигнал нищо. Щом като аз не можех да си кажа: „Дръж!“, и да се нахвърля върху работата, как бих могъл да се надявам да насъскам него? Станах и отидох в кухнята, за да попитам Фриц дали се е обаждал някой, макар вече да знаех, че никой не бе звънил, тъй като не бях намерил никаква бележка на бюрото си.

През следващия час обаче позвъниха три пъти преди обяд и два пъти, докато обядвахме — първо, от „Таймс“, „Дейли Нюз“ и „Поуст“, а после от двете телевизионни мрежи, Си Би Ес и Ен Би Си. Пред всички потвърдих съобщението в „Газет“ и им казах, че нямаме какво друго да добавим. От „Нюз“ се сърдеха, че съм го дал на „Газет“, а от

„Таймс“, разбира се, се помъчиха да настояват да разговарят с Улф. Когато прозвучат тръбите за Страшния съд, „Таймс“ ще поиска да чуе от устата на самия Архангел Гавраил дали новината е достоверна, а за следващия си брой ще се помъчи да получи потвърждение от още Повисшестоящи Инстанции.

След като си разчистих сметките със Си Би Ес, върнах се в трапезарията, за да си разчистя сметките и с втората си порция крем от папая, и тогава на вратата се позвъни. Като сме на масата, отваря Фриц. Той излезе от кухнята, тръгна през коридора към външната врата и след минута се върна, влезе и съобщи:

— Мистър Ърнст Хаусман. Каза, че името му сигурно ви е известно.

Улф ме изгледа, но не като приятел, нито дори като верен помощник.

— Арчи! Това е твоя работа.

— Не, сър. Ваша. Вестник „Газет“. Просто изпълних инструкциите ви. Казахте, че убиецът може да сметне за необходимо да предприеме нещо, и ето че е дошъл.

— Пфу! В тази виелица?

Той говореше сериозно. В хубав ден би се осмелил да рискува живота си в уличното движение само по строго лична работа, а сега бе нощ и освен това валеше сняг.

— Налагало му се е — рекох. — Разбрал е, че след като вие сте се заели с тази работа, с него е свършено, и е дошъл да си признае. — Бутнах стола си назад и станах. Да дойде, без да сме му определили час и преди да сме си изпили кафето! Улф бе способен да нареди на Фриц да каже на посетителя да дойде утре сутринта.

— Добре, Фриц — казах аз. — Сам ще се оправя.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Винаги прием следобедното си кафе в кабинета главно защото столът зад бюрото му е единственият, в който Улф може да разположи туловището си наистина удобно, и, естествено, наложи се да поканим и госта там. Той заяви, че имал специални изисквания, що се отнася до кафето, и че ще пийне малко от нашето кафе, но когато Фриц сложи чаша и за него на масичката до червеното кожено кресло и се канеше да му налее, Хаусман рече, че чашата била много малка, и нареди на Фриц да му донесе по-голяма. Чудесна компания, няма що. Сигурно ще е приятно да го поканите на вечеря.

Изглеждаше по-млад от седемдесет и две години, а трябва да призная, че нямаше и вид на убиец, но убийците рядко имат зверско изражение. Едно бе сигурно — ако тръгнеше да убива някого, би използвал отрова, защото с пистолет, нож или тояга има опасност да си направи лекета на прекрасно скроения прескъп костюм и елегантните обувки, или копринената вратовръзка, да изцапа нежните си ръчички или дори да изпръска с кръв изрядното си лице и грижливо подрязаните мустаци.

Вдигна голямата чаша и отпи.

— Доста добре — благоволи да каже той. Гласът му бе тънък и придиричлив. Отпи още една глътка. — Доста добре. — Огледа се. — Нелоща стая. Съвсем неочаквано за човек от вашия бранш. Онзи глобус там... забелязах го, като влязох. Какъв е диаметърът му? Един метър?

— Седемдесет сантиметра и девет милиметра.

— Не съм виждал по-хубав глобус. Давам ви за него сто долара.

— Платил съм петстотин. Хаусман поклати глава и отпи кафе.

— Не струва толкова. Играете ли шах?

— Вече не. Играл съм.

— Добър ли бяхте? Улф остави чашата си:

— Мистър Хаусман! Едва ли сте дошли в снежната буря, през нощта, само за това. — Той посегна към каната.

— Прав сте. — Хаусман оголи зъби. Не бе усмивка — просто устните му изведнъж се разтвориха, така че да се видят зъбите му, а после пак ги скриха. — Преди обаче да навляза в обсъждане на нещата, трябва да съм сигурен във вас. Известно ми е, че репутацията ви е добра, но това нищо не означава. Доколко може да ви се довери човек?

— Зависи. — Улф остави каната. — Самият аз имам безрезервно доверие в себе си. На всички други препоръчвам да разберат точно за какво сме се споразумели.

Хаусман кимна.

— Това винаги е от значение. Но имам предвид... въъ... да речем, че ви наема да свършите нещо, доколко мога да разчитам на вас?

— Стига да приема. Тогава ще можете да разчитате на мен дотам, докдето се простират способностите ми. Това обаче е нелепо. Не се надявайте да оцените качествата ми, като ми задавате банални и обидни въпроси. Трябва да ви е известно, че човек може да има само една-единствена неразрушима вяност — верността към собствената си представа за човешките задължения. Всички останали само произтичат от нея.

— Ха! — рече Хаусман. — Бих искал да изиграя партия шах с вас.

— Много добре. Нямам нито дъска, нито фигури. Дамската пешка два хода напред.

— Дамската пешка два хода напред.

— Пешката пред дамския офицер два хода напред.

— Пешката пред царя едно поле напред.

— Конят от царския фланг на третото поле пред офицера.

— Искате да кажете, че играете с коня от дамския фланг?

— Не, играя с коня от царския фланг.

— Но конят от дамския фланг е по-добър ход! Така пише във всички книги.

— Точно затова не играх така. Знаех, че ще го очаквате и ще знаете най-добрия отговор.

Хаусман сви устни:

— Тогава не мога да продължа. Не мога без дъска. — Вдигна чашата си, изпразни я и я остави. — Сече ви главата!

— Предпочитам израз като „изкусен сте“, но и на този ще се съглася.

— Имам една работа за вас. — Той оголи зъбите си. — Кой ви е наел да работите но онова... въз... убийство в клуб „Гамбит“? Калмъс ли?

— Попитайте него.

— Аз питам вас.

— Мистър Хаусман! — Улф бе търпелив. — Първо ме разпитахте за мебелировката и навиците ми, после за добросъвестността ми, а сега — за личните ми работи. Не можете ли да формулирате въпрос, който заслужава отговор?

— Няма да ми кажете кой ви е наел.

— Разбира се, че няма.

— Но някой ви е наел, нали?

— Да.

— Значи трябва да е Калмъс. Или Ана — мисис Блънт... — Помълча за един миг, за да го обмисли. — Не, Калмъс. Той няма опит с такива работи, нито пък такива способности. Аз съм най-старият приятел на Матю Блънт. Знам го от дете. Кръстник съм на дъщеря му. Така че съм заинтересован, дълбоко съм заинтересован от... въз... благополучието му. А ако Калмъс се захване с това, за него няма надежда, никаква надежда. Калмъс ви е наел, но трябва да следвате указанията му и да му се подчинявате, а щом командува той, няма никаква надежда. Платил ви е аванс. Колко?

Улф повдигна рамене на три милиметра и отново ги отпусна. Погледна ме, като повдигна вежди, сякаш ме питаше без думи: „Виждаш ли какво ми навлече?“

— Значи не желаете да кажете — рече Хаусман. — Добре, това може да почака. Искам да ви наема да извършите нещо, което ще донесе резултат. Няма да се появят противоречия, защото ще е в интерес и на Матю Блънт. Ще ви заплатя самият аз. После може да си получа обратно парите от Блънт, но това не е ваша грижа. Колко от онова, което стана онази вечер в клуб „Гамбит“, ви е вече известно?

— Може би достатъчно. Ако ми липсват необходими сведения, вероятно вие бихте могли да ми ги дадете.

— Знаете ли за какаото? Че според теорията на полицията Блънт бил отровил онзи човек, като сложил арсеник в какаото?

— Да.

— Значи трябва да докажем, че някой друг е сложил арсеник в какаото. Това би освободило Блънт, нали?

— Да.

— Значи това и трябва да направим. Дойде ми наум миналата седмица, но знаех как би реагирал Калмъс, ако отидех да му го кажа, а не исках да го направя самият аз, защото има известни... въъ... затруднения. После видях онази бележка в днешния вестник относно вас. Попитах ви доколко мога да ви имам доверие, защото трябва да си остане между нас двамата. Готов ли сте да направите нещо, с което ще измъкнете Блънт на свобода, без да го съобщавате на Калмъс — нито преди, нито след това?

— Стига да е нещо, което съм се наел да сторя.

— И без да казвате на никого?

— Ако съм поел задължението при това условие, да.

— Условието ще е такова. — Хаусман ме изглежда. — Как се казвате?

— Арчи Гудуин.

— Излезте от стаята.

Оставих чашата си. Рядко изпивам три чаши, но обстоятелствата бяха започнали да ми пълзят по нервите още преди три часа и само този глупак ми липсваше.

— Готов съм на всичко, за да угодя на клиента — рекох, — но вие още не сте клиент. Ако изляза навън, трябва да застана на ключалката, за да подслушвам, а предпочитам да съм седнал.

Той погледна Улф.

— Това, което ще кажа, засяга само вас.

— В такъв случай ме засяга. Което засяга мен, то безусловно засяга мистър Гудуин.

В продължение на десетина секунди смятах, че Хаусман ще се откаже, а същото си мислеше и той. Беше оголил зъби и устата му бе отворена през цялото това време като поглеждала ту Улф, ту мен. Накрая се спря на Улф и каза:

— Аз действувам импулсивно. Дойдох тук по вътрешен импулс. Споменахте нещо за верността към представата ни за човешките задължения, а аз дължа това на Матю Блънт. Аз съм непоколебим човек, Улф. Ако вие или Гудуин ме изиграете, ще съжалявате за това.

— В такъв случай трябва да положим всички усилия, за да не ви изиграем.

— За ваше добро ще е. Никой никога не ме е изиграл, без после да съжалява за това. Искам от вас да намерите доказателства, че някой друг е сложил арсеник в какаото. Ще ви обясня точно как да го направите. От вас се иска единствено да спазвате инструкциите ми. Планирал съм го до най-дребната подробност.

— Така ли! — Улф се облегна назад. — В такъв случай няма да е трудно. Казвате „някой друг“. Имате ли предвид някого конкретно?

— Да. Казва се Бърнард Наш. Управител е на клуб „Гамбит“. В кухнята е имало арсеник. Нали арсеникът се използва като отрова за мишки?

— Използува се. Може.

— В кухнята е имало арсеник и Наш погрешка е сложил малко от него в какаото. Може би вместо захар. Когато казах, че съм планирал всичко до най-малката подробност, имах предвид главните подробности. Вие трябва да уговорите по-несъществените подробности с Наш, разбира се, без да споменавате моето име. В какъв съд е бил арсеникът, къде са го държали, колко е сложил в какаото — всички подобни въпроси. И, разбира се, къде и как се е отървал после от съда с арсеника. Когато Блънт слязъл в кухнята с каната и чашата и ги излял... това известно ли ви е?

— Да.

— Той казал на управителя и на готвача, че на Джерин му е прилошало, и поискал какао; След като излязъл с новото какао, Наш се сетил, осъзнал какво е сторил и изхвърлил съда с арсеника. Не е ли достоверно?

— Допустимо е.

— Ще трябва, естествено, грижливо да се обмисли кога, къде и как се е отървал от съда. Разбирам, че в случай като този не може да се пропуска нищо, абсолютно нищо. Затова дойдох при вас. При вашия опит ще знаете точно какво ще направи полицията. Ще знаете как да нагласите нещата така, че да се изключи възможността за грешка. Но настоявам за едно. Наш трябва да оттегли онова, което е казал на полицията — несъмнено е дал писмени показания и ще трябва да има основателна причина да ги оттегли. Причината може да бъде следната: след като Калмъс ви е наел, вие сте се срещнали и сте разпитали Наш,

и сте го принудили да признае какво е сторил. Настоявам за това. По такъв начин по нищо няма да личи, че имам пръст в тази работа. Разбира се, вие сте съгласен.

Улф потърка носа си с крайчеца на пръста си.

— Възможно е да се съглася, след като разговарям с мистър Наш. Той съгласен ли е?

— Естествено, не. Но ще се съгласи при стимула, който ще му предложите. Да го убедите, няма да представлява трудност; трудното ще бъде да се уредят всички онези малки подробности така, че полицията да остане доволна. Това вече зависи от вас.

— Какъв стимул ще му предложи?

— И това зависи от вас. Ще ви заплатят петдесет хиляди долара, а ще ми дадете разписка, че сте получили цялото си възнаграждение срещу извършените от вас услуги. Смятам, че ако предложите на Наш половината от тази сума — двайсет и пет хиляди, ще е предостатъчно. Има си лични затруднения и много се нуждае от пари. Само преди месец се обърна към мен за помощ. Искаше да му заема петнайсет хиляди долара, но нямаше никога да си ги получа обратно. Жена му е болна и има нужда от няколко операции и от скъпо лечение, заради нея е влязъл в дългове, а има и двама синове в колеж плюс две дъщери. Притежава глупавата гордост на човек, който не може да си позволи да бъде горд. От него ще поискате единствено да признае, че е сбъркал. Грешката не е престъпление. С двайсет и пет хиляди долара би могъл да си вземе добър адвокат, а с добър адвокат вероятно би се отървал. Не съм ли прав?

— Той ще си носи риска, не вие, нито аз — махна с ръка Улф. — Ние поемаме риска да покажем непреднамереност на действията си. Има слаба вероятност да съм ви разбрал погрешно, а както казах, трябва да сме уверени, че сме се споразумели добре. Разполагате ли с някакви улики, че мистър Наш действително е сложил арсеник в какаото?

— Не.

— Или пък някаква причина да предполагате, че го е сторил?

— Причина. — Хаусман оголи зъби. — Причина ли? Никаква.

— Значи рискът, който поемаме, ще е страхотен. Ако мистър Наш се съгласи с предложението и ми помогне да скалпим подробностите, естествено, ще запиша всичко в клетвена декларация,

подписана от него. Без такава декларация все едно, че нямаме нищо. А ако по-късно я опровергае, не бихме имали защита срещу евентуално обвинение в подстрекателство към лъжесвидетелстване. Няма адвокат, който би могъл да ни отърве. Бихме...

— Не „да ни отърве“. „Да ви отърве“. Вашият дял от...

— Пфу! — Улф се бе изправил. — Мистър Хаусман! Не твърдя, че не бих подтикнал някого да лъжесвидетелствува при някои обстоятелства. Но ако го сторя за пари и то стане известно, допускате ли, че ще скрия кой ми е платил? Или че мистър Гудуин ще откаже да го потвърди? За да покаже колко цени съвместната ни работа, съдията може милостиво да ни осъди на пет вместо на шест години. Или дори на четири.

— Ще бъдете двама срещу един, но човек с моето положение...

— Ха! Ако ви попитат за какво сте платили петдесет хиляди долара, какво ще отговорите? — Улф поклати глава. — Казахте, че ви е известна репутацията ми, но това не означава нищо. Положително не означава нищо за вас, тъй като — щом доброто ми име ви е било известно — идвате при мен с това глупаво предложение. Защо? Вие не сте глупак. Това ни навежда на догадки. Дали не сте се загрижили не за мистър Блънт, а за себе си? Да не сте вие онзи, който е сложил арсеник в какаото, дали мистър Наш не знае, или подозира за това и дали това не е ваш хитър...

Телефонът извънтя. Завъртях се със стола и вдигнах слушалката.

— Домът на Нироу Улф, Арчи Гудуин на телефона.

— Мистър Гудуин, обажда се Сали Блънт. Искам да говоря с Нироу Улф.

— Почакайте. — Сложих ръка на слушалката и се обърнах. — Онова момиче, което идва сутринта за бижутата си.

Мръщеше се, защото му прекъснах речта.

— Какво иска?

— Да говори с вас.

Сви устни, обърна се и изгледа кръвнишки телефона, а после го вдигна. Сложих моята слушалка до ухото си.

— Да, госпожо? Нироу Улф е на телефона.

— Обажда се Сали Блънт, мистър Улф.

— Слушам.

— Знам, че никъде не ходите, но се налага. Налага се. Трябва да дойдете и да разговаряте с майка ми. Не ми казахте, че ще пуснете съобщение във вестника.

— Реших чак след като си тръгнахте. Името ви не се споменава.

— Знам, но щом го видя, майка ми се досети. Не се досети, знаеше със сигурност. Не ви ли казах, че се бях помъчила да убедя Дан Калмъс, а и нея?

— Не.

— Трябваше да ви го кажа. Е, тя разбра, а аз трябваше да си призная и ще трябва да дойдете и да разговаряте с нея. Веднага. Още сега!

— Не. Доведете я тук утре сутринта.

— Трябва да стане сега. Тя позвъни на Дан Калмъс, той може да пристигне и... трябва да дойдете!

— Не. Дума да не става. Ако предчувствувате, че... Вкъщи ли сте си?

— Да.

— Мистър Гудуин ще дойде. След малко.

— Трябва да сте вие! Как да не можете...

— Не. Мистър Гудуин ще бъде там до половин час.

Той затвори, но тъй като още слушах, линията не бе прекъсната и тя продължаваше да говори. Прекъснах я:

— Стига. Успокойте се. След двадесет минути ще бъда при вас. — Оставих слушалката на място и станах от стола си. Улф бе натиснал звънеца и като се отправях към коридора, Фриц се появи на вратата.

— Ела, Фриц — рече Улф. — Седни на стола на Арчи. Паметта ти не може да се сравнява с неговата, но ще свърши работа.

— Да, сър. — Фриц тръгна и ми смигна, а като се разминавахме, аз му смигнах в отговор.

ПЕТА ГЛАВА

В мраморното фоайе на облицования с мрамор блок на Пето Авеню в района на Седемдесета улица вече ме очакваха. Човекът с униформата не ме изчака дори да свърша. Когато казах: „Казвам се Арчи Гудуин, отивам при...“, той ме прекъсна с: „Да, мистър Гудуин“, и ме съпроводи до асансьора. Но докато се изкачвах, беше позвънил, защото, когато излязох на шестнайсетия етаж, клиентката бе там, чакаше ме на вратата. Протегна ръка, но не като предложение за здрависване, а като молба за помощ. Поех я с десницата си, а с лявата я потупах и ѝ рекох:

— Деветнайсет минути. Шофьорите на таксита не обичат сняг.

Свалих шапката и палтото си в антрето, което имаше размерите на кабинета на Улф, и тя ме поведе под един свод и по няколко десетки метра килим към камината. Оглеждах се по пътя. Картини, кресла, пиано в единия ъгъл, украшения по масичките, цветя в саксии, на рафтовете, които заемаха по-голямата част от дъното на стаята, и навсякъде лампи. Камината, в която гореше огън, бе три пъти по-широка от онази, която Улф използваше за изгаряне на речници.

— Седнете — каза Сали. — Ще доведе майка си, но не знам какво ще ѝ кажете. Вие знаете ли?

— Разбира се, че не. Зависи. Какво толкова е станало?

— Настоява да се откажа... от услугите на Нироу Улф. Кани се да съобщи на Дан Калмъс да уведоми баща ми, а аз знам той какво ще отговори. Сигурна съм. — Докосна ръката ми с върха на пръстите си. — Ще ви наричам Арчи.

— Добре. Отговарям на това име.

— Него не мога да наричам Нироу, не ми се вярва някой да посмее, но вас мога да ви наричам Арчи и така и ще направя. Нали сутринта ви казах, че това е първото добро дело в живота ми?

— Да.

— Е, така е и имам намерение да го осъществя, но трябва да знам, че някой е с мен, че наистина ме подкрепя! — Хвана ме за ръка.

— Ще бъдете ли с мен? Подкрепяте ли ме? Отговорете ми, Арчи!

Мислите ми не бяха с нея. Все още бяха при фактите. Но след като въпросът бе поставен така директно, ако бях опитал да се измъкна, нямаше да остана верен на представата си за човешките задължения. Трябваше да отговоря „да“ или „не“.

— Добре — рекох, — щом като е първото добро дело в живота ви, ще бъда с вас докрай. Във всеки случай вие сте клиентка на Нироу Улф, а аз работя за него, така че всичко съвпада. Колкото до това какво ще кажа на майка ви, ще реша, когато я видя. Ако тя има желание да...

Млъкнах, защото вече не ме гледаше. Тя беше с гръб към камината и виждаше цялата стая, а аз — не. Обърнах се. Една жена беше влязла и се приближаваше към нас.

— Тъкмо идвах да те повикам, майко — започна Сали. — Мистър Улф не е могъл да дойде. Това е Арчи Гудуин.

Щеше ми се осветлението да е по-добро. Лампите бяха с абажури, далеч от мен. Като се приближи, пламъците от камината заиграха върху лицето ѝ, но това бе измамно — за секунда изглеждаше по-млада от дъщеря си, а в следващата — същинска старица.

— Ще ме извините, че не ви подавам ръка, мистър Гудуин — каза тя, — но няма да е от сърце. Моля, седнете.

Тя не седна, а потъна в едно кресло отдясно. Седнах на друго, разположено под прав ъгъл спрямо нейното, и се извърнах, за да съм с лице към нея. Сали остана права.

— Дъщеря ви ме попита какво се каня да ви кажа, а аз ѝ отговорих, че не знам. Тя нае Нироу Улф да извърши нещо от нейно име, а аз работя за него. За да ви кажа каквото и да е относно това, трябва да имам съгласието на дъщеря ви. Тя е клиентът.

Очите ѝ бяха кафяви като на Сали, но не толкова големи.

— Вие сте частен детектив — рече тя.

— Точно така.

— Но това е чудовищно. — Тя поклати глава. — Един частен детектив да ми заявява, че моята дъщеря е негова клиентка и може да разговаря с мен само с нейно съгласие. Впрочем всичко е чудовищно. Съпругът ми в затвора, обвинен в убийство. Той си има адвокат, добър адвокат. Дъщеря ми не може да наема частен детектив без негово разрешение. Казах ѝ го, а сега трябва да ѝ го кажете и вие. Това е... не е ли нередно? Трябва да е така.

Огледах я, склонен да проявя снизходителност. Тогава, когато (според Сали) на всички онези мъже им е било приятно да са в една и съща стая с нея и когато Лоен Коен бил запленил от нея от пръв поглед, обстоятелствата са били различни. Трябваше да се вземе под внимание напрежението на изминалите десет дни и въпреки това си признах, че навярно аз също бих изпитал приятно чувство да се намирам в една стая с нея. Подозирах, че притежава дори магнетизма на онези жени, които привличат трима от всеки пет мъже — без да го съзнава, можеше да ви внуши чувството, че не знае абсолютно нищо, но всичко разбира. Това е рядък талант. Навремето познавах една жена, навлязла в шейсетте, която... но мисис Блънт ми бе задавала някакъв въпрос. Пред нея все още имаше много път, докато стигне шейсетте.

— Зависи — отвърнах. — Ако дъщеря ви е навършила двайсет и една години и плаща на мистър Улф със собствените си пари, кой би могъл да каже, че е нередно?

— Аз мога. Аз съм й майка.

Кимнах.

— Разбира се, но това не урежда въпроса, само предизвиква спор. Ако под „нередно“ имате предвид незаконно или неетично, отговорът е „не“. Това е съвсем просто, мисис Блънт. Става въпрос единствено за различие в мненията. Според дъщеря ви услугите на Нируу Улф са необходими, а според вас — не. Така ли е?

— Не. Искам да кажа, че не става въпрос само за различие в мненията.

— А за какво?

Тя отвори уста да каже нещо и я затвори. Погледна Сали, а после отново мен.

— Не знам какво ви е казала дъщеря ми — отвърна тя.

Обърнах се към Сали:

— Ако не ми развържете ръцете, няма да стигнем доникъде. Ако не ме освободите от всички условия. Освобождавате ли ме, или не?

— Освобождавам ви — рече тя.

— Аз не съм магьосник, Сали.

— Няма значение, стига да сте били искрен, когато казахте, че сте с мен.

— Искрен бях. Седнете.

— Предпочитам да остана права.

Обърнах се към мисис Блът:

— Дъщеря ви каза на мистър Улф, че според баща ѝ, както и според вас Дан Калмъс има данни да поеме защитата му, но че тя самата не мисли така; твърди, че Калмъс може да е добър по търговските въпроси, но не е подходящ за този случай и се бои, че ако остане на Дан Калмъс, баща ѝ ще бъде осъден за убийство. Затова все още смея да твърдя, че е въпрос за различие в мненията. Можем да допуснем, че тя греши, но това си остава нейно мнение и тя плаща с парите си. А дори и да греши и Калмъс да се справи успешно, защо е целият този шум? Тя ще изпита удовлетворение от това, че е опитала, баща ѝ ще бъде на свобода, а мистър Улф ще получи хонорар, така че всички ще бъдат доволни. Единственото възражение, което можете да отправите е, че мистър Улф би могъл да обърка работата и да я направи по-трудна вместо по-лесна, но това разбира се, е изключено — както за него, така и за мен. Изключено е за всеки, който познава досегашната му кариера.

Тя бавно поклати глава, а докато я гледах, започнах да добивам бегла представа за впечатлението, което бе направила на Лон Коен. Не се дължеше нито на очите ѝ, нито на нещо определено: тя внушаваше, че между мен и нея не са необходими никакви обяснения, и това по някакъв начин ми се предаваше. Разбира се, такова усещане може да предизвика всяка жена, в която сте влюбен или сте в процес на влюбване, но аз далеч не бях на път да се влюбя в нея и въпреки това ясно изпитвах това чувство. Би могла да омагьоса всекиго, без да го съзнава, бе казал Лон. Дяволски опасна жена, независимо дали го съзнаваше, или не.

— Не става въпрос за това, мистър Гудуин — отвърна тя.

Обикновено не е много трудно да отгатнете какво иска да каже някоя жена, но погрешната догадка в този случай беше рискована, затова попитах:

— А за какво, мисис Блът?

— Прочетете това — рече тя и протегна ръка със сгънат лист хартия.

Взех го и го разгърнах. Формат на бележник, 5 на 15 сантиметра, добро качество, в горния край бе отпечатано „Кантора Даниъл Калмъс“. На него бе написано с химикалка следното:

Петък

Скъпа моя, изпращам ти това по Дан. Кажи на Сали, че знам за нейните добри намерения, но съм единокласник с Дан относно идеята ѝ да наеме онзи детектив, Нироу Улф. Не виждам с какво това би помогнало, пък и не е необходимо. Както ти е казал Дан, има един факт, известен единствено на него и на мен, който той ще използва в подходящия момент и по подходящ начин — факт, който не съм споделил дори с теб. Не се тревожи, скъпа моя, не се тревожи и предай на Сали да не... Дан знае какво прави. Целува те

ТВОЯТ МАТ

Прочетох го два пъти, сгънах го и ѝ го подадох.

— Все пак твърдя, че става въпрос за различие в мненията. Вие, естествено, сте показали това на дъщеря си?

— Да.

— Имате ли някаква представа какъв е този факт — фактът, за който съпругът ви пише, че е известен само на него и на Калмъс?

— Не.

Обърнах се.

— А вие, Сали?

— Не — отвърна тя.

— И нямате абсолютно никакво предположение?

— Не.

— Сега разбирате ли защо вашата намеса е нередна? — рече мисис Блънт. — Мистър Калмъс говори с мен по телефона и според него онова съобщение във вестника вече е причинило вреда, защото всички ще помислят, че той е наел Нироу Улф. Затова утре във вестника трябва да пише, че съобщението не отговаря на истината и че никой не е наемал Нироу Улф. Няма значение, че дъщеря ми вече е платила — мистър Улф може да задържи парите.

Погледнах Сали, която все още стоеше права. В главата ми се въртяха всички факти, разбира се, с изключение на онзи, който бе известен единствено на Калмъс и на Блънт, и на мен ми се дощя да се хвана за това извинение и да зарежа цялата проклета бъркотия. Ако

Калмъс вече разполагаше с някакъв факт, който би свършил работа, всичко бе приключено; ако ли пък не, вероятността някъде да съществува такъв факт, който ние с Улф бихме могли да изровим, изглеждаше по-слаба от всякога. Когато Улф ме изпращаше с някаква задача без конкретни инструкции, по правило трябваше да постъпвам, както повелява разумът, като се ръководя от досегашния си опит. Би трябвало да се прибера и да му кажа, че съм постъпил точно така и съм стигнал до заключението, че трябва да се откажем. Ако в погледа на Сали личеше дори най-малко съмнение или паника, може би щях да се предам. Но тя бе насочила големите си кафяви очи право в майка си, без да примигва, с вдигната брадичка и стиснати устни. Ето защо аз се обърнах към мисис Блънт и рекох:

— Добре, признавам, че не става въпрос само за различие в мненията.

Тя кимна.

— Бях сигурна, че ще го разберете, след като ви покажа бележката от съпруга ми.

Поклатих глава.

— Не е там работата. Дъщеря ви плати на мистър Улф двайсет и две хиляди долара и за да...

— Казах, че може да ги задържи.

— Той задържа единствено парите, които изработва. За да намери сумата, тя е изтеглила всичко от банковата си сметка и е продала бижутата си. Едно момиче не продава бижутата си току-така. — Щракнах с пръсти. — Не ви предадох онова, което тя каза пред мистър Улф, а само заключението, до което стигнах от казаното. Тя три пъти му повтори, че Калмъс е влюбен във вас. Заключението ми бе, че според нея баща ѝ ще бъде осъден за убийство не само защото Калмъс е некомпетентен, но защото, ако осъдят Блънт и го изпратят на електрическия стол или на доживотен затвор, вие ще бъдете свободна. Така че, ако това е, което...

— Спрете — каза тя. Седеше неподвижна и ме гледаше намръщено. — Не съм сигурна дали разбирам правилно. Твърдите, че мистър Калмъс иска съпругът ми да бъде осъден?

— Не. Твърдя само, че вярвам, че дъщеря ви мисли така. Затова е продала бижутата си. И тя сигурно заслужава...

— Спрете! — Тя скочи на крака. Тръгна, приближи се до дъщеря си и стисна ръцете ѝ. — Сали — каза тя, — мила моя Сали! Как можеш да си помислиш, че... как можеш!

— Да, мога — отвърна Сали. — Така си мисля. Знаеш, че е влюбен в теб. Знаеш, че би сторил всичко, абсолютно всичко, за да си негова. Сляпа ли си, майко? Сляпа ли си! Действително ли не забелязваш как те гледат мъжете? Как те гледа Дан Калмъс? Щях... миналата седмица щях да...

— Има ли някой вкъщи? — отекна силен глас. Беше влязъл някакъв мъж и сега се приближаваше към нас. Мисис Блънт му каза, като повиши глас:

— Заети сме, Морт... — но без да спре, той отвърна:

— Може би аз ще ви помогна. — Дойде и я целуна по двете бузи.

Сали се бе отдръпнала. Той се обърна да ме погледне, отвори уста да каже нещо, спря и ме погледна пак.

— Вие сте Арчи Гудуин — каза той. — Виждам съм ви. — Протегна ръка. — Казвам се Морт Фароу. И вие може да сте ме виждали, но аз не съм известен детектив, така че хората не ме сочат с пръст. — Обърна се към леля си: — Бях канен на една вечеря, но се измъкнах колкото можеше по-скоро, щом научих за Нироу Улф. Помислих си, че ще ви бъда полезен. Ти ли го нае или Дан? Или чичо Мат? Осведоми ме накратко, а?

Няма що, подходящ момент за появата на дърдорко, висок метър и осемдесет. Ако му бях леля или чичо и живееше под моя покрив, отдавна щях да съм го поставил на мястото му. Но Ана Блънт, без да протестира, рече само:

— Станала е грешка, Морт — с Нироу Улф. Тъкмо обяснявах това на мистър Гудуин. После ще ти разкажа. — Тя ме погледна. — Нали разбрахте, мистър Гудуин, това беше просто... грешка. Недоразумение. Извинявайте, много съжаляваме за станалото, мистър Калмъс ще уведоми вестника. Що се отнася до парите, моля, предайте на Нироу Улф...

Тя спря, погледна зад мен и аз се обърнах. Отнякъде се дочу звън, а през вратата зърнах за миг униформата на прислужницата, която минаваше в антрето. След миг чух мъжки глас, а след още миг се появи и собственикът му, спря, за да огледа набързо положението,

после продължи, а мисис Блънт направи три крачки към него. Като поеръката ѝ, той каза нещо толкова тихо, че не го долових, а тя отвърна:

— Мистър Улф не дойде, но тук е мистър Гудуин и тъкмо му обяснявах.

Не бях сядал, след като станах, за да се ръкувам с Мортън Фароу, и по тази причина бях на крака, когато новодошлият, след като кимна на Сали и Фароу, се обърна към мен, протегна ми ръка и рече:

— Аз съм Дан Калмъс. Един от съдружниците ми трябвало да ви разпита по едно дело преди няколко години — вие сте били свидетел за другата страна — и още ви помни.

Можеше да го позная, а можеше и да не го позная по снимката му, която бях видял в „Газет“. Когато го видях сега от плът и кръв, забелязах, че той нямаше много плът, беше само кожа и кости — плътта му бе съсредоточена главно по ръката му, по брадичката и бузите му. Тъй като нямаше нито бръчки, нито гънки, той изглеждаше по-млад от петдесет и една, колкото му бе дала Сали.

— Боя се, че не си спомням — отвърнах. — Така че трябва да ме е направил на маймуна.

— Не. Точно обратното. — Гледаше ме с присвити очи. — Мисис Блънт казва, че ви е обяснила какво е положението, но не бих ли могъл и аз да добавя нещо? Имате ли някакви въпроси към мен?

— Да. Какъв е този факт, който е известен единствено на вас и на мистър Блънт?

Очите му за миг се разшириха, а после той отново ги присви.

— Знаете ли — отвърна, — въпросът щеше да е подходящ, ако Улф се занимаваше със случая. Но тъй като не е натоварен с подобна поръчка — мисис Блънт ви е обяснила, — не е редно да го задавате. Разбирате, надявам се.

Реших да прехвърля топката към Сали, тъй като всъщност всичко зависеше от нея. Ако настояваше на своето и в присъствието на Калмъс, след скандала, който бях предизвикал, то това би решило нещата веднъж завинаги, поне що се отнасяше до мен.

— Отговорът ви щеше да е подходящ — рекох аз, — стига мистър Улф да бе изоставил случая. Но доколкото ми е известно, той все още не го е направил. Нека попитаме мис Блънт, всичко зависи от нея. — Обърнах се към Сали. — Какво ще кажете? Искате ли да се откажете?

— Не. — Гласът ѝ бе пресипнал и тя повтори: — Не.

— Искате ли мистър Улф да продължи да работи по случая? И аз?

— Да.

— Тогава имам едно предло...

— Хайде стига, Сали. — Калмъс се бе обърнал към нея. — Упорита палавница! Ако татко ти беше тук... все едно, той е тук чрез пълномощника си. — Потупа се по гърдите. — Чрез мен. Това е заповед, която ти предавам, от него и за него. Не можеш да не послушаш татко си.

— Мога. — Тя се бе отдръпнала, когато той пристъпи по-близо до нея. — Не бих го послушала дори да беше тук и да ми го кажеше лично. Той ти има доверие, аз — не.

— Глупости. Ти не си в състояние да преценяваш професионалните ми способности. Ти нямаш дори...

— Не става въпрос само за професионалните ти способности. Нямам ти доверие! Кажете му, Арчи!

— Мис Блънт смята — казах на гърба му, — че ако баща ѝ бъде признат за виновен и осъден, ще може да се доберете до съпругата му, а според нея това може би влияе върху преценките ви. Точно поради това...

Беше се завъртял и приготвил юмрук — десния, и канеше да ме удари в лицето. Ана Блънт направи опит да хване ръката му, но не успя. Племенникът пристъпи и спря. Можех да се наведа, за да избегна удара и да го ударя в бъбреците, но беше толкова муден, че беше по-просто да направя крачка встрани, да го хвана за китката и хубавичко да му я извия. Заболя го, но проклетият глупак се канеше да ме удари с лявата си ръка, натиснах и когато той се смъкна на колене, погледнах Фароу, който бе направил още една крачка.

— На ваше място не бих опитвал — посъветвах го аз. — Очевидно съм в по-добра форма и съм тренирал повече от вас. — Погледнах Калмъс, който правеше опити да стане. — Ако трябва да удряте някого, ударете мис Блънт. Аз само ви предадох какво смята тя. Поради това дойде при Нируу Улф и поради това не иска да се откаже. — Обърнах се към нея. — Имам едно предложение. Тук няма да е много приятно за вас. Ако желаете да спите при някоя приятелка, ще ви придружа с удоволствие, а докато си пригответе пътната чанта, ще

чакам долу. Разбира се, ако предпочитате да останете тук и да понесете...

— Не. — Тя тръгна. — Ще си приготвя чантата. — Отправи се към вратата, а аз я последвах. Зад мен мисис Блънт рече нещо, но ние продължихме. В антрето Сали ми каза: — Няма да се забавя. Ще почакате ли?

Отвърнах, че ще я почакам, взех шапката и палтото си, отворих асансьора и натиснах копчето.

Според мен вероятността майка ѝ или Калмъс, или пък и двамата да я разубедят да тръгне бе петдесет на петдесет и долу във фоайето премислих другите възможности. Часовникът ми показваше 10,41. Щях да ѝ дам половин час, а после щях да се върна горе или пък да намеря някой телефон на Медисън Авеню и да ѝ позвъня; или пък щях да се прибера вкъщи, да докладвам на Улф и да го оставя да постъпи, както повелява разумът, като се ръководи от досегашния си опит. Но тя ме избави от грижата да вземам решение. Тъкмо бях погледнал часовника си и бях установил, че е 10,53, когато вратата на асансьора се затвори и след две минути се отвори пак и ето че тя се появи: със светлия визон, тюрбан в същия цвят и с багажа си — не просто пътна чанта, а кафяв кожен средноголям куфар.

Изражението на лицето ѝ бе мрачно, но тя непоколебимо бе стиснала зъби. Портиерът тръгна да поеме куфара, но аз го изпреварих. Помолих го да спре такси, а докато бе навън, я попитах дали се е обадила на някого. Тя ми отвърна, че не била решила къде да отиде. Продължи да говори нещо, но портиерът извади късмет в снежната вечер. Едно такси спря отвън, поведох я, позволих на прислугата и шофьора да натоварят багажа, подадох четвърт долар на портиера, качих се след клиентката, казах на шофьора, че първо ще спрем при най-близкия телефон, и потеглихме. Сали отвори уста да каже нещо, но аз сложих пръст на устните си и поклатих глава. Шофьорът може би не само знаеше адреса на Матю Блънт, задържан за убийство, но вероятно бе разпознал и дъщеря му по снимката ѝ във вестника, а не виждах смисъл да го уведомяваме за най-новото по случая. Той сви вдясно по Седемдесет и осма улица, пак вдясно по Медисън Авеню и след няколко пресечки спря пред някаква дрогерия.

Наведох се напред да му пхна един долар.

— Вземи — рекох, — влез и го похарчи. Аспирин, цигари, червило за жена ти — каквото искаш. А ние тук ще си поговорим. Ще дойда да те повикам, да речем, след десет минути, може би по-рано.

— Не мога — отвърна той. — Полицията.

— Глупости! Ако се появи полицай, ще му кажа, че е спешен случай. — Извадих портфейла си и му показах разрешителното си. Той му хвърли един поглед, рече: „О, много ми е приятно“, взе долара, изскочи и тръгна към дрогерията.

Сали обърна лице към мен.

— Доволна съм, че постъпихте така — смутолеви тя. — Много съм доволна.

— Разбира се — казах, — помислих си, че няма да е лошо да останем за малко насаме. Шофьорите на таксита приказват прекалено много. Сега, ако сте решили...

— Нямах предвид това. Доволна съм, че казахте на майка ми. И на него. Аз исках, но не можех. Сега знаят. Вие откъде знаехте?

— По дедукция. Аз съм правоспособен детектив, така че ми е разрешено да правя догадки. Решихте ли къде ще отидете?

— Да. На хотел — малък хотел. Вие познавате хотелите, нали?

— Да, но... нямате ли приятелка?

— Разбира се, че имам. Щях да позвъня на една от тях, но после си помислих — какво ще й кажа? Така, внезапно, в единайсет вечерта... Трябва да посоча някаква причина! А при тия приказки... — Тя поклати глава. — Отивам в хотел.

— Така. — Помислих малко. — Може да стане още по-лошо. Можете да се запишете под чуждо име, но ако някой ви забележи и това стигне до вестниците, тогава ще видите приказки. Заглавия с големи букви. *ДЪЩЕРЯТА НА БЛЪНТ БЯГА ОТ КЪЩИ ПОСРЕД НОЩ.* Ще пишат вероятно и за това, че съм ви придружавал аз. Портиерът ме видя. Показах на шофьора разрешителното си.

— О! Това би било ужасно. — Гледаше ме в очите. Мълчеше. Ръката ми бе на облегалката между нас и тя я докосна. — Предложението беше ваше.

— Ха така! — рекох. — Вярно е. Добре. Както може би знаете, живея там, където и работя — в къщата на Нироу Улф. На третия етаж, над неговата стая, има една друга, която наричаме „южната стая“. В нея има удобно легло, два прозореца, самостоятелна баня, гореща и

студена течаща вода, персийски килим четири и половина на три и резе на вратата. Най-добрият готвач в Ню Йорк, Фриц Бренър, ще ви поднася закуска, която ще можете да изяждате в стаята си или пък в кухнята с мен. Палачинките му с кисело мляко са несравни...

— Не мога — смутолеви тя. — Ако се наложи да остана... Не знам колко.

— Ще ви излезе по-евтино, ако плащате на месец. Ще го приспадне от онези двайсет и два бона. Все едно, не бихте могли да си платите сметката в хотела, продали сте дори и бижутата си. Разбира се, никога няма да ви простят, че сте живели с трима неженени мъже, при това единият французин, но не може да спите в парка.

— Обръщате го на шега, Арчи. Това не е шега.

— Ами, не е! Момиче с палто за десет хиляди долара, със собствено легло в шестнайсетстаен апартамент на Пето Авеню, с цяло ято от така наречени приятелки и с кредит във всеки нюйоркски хотел, да си търси безопасно място за спане? Разбира се, че е смешно!

Опита се да се усмихне и почти успя.

— Добре — отвърна тя. — Един ден може и на мен да ми стане смешно. Добре.

Излязох и тръгнах към дрогерията, за да повикам шофьора.

ШЕСТА ГЛАВА

В девет и четвърт вторник сутринта седяхме със Сали на малката маса в кухнята и тъкмо ѝ подавах маслото от гуава, за да намаже третата си палачинка. Бях ѝ съобщил утринното разписание на дома още в един часа след полунощ, когато качих нея и куфара ѝ в „южната“ стая — Улф: закуска в 8, 15, която Фриц носи в стаята му на поднос, от девет до единайсет в оранжерииите с орхидеите; аз — закуска в кухнята, когато сляза, без определен час, а след това — ако няма излизане по работа — в кабинета, за да избърша прах, да сменя водата във вазата на бюрото на Улф, да отворя пощата, да дочета утринния „Таймс“, ако не съм го прочел на закуска, и да свърша всички други необходими домакински работи.

Улф се бе представил доста добре, като имам предвид отношението му към жените. Когато в единайсет и половина влязохме със Сали, заварихме го на бюрото му, вгълбен в „Африкански генезис“; радостното бе, че не стана да си излезе, когато съобщих, че гостенката ще спи у нас. След едно изръмжаване и няколко дълбоки вдишвания остави книгата си, а когато го попитах дали иска само резюме на случилото се или всичко дума по дума, той пожела да научи всичко дума по дума. Изпитвам по-голямо удовлетворение, когато предавам дълги разговори в присъствието на някой, който е участвувал в тях — точно както преди години като дете, в Охайо, изпитвах много по-голямо удоволствие да се покатеря до върха на някое дърво, ако ме гледаше някое момиче. Или петнайсет-двайсет момичета. След като свърших и Улф ми зададе няколко въпроса, той разказа на клиентката за посетителя, когото бяхме приели същата вечер — кръстника ѝ, Ърнст Хаусман, но не дума по дума, а само най-важното. Краят на този разказ бе предназначен и за мен, тъй като Сали бе позвънила точно когато Улф изказваше предположението, че самият Хаусман е сложил арсеник в какаото. Той обаче не се размекнал и не си признал. След няколко невъзпитани забележки станал и си отишъл.

Преди да си легне, Улф не ми даде никакви инструкции, нито пък направи някакъв коментар.

В „Таймс“ имаше бележка, дълга пет сантиметра, на двайсет и седма страница, в която пишеше, че Арчи Гудуин бил съобщил на репортьор на „Таймс“, че Нироу Улф е ангажиран във връзка с разследването на убийството на Джерин, но Даниъл Калмъс, адвокатът на Матю Блънт, заявил, че не бил прибягвал към услугите на Улф и се съмнявал дали изобщо някой го е наемал.

На закуска двамата със Сали решихме: а) че е желателно майка й да научи къде е; б) че тя ще й телефонира, за да й каже; в) че ще излиза и ще се разхожда, когато пожелае, но в единайсет часа ще си бъде в стаята, в случай че Улф я повика, когато слезе от оранжерии; г) че може да си вземе от библиотеката всяка книга с изключение на „Африкански генезис“; д) че няма да идва с мен, като отивам в банката, за да внеса двайсет и двата бона; и е) че ще обядва с нас в трапезарията в 1,15.

В единайсет, когато чух асансьора, който Улф използва винаги, а аз — никога, бях при бюрото си. Той влезе както обикновено с орхидеите за вазата на писалището, каза „добро утро“, постави стръковете *Laelia gouldiana*^[1] във вазата, седна, прегледа утринната поща, насочи поглед към мен и попита:

— Къде е тя?

Завъртях се със стола.

— В стаята си. Закуси с мен в кухнята. Маниерите й на масата са добри. Позвъни на майка си, за да я уведоми къде е, отиде до Осмо Авеню, за да си купи кърпи за лице, тъй като не харесва нашите, върна се и взе три книги от библиотеката с мое разрешение. Аз бях в банката.

Той стана от стола си и отиде до библиотеката. Съмнявам се дали наистина би могъл да познае по празните места между хиляда и двестата книги кои точно е взела тя, но не бих се обзаложил нито „за“ нито „против“. Върна се зад бюрото си, седна, присви очи към мен и каза:

— Това няма да е поредната ти победа. Не и този път.

— Може би — признах аз. — Но когато мисис Блънт заяви, че можете да задържите парите, които ви е платила дъщеря й, почувствувах се неудобно, така че не издържах и й го казах. Или имате предвид, че казах на Калмъс?

— Нито едното, нито другото. Имам предвид това, че я доведе тук. Стори го, разбира се, за да упражняваш натиск върху мен. Пфу! След като ти е известно, че в къщата си бих държал по-скоро тигър, отколкото жена, си сметнал, че ще...

— Не, сър. Невинен съм. — Наблегнах на „невинен“. — Започвам да упражнявам натиск върху вас или поне правя опити за това единствено когато се преструвате, че работите. Доведох я, защото, ако отиде в хотел, никой не би могъл да каже какво може да стане. Може да се предаде. Може дори да изчезне. Казах на мисис Блънт, че задържате само парите, които си изкарате с труд. Бихме изпаднали в неудобно положение, ако клиентката не ни е подръка, за да ѝ върнем хонорара, щом решите, че не можете да го спечелите. Признавам, че като ме накарахте да подхвърля онова съобщение на Лон Коен, предизвикахте известно оживление, дори получихте предложение за петдесет бона, може би от убиеца, а после какво? Да не би да се надявате, че някой от другите ще ви предложи повече? Той се намръщи.

— Ще разговарям с мис Блънт след обяд. Първо трябва да се срещна с тях — с мистър Йъркис, мистър Фароу, доктор Ейвъри — и ако е възможно, с мистър Калмъс. Може би няма...

— Ейвъри не е бил куриер.

— Обаче е останал в болницата с Джерин до смъртта му. Казал е на мистър Блънт, че още в клуб „Гамбит“ допуснал, че може да са го отровили, и огледал наоколо; слизал в кухнята. Ако съществува някаква надежда да стигнем до...

На вратата се позвъни. Станах и отидох в коридора, за да погледна през шпионката на външната врата, влязох пак в кабинета и рекох:

— Оживлението продължава. Креймър.

— Защо? Той си е намерил вече убиеца!

— Да. Може би идва за мис Блънт. Да я задържи като съучастник.

— Как не! Доведи го.

Приблжих се до вратата и постоях няколко секунди, за да го погледам през шпионката, преди да му отворя. Настроението на инспектор Креймър от отдел „Убийства — Западен Ню Йорк“ си личи по някои признаци, които са ми известни — стойката на широките му

яки плещи, червенината на едрото му кръгло лице, ъгъла, под който носи старата си филцова шапка. Когато е очевидно — както се случва често, — че възнамерява да ни досажда, отварям вратата на сантиметър и му казвам нещо поучително като например: „Моят дом е моята крепост.“ Но този път той имаше донякъде човешки вид, затова отворих широко и го поздравих, без да му отказвам правото на достъп, а на влизане той ми позволи да взема палтото и шапката му и дори направи някаква забележка за времето, преди да продължи към кабинета. Човек можеше да си помисли, че изведнъж е възприел идеята за мирно съвместно съществуване. В кабинета той, разбира се, не предложи ръка на Улф, тъй като знаеше мнението му за ръкостисканията, но като разположи големия си задник на червеното кожено кресло, рече:

— Преди да дойда, сигурно трябваше да позвъня по телефона, но вие винаги сте си тук. Как мечтая, господи, и аз да можех да съм на едно и също място. Искам да ви питам за това, за случая с Джерин. За Матю Блънт. Според вестниците са ви наели да работите по него. Гудуин го е казал.

— Да — отвърна Улф.

— Но според адвоката на Блънт не са ви наемали. Кой е правият?

— Може и двамата да сме прави. — Улф направи жест с ръка. — Мистър Креймър! Съществуват и други възможности. Да ме е наел мистър Калмъс, но да предпочита да не го признава, или пък мистър Блънт — независимо от адвоката си, или пък някой друг. Във всеки случай наели са ме.

— Кой?

— Някой, който има законен интерес.

— Кой?

— Не мога да ви кажа.

— Работите ли по случая?

— Да.

— Отказвате да ми кажете кой ви е наел?

— Да. Това няма никакво отношение нито към изпълнението на задълженията ви, нито към изискванията на закона.

Креймър извади от джоба си пура, разтри я между дланите си и я пъкна в уста. Тъй като той никога не пали пурата, разтъркването ѝ

между дланите бе неуместно и несъществено. Той ме изгледа, върна поглед към Улф и каза:

— Смятам, че ако някой ви познава добре, това съм аз, може би като изключим Гудуин. Не вярвам Калмъс да ви е наел, а после да твърди, че не ви е наемал. Защо да отрича? Не вярвам и Блънт да ви е наел без разрешението на адвоката си. Дявол да го вземе, ако наистина не му вярва, той би си взел друг адвокат. Що се отнася до останалите, то кой от тях би ви наел? Съпругата, дъщерята или племенникът не биха го сторили без съгласието на Блънт и Калмъс. Това се отнася и за всички останали. Не ви вярвам. Никой не ви е наемал.

Улф повдигна ъгълчето на устните си.

— В такъв случай защо сте си правили труда да ме навестите?

— Защото ви познавам. Защото може да сте попаднали на следа. Накарали сте Гудуин да предаде на приятеля си Лон Коен, че са ви наели, така че да ги предизвикате наистина да ви наемат, което ще ви донесе хонорар. Не знам на какво сте се надявали, не знам защо сте изиграли този ход така, вместо да отидете при Калмъс с предложението си, каквото и да е то, но по всяка вероятност имате нещо предвид — иначе изобщо не бихте предприемали някакъв ход. Известно ви е нещо, което смятате, че ще ви докара тлъст хонорар, а единствения г начин да си го докарате е да отървете Блънт. Така че какво знаете?

Улф повдигна вежди.

— Наистина си вярвате, нали?

— Прав сте, вярвам си. Според мен знаете нещо, с което смятате, че ще отървете Блънт или най-малко ще му дадете добра възможност за измъкване. Разберете ме, не възразявам, че се мъчите да пипнете хонорара. Но ако съществува някаква причина да смятате, че Блънт не е убил Пол Джерин, искам да я знам. Ние намерихме уликите, с които го вкарахме в затвора, а ако в тях има нещо невярно, мое право е да го науча. Изобщо мислите ли, че бих искал да видя един невинен човек да бъде несправедливо обвинен в убийство?

— Не, разбира се!

— Прав сте, не бих искал. — Креймър насочи пурата си към Улф и я размахна. — Ще бъда откровен. Знаете ли, че Блънт е слязъл в кухнята за какаото и го е занесъл на Джерин?

— Да.

— Знаете ли, че когато Джерин изпил почти всичкото какао и му прилошало, Блънт отишъл, взел каната и чашата, отнесъл ги в кухнята, изплакнал ги, налял ново какао и го занесъл горе?

— Да.

— Е, в такъв случай той не е ли най-големият глупак, за когото сте чували?

— Не го познавам. Глупак ли е?

— Не. Той е много интелигентен човек. Може да е всичко друго, но не и глупак. И е уравнивесен. Някои хора, които са се наредили като него, хора с пари и положение, смятат, че могат да правят каквото си поискат и ще им се размине, защото са извън всякакво подозрение, но не и той. Блънт не е такъв, съвсем не. Затова не се разтревожих или по-скоро тъкмо заради това се разтревожих. Трудно бе да се повярва, че такъв човек е сложил отрова в какаото, занесъл го е на Джерин, а после е отишъл, взел е чашата и каната и ги е изплакнал. Няма нужда да ви обяснявам защо.

— Не, няма.

— Затова направихме щателно разследване, от всички страни. Изключихме напълно възможността арсеникът да е бил поет с нещо друго освен с какаото и като казвам това, значи наистина сме я изключили. Установихме, че никой друг освен Блънт и онези четиримата — куриерите, не е влизал в библиотеката, след като започнали партиите, а когато Блънт отишъл да провери какво става с какаото, вече били изминали осем минути — и като го казвам, значи наистина сме го установили. Затова остава абсолютно сигурно, че арсеникът е бил сложен в какаото от един от тези седем души — четиримата куриери, готвача, управителя и Блънт. Добре. Кой от тях или кои от тях са имали някаква връзка с Джерин? Възложих тази страна на въпроса на единайсет от моите хора, а прокурорът натовари със същото осем души от Бюрото за разследване на убийства. За този вид работа по-добри хора няма да намерите никъде. Това ви е известно.

— Способни са — призна Улф.

— Нещо повече от способни. Открихме връзката между Блънт и Джерин веднага, от самия Блънт. Разбира се, това ви е известно. Дъщерята.

— Да.

— Но оставихме деветнайсет души да работят върху другите шестима. За четири денонощия не успяха да надушат нищо. Даже след като прокурорът реши, че трябва да е Блънт, и отправи официалното обвинение, оставих деветима от моите хора да продължават с другите. Цяла седмица. Добре. Знаете как стоят нещата, когато липсват доказателства, не можете да кажете нищо със сигурност, но се обзалагам на едногодишната си заплата срещу едно от цветята в онази ваза, че никой от шестимата не се е познавал с Пол Джерин, нито пък е имал някаква връзка с него или роднините му.

— Не бих рискувал цветето — рече Улф.

— Не бихте рискували цветето, така ли?

— Не.

— В такъв случай да не смятате, че някой от тях случайно е имал у себе си арсеник и го е сложил в какаото само защото не му е харесвало как Джерин играе шах?

— Не.

— Що за игра разигравате? Какво изобщо може да знаете вие, та да си мислите, че можете да отървете Блънт?

— Не съм казал, че знам нещо.

— Глупости! Дявол да го вземе, познавам ви! Улф се покашля, за да прочисти гърлото си.

— Мистър Креймър! Признавам, че ми е известно само едно нещо, което вие не знаете: знам кой ме е наел и защо. Стигнахте до заключението, че не ме е наемал никой, че след като по някакъв начин съм научил за някакво обстоятелство, което ви е неизвестно, се стремя да се възползувам от него за своя лична изгода. Грешите! Вие сте несравнимо по-добре запознат от мен с всички обстоятелства — абсолютно всички — около смъртта на Пол Джерин. Но вие не ми вярвате.

— Не.

— В такъв случай нямам какво друго да ви кажа. Съжалявам, че не разполагам с нищо полезно за вас, защото сега съм ви длъжник. Току-що ми предоставихте един факт, който ми подсказва съвсем различен подход към проблема. Това ще ми спести...

— Какъв факт?

Улф поклати глава.

— А, не! Няма да ми повярвате. Няма да приемете обяснението ми. Аз обаче съм ви задължен, а не забравям дълговете си. Щом науча нещо съществено, ще направя изключение и ще го споделя с вас веднага щом е възможно. Засега нямам нищо за споделяне.

— Ами, нямате! — Креймър се изправи на крака. Замери с пурата си кошчето ми — на около четири метра от него — и както обикновено не го улучи. — Една дреболия, Улф. Всеки има право да ви наеме, за да разследвате нещо, дори убийство. Но ако не са ви наели, а аз много добре знам, че не са, ако се тикате сам, това е вече нещо друго. А пък ако притежавате сведения, които правосъдието има право да научи... няма нужда да ви обяснявам! — Той се обърна и си излезе.

Станах, отидох в коридора, реших, че няма да оцени помощта ми, ако му държа палтото, затова стоях и го гледах, докато си излезе и затвори вратата. Върнах се в кабинета с думите: „Значи ви даде...“, и спрях. Улф се бе облегал назад със затворени очи и нацупени устни. Той сви устните си навътре, издаде ги пак навън, пак ги сви — и продължаваше така. Стоях и го наблюдавах. Смята се, че това е признак за усилена работа, но нямах и най-слаба представа върху какво работи. Ако размишляваше върху фактите, които Креймър токущо му бе предоставил, то върху кой точно? Стоях и чаках, като ги прехвърлях наум. Упражнението с устните не бива да се прекъсва. Вече бях решил, че това ще трае доста дълго, и тъкмо тръгнах към бюрото си, когато той отвори очи, изправи се на стола си и издаде заповед:

— Доведи мис Блънт!

Подчиних се. Както споменах, не използвам асансьора — изкачих се по стълбите, два етажа. Като видях, че вратата на „южната“ стая е затворена, почуках. Не чух стъпки, но след малко вратата се отвори. Не бях чул стъпки, защото беше боса.

— Мистър Улф иска да ви види — рекох. — Със или без обувки, както предпочитате.

— Случило ли се е нещо?

Не ми бе известно дали той иска тя да разбере, че сме имали посещение, и затова отвърнах:

— Току-що направи упражнения за устните си, но вие, разбира се, не знаете колко са важни. Не си правете труда да си слагате червило и да се вчесвате, той и без това няма да забележи разликата.

Естествено, не ме послуша. Отиде до тоалетката, за да се вчеше и да постави червило, после до стола при прозореца, за да се обуе, и след това тръгна. Когато някой слиза по стълбите пред вас, виждате фигурата му в нова светлина — тя имаше красиви рамене, а вратът ѝ сключваше елегантен ъгъл с тях. Като влязохме в кабинета. Улф се мръщеше на ъгъла на бюрото си и не ни обърна внимание. Сали отиде при червеното кожено кресло и след като поседя в мълчание цяла минута, каза: Добро утро.

Той прехвърли намръщения си поглед към нея, примигна и строго попита:

— Защо взехте Волтер?

Очите ѝ се разшириха от учудване. — Арчи каза, че може да си взема всяка книга с изключение на книгата, която четете.

— Но защо Волтер?

— Без особена причина. Единствено защото не съм го чела...

Хм! — рече Улф. — Ще поговорим за това на обяд. Случи се нещо. Арчи каза ли ви... — Той рязко спря. Безразсъдно си бе позволил да говори фамилиарно с жена. Поправи се: — Мистър Гудуин каза ли ви, че идва един полицаи? Инспектор Креймър? Не. — Пристигна. Неканен и нечакан. Току-що си отиде. После мистър Гудуин може да ви разкаже защо дойде и какво си говорихме. А аз трябва да ви кажа, че ми даде някои сведения, които съществено изменят положението. Полицията е установила — според мистър Креймър несъмнено три факта. Първо, че арсеникът е бил в какаото. Второ, че възможност да го сложи в какаото не е имал никой друг освен готвача, управителя, четиримата куриери и баща ви. Трето, че единствено баща ви би могъл да има някакъв мотив. Никой от другите шестима — цитирам мистър Креймър — „не е познавал Пол Джерин, нито пък е имал някаква връзка с него или роднините му“. Въпреки че всички...

— И аз ви казах същото. Не ви ли казах?

— Да. Но единствено въз основа на онова, което знаете самата вие, което беше недостатъчно. Заключениеята на мистър Креймър са основани на щателно и продължително разследване от цяла армия специално обучени хора. Макар и трите факта да са важни, показателен е третият, че никой от шестимата не би могъл да има

мотив да убие Джерин. Джерин обаче е бил убит — предумишлено, тъй като арсеникът е бил приготвен предварително. Играете ли шах?

— Не сериозно. Знам как се местят фигурите. Искате да кажете, че сте...

— Моля ви. Знаете ли какво е гамбит?

— Ами... смътно...

— Това е откриване на партията, при което играчът жертвува пешка или друга фигура, за да спечели някакво предимство. Убийството на Пол Джерин бе гамбит. Джерин бе пешката или фигурата. Предимството, спечелено от убиеца, бе, че баща ви беше изложен на смъртна опасност — да бъде обвинен в убийство и вероятно осъден. Той не е мразел Джерин. Джерин не е бил целта, а само пешка. Целта е бил баща ви. Разбирате ли как се изменя положението, какво влияние оказва това върху работата, за която ме наехте?

— Не разбирам... Не съм сигурна...

— Заслужавате откровеност, мис Блънт. Допреди половин час трудностите изглеждаха едва ли не непреодолими. За да приема работата и парите ви, трябваше да допусна, че баща ви е невинен, но за да го докажа, бе нужно да намеря улики, че някой от другите шестима е имал добър мотив, за да убие Джерин, и в действията си се е ръководел от него. А трите най-убедителни улики срещу баща ви — че е занесъл какаото на Джерин, че е взел каната и чашата и ги е изплакнал и че познава Джерин и е допустимо да има някакъв мотив — бяха единствено случайности и трябваше да бъдат пренебрегнати. Откровено казано, виждаше ми се безнадеждно и след като не ми хрумна нищо по-добро като начало, предприех един празен ход — накарах мистър Гудуин да уреди да бъде оповестено, че са ме наели.

— Не ми казахте, че се каните да го направите.

— Рядко казвам на клиента какво се каня да направя. Сега ви казвам, защото се нуждая от помощта ви. Този ход доведе мистър Креймър, а той пък донесе факта, че би било безсмислено да работя върху предположението, че някой от останалите е замислил убийството на Пол Джерин. Но ако се придържаме към предположението, че убиецът не е баща ви, би трябвало да е някой от останалите. Защо? Джерин не е бил никакъв на този някой, но този някой е отишъл там с отровата, готов да го убие, което е и сторил — и

какво става? Един низ от обстоятелства сочи толкова ясно към баща ви, че го задържат без право на гаранция и сега е изложен на сериозна опасност. Чрез привеждането в действие на причина, изчислена причина, която води към следствие. Трите най-очевидни точки срещу баща ви не бяха случайни — те са били главните фактори в изчислението. Ясно ли е това?

— Мисля, че... да. — Тя ме погледна, после пак обърна очи към Улф. — Искате да кажете, че някой е убил Пол, защото е знаел, че ще си помислят, че го е убил баща ми.

— Да. И ако този някой е бил мистър Калмъс, знаел е, че ще бъде в изгодна позиция, като адвокат на баща ви, да защити спечеленото от гамбита си.

— Да. — Беше стиснала ръце. — Разбира се.

— И така, предлагам да продължим нататък с хипотезата, че Джерин е бил единствено пешка в един гамбит и че истинската цел е бил баща ви. Ако продължа да приемам невинността на баща ви, не мога да защитавам друга хипотеза. Това разкрива изцяло нова ситуация, защото сега имам някои показатели, посредством които ще установя дали хипотезата е състоятелна — някои факти и някои предположения. Ще ги проверим. За да избегнем словесни усложнения, ще наричам убиеца Калмъс, въпреки че може би го клеветя. Той вдигна единия си пръст.

— Първият факт. Калмъс е знаел, че Джерин ще пие или яде нещо по време на играта, нещо, в което би могло да се сложи арсеник. Да приемем, че е знаел, че Джерин ще пие какао. Знаеше ли?

Сали се мръщеше.

— Не съм сигурна. Възможно е. Може да ме е чул да споменавам за това или да му го е казал баща ми. Пол винаги пиеше какао, когато двамата с баща ми седаха да играят шах.

— Това е достатъчно. — Улф вдигна друг пръст. — Вторият факт. Калмъс е знаел как ще протече сеансът. Тоест, че Джерин ще бъде сам в библиотеката, а той ще е куриер, така че ще има възможност да се възползува от арсеника. Знаеше ли?

— Не твърдя с положителност, но трябва да е знаел. Баща ми трябва да им е казал на всички, на куриерите.

Улф вдигна още един пръст.

— Третият факт. Калмъс е знаел, че при разследването ще разкрият приемлив мотив за баща ви. Знаел е за връзката ви с Джерин и за отношението на баща ви към нея. Така ли е?

— Знаеше, че познавам Пол, естествено. Но отношението на баща ми... ако искате да кажете, че може да е искал да го убие, това е направо глупаво. Той смяташе, че е ... както го нарекохте самият вие — ненормален.

— И не одобряваше ла се виждате с него?

Не одобряваше да се виждам и е много други хора. Но със сигурност не е имал никакви...

— Моля ви — сръза я Улф. — Това не е съд, а аз не съм обвинител, който се мъчи са осъди баща ви. Просто питам дали Калмъс е знаел, че при разследването ще се разкрият обстоятелства, които биха могли да се разглеждат като възможен мотив за баша ни. Приемам, че е знаел. Така ли е?

— Е... да.

Това е достатъчно. Толкова за фактите. Наричам ги факти, защото, ако един или повече бъдат успешно оборени, моята хипотеза ще рухне. Сега — догадките; те са две. Не могат да се проверят, могат единствено да бъдат формулирани с думи. Желателни са, но не са съществени. Първо. Калмъс е знаел, че баща ви сам те занесе какаото. В идеалния случай самият Калмъс му е подсказал това, но нека не приемаме идеалния случай за единствено верен. Второ, когато мистър Йъркис му съобщил, че Джерин е неразположен, Калмъс казал на баща ви, че може би ще е добре да се погрижи за каната и чашата. Тъй като Калмъс е бил куриер, имал е възможността да види, че Джерин е изпил по-голямата част от какаото. А и не е бил изложен на опасността да се усъмнят в добронамереността му. Тъй като на Джерин му е прилошало внезапно, подобен съвет би бил естествена защитна мярка. Вчера споменахте, че баща ви е разказал — на вас и на майка ви — точно какво е станало. Спомена ли, че някой му е дал съвет да се погрижи за каната и чашата?

— Не. — Сали бе стиснала юмруци толкова силно, че можех да видя бялото на кокалчетата й. — Не го вярвам, мистър Улф, не мога да го повярвам. Разбира се, Арчи беше прав, помислих си, че Дан Калмъс може би иска... Помислих си, че не би сторил всичко, което е по силите, което трябва да се стори... но сега като казвате, че той е убил

Пол, значи е насочвал нещата по план, според който баща ми да бъде арестуван и осъден. Не мога да повярвам в това!

— Не е и нужно. Както споменах, използвам името Калмъс само за да избегна словесни усложнения. Може да е някой от другите — Хаусман, Йъркис, Фароу, — дори готвачът или управителят, макар че за тях вероятността е по-малка. Този човек трябва да отговаря на условията на моите факти и двете ми догадки. Преди всичко трябва да отговаря на най-очевидното изискване — да има силна причина да желае да унищожи баща ви, да му отнеме свободата, ако не и живота. Някой от останалите отговаря ли на тези условия — Хаусман, Йъркис, Фароу, готвачът или управителят?

Тя поклати глава. Отвори уста и я затвори, без да каже нищо.

— Това, разбира се, е възможно, без на вас да ви е известно. Но това бе още една причина да се спрем на Калмъс — вие самата ни подсказахте вероятен мотив за него. И сега, след като приехме тази хипотеза, трябва, естествено, да го видя на всяка цена. Ако е невинен и подготвя защитата на баща ви въз основа на предположението, че смъртта на Джерин е била единствената и крайна цел на убиеца, баща ви е загубен, освен ако не се намеся аз. Възможно е фактът, известен единствено на Калмъс и на баща ви, споменат в бележката до майка ви, която мистър Гудуин е прочел, да е съществен, но да се размишлява по това, би било безполезно. Трябва да видя мистър Калмъс, независимо дали е прегрешил, или не, а за това ми е нужна помощта ви. — Обърна се към мен. — Арчи, вземи бележника си!

Взех го заедно с писалката си.

— Казвайте.

— Чернова за мис Блънт. На каквато и да е хартия, без индиго. Тя ще си напише обръщението. Предполагам, майка ми ти е казала, че живея в дома на Нироу Улф. И имам намерение да остана тук, докато се убедя, че съм направила всичко каквото мога за баща си. Точка. Мистър Улф има една хипотеза, за която трябва да научиш, и се налага да дойдеш и да разговаряш с него утре, сряда. Точка. Той ще си бъде у дома цял ден и вечерта, но не приема между девет и единайсет сутрин и между четири и шест следобед. Точка. Ако не дойдеш до четвъртък на обяд, ще се срещна с някой журналист и ще му обясня защо се намирам тук и защо ти нямам доверие като защитник на баща ми. Обърна се към нея.

— От вас до мистър Калмъс, на ръка. На моя бланка или на обикновена хартия, както предпочитате. Мистър Гудуин ще го отнесе в кантората му следобед.

— Не мога — рече твърдо тя. — Не бих могла да го кажа пред никакъв журналист.

— Разбира се, че няма. Няма да ви се наложи. Той ще дойде.

— А ако не дойде?

— Ще дойде. Ако не дойде, ще опитаме нещо друго. Уведомете го, че сте наели адвокат, който да предприеме юридически стъпки да бъде сменен като защитник на баща ви. Аз не съм адвокат, но познавам един, който е много добър в професията, а в закона има място за различни стратегии. — Той притисна длан към бюрото. — Мис Блънт! Или ще се срещна с мистър Калмъс, или се отказвам. Както обичате.

— Искам да не се откажете. — Тя ме погледна. — Как беше... ще го прочетете ли, Арчи?

Прочетох го.

Тя поклати глава.

— Не пиша така. Ще познае, че не съм го написала аз. — Погледна Улф. — Ще познае, че сте вие.

— Разбира се, че ще познае. Това е целта.

— Добре. — Тя въздъхна. — Но няма да говоря с никакви журналисти, независимо какво ще стане.

— Нямаме такава цел. — Улф се обърна, за да погледне стенния часовник. — Преди да го напишете, моля ви, обадете се на едн-два телефона. На мистър Йъркис, мистър Фароу, доктор Ейвъри. Добре стана, че не се видях с тях, преди мис по Креймър да ми донесе този факт — би било само загуба на време и сили. Можете ли да ги накарате ла дойдат? В шест часа или — за предпочитане след вечеря, да речем, в девет и половина. Или поотделно, или заедно.

— Мога да опитам. Откъде да се обадя? В стаята ми няма телефон.

Улф стисна устни. Трудно беше да понесе някаква жена да произнася безгрижно думите „в стаята ми“, след като ставаше дума за стая в неговата къща. Казах й, че може да използва моя телефон, и отидох да донеса друг стол, за да седна, докато печатам писмото до Калмъс, което тя щеше да препише на ръка.

[1] Вид орхидея, распространена в Южна Америка, най-много в Бразилия. — Б. пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Обикновено знам какво точно върши Улф, кога го върши и защо. Впоследствие винаги ми е известно какво е извършил и почти винаги — защо. Но все още — оттогава изминаха месеци — не съм абсолютно сигурен, че знам защо поиска Сали да се обади на онези хора и да ги накара да дойдат тоя ден. По онова време не само че не бях сигурен, а не можех дори да се досетя. Той мрази да работи. Когато се върна от някаква задача, свързана с работата ни, и седна да му докладвам, а той знае, че трябва да ме изслуша и при това — внимателно, по погледа, който ми отправя, бихте си помислили, че съм му сложил кетчъп в бирата. Когато в кабинета влезе посетител, дори ако се надява да измъкне от него някакъв съществен факт във връзка с някой труден случай, по начина, по който го посреща, бихте си помислили, че човекът е дошъл да проверява данъчните декларации за последните десет години.

Така че защо накара Сали да му води разни хора, върху които да работи както преди, така и след вечеря, преди да е опитал силите си с най-вероятния кандидат? Не разбрах това. Сега смятам, че макар и да не го е съзнавал, той се бе улавял за сламки. Преструваше се не само пред нас със Сали, но и пред самия себе си, че новата ситуация, произтичаща от факта, донесен му от Креймър, бе направо идеална, тъй като му предоставяше нов подход. Но всъщност тя се свеждаше само до едно: вече бе почти съвсем сигурно, че никой от останалите кандидати не бе имал и помен от причина да убива Пол Джерин и следователно човек трябваше или да е упорит като магаре, или да е наивник, за да се придържа към основното предположение — че Блънт не е убиецът. Не можете да си седите и да се наслаждавате на някоя книга, дори такава увлекателна книга за онова, което е станало в Африка преди сто хиляди години, като същевременно се мъчите да сподавите подозрението си, че се държите като магаре или наивник, и затова казвате на клиента си да накара някакви хора да дойдат и да ви

избавят от душевните ви терзания. Както споменах, не съм абсолютно сигурен, но подозирам, че работата бе такава.

Съществува, разбира се, слаба вероятност дори в онази фаза да е имал някаква смътна представа някъде в главата си какво наистина се е случило оная вечер в клуб „Гамбит“, но не ми се вярва. В такъв случай той би... но по-добре да премълча това.

Първата му среща преди вечеря, с Мортън Фароу не изискваше много работа. Йъркис, банкерът, бе казал на Сали, че ще дойде към девет и половина, но всичко, което бе успяла да измъкне от Ейвъри, доктора, бе, че щял да се помъчи да пристигне вечерта по някое време. След обяд решихме — след като занесох писмото в кантората на Калмъс (намираше се в един петдесететажен небостъргач от стомана и стъкло във финансовия район, в който фирмата му заемаше цял етаж) и се прибрах, — че Сали няма да се появява, когато той дойде, и преди да стане шест часът, тя се качи в стаята си. Фароу бе казал, че ще пристигне в шест, но закъсня с двайсет минути. Оставих на Фриц да го вкара, като сметнах, че би му се сторило нередно прочут детектив като мен да отваря вратата, щом се позвъни.

Когато Фриц го въведе в кабинета, той се приближи към мен с протегнатата ръка. Хванах я и я пуснах и той се насочи към Улф, но Улф, винаги подготвен за опасността да се ръкува, се бе обърнал към „Новият международен речник на Уебстър“, второ издание, подвързан в кожа, на масичката до себе си и прелистваше страниците му. Фароу постоя и го погледа няколко секунди, а после се обърна пак към мен и се провикна: „Къде е Сали?“ Отвърнах му, че е горе и може би покъсно ще слезе, посочих към червеното кожено кресло и щом седна и опасността премина, Улф затвори речника и се обърна към него.

— Добър вечер — започна той. — Аз съм Нироу Улф. Казахте на мис Блънт, че не бихте могли да останете дълго.

Фароу кимна.

— Поканен съм на вечеря. — Два пъти по-високо, отколкото бе необходимо, за да го чуем. Погледна часовника си. — Трябва да потегля след около половин час, но надявам се, времето да ни е достатъчно. Не можах да дойда в шест, претрупан съм с работа. Зарадвах се, като ми се обади Сали. Каза, че сте искали да ме видите, а и аз исках. Познавам я, а вие, естествено — не. Тя е добро момиче и аз съм изцяло на нейна страна, но като всички останали и тя си има

странности. Явно ви е наговорила какво ли не. Самият аз съм търговец, търговски директор на корпорация с капитал за милиарди долари, но зависи какво предлагате. Сали просто не разбира майка си — леля ми, и никога няма да я разбере. Това е изцяло семейна работа, но самата тя предизвика тази бъркотия. Тя ви е накарала да повярвате и аз трябва да ви покажа правилния път. Убедила ви е, че между леля ми и Дан Калмъс има нещо. Това е чиста измислица. Всеки, който познава леля Ана... Виждали ли сте я някога?

— Не. — Улф го наблюдаваше без ентузиазъм.

— Стига да поиска, би могла да има нещо не само с Калмъс, а с всеки, когото би пожелала да си избере. Аз съм й племенник, така че може да помислите, че съм пристрастен, но попитайте когото и да е. Тя обаче не го съзнава, защото е жена, за която съществува само един-единствен мъж — и тя вече е омъжена за него. Сали го знае, няма как да не го знае, но вероятно ви е известно как стоят нещата с дъщерите.

— Не.

— Винаги става така, че или майката ревнува дъщерята, или дъщерята ревнува майката. Без изключение. Оставете ме десет минути с кои и да е майка и дъщеря, и ще ви кажа какво е положението, а леля Ана е пред очите ми от години. Това хрумване на Сали, че Калмъс ще изиграе чичо Мат, за да може по този начин да спечели майка й, е чиста глупост. Тя може би дори си мисли, че майка й го знае или го подозира, но се преструва. Така ли си мисли?

— Не.

— Обзалагам се, че е така. Дъщеря, която ревнува майка си, може ла си мисли какво ли не. И така, за да защити баща си, тя идва и ви наема, а какво печели от това? Фактът, че всичко е било организирано от него, не се променя — и отиването на Джерин в клуба, и това, че му е занесъл какаото, взел е чашата и каната и ги е измил. Може да сте велик детектив, но не сте в състояние да промените фактите. Улф изръмжа:

— Значи смятате, че мистър Бтънт е виновен.

Не, разбира се. Аз съм му племенник. Казвам само, че не можете да промените уликите.

— Мога да се опитам да ги парирам. Играете ли шах, мистър Фароу?

— Играя. Справям се добре с първите три-четири хода — с всякакво откриване от Руи Лопес до Каро-Кан, но бързо се обърквам. Чичо ми ме накара да започна, защото смята, че развива умствените способности. Не съм толкова уверен. Вижте Боби Фишер, американския шампион. Има ли той ум? Ако съм се развил достатъчно, за да се справям с корпорация с капитал за милиарди долари, а точно с това се занимавам вече две седмици, смятам, че шахматът никак не ми с помогнал. Роден съм за директор, а не да седя, да се съсредоточавам половин час и после да поместя някоя пешка.

— Доколкото разбирам, онази вечер не сте играли срещу мистър Джерин?

— Как не! Той би ме матирал в десет хода. Бях куриер. Намирах се в библиотеката, при Джерин, тъкмо му съобщавах един ход от маса номер десет, когато чичо Мат му донесе какаото.

— На поднос? Кана, чаша и чинийка, и салфетка.

— Да.

— Поостана ли чичо ви, или си тръгна веднага, за да се върне в другата стая при дъската си?

— Не. Сложи подноса на масата и си излезе. Няколко пъти повторих това пред полицията.

— Тогава може би ще бъдете така любезен да ми помогнете да разтълкувам уликите. Изглежда слабо вероятно мистър Блът да е сложил арсеника в какаото, докато се е намирал в кухнята, тъй като управителят и готвачът са били там. Може да го е сторил, докато се е изкачвал по стълбите, които са стръмни и тесни, но би било трудно. Не го е направил, след като е влязъл в библиотеката, защото там сте били вие и бихте го видели, а след това е останал на масата си, докато съобщили, че на Джерин му е прилошало. Така че той е могъл да постави арсеника единствено на стълбите, докато всеки куриер е имал възможност за това всеки път, когато е влизал в библиотеката, за да предаде някакъв ход. Правилно ли е?

— Не, ако ви разбирам добре. — Фароу бе преметнал крак върху крак и сега ги размени. — Да не искате да кажете, че някой от куриерите би могъл да сложи арсеник в какаото?

— Да.

— С Джерин до себе си? Точно под носа му?

— Може да е затворил очи, за да се съсредоточи. Аз често го правя. Или пък може в този момент да е станал да се разходи напред-назад и да се е обърнал с гръб.

— Може, но не го е направил. Влизах при него, за да предавам ходовете, около трийсет пъти и той нито веднъж не мръдна от канапето, а очите му бяха отворени. Както и да е... Знаете, разбира се, кои бяха другите куриери освен мен?

— Мистър Йъркис, мистър Калмъс, мистър Хаусман — кимна Улф.

— Тогава може ли да сте толкова глупав! Някой от тях да е сложил отрова в какаото!

— Разглеждам фактите. Имали са възможност. Не смятате ли, че е допустимо?

— В никакъв случай!

— Така ли! — Улф се почеса под брадичката. — Тогава остават само управителят, мистър Наш, и готвачът, мистър Лаги. Кой от двамата ви се вижда по-вероятен?

— Нито единият, нито другият. — Фароу махна с ръка. — Ясно ви е, че вече съм минал всичко това пред полицията и пред прокурора. Ако съществуваше някаква причина да са го направили Наш или Тони, то аз не знам каква може да е тя, а полицията би я изровила.

— Тогава ги изключвате?

— Щом полицията ги изключва, то същото ще направя и аз.

— Тогава стигате в задънена улица, мистър Фароу. Изключихте всички. Никой не е слагал арсеник в какаото. Можете ли да обясните как арсеникът е попаднал в стомаха на Джерин?

— Не е нужно да обяснявам. Това не е моя работа, работа е на полицията. — Той свали крака си. Погледна часовника си. — Добре, дойдох, за да ви кажа нещо, и вече го казах. Преди да си тръгна, искам да видя братовчедка си. Къде е тя?

Улф ме погледна, като остави тази работа на предполагаемия експерт по жените. Струваше ми се, че положението изисква по-скоро експерт по директори, но бях готов на всичко, което можеше да хвърли малко светлина или надежда, затова казах, че ще я повикам, станах и тръгнах към коридора. Като изкачих двата етажа, установих, че не бе нужно да чукам; тя беше на площадката, обута. Спрях на третото стъпало и я попитах:

— Чуваше ли се?

— Не съм се напъргала — отвърна тя. — Искан да сляза, но мистър Улф ми забрани. Разбира се, чух гласа му. Какво казва?

— Той е психолог. Твърди, че си имате странности. — Твърди, че винаги става или едното, или другото — или майката ревнува дъщерята, или дъщерята ревнува майката, а дъщеря, която ревнува майка си, е способна да си измисли какво ли не. Искан да ви види, преди да си тръгне, вероятно да ви разубеди за това-онова, и ако искате...

— Какво каза за Дан Калмъс?

— Това е едно от нещата, за които искан да ви разубеди. Хрумването ви относно Дан Калмъс е чиста глупост. Може би дори сте...

Тя тръгна. Трябваше или да отстъпя, или да бъда прегазен, затова й направих място да мине и като я последвах по стълбите, погледнах пак красивите й рамене и извивката на врата. Когато влязохме в кабинета, Фароу се обърна, стана, очевидно възнамеряваше да я целуне по братски, но го възпря изражението на лицето й. То положително би възпряло и мен.

— Виж сега, Сали, ти... — Но тя го прекъсна.

— И ти! — Не бих предположил, че е способна на такъв унищожителен тон. — И ти би искал да е така, нали? Смяташ, че тогава тя ще разполага е всичко, ще притежава всичко и ще те остави да се разпореждаш. Така смяташ, но грешиш. Винаги грешиш. Тя ще остави на него да се разпорежда, той това и иска, освен самата нея. Ти си просто един глупак, кръгъл глупак, винаги си бил глупак.

Обърна се, тръгна към вратата и излезе Фароу остана на мястото си, с втрещен поглед, вперен в гърба й, а после се обърна към Улф, вдигна ръце и поклати глава.

— Боже мой — рече, — видяхте ли! Да ме нарече глупак. Какво ви разправях! Да нарече мене глупак!

ОСМА ГЛАВА

По време на вечерята, а и после, докато си пиехме кафето в кабинета, Улф възобнови темата, която бе подхванал на обяд. Главният въпрос бе дали може да наречете някого велик човек заради уменията му да борави с думи, въпреки че е подмазвач, безпринципен тип, фантазьор и интелектуален позьор. Това бе разгледано на обяд и Волтер се бе отървал доста леко, с изключение на обвинението в подмазвачество. Как бихте могли да наричате велик един човек, който е търсел компанията и благоволенията на херцози и херцогини, на Ришельо и Фридрих Пруски? Но на вечеря, а после и в кабинета Волтер наистина си изпати. Онова, поради което в края на краищата бе зачеркнат, изобщо не бе споменато на обяд: липсвал му вкус към храната и нямал много апетит. Бил безразличен към храната; дори можел да яде само веднъж на ден; и не пиел почти нищо. През целия си живот бил изключително кльощав, а в последните си години — направо скелет. Такъв човек да бъде наречен велик бе абсурдно; строго погледнато, той изобщо не бе човек, тъй като му липсвал вкус и имал свит стомах. Бе забележителен като фабрика за думи, но не бе човек, да не говорим пък за велик.

Сигурно не би трябвало да го правя. Би трябвало или да предавам приказките на Улф на масата дума по дума, така че да можете да изпитате удоволствие от тях или да ги прескочите, или изобщо да не ги споменавам. Обикновено ги пропускам, но оная вечер изпитах едно подозрение, което искам да включа в разказа си. Когато му докладвах за посещението си в апартамента на Блънт, добавих, разбира се, и описание на Калмъс; главно кожа и кости. Подозирах, че поради тази причина Улф се захвана с Волтер както на обяд, така и на вечеря, достигайки кулминационната точка. Връзката не бе кой знае каква, но все пак съществуваше, а това показваше, че той не може да забрави дори на масата в какво затруднено положение се намира. Това бе подозрението ми, а ако бях прав, никак не ми се нравеше. Такова нещо не се бе случвало никога. Трябваше да означава, че се страхува да не

би рано или късно да му се наложи да преглътне нещо особено неприятно както на вкус, така и за стомаха му предположението, че Матю Блънт е невинен.

Чашите от кафето все още не бяха вдигнати и той все още говореше за Волтер, когато малко преди девет и трийсет Чарлс У. Йъркис пристигна. Друг признак за душевното състояние на Улф бе, че когато се позвъни и Сали го попита дали трябва да излезе, той повдигна рамене на сантиметър и рече: „Както искате.“ Направо не можах да го позная, а като тръгнах към външната врата, за да посрещна посетителя, трябваше да променя изражението на лицето си, за да не остане с впечатление, че се нуждаем от съчувствие, и то в големи дози.

Като тръгнах да отворя. Сали бе станала и се срещна с Йъркис на вратата на кабинета. Той пое протегнатата ѝ ръка в своите, промърмори нещо, потупа я и я пусна и на влизане хвърли бърз поглед наляво и надясно. Когато Улф не му предложи ръка, той, разбира се, също не му подаде своята — наистина бе директор. Размениха си кимвания, докато ги представях, той изчака Сали да седне на един жълт стол, който бях преместил, и сам зае червеното кожено кресло. Щом седна, той се обърна към нея и започна:

— Дойдох, защото ти обещах, Сали, но съм малко объркан. След като ми позвъни, аз се обадох на майка ти и явно има някакво... някакво недоразумение. Тя, изцежда, смята, че правиш грешка.

Сали кимна.

— Обясни ли ти какво според мен... защо съм тук?

— Съвсем смътно. Може би ти ще ми обясниш, за да разбера защо аз съм тук. — Усмиваше ѝ се приятелски, но наистина искаше да знае. Бе предпазлив. Един първи заместник-директор на банка с милиарди долари, замесен в убийство на първа страница, дори случайно, не би се замесил по-надълбоко, стига да можеше да го избегне. Освен това беше добър шахматист.

— Аз пък не смятам, че правя грешка — отвърна Сали. — Причината, поради която съм тук, е... защото... — Тя не довърши, обърна се да ме погледне, а после погледна Улф. — Ще му кажете ли, мистър Улф?

Улф се бе облегал назад и гледаше Йъркис.

— Предполагам, че сте дискретен човек.

— Искам да мисля, че е така. — На Улф банкерът не се усмихваше. — Стремя се да съм дискретен.

— Добре. Обстоятелствата го налагат. Става въпрос само за различие на мнения, но би било неприятно, ако това бъде разгласено точно сега. Може да сте видели една бележка във вчерашния вестник, че съм нает да разследвам убийството на Пол Джерин.

— Показаха ми я.

— Нае ме мис Блънт, като престъпи съвета на баща си и адвоката му, а майка ѝ е съгласна с тях. Мис Блънт ми предложи значителен хонорар и аз го приех. Тъй като знае, че баща ѝ е в сериозна опасност, тя се страхува, че неговият адвокат не ще може да се справи с тези критични обстоятелства, а уважава много моите способности, които са вероятно преувеличени. За да извърша някакво разследване, ми се налага да разследвам, а вие сте един от хората, свързани със случая. Мисис Блънт смята, че дъщеря ѝ е сбъркала, като ме е наела, но дъщеря ѝ не споделя това мнение, аз — също. Самоуважението ми ме кара да отхвърлям всякакъв намек, че ще представлявам пречка. Възможно е аз да се натъкна на нещо, което мистър Калмъс би пропуснал — не че оспорвам способностите му, макар той да принизява моите. Поясних ли ви защо мис Блънт ви помоли да дойдете?

— Не напълно. Разбира се, служителите на закона и мистър Калмъс ме разпитваха, но не можах да помогна с нищо полезно. — Йъркис погледна Сали, като изкриви очи на деветдесет градуса, при което почти не помръдна глава. Добър трик, ако крадете в магазините или сте джебчия, тъй като допринася за сигурността ви, а вероятно не е лош и на директорски заседания, защото спестява енергия. Той попита: — Защо смяташ, че Дан няма да се справи, Сали? Някаква конкретна причина?

Или мисис Блънт не бе споменала за проблема с ревнивите дъщери, или той проявяваше дискретност. Сали се държа много добре.

— Не — отвърна тя, — нищо конкретно. Просто ме е ... страх.

— Така. — Бързите му, пронизателни очи скочиха към Улф. — Откровено казано, Улф, склонен съм да се съглася с мисис Блънт и Калмъс. Банката ми не ползува услугите на фирмата на Калмъс, аз също, но той наистина е адвокат с име и доколкото знам — способен адвокат. Какво можете да направите вие, което той да не може?

— Не мога да знам, преди да съм го направил. — Улф се понадигна от стола си. — Мистър Йъркис! Смятате ли, че мистър Блънт е убил този човек?

— Не, разбира се. Сигурен съм, че не го е убил. — Но преди да го каже, той стрелна Сали с поглед, с което веднага се издаде. Ако наистина бе вътрешно убеден в това „Не, разбира се“, защо ще я поглежда? Или не беше искрен, или пък бе изключително изпечен мошеник, известни му бяха много номера и знаеше повече за смъртта на Пол Джерин, отколкото би трябвало. Не прибави нито една от изпитаните баналности, като например, че с Блънт се знаели от години и че той не бил в състояние да убие и муха.

— И аз не смятам така — каза Улф, като че ли наистина си вярваше. — Но фактическите улики, сочещи към него, са тежки и не могат да бъдат оборени. Известно ли ви е това?

— Да.

— В такъв случай да ги оставим настрана. Съществуват други факти — например, че други четирима души, четиримата куриери, са имали възможност да сложат отрова в какаото, когато са влизали в библиотеката да съобщават ходовете. Доколкото знам, в тези случаи — поне в някои от тях — Джерин е затварял очи, за да се съсредоточи. Вярно ли е?

— Да. Обикновено затваряше очи, след първите три-четири хода. Навеждаше глава и понякога покриваше очите си с ръце. — Йъркис се обърна към клиентката. — Сали, ти, разбира се, знаеш, че готовността ми да отговарям на тези въпроси не означава, че вземам твоята страна срещу баща ти и майка ти. Не е така. Но ти имаш право на свое мнение и аз съм готов да ти помогна в границите на разумното. — Пак към Улф: — Съгласен съм, че едва ли ще представлявате пречка. Знаем някои неща за вас. Но на Калмъс му е добре известно, че четиримата куриери, в това число и аз, са имали много възможности. Това е очевидно. Въпросът е: защо бих го сторил аз? Защо би го сторил който и да е от тях?

Улф кимна.

— Там е работата. Да вземем вас. Не сте изпитвали ненавист към мистър Джерин. Но да допуснем, че сте били и все още сте злонамерен спрямо мистър Блънт. А смъртта на Джерин е само едната от двете ужасни последици от изпиването на какаото — другата е, че Блънт се

намира в смъртна опасност. Дали това по някакъв начин не ви е приятно, мистър Йъркис? Нает съм да извърша разследването и сега разследвам. Може би сте подметнали на Блънт той да занесе какаото на Джерин. Или, когато сте му съобщили, че Джерин не е добре, сте го посъветвали да се погрижи за каната и чашата?

Банкерът бе присвил очи и стиснал устни.

— Разбирам — промълви той толкова тихо, че едва го чух, а аз имам добър слух. — Значи вие... Разбирам. — Той кимна — Много умно. Може би повече от умно. Възможно е и Калмъс да мисли същото — не знам. Зададохте ми два въпроса — не, три. Отговорът на всички е „не“. Но със сигурност нето сте налучкали. По този начин... хм-хм... Хаусман. Фароу и Калмъс... хм-хм. Разбира се, нямам какво да кажа. — Обърна се към Сади: — Не съм толкова сигурен, че си направила грешка. — Пак към Улф: — Правилно ли ви разбирам? Казвате, че Джерин е бил просто пешка, която е трябвало да бъде жертвувана в преднамерен план за унищожаването на Блънт?

— Това е предположението ми. Това е работната ми хипотеза. Естествено, отговорихте с „не“ на трите ми въпроса: така ще отговорят и останалите трима. Бихте казали „не“ и ако ви попитам дали ви е известно нещо за отношенията им с Блънт, което би било показателно — същото ще ми отвърнат и те. Но когато някой изпитва толкова силна омраза към другия, че да се стреми непоколебимо към гибелта му, такова чувство не съществува във вакуум. Корените му могат да бъдат открити и аз възнамерявам да го сторя. Или пък това чувство, това силно чувство може да не е насочено към Блънт: може да е отправено към някакъв желан предмет, който би станал достъпен единствено с отстраняването на Блънт. Възможно е за Фароу това да е власт над една промишлена империя чрез леля му; за Хаусман, който е по природа фанатик — някаква чудовищна амбиция; за вас или за Калмъс — може би мисис Блънт. Възнамерявам...

— Не забравяйте, че тук присъства дъщерята на мисис Блънт, Улф!

— Какво от това? Правя произволни догадки. Не вмъкнах името на мисис Блънт напразно; мистър Гудуин, който я е виждал и е способен на преценка, твърди, че тя би могла несъзнателно да накара някой мъж да наруши второто предписание от десетата божя заповед — не пожелавай жената на ближния си. Но това са само догадки.

Възнамерявам да разкрия корените. Не разполагам с легионите на закона, но освен мистър Гудуин имам още трима способни мъже, пък и работата не е толкова неотложно спешна. Мистър Блънт няма да бъде изправен на съд нито тази седмица, нито дори този месец.

Приказваше си, за да слуша гласа си, като дрънкаше за вакууми и корени и цитираше Библията. Той нямаше и най-слаба представа дали Чарлс У. Йъркис бе убил Пол Джерин, за да заличи Матю Блънт, нито се надяваше да получи и капка полезна информация от тази персона. Просто предпочиташе да си приказва, вместо да опита някакъв друг начин да не мисли за задънената улица, в която се намираще.

При това бе попаднал на добър слушател. Йъркис не пропускаше нито дума. Когато Улф спря да си поеме дъх, той попита:

— Подхвърлихте ли своята работна хипотеза на хората от прокуратурата?

Добре. Задоволителният отговор на този въпрос, заедно с подробни обяснения към него, щеше да трае цели три минути. Но Улф само каза:

— Не, господине. Те са се задоволили с Блънт. Аз — не.

Йъркис погледна Сали, после мен, но не виждаше; просто отморяваше очи от Улф, докато решаваше нещо наум. Необходими му бяха няколко секунди, преди отново да погледне Улф.

— Разбирате — започна той, — че за висш служител на важна финансова институция известността, свързана с афера като тази, е... печална. Дори малко... неудобна. Разбира се, за полицията бе както редно, така и необходимо да се срещне с някои от приятелите и колегите ми, да научи дали съм имал някаква връзка с онзи Джерин, но трябва да ви призная, че не ми беше приятно. А сега вие, хората ви, частни детективи, сте се заели да разследвате отношенията ми с Блънт — това може да бъде дори още по-неприятно, но знам, че т мога да ви възпра. Признавам, хипотезата ви е най-малкото допустима. Но мога да ви спестя известно време и усилия и може би ще мога да намаля неприятностите за самия себе си. — Прекъсна, за да преглътне — думите не му идваха лесно. — Широко известно е в банковите кръгове, че предстои избирането на нов председател на нашата банка и че вероятно ще бъде предложен аз, но някои директори — разбира се, малцинство — сега подкрепят другиго. Матю Блънт спада към това малцинство, но естествено, тъй като сега е... при съществуващите

обстоятелства не ще бъде в състояние да присъствува на заседанието на управителния съвет идната седмица. Нямах да ви се наложи да правите кой знае какви разследвания, за да научите това, знаят го стотици хора, но искам да добавя, че този факт не се е отразил върху личните ми отношения с Блънт. Не--че той има нещо срещу мен, става въпрос единствено, че задълженията му към другия кандидат са по-големи, и аз разбирам това, той — също. Няма да допълвам, че аз не съм убил онзи Джерин с цел Блънт да бъде обвинен в убийството му — не искам да удостоявам едно толкова фантастично твърдение с отрицанието си.

Той стана.

— Желая ви успех с хипотезата ви. Другите трима — Хаусман, Фароу и Калмъс са ми само познати и нищо повече, но Матю Блънт е мой стар и скъп приятел, а също и съпругата му. Доближи се към Сали.

— И ти, Сали. Според мен трябва да се прибереш вкъщи, там е мястото ти в такъв момент. Сигурен съм, че баща ти би искал...

На вратата се позвъни. Бих могъл да оставя да отвори Фриц, тъй като все още беше в кухнята и нямах десет часа, но и без това трябваше да изляза в коридора, за да изпратя Йъркис, затова тръгнах натам. Вестниците не бяха публикували снимка на доктор Виктор Ейвъри, но ако очаквате при вас да се отбие някой много добре печелещ лекар и съзрете пред вратата добре охранен тип на средна възраст в строго сиво палто, с шал и тъмносива мека шапка, отваряте и го поздравявате любезно.

— Доктор Ейвъри?

Докато сваляше палтото си с малко помощ от моя страна, пристигна Йъркис, следван от Сали, и аз забелязах, че Ейвъри бе само един от познатите на Йъркис или пък Йъркис бе прекалено замислен, за да му отдели повече от една дума и кимване, а цялото внимание на Ейвъри бе погълнато от Сали. Той я хвана за ръка, потупа я и каза: „Мило мое дете!“, и я пусна чак като стигнаха до вратата на кабинета. Когато се върнах при тях, след като изпратих Йъркис, Ейвъри седеше на червеното кожено кресло и говореше разправяше на Сали, че бил оставил помощника си в кабинета, за да може да дойде. Като минавах покрай него и го погледнах отгоре, забелязах, че в косата му се виждаха точно толкова бели косми, колкото трябваше да има един добре печелещ лекар.

Обърна се към Улф:

— Малко са нещата, които не бих сторил заради мис Блънт. Всъщност изпитвам отговорност към нея, тъй като аз я изкарах на бял свят. Така че ето ме на ваше разположение, макар да не знам точно за какво. По телефона тя ми каза, че ви е наела да защитавате интересите на баща ѝ — професионално. Правилно ли е да се каже за детектив, че е човек с професия?

— Речникът би го позволил — кимна Улф.

— Добре тогава. Мис Блънт ми съобщи също, че действувате независимо от адвоката на баща ѝ. Това ми се вижда малко трудно, малко неудобно, но нямам право да давам преценки. Единствената професия, за която знам нещичко, е медицината. Сали ми каза, че сте искали да ме видите — ето ме. Бих отишъл много по-далеч, бих се видял и с дявола, стига да е от полза за бащата на мис Блънт.

Улф изсумтя.

— Смятате ли, че той е убил Пол Джерин?

— Не. Не смятам така. — Той не погледна Сали, както бе сторил Йъркис.

— Откога сте член на клуб „Гамбит“?

— От петнайсет години.

— Добре ли се познавате с мистър Хаусман?

— Изобщо не го познавам. Рядко се виждаме освен в клуба. Веднъж годишно се срещаме на рождения ден на Матю Блънт. На този ден мисис Блънт кани гости.

— Познавате ли се добре с мистър Йъркис?

— Не по-добре, отколкото с Хаусман. Съвсем бегло, като се изключи клубът.

— Ас мистър Фароу?

— Него вече го познавам, разбира се. Знаете, че той е племенник на мисис Блънт.

— Да. А с мистър Калмъс?

— Познаваме се от години. Освен че сме приятели, той ми е и пациент. — Ейвъри се разположи по-удобно в креслото. — И четиримата бяха куриери, както, разбира се, ви е известно.

— Известно ми е. После ще говорим повече за тях. Първо, разкажете ни за самото събитие. Доколкото знам, именно мистър Калмъс ви е извикал да отидете при мистър Джерин?

— Точно така. Но още преди това научих, че Джерин бил неразположен — около половин час преди това, когато Йъркис го съобщи на Блънт. Бях на маса номер пет, до Блънт, който играеше на номер шест.

— И после Блънт отиде в библиотеката да вземе каната и чашата и да ги измие.

— Точно така.

— Йъркис ли посъветва Блънт да го стори?

— Ако го е казал, не съм го чул.

— Тогава някой друг?

— Струва ми се, не. Не знам. Йъркис беше куриер на нашите маси. Беше ми съобщил шестия ход на Джерин и аз се съсредоточавах върху отговора си. Опитвах контрагамбита на Албин. Хотлинг го е използвал срещу Додж в 1905 година и го е матирал в шестнайсетия ход. Но може би вие не играете шах.

— Не знам този гамбит. — Тонът на Улф показваше, че не иска и да го знае. — Когато влязохте при Джерин, след като Калмъс ви повика, заподозряхте ли веднага, че е отровен?

— О, не, не веднага. Той се оплакваше от слабост, потиснатост и повръщаше, а такива симптоми могат да се дължат на най-различни причини. Едва когато се оплака, че страда от силна жажда и устата му пресъхва, обмислих възможността за отрова, и то точно за арсеник, но клиничната картина на отравяне с арсеник никога не е една и съща. За всеки случай изпратих да вземат от една близка аптека горчична вода, ферихлоридна тинктура и магнезиев окис, а като ги донесоха, му дадох горчичната вода, но не и тинктурата. Тя е общоприетият антидот за отравяне с арсеник и трябва да се използва само след промивка на стомаха и анализ на секретa. Разбира се, в клуба нямаше необходимото оборудване и когато симптомите се изостриха, повиках линейка и го взеха в болница. В „Сейнт Винсът“.

— В болницата продължихте ли да се грижите за пациента?

Ейвъри кимна.

— Заедно с лекарите от болницата. Всъщност нататък го поеа те.

— Но вие присъствувахте?

— Да. Докато умря.

— В кой момент Джерин разбра, че е бил отровен?

— Трудно е да се каже. — Ейвъри сви устни. — Когато отидох при него, той си мислеше, че какаото не е било прясно, и това е естествено, тъй като не бе приемал нищо друго. Нали разбирате, всяка храна, която причинява неразположение, е токсична, но едва след като прекара известно време в болницата, той изказа подозрение, че е бил преднамерено отровен. Попитахте кога го е разбрал. Той така и не разбра, но го подозираше.

— Спомена ли нечие име? Обвини ли някого?

— Предпочитам да не ви казвам.

— Пфу! Спомена ли нечие име единствено пред вас?

— Не.

— Спомена ли нечие име пред вас и пред някой друг?

— Да. Пред мен и пред други.

— Тогава полицията го знае, а вероятно и мистър Калмъс. Защо да не го знам и аз?

Ейвъри се обърна бавно, за да погледне Сали.

— Не съм ти казал, Сали — рече той, — нито на майка ти. Но разбира се, предали са го на полицията — край Джерин бяха един лекар и две сестри. Ти ме накара да дойда да се видя с Улф, така че, предполагам, искаш и той да знае. Така ли е?

— Да — отвърна Сали. — искам той да знае всичко. Ейвъри задържа поглед върху нея за миг, отвори уста, затвори я, обърна се към Улф и каза:

— Спомена Блънт.

— Какво каза?

— Каза — предавам ви думите му: „Къде е онзи негодник Блънт? Той стори това, той го стори. Къде е? Искам да го видя. Къде е негодникът?“ Разбира се, бълнуваше. Това не означава абсолютно нищо. Но го каза и полицията знае. — Отново към Сали: — Не го казвай на майка си. Не би било от полза, а на нея и без това ѝ е достатъчно тежко.

Сали го гледаше с широко отворени очи и клатеше глава.

— Защо би... — Тя ме погледна и аз трябваше да кажа нещо.

— Глупости — рекох. — Той не е бил на себе си. — След като вече бях преглътнал цяла камила, макар да ми бе трудно да я храносмилам, нямаше да се задавя от някаква си муха.

Улф, без да изпусква Ейвъри от погледа си, попита: Добави ли нещо повече?

— Не. Това беше всичко.

— Повтори ли го?

— Не.

— Разпитвах ли го? Вие или някой друг?

— Не. Не беше в състояние да бъде разпитван.

— В такъв случай това няма стойност като информация. Да се върнем към клуба. Казахте, че когато сте отишли при него, смятал, че какаото не е било прясно, и естествено, вие сте споделили това подозрение. Направихте ли някакво разследване?

— Да, но без резултат, тъй като от какаото, което бе изпил, не бе останало нищо. Каната и чашата са били отнесени ...но вие знаете това. Слязох в кухнята да разпитам готвача и управителя и се поогледах. Не направих обаче единственото нещо, което би трябвало да сторя, и сега съжалявам — дълбоко съжалявам. Би трябвало да попитам Джерин дали е слагал нещо в какаото, нещо, което е носел със себе си. Тогава тази възможност не ми хрумна, тъй като той твърдеше, че на какаото трябва да му е имало нещо още като му го сервирали. Дойде ми наум чак после, два дена по-късно, когато работата стигна дотам, че Блънт бе сериозно заподозрян в предумишлено убийство. Ако бях осъзнал напълно ситуацията още там и в онзи момент, в клуба, щях да разпитвам Джерин настойчиво. Дори щях да претърся джобовете му. Дълбоко съжалявам за това.

— Да не би да искате да кажете, че се е самоубил? А после, в предсмъртния си миг, е обвинил Блънт?

— Не непременно самоубийство. Допустимо е, искам да кажа — по-вероятно е да е сложил в какаото нещо, което е смятал за безобидно. Възможно е да е било някакъв стимулант или на прах, или течност, или дори някакъв специален вид захар, която е обичал. А или погрешка, или поради злонамереността на някое друго лице това безобидно вещество да е било заменено с арсеник в някоя от многобройните му форми. Разбира се, трябвало е да се намира в някакъв вид съд, ходих в клуба, за да го потърся и да разпитам, но бяха изминали два дена и полицията бе извършила щателна проверка. Управителят бе подредил библиотеката във вторник вечерта, а кошчето за отпадъци бе изхвърлено. Полицията ми каза, че у самия Джерин не

са намерили нищо, но всъщност те не могат да знаят, тъй като го съблякоха малко след пристигането му в болницата.

Улф изсумтя:

— Значи имате само едно предположение, което не може да бъде подкрепено с доказателства?

— Не съм толкова сигурен и ми е неприятно, че говорите така. — Ейвъри се наведе напред. — Държете се също като Калмъс, когато изказах пред него същото предположение. Калмъс е способен адвокат, блестящ адвокат, но естествено, неговият подход към всеки проблем е юридически. Прав сте, хрумването ми не става за нищо, ако не може да бъде подкрепено с доказателства, но точно там е работата, може би е възможно да се подкрепи и затова исках да ви го кажа, тъй като това е работа за детектив, а не за адвокат. Няма да правя опит да изреждам десетките различни начини, по които би могло да се подкрепи с доказателства, тъй като това е в кръга на вашата професия, не моята. Но ще ви кажа едно; ако аз бях детектив и се стремях да събера доказателства, с които да сменя обвинението в убийство срещу Блънт, убийство, което не е извършил, или най-малкото да предизвикам силно съмнение — в никакъв случай не бих го пренебрегвал като предположение само защото не може да се докаже. Не искам да ви се натрапвам, но както разбирате, дълбоко съм загрижен.

— Естествено. — Улф проявяваше търпение. — Съгласен съм, че по предположението ви си струва да се помисли. То има голямото достойнство, че ако може да се докаже, ще смене подозренията не само от Блънт, но и от другите, които са имали достъп до какаото — от четиримата куриери. Споменах, че после ще се занимаваме повече с тях. Истинският детектив трябва да вземе и тях предвид. Вие направихте едно предположение; сега аз предлагам друго. Някой от онези четиримата е убил Джерин не защото го е мразел, а за да унищожи Блънт. Той е мразел Блънт, а не Джерин. Затова ви попитах дали ги познавате добре. Ако може да се докаже, че...

— Господи! — Ейвъри го гледаше с отворена уста. — Това са глупости! Не говорите сериозно, нали?

— Защо не? Моето предположение си струва да бъде обмислено не по-малко от вашето, а и разследването му ще бъде по-лесно. Защо да са глупости?

— Ами... — Ейвъри разпери ръце. — Може би би трябвало да кажа... неправдоподобно е. Да убиете така един човек, нарочно, човек, който не ви е никакъв, за да се опитате да навредите на другия... Може би съм наивен за човек на моята възраст и с моя опит, но толкова долно нещо... трудно ми е да го повярвам. Не мога да отрека, че е възможно.

— Значи не са глупости. Но явно би било безполезно да ви питам дали ви е известно нещо, или имате някакво подозрение, което би ни насочило към някого от тях.

— Действително би било безполезно. — Наблегна на тези думи. — Дори да ми бе известно... — Прекъсна рязко, погледна Сали и върна поглед към Улф. — Не, не е вярно. Ако ми бе известно нещо или имах някакво подозрение, бих ви казал. А вие подозирате ли нещо?

Улф поклати глава.

— Ако подозирам нещо, ще го задържа за себе си. Разговарях с трима от тях: с Хаусман, Фароу и Йъркис — и се надявам утре да се видя с Калмъс. Всички се кълнат, че вярват в невинността на Блънт, което е приятно, но не помага. Аз не само се кълна в нея, аз съм обвързан с това. И дали чрез вашето или пък чрез моето предположение, или чрез някакво друго средство, което все още не е измислено, възнамерявам да я докажа.

Ура!

ДЕВЕТА ГЛАВА

Даниъл Калмъс, адвокат, пристигна малко след дванайсет в сряда. Добре стана, че не отложи посещението си за следобед, тъй като едни изключително вкусни агнешки бърбери, набодени с клечки, за да ги държат разтворени, залети със зехтин, подправен със сол, пипер, мащерка, горчица на прах и мушкатово орехче, запечени „пет на три“ — пет минути от горната страна и три от долната — и двойно намазани с пикантно масло, щяха да отидат на вятъра. Споменавах съм, че Улф не позволява нищо да му разваля обяда, щом яденето е вкусно, но в онзи ден, ако Калмъс не бе отвърнал на ултиматума на Сали поне по телефона, бърберите щяха, естествено, да бъдат сдъвкани и преглътнати, но не и оценени по достойнство. Все едно, че сте ги сервирали на Волтер.

Това бе първият и единствен случай, в който Улф ми даде инструкции и после ги отмени, без да се е случило нищо, което да го разколебае. Двата със Сали закусвахме топли френзели и яйца, приготвени на очи в червено вино и бульон, когато Улф ми звънна по вътрешния телефон от стаята си и нареди да се обадя на Сол Панцър, Фред Дъркин и Ори Кадър — тримата способни мъже, за които бе споменал пред Йъркис — и да ги помоля да дойдат в шест. Това ме накара да дъвча закуската си с още по-голям апетит. Нямах и най-смътна представа какво ще ги накара да извършат, но едва ли щеше само да ги попита на какво мнение са относно предположението на доктор Ейвъри, тъй като им плащаше общо двайсет и пет долара на час. После, само след минути, той позвъни отново и ми каза да не им се обаждам. Нечувано! Ако има нещо, което никога не прави, то е да проявява нерешителност. Няма що, денят започваше добре.

Когато в единайсет слезе в кабинета и видя клиентката, седнала до шкафа с „Таймс“ в ръка, той спря, изгледа я намръщено няколко секунди, отвърна на нейното „добро утро“ с леко кимване, обърна намръщеното си лице към мен, подреди орхидеите във вазата, седна, отмести преспапието — парче вкаменено дърво — от купчинката с

утринната поща и взе най-горния плик, писмо от председателката на някакъв женски клуб в Монтклер, в което тя го питаше дали сто членки на клуба биха могли да дойдат да видят орхидеите и кога. Бях обмислил въпроса дали да не го задържа и да отговоря самият аз, като имах предвид изострилото се в момента негово отношение към клубните членове изобщо, но реших, че щом като аз мога да понеса такова нещо, той също би трябвало да може.

Прегледа пощата, върна преспатието на мястото му и ме погледна:

— Някой обаждал ли се е?

Нямаше навика да ми задава подобен въпрос, тъй като знаеше със сигурност, че ако се е обаждал някой, за когото би искал или би трябвало да научи, щях да му съобщя, без да е нужно да ме пита. Така че рекох:

— Да, сър. Лон Коен иска да изпрати репортьор да вземе интервю от мис Блънт.

— Защо му каза, че е тук?

— Не съм му казвал. Много добре знаете, че не съм. Тя излезе на разходка и някой журналист вероятно я е видял и я е проследил. Можем да повикаме Сол, Фред и Ори и да ги накараме да разследват случая.

— Арчи! Не съм в настроение да ме поднасяш.

— И аз не съм.

Той отмести поглед към клиентката си.

— Мис Блънт! Когато дойде мистър Калмъс, вие, разбира се, ще се оттеглите, преди да влезе.

— Предпочитам да остана — отвърна тя. — Искам.

— Не. Мистър Гудуин после ще ви разкаже какво сме говорили. Ще ви помоля да излезете.

Тя поклати глава.

— Имам намерение да остана. — Не влизаше в спор с него, а го поставяше пред свършен факт.

В подобни случаи той избухваше, а ако тя продължеше да упорствува, щеше да ми нареди да я отнеса горе и да я заключа. Вместо това Улф само я изгледа яростно, после погледна мен, отмести преспатието от писмата, взе най-горното и изръмжа:

— Арчи, бележникът ти!

През следващия час продиктува шестнайсет писма, като само три от тях бяха в отговор на писмата, получени онази сутрин. Бележникът е още в мен и асортимента си го бива. Макар че всички бяха напечатани на машина, девет така си и останаха неподписани и неизпратени. Писмата бяха много учтиви. В едно от тях, адресирано до някакво момче от Уичита, щата Канзас, той се извиняваше, че не е отговорил на писмото, което се бе получило преди две седмици и което съдържаше две страници с въпроси относно работата на детектива, но не стигна чак дотам, че да даде отговори. Беше по средата на писмото до някакъв ловец на орхидеи в Еквадор, когато на вратата се позвъни; излязох в коридора да погледна, обърнах се и му съобщих: „Калмъс!“ Часът бе дванайсет и десет.

Естествено, бях любопитен да видя как ще се държи Сали, така че, когато вкарах посетителя в кабинета, се намирах точно зад него. Тя не помръдна от стола си до шкафа, втренчила поглед в Калмъс, но очевидно без да има намерение да стане или да му каже нещо. Той тръгна към нея, спря насред път, измърмори: „Глупава малка гъска!“, и се обърна кръгом. Погледът му срещна този на Улф, аз ги представих един на друг от разстояние шест метра и посочих червеното кожено кресло. Калмъс започна пръв:

— Значи използвахте заплахите на едно истерично момиче, за да ме накарате да дойда.

Беше трудно да му се отговори, тъй като, според Улф, всяка на вид спокойна и тиха жена просто временно си отпочива от хроничната си истерия, като набира сили за следващото избухване. Така че той пренебрегна думите му.

— След като вече сте дошли — рече той, без да се горещи, — няма да е лошо да седнете. Когато хората се гледат от една височина, те са равни. Това е причината, поради която съдийският стол се поставя по-високо.

Калмъс се приближи до червеното кожено кресло, но не се разположи в него, а седна на самия му край.

— Искам да поясня нещо — заяви той, — ако си мислите, че можете да ме принудите да ви приема като колега по защитата на Матю Блънт, то грешите. Решенията ми за това какво да направя или да не направя зависят от едно-единствено нещо и то е дали е в интереса на клиента ми, или не е. Искам също така да кажа, че не съм

изненадан от тактиката, която използвате. Бях против наемането ви отчасти заради това, че ми бе известно как действувате. Не обвинявам мис Блънт, защото на нея толкова ѝ е умът. Тя не знае, че принудата чрез заплахата е по същество изнудване, нито пък че ако извърши онова, с което ме заплашва, то това би било клеветата. Не може да отречете, че е написала писмото по ваше наставление.

Улф кимна.

— Продиктувах го на мистър Гудуин, той го напечата, а тя го преписа. — По изражението, с което наблюдаваше адвоката, човек би могъл да си помисли, че той просто се мъчи да реши дали съм преувеличил, когато му разказах, че е само кожа и кости. — Относно изнудването — то ще отнеме само около половин час от времето ви. Що се отнася до намерението ѝ да ви оклевети, тя би могла да се защити, като докаже верността на твърдението си, но признавам, че едва ли би могла да го стори. За нас двамата би било безсмислено да обсъждаме това. Тя не вярва в добросъвестността ви като адвокат на баща ѝ, защото смята, че сте в състояние да го предадете за своя лична изгода, а вие, разбира се, отричате това. Въпросът е спорен и не може да бъде разрешен, затова защо ще си хабим времето и думите? Отново, което бих...

— Това е смешно! Детинщини!

— Може и да е така. Вие сте единственият, комуто е известен верният отговор, тъй като е вътре във вас, в главата и в сърцето ви. Онова, което бих искал да обсъдим, е хипотезата, спомената от мис Блънт в писмото ѝ. Отчасти тя почива върху заключение, произтичащо от установени факти, и отчасти — върху едно предположение. Предположението е, че мистър Блънт е невинен. Заключение е, че...

— Известно ми е всичко относно хипотезата ви.

Улф повдигна вежди.

— Така ли!

— Да. Стига да е същата, която сте разказали на Йъркис сноци. Същата ли е?

— Да.

— Предаде ми я сутринта. Не по телефона, дойде в кантората ми. Хипотезата ви му е направила впечатление, на мен също. Развълнувах се още когато ми хрумна за пръв път, преди седмица, а като казах на Блънт, той също се развълнува. Не сторих онова, което направихте вие

— да я обсъждам пред онези, които може да са жизнено заинтересувани, — тя би могла да се отнася поне за един от тях. Казахте ли на Фароу и на Хаусман?

Улф все още седеше с вдигнати вежди.

— Това вече ви е дошло наум?

— Разбира се. Налагаше се. Щом като Блънт не е сложил арсеник в онова какао, а той не е, би трябвало да е някой от останалите трима, а този някой би трябвало да си има причина. Не е нужно да ви казвам, че когато бъде извършено престъпление, първият и последният въпрос е *cuī bono*^[1]. А единственият резултат от убийството на Джерин, който можеше евентуално да е от полза за някой от онези тримата, бе арестуването на Блънт по обвинение в убийство. Разбира се, вие ме включвате в списъка, а аз се изключвам. Затова ли казахте на Йъркис? Защото мислите, че това идиотско хрумване на мис Блънт ме уличава, а той е извън подозрение?

— Не. Засега вие изглеждате най-вероятният кандидат, но никой от тях не е извън подозрение. На Йъркис казах, за да предизвикам приказки. Не само за вас и мисис Блънт; дори ако подозрението на мис Блънт е основателно, вероятно сте били прекалено дискретен, за да дадете повод за приказки; приказки за другите трима и за отношенията им с Блънт. Успехът на всяко разследване зависи главно от приказките, както, не се съмнявам, знаете. — Улф махна с ръка. — За вас може би това не е необходимо. Познавате се с всички от години. Може би вече имате смътно подозрение, дори повече от смътно подозрение и като сте го съчетали с факта, известен единствено на вас и на Блънт, може да сте си осигурили спечелването на делото. Ако е така, не съм ви нужен.

Калмъс се хвана с ръце за дръжките на креслото, за да се отмести назад, наклони глава и затвори очи, за да погледне нещо вътре в себе си. Обърнат с лице към прозореца зад бюрото на Улф, той не изглеждаше чак толкова мършав, както срещу отблясъците от камината в гостната на Блънт, но затова пък изглеждаше по-възрастен — от угълчетата на устните му и от носа надолу вървяха дълбоки бръчки.

Той отвори очи.

— Не съм си осигурил спечелването на делото — рече той.

— Хм... — отвърна Улф.

— Не е сигурно. Що се отнася до онази хипотеза, тя е съвсем очевидна, щом като Блънт е невинен. Но защо сте толкова сигурен в това? Аз знам защо съм сигурен, но вие защо?

Улф поклати глава.

— Не можете да се надявате на искрен отговор, тъй като не сме колеги. Но дори да нямах друго основание, остава едно: ако Блънт е виновен, вероятността да заслужи хонорара си, който приех от дъщеря му, е слаба, а незаслуженият хонорар е като сурова риба — пълни стомаха, но е трудносмилаем. Следователно бащата на моята клиентка не е убил онзи човек.

— В случая сте прав. Не го е убил той.

— Добре. Приятно ми е да съм на едно мнение с човек, който знае повече. Би било приятно също така да ми кажете откъде го знаете, но не мога да очаквам толкова много. Това вероятно е фактът, известен единствено на вас и на мистър Блънт.

— Отчасти, да. В основната си част. — Калмъс пое дълбоко дъх. — Ще ви попитам нещо. Днес следобед ще се видя с клиента си. Ако му предложи да ви наемем да разследвате нещо и той се съгласи, ще го направите ли? Да разследвате един конкретен въпрос по мои указания?

— Не знам. Съмнявам се. Първо би трябвало да знам какво точно ще се разследва и доколко ще бъда ограничен от указанията ви. Вие по принцип не одобрявате тактиката ми.

— Но тя носи резултати. Ако бъдете удовлетворен по тези две точки, ще приемете ли?

— Стига да не е в противоречие с интересите на мис Блънт и тя да се съгласи и стига писмено да декларирате, че мистър Блънт ще ми бъде клиент, а не вие. Какво ще разследвам?

— Ще почакайте, докато се консултирам с Блънт. Ще си бъдете ли вкъщи довечера?

— Но имайте предвид, че ако изобщо поема такова задължение, то ще е само срещу писмена молба от мистър Блънт. Дължа известно уважение към мнението на мис Блънт относно вашата почтеност, независимо дали е правилно или погрешно. Моят клиент е тя. А какво означава внезапното ви салтомортале спрямо мен?

— Не бе внезапно. — Калмъс се извърна, за да погледне Сали, понечи да каже нещо, но реши да премълчи и се обърна към Улф. — Фактът, който споменахте два пъти, фактът, известен единствено на

Блънт и на мен, изискваше разследване — не самият той, а онова, което подсказва. Мислех си, че бих могъл да се справя сам с помощта на няколко души от кантората ми, но онзи ден, в понеделник следобед, разбрах, че за това е нужен специалист, и реших да ви се обадя. После се появи съобщението във вестника, че сте били нает от името на мис Блънт. Помислих си, че се мъчите да ни се натрапите, и реакцията ми бе естествена. Но онази вечер мисис Блънт ми съобщи по телефона, че дъщеря ѝ ви била наела, което означава, че не сте се мъчили да се натрапвате, и когато отидох там, възнамерявах да загладя нещата и да ви наема. Вие сам знаете на какво се натъкнах. На смешното хрумване на мис Блънт. Признавам, че се държах като последен глупак. Не бе виновен нито Гудуин, нито вие — вината бе нейна. — Той махна с ръка, за да покаже, че това няма значение. — Както и да е, това беше глупаво. После, вчера, пристигна онова писмо, явно съставено от вас. Насилих се да го погледна обективно и трябваше да призная, че от ваша гледна точка действахте съобразно законния интерес на лицето, което ви е наело. А тази сутрин, когато пристигна Йъркис и ми предаде какво сте му казали снощи — хипотезата, която самият аз бях вече приел, — стана ясно, че не правите просто ходове, за да си получите хонорара, а наистина смятате Блънт за невинен. Затова дойдох тук с ясното намерение да ви наема. Може да не ви е прозвучало така по начина по който започнах, но все още бях раздразнен от писмото и вие не можете да ме обвинявате в това. Така че не съм направил никакво внезапно салто спрямо вас. Стана и се приближи към Сали.

— Откъде ти дойде тази глупава идея — рече той, — един бог знае. Ако имаш поне малко разум, ще се прибереш вкъщи, където ти е мястото. В кантората ми тази сутрин позвъниха от два различни вестника да питат какво търсиш в къщата на Нироу Улф. За бога, бъди разумна! — Протегна ръка, после я отдръпна и се обърна с лице към Улф. — Ще се видя с Блънт следобед и ще ви се обадя или довечера, или утре сутринта. Той ще изпита облекчение, ако му кажа, че ще изпратите дъщеря му вкъщи. Мога ли да му го предам?

— Не, сър. Аз не диктувам действията на клиентите си.

— Добре. — Той помисли дали да каже още нещо, отказа се и се отправи към вратата. Последвах го навън, за любезностите в коридора.

Тръгнах обратно към кабинета, но не влязох, защото Сали бе застанала на прага.

— Вярвате ли му? — попита тя. По тона и изражението ѝ личеше, че ако кажех „да“, щеше да ми издере лицето, затова я хванах под ръка и я завъртях, за да я придружа до червеното кожено кресло. Да можехте да видите как се дръпна! Не искаше да седне на мястото, което бе все още топло от Дан Калмъс. Освободи ръката си, застана до бюрото на Улф и го попита: — А вие вярвате ли му?

— Дявол да го вземе — сопна ѝ се Улф, — седнете! Вратът ми не е от каучук!

— Но ако ще...

— Седнете!

Обърна се, видя, че съм преместил стол, седна и заяви:

— Казахте, че трябва да се съглася. Е, не съм съгласна. Не съм съгласна да работите по негови указания.

Улф я изгледа, но без ентузиазъм.

— Той направи отлично предложение — каза Улф. — Да ви изпратя вкъщи. Но ако ви изгоня, вероятно няма да се приберете, не се знае къде може да отидете, а сте ми нужна. Нужна сте ми сега и може да ми потрябвате отново всеки момент. Хем му вярвам, хем не му вярвам. — Той се обърна. — Арчи!

Бях се върнал при бюрото си.

— Пас — отвърнах му аз. — Ако е лъжец, бива си го. Ако казва истината, ще се окаже, че Сали е глупачка, а в понеделник вечерта ѝ обещах да съм на нейна страна докрай, така че съм предубеден. Пасувам.

Той изсумтя и се обърна към нея:

— Чухте ме. Казах му, че би трябвало да съм съгласен с указанията. Какво искате, мис Блънт? За какво ме ангажирахте — да дискредитирам мистър Калмъс или да сваля обвинението от баща ви?

— Ами... заради баща ми, разбира се.

— Тогава не ми пречете. Ако действително съществува някакъв важен факт, известен единствено на Калмъс и на баща ви, може би скоро ще го науча, преди да съм поел задължение към Калмъс, а после ще реша какво да правя. Той все още не е успял да ме убеди в почтеността си и имам намерение да похарча част от парите ви, за да направя опит да потвърдя или опровергая мнението ви за него. Вдовец ли е?

— Да. Жена му почина преди десет години.

— Има ли деца?

— Четири — кимна тя. — Двама синове и две дъщери. Всички са женени.

— Някой от тях живее ли при него? Или той при тях?

— Не. Има апартамент на Трийсет и осма улица в една преустроена къща, негова собственост. Когато децата му се ожениха и си излязоха, той преустрои къщата на апартаменти, по един на етаж. — Сам ли живее?

— Да. Той не...

— „Да“ е достатъчно. Има ли прислуга? Прислужница?

— Не спи там. Има чистачка само за през деня. Само закусва...

— Моля ви. Имате ли ключ от апартамента му? Тя отвори широко очи.

— Не, разбира се. Защо трябва да имам ключ?

— Не бих могъл да кажа. Просто питам. — Обърна се към мен: — Арчи! Намери Сол, Фреди и Ори. Следобед. В два и половина, ако е възможно.

Завъртях се заедно със стола, взех телефона и започнах да въртя. Да ги хвана по това време, бе съмнително, но Сол бе абонат на секретарска служба, която приемаше съобщения за него, Фред си имаше съпруга, а за Ори имах три различни номера, два от които си бяха лично негова работа; а всеки поотделно и всички заедно биха оставили работата си във всеки момент заради Улф, стига да не беше нещо наистина неотложно.

Занимавах се с телефона, докато стана време за обяд. Наложих се два пъти да ставам от масата, защото позвъниха Фред и Ори, но не бих имал нищо против изобщо да не обядвам, ако това бе необходимо, за да потръгне работата, макар да ми се струваше, че Улф само си придава важност. Ако бе намислил единствено да се направи един тур в апартамента на Калмъс, както сочеха въпросите, които бе задал на Сали, защо му бе нужна цялата рота? Защо не ме изпратеше сам? Имах едно подозрение, което не ми харесваше. Той искаше да се навъртам вкъщи заради Сали. Ако не бях вкъщи да я наглеждам, възможно бе да се опита да поучава Фриц как да готви, да сложи кабърчета в леглото на Улф или да размества мебелите. Ако бе така, ако гостуването й при нас означаваше, че няма да ме изпраща навън, когато имаше някаква

работа, бях склонен да се съглася с Йъркис и Калмъс, че в момент като този мястото ѝ бе вкъщи.

На обяд отново ровехме кости, но не Волтеровите; въпросните кости били намерени в някакво дефиле някъде из Африка и доказвали, че главната разлика между мен и непохватните същества, които преди един милион години са ги оставили там, бе, че аз можех да пиша на машина; според мен това бе всичко. Достойнствата на бърбреците бяха напълно оценени и докато дъвчех последния от чинията си, Фриц влезе, след като се бе позвънило и бе отворил, за да съобщи, че е пристигнал мистър Панцър. Ако Сали не присъствуваше, би го нарекъл, разбира се, Сол. Докато свършихме със салатата и кафето, дойдоха и Фред, и Ори.

По телефона им бях съобщил, че ще присъствува Сали Блънт, и когато влязохме в кабинета и ѝ ги представих, бе интересно, както винаги, да наблюдавам колко типично се държаха. Сол Панцър, ръст — 1,68, тегло — 70 кг, с голям нос и щръкнали уши — неподходящи данни за манекен, — привидно само ѝ хвърли бегъл поглед от учтивост, но без да поемате никакъв риск, бихте могли да заложите хиляда срещу едно, че бе картотекирал и най-малката подробност по нея завинаги. Фред Дъркин, ръст — 1,75, тегло — 95 кг, плешив и широкоплещест, я погледна, а после отмести поглед, после я погледна пак. Той не знае, че прави така. Откакто преди години се бе влюбил краткотрайно в едно хубаво момиче с пищни форми, а жена му бе научила, той няма доверие на жени под трийсетте. Ори Кадър, ръст — точно 1,80, тегло — 90 кг, с данни за манекен от глава до пети, я погледна прямо, честно, изпитателно и с нескрит апетит. Той бе роден с онова отношение към всички красиви жени, което рибарят има към пъстървата в реката, и досега не бе открил никаква причина да го промени.

Трите им стола, подредени един до друг пред бюрото на Улф, не оставяха много място; а червеното кожено кресло вече бе изстинало от Калмъс и Сали седна там. Улф изнесе обичайното представление с триото — ръкува се с всички, защото искаше да стисне ръка на Сол, седна, огледа ги от ляво на дясно и обратно и рече:

— Ако съм ви причинил някакво неудобство във връзка с идването ви, трябва да ви благодаря и ви благодаря. Предполагам, знаете с какво се занимавам — с Матю Блънт, обвинен в убийството на

Пол Джерин. Току-що се запознах с дъщеря му. Няма да описвам ситуацията, тъй като засега за вас имам една-единствена конкретна задача. Вероятно ви е известно името на адвоката на Блънт: Даниъл Калмъс.

Кимнаха.

— Съществува причина да го подозирам, че в един момент преди вторник вечер, тринайсети януари, той си е набавил отнякъде арсеник; нямам ни най-малка представа откъде, как или кога, но вероятно не е било повече от седмица-две преди тринайсети януари; много възможно е това да е станало един-два дена преди тази дата. Забележете, че казах „причина да го подозирам“ — нищо повече. Обикновено когато ви карам да намерите нещо, вече съм стигнал до заключението, че то съществува; този път не става въпрос за заключение, а само за допускане. Но не бива да жалите усилията си и ако го откриете, хонорарите ви ще бъдат двойни. Сол ще ръководи операцията и ще ви дава указания, но вие ще докладвате тук, на Арчи, както обикновено.

Той спря поглед върху Сол.

— В такава операция вие знаете по-добре от мен как да процедурате. Нищо не ви предлагам. Би било повече от задоволително, ако откриете улики, че действително си е набавил или е притежавал арсеник в някаква форма, но дори само да установите, че е имал достъп до арсеник, това би спомогнало значително. Не правете излишни жертви, за да пазите разследванията си в тайна — ако се научи, няма да последва нищо лошо, защото — разбира се — вече е взел всички възможни предпазни мерки. Но при разследването ще изключите лекаря му и неговия апартамент. Лекарят, Виктор Ейвъри, му е стар и близък приятел; разговарях с него; всеки опит да се доберете до него или до кабинета му трябва да обсъждате предварително с мен. Що се отнася до апартамента на Калмъс, довечера Арчи ще го посети и провери, в компанията на мис Блънт. Мис Блънт е отличен източник на сведения за навиците на Калмъс, за любимите му места, за близките му — нещата около него. Първо научете всичко, което можете, от нея. — Той се обърна към Сали: — В предната стая има удобни столове. Ако обичате.

Пак бе свила ръцете си в юмруци и кокалчетата ѝ бяха побелели.

— Но аз ви казах... просто не мога да повярвам...

— От вас не се изисква такова нещо. Аз нито вярвам, нито отхвърлям възможността — аз разследвам. Затова сте ме наели.

— Казахте, че ще отида в апартамента му с Арчи. Не бих могла да го направя.

— Ще обмислим това после. Като разговаряте с мистър Панцър, мистър Дъркин и мистър Кадър, не е нужно да разкривате нищо, което желаете да задържите в тайна. Мистър Гудуин ще бъде с вас. — Той се обърна. — Арчи, вземи си бележника.

Взех го, станах и тръгнах към вратата на предната стая, триото ме последва, а пред вратата отстъпи, за да даде път на Сали. Детективите обичат да са любезни — те имат толкова малко възможности за това. Докато затварях, хвърлих един поглед и видях, че Улф посяга да вземе „Африкански генезис“. Сега, като се бе заловил здравата за работа, отново можеше да чете.

[1] В чия полза? (Лат.) — Б. пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

В десет и десет вечерта двамата със Сали излязохме от едно такси на ъгъла на Парк Авеню и Трийсет и осма улица, повървахме пресечка и половина на изток, а поривистият зимен вятър духаше в гърба ни и ни тласкаше напред, застанахме на тротоара и погледнахме към прозорците на четвъртия етаж — последния — на тухлена къща, боядисана в сиво със зелени орнаменти, на отсрещната страна на улицата. Като видяхме, че не свети, прекосихме, влязохме в преддверието и прегледахме подредените на таблото имена и звънци, а аз натиснах звънеца, на който пишеше „Калмъс“, без да очаквам отговор, тъй като бях набрал телефонния му номер само преди четвърт час и не ми се бе обадил никой. Изчаках трийсет секунди и натиснах най-долното копче, където пишеше „Портиер“, при което Сали се вкопчи в ръката ми.

Трябваше доста да я убеждаваме, за да я накараме да дойде — дори нещо повече, тъй като тя упорствува, докато накрая Улф ѝ обясни, че ако отида сам, трябва да нося различни ключове и инструменти и дори някой от ключовете да стане, може да ме приберат за влизане с взлом. Естествено, това подействува, тъй като бе изправена пред перспективата аз да вляза в затвора, а тя да бъде изоставена в ръцете на Улф. Уговорката бе, че ако вечерта Калмъс пристигне да разговаря с Улф, ние със Сали няма да се появяваме, а след като Фриц го придружи до кабинета и затвори вратата, щяхме да потеглим със задачата си; Улф щеше да го задържи, докато му съобщя, че сме свършили. Ако пък не дойдеше до десет и ако не отговаряше на телефона, пак щяхме да отидем и да рискуваме да ни прекъснат. Това ме бе поуплашило и в девет и петдесет му бях позвънил по телефона.

И така, намирахме се в преддверието. Слушалка нямаше — единствено две малки кръгли решетки в стената на височината на брадичката ми — и след малко се чу прашене и някой попита:

— Кой е?

Сали, все още вкопчена в ръката ми, каза в решетката:

— Аз съм, Сара Блът. Искаме да видим мистър Калмъс. Позвънихме на неговия звънец, но не отговаря. Знаете ли къде е?

— Не, не знам.

— Ами... искаме да се видим с него, но в преддверието е студено. Може ли да почакаме вътре? Ще ни отворите ли?

— Да. Идвам веднага.

Поставих ръка на вратата и почаках, но не чух изщракване. Измина цяла минута, втора, все още нямаше изщракване и после вратата се отвори. Човекът, който я отвори, висок и слаб, с лице, черно като на Чичо Том, отстъпи, за да влезем, и затвори. От Сали знаех повече за него, отколкото той за мен. Казваше се Добс. Когато семейството на Калмъс държало цялата къща, бе изпълнявал длъжността на иконом.

Той бърчеше чело срещу Сали.

— Наистина сте вие, мис Сара — рече. — Толкова отдавна не съм ви виждал.

— Наистина отдавна — кимна тя. — Това е мистър Гудуин. Мистър Добс, Арчи.

Протегнах му ръка. Разбира се, да се ръкуваш с икономом, е просташко, но той вече не бе иконом, сега беше портиер.

— Никак не си се променил — каза Сали. — Като се изключи косата ти. Колко е посивяла! — Мразеше бели коси и признавам, че не можех да ѝ се сърдя.

— А вие сте се променили — рече Добс, — но това е естествено. Вие отивате нагоре, аз — надолу. Ще ми разрешите ли да ви кажа — съжалявам, задето баща ви има такива неприятности. Знам, че всичко ще се оправи, със сигурност ще се оправи, но е голяма неприятност. — Той ме изглежда, а очите му бяха остри и пронизателни. — Знам името ви, вие сте детектив. — Обърна се пак към Сали: — Сигурно затова искате да се видите с мистър Калмъс, заради неприятностите на баща си.

— Да, затова. — За момент си помислих, че Сали ще провали всичко, но тя успя да го изрече: — Може ли да го почакаме в апартамента му? Можеш ли... би ли ни пуснал вътре? Ако се наложи да го чакаме дълго... трябва да го видим тази вечер...

— Разбира се. — В края на краищата беше я държал на едното си коляно, а дъщерята на Калмъс — на другото, и им бе разказвал

приказки, преди косата му да посивее — подробност, която бях научил от Сали. Той каза: — Мистър Калмъс не би искал точно вие да го чакате тук долу, това е сигурно! — И се отправи към отворената врата на асансьора. Влезе след нас, натисна копчето, вратата се затвори и ние поехме нагоре.

Площадката на четвъртия етаж бе с размерите на килия — метър и половина на метър и половина — само колкото да осигури стени за вратата. Добс бе извадил връзка ключове от джоба си, но преди да отключи, натисна звънеца — в случай че Калмъс бе вътре, но бе предпочел да не отговори на позвъняването ни отдолу. Очевидно не бе така. Отключи, отвори вратата, влезе и щракна ключа на стената — и беше светлина — много светлина, макар и непряка, от лампите, които бяха скрити в тавана.

— Заповядайте, мис Сара — каза той. — Не е както беше, нали?

— Не, не е, Добси. — Тя понечи да протегне ръка, но се спря. Не е редно да се подава ръка на човек, когото мамите. Но явно бе прието да бъде целунат. Така или иначе, тя го целуна съвсем леко по бузата и продължи: — Чу ли какво казах? Добси!

— Как да не съм чул! Как може да не съм го чул! — Той направи поклон към нея и все едно, че ѝ се поклони някой иконом или пък посланикът на някоя африканска държава. — Надявам се, че няма да го чакате дълго — каза той и си излезе. Когато вратата зад него се затвори, Сали се строполи на най-близкия стол.

— Боже мой! — простена тя. — Колко е ужасно! Не исках да идвам. Ще побързате ли, Арчи? Моля ви, побързайте!

Казах ѝ да се успокои, свалих шапката и палтото си, оставих ги на един стол и се огледах. Стаята бе голяма и в никакъв случай не бе гола, а разбира се, сигурно имаше и спалня, и баня, и малка кухня. Дори да търсех някакъв конкретен предмет като шишенце с арсенов окис, би ми отнело не по-малко от три часа, ако вършех работата както трябва, а тъй като не очаквах да намеря нещо толкова очевидно, а просто се надяхах на нещо — независимо какво, — което би открило някаква пролука, през която да проникне малко светлина, може би не би ми стигнала и цялата нощ. Да кажем, че бе някакво листче хартия, писмо или бележка — само книгите на лавиците, които заемаха цялата стена отдясно, биха ми отнели часове. А Калмъс можеше да се появи всеки миг.

Реших да погледна първо в спалнята и тръгнах към вратата наляво, но зърнах нещо с края на окоето си, спрях и се обърнах. После се приближих.

Беше Калмъс. Намираше се на пода, пред едно канапе, което го скриваше от погледа, докато не минете край него. Беше напълно облечен, лежеше по гръб, с изпънати крака. След като погледнах Сали и видях, че все още седи на стола, с наведена глава, покрила лицето си с ръце, приклекнах до него. Очите му бяха отворени, гледаха към тавана, зениците — разширени, лицето му — виолетово, езикът му — изплезен, а около устата и носа бе засъхнала пяна. След като бе засъхнала, нямаше смисъл да търся пулс или дишане. Пъхнах пръст в една дълбока гънка около врата му и усетих нещо друго освен кожата. Наведох се да го разгледам по-отблизо, като разтворих гънката. Беше въже, каквото се използва за венециански щори, възелът се намираше под лявото му ухо, а краищата бяха подпъхнати под рамото му. Казах си в същия момент да не забравя да попитам убиеца, когато го заловим, дали е подпъхнал краищата съзнателно — защото по природа е прибран човек, или пък си е мислил за нещо друго и го е сторил несъзнателно. Това бе една от най-забележителните подробности, които съм виждал или чувал в случай на насилствена смърт. Борех се с изкушението да го издърпам, за да видя колко е дълго, когато зад себе си чух шум, обърнах се и после скочих. Зад мен бе застанала Сали, гледаше надолу с отворена уста и когато я хванах, бе започнала да се свлича. Тъй като не исках да я свестявам, аз я вдигнах, пренесох я на един стол в другия край на стаята, сложих я да седне, наведох главата ѝ напред, до коленете, и задържах ръката си там, върху красивия ѝ врат. Бе отпусната и не се съпротивляваше, но не бе изгубила съзнание. Коленичих до нея в случай, че припадне.

— Значи сте направили грешка — рекох. — Ако не я бяхте направили, нямаше да дойдете при Нируу Улф, но, по дяволите, това не го очаквах. Чувате ли ме?

Никакъв отговор.

— Дявол да го вземе, чувате ли ме?

— Да. — Говореше тихо, но се долавяше. — Мъртъв ли е?

— Разбира се, че е мъртъв. Той...

— Как?

— Удушен е. Около врата му има въже. — Дръпнах ръка и тя започна бавно да вдига глава, а аз се изправих. — Мислите ли, че сте в състояние да ходите?

— Не искам... да ходя. — Тя бе вдигнала глава.

— Толкова по-зле. Ще се наложи да ви отнеса додолу и да ви натоваря в таксито.

— Арчи! — Тя отметна глава, за да ме погледне. Брадичката ѝ затрепери неудържимо и тя спря, за да се овладее. Усилието ѝ успя и тя ме попита: — Самоубил ли се е?

— Не. С удоволствие ще ви обясня всичко после, но сега трябва да свърша едно-друго. Убит е. Не искам да сте тук, когато пристигне полицията. Предпочитам да обясня защо сме дошли и сме накарали Добс да ни отвори. Искате ли цяла нощ да отговаряте на въпроси?

— Не.

— Можете ли да се доберете додолу и да вземете такси? Мистър Улф ви очаква. Ще му позвъня.

— Мисля, че... ще се прибера вкъщи.

— Не. В никакъв случай. Или ми давате честната си дума, че ще се върнете направо при Улф, или оставате тук и понасяте всичко. Е?

— Не искам да остана.

— Ще отидете ли при Нироу Улф? Ще направите ли каквото ви каже?

— Да.

— Добре. Можете ли да се изправите на крака? Можете ли да ходите?

Можеше. Не ѝ помогнах. Отидох до вратата, отворих я и тя се приближи, не бе много устойчива, но се добра. Задържах вратата отворена с крак, посегнах към копчето на асансьора и го натиснах, а когато дойде и вратата се отвори, тя влезе и натисна копчето — вратата се затвори. Върнах се, прекосих до масата в ъгъла, където бях видял телефон, вдигнах слушалката и набрах номера, който ми бе познат до болка.

Чух гласа на Улф.

— Да? — Никога не отговаря по телефона както трябва и няма никога да се научи.

— Аз съм — казах. — В апартамента на Калмъс. Всичко се разви добре, както бе планирано. Сали се държа много хубаво, портиерът

Добс ни качи догоре, отвори ни и си отиде. Но Калмъс си беше вкъщи и все още е тук. Проснал се е на пода с въже, опънато здраво около врата му. Започнал е да изстива, но разбира се, мършавите хора изстиват по-бързо. Струва ми се, че е мъртъв от около три часа. Не си е вързал въжето самичък, а във всеки случай някой е подпъхнал краищата старателно под рамото му.

Той помълча пет секунди, а после рече:

— Пфу!

— Да, сър! Съгласен съм. Изхвърлих Сали, тя текущо си тръгна и ако запази съзнание и удържи на обещанието си, ще е при вас след десетина минути. Имам едно предложение. Изпратете я да си легне и повикайте доктор Волмър. Той може да установи, че се нуждае от успокоително и че до утре не трябва да приема никакви посетители — нито официални, нито неофициални. Ще уведомя властите веднага, тъй като ще научат от Добс в колко часа ни е отворил. Имате ли някакви инструкции?

— Не. Дявол да го вземе!

— Да, сър. Абсолютно съм съгласен. Предполагам, че не трябва да уведомявам властите какво сме имали наум, като дойдохме, тъй като онова, което сме имали наум, изобщо не им влиза в работата. Вие сте се чудели защо Калмъс не идва тази вечер, а когато съм отишъл да му позвъня, не е отговарял никой, затова сме дошли да го попитаме. Става ли?

— Да. Налага ли се да останеш там?

— О, не! Оставам, защото тук ми харесва. Кажете на Фриц, че може да се върна за закуска, а може и да не се върна.

Затворих и в продължение на няколко секунди клатих глава към телефона със свити устни. Налагало ли се да остана! Само един гений би могъл да зададе такъв глупашки въпрос. Все още клатейки глава, вдигнах телефона и набрах друг един номер, който знам много добре: VVA 9-8241. Набрах него вместо централното управление, защото предпочитах да съобщя новината на самия инспектор Креймър или поне на сержант Пърли Стебинс, ако някой от тях двамата бе дежурен.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Няколко електротехници бяха монтирали мюзикбокс в главата ми и все още не си тръгнаха, а го изпробваха, за да видят колко песни можеше да изпълнява едновременно. Очевидно около десетина, ако се съдеше по шума. Освен това подскачаха, за да разберат доколко може да издържа на вибрации. Или пък може би не беше мюзикбокс, а цял оркестър и оркестрантите подскачаха нагоре-надолу. Ако исках да науча кое от двете беше истина, трябваше да извъртя очи навътре, а докато се мъчех да го сторя, клепачите ми се отвориха и видях пред мен часовника на нощната масичка. Отказах се от опитите си да извъртя очи и се съсредоточих върху часовника. Единайсет и седемнайсет минути. Шумът не идваше нито от мюзикбокс, нито от оркестър — звънеше вътрешният телефон. Някой някъде бе натиснал копчето и не вдигаше пръста си от него. Глупости. Бих могъл да го спра, като се пресегна за шнура и го изтръгна от контакта. Но за нещо толкова разумно е необходим герой, а не бях достатъчно разбуден, за да се държа като герой, затова протегнах ръка, хванах слушалката вместо шнура, повдигнах я някъде близо до устата си и рекох:

— Сега какво?

Чу се гласът на Улф:

— В кухнята съм. Кога се прибра вкъщи?

— В седем без девет минути и докато си правех попара с мляко и препечен хляб, съм изпил три пръста уиски. Възнамерявах да спя до обяд. Защо сте в кухнята?

— Мистър Креймър е в кабинета. Има ли нещо, което трябва да знам?

— Да. Пелтеченето на лейтенант Роуклиф се влошава, сержант Стебинс носи превръзка на средния пръст на лявата си ръка, вероятно го е клъвнал някой гълъб, като се е опитвал да го примами. Някакъв помощник-прокурор на име Скипъл, когото не съм виждал досега, е допълнил конституцията: човек е виновен, докато се докаже, че е невинен. Това е всичко. В отговорите си на десетки хиляди въпроси и в

показанията, които подписах, нямаше нищо, което би се отразило върху програмата ви, ако имате такава. Дори не признах открито, че Сали ви е клиент. Относно Калмъс, преди да му вържат въжето на шията, бил е ударен по темето, вероятно с тежкия метален пепелник, който се намираше на една маса. Въжето бе откъснато от една от щорите в стаята. Първото предположение на съдебния лекар беше, че смъртта е настъпила два до пет часа преди това. Къде е Сали?

— В „южната“ стая. — (Дори след три нощи, не „в нейната стая“). — Доктор Волмър се погрижи за нея. Снощи, преди да ѝ даде успокоително, ѝ обясних защо сте ходили в апартамента на Калмъс — в случай, че я питат. След колко време можеш да слезеш?

— О, след шест часа. Какво иска Креймър? Едва ли иска да види мен, гледахме се, цяла нощ с малки прекъсвания. Сали ли му е нужна?

— Не знам. Когато пристигна, аз влязох в кухнята, а Фриц го вкара в кабинета. Може да се осмели да цитира нещо, което си казал, дори нещо от показанията ти, затова трябва да присъствуваш. Можеш ли да слезеш след десет минути?

— Мога, но ще сляза след двайсет. Предайте на Фриц, че ще му бъда признателен, ако ми приготви портокалов сок и кафе.

Той каза: „Разбира се“, и затвори, а аз се изтегнах по гръб и се прозях широко и продължително, преди да се пресегна да изключи електрическото одеяло. Станах, за да затворя прозореца, но първо подадох глава навън за глътка зимен въздух, което малко ми помогна — достатъчно, за да ме разбуди до такава степен, че да не си обуя панталоните наопаки и да не разменя обувките си. Нищо повече не би могло да се очаква. Цяла нощ, в паузите между разпитите с детективите и помощник-прокурора, бях обмислял ситуацията вече без Калмъс и бях решил, че най-добре би било с утринната поща да пристигне писмото от Калмъс, в което той да обяснява защо е убил Джерин и да пише, че след разговора си с Улф е разбрал, че всичко е свършено и поради това напуска сцената завинаги. Можех да си легна и да чакам утринната поща, ако не беше едно нещо. Не бе абсолютно немислимо за Калмъс да си бе вързал въжето сам, но просто не би могъл да подпъхне краищата под рамото си; не би имал сили за това.

Докато сляза долу — точно след двайсет минути, — мъглата в главата ми малко се бе вдигнала. Като се появих в кухнята, Улф, който проверяваше някаква връзка сушени гъби на голямата маса, я остави и

тръгна. Казах: „Портокалов сок“, а той отвърна, че Фриц ще ми го донесе, отстъпих, за да му направя път, и го последвах към кабинета. Ако Креймър, седнал на червеното кожено кресло ни пожелаваше добро утро, то не го спомена на глас. Като отивахме при бюрата си, погледна часовника си, но не само за секунда, а като придържаше ръкава си вдигнат с другата ръка и се взираше, а щом Улф седна, изръмжа:

— Половин час, за бога! Да бяхте кмет на Ню Йорк — разбирам, но не сте!

— Не ви предлагам извинения — отвърна му Улф, без да се обижда. — Нямахте час.

Креймър изрече една дума, която пропускам от уважение към ранга му и дългогодишната му вярна служба на обществото. И той не си бе доспал, което си личеше по очите му. Обаче продължи:

— Глупости — час! Наливахте се в кухнята с бира, нали? — Пъхна ръка във вътрешния си джоб и извади лист хартия. — Адресирано е до вас, но бе намерено в дрехите на човек, умрял от насилствена смърт, поради което представлява улика и ще го задържа. Да ви го прочета ли?

Улф повдигна рамене на милиметър.

— Както искате. Ще ви го върна.

— Кога?

— Веднага щом мистър Гудуин го препише.

Креймър ме изгледа. Очевидно реши, че най-вероятно ще го изям, защото поклати глава и рече:

— Аз ще ви го прочета. — Разтвори листа. — Отгоре е напечатано: „Адвокатска кантора Даниъл Калмъс“. Има вчерашна дата — 14 февруари 1962 г. Пише на ръка, с мастило: „До Нироу Улф. С настоящето наемам професионалните ви услуги от мое име и ще ви заплатя съответния хонорар плюс необходимите разноски. Моят адвокат Даниъл Калмъс ще ви обясни какво желая да разследвате, а ще работите съвместно с него и под негово ръководство.“ Подписано е: „Матю Блънт“. — Той ме погледна. — Виждам, че го записа.

— Разбира се — казах аз и затворих бележника си. Той пъхна листа отново в джоба си.

— Добре — обърна се той към Улф. — Искам да знам. В понеделник разгласихте чрез Гудуин, че са ви наели от името на Блънт.

Калмъс го опроверга. Във вторник ми казахте, че са ви наели, но няма да ми съобщите кой ви е наел. В сряда, вчера, Калмъс идва при вас и според Гудуин ви казва, че иска да ви наеме, но първо трябва да получи съгласието на Блънт. Снощи Калмъс е убит, а в джоба му е тази бележка до вас от Блънт. Искам да знам и вие ще ми кажете. Първо, ако са ви наели в понеделник, то кой ви е наел?

Улф повдигна вежди.

— Мистър Гудуин не ви ли каза?

— Много добре знаете, че не е. Каза ни страшно малко. Исках да го задържа като важен свидетел, но прокурорът не се съгласи. Кой ви нае?

— Не е ли очевидно? — Улф обърна ръка. — След като тя е отишла там снощи с мистър Гудуин, а аз все още не съм бил нает нито от мистър Калмъс, нито от мистър Блънт? Сигурно може да сметнете колко прави две и две. Мис Блънт, разбира се.

Креймър кимна.

— Да, мога да смятам. Казвате ми го сега, когато ви е известно, че вече знам. Знам също, че е тук от поне-5 делник вечер и че е тук сега. Искам да я видя.

— Тя е под лекарски надзор и трябва да вземете разрешение от лекаря. Доктор Едуин А. Вол...

— Глупости. Тя е намерила трупа и си е тръгнала преди пристигането на полицията. Къде е, в кухнята ли е?

— Трупът бе намерен от мистър Гудуин и вие го държахте цяла нощ. — Улф се обърна към мен. — Кажи на мис Блънт да залости вратата.

Завъртях се със стола си, за да взема вътрешния телефон, но Креймър изрева: „Пак с вашите маймунджилъци!“ — аз се завъртях обратно, ухилих му се и рекох на Улф:

— Не искам да я безпокоя. Ако тръгне нагоре, ще имаме достатъчно време.

— Това е първото, което искахте да научите — каза Улф на Креймър. — Мис Блънт беше и все още е мой клиент. Сега и баща ѝ ми е клиент, ако приема молбата му. Друго?

Креймър се бе вкопчил в дръжките на креслото, за да възвърне самообладанието си. През годините трябва много пъти да си е повтарял никога да не позволява на Улф да го докарва до крещене и

ето че пак се развика. Очаквах да извади пура и да започне да я масажира, но Фриц му спести този труд и разноски, като пристигна с моя портокалов сок и с кафето на поднос, и докато го остави на бюрото ми и си излезе, и докато аз вдигна чашата си и отпия една глътка, Креймър бе дошъл на себе си.

Креймър се изкашля.

— Спомнете си — започна той малко дрезгаво, — споменах, че във вторник ми беше много добре известно, че не са ви наемали. Добре, може да съм сбъркал. Но също споменах, че според мен сте се добрали до нещо, до някакво сведение или улика, с което сте смятали, че ще отървете Блънт или най-малко бихте могли да опитате да го отървете. Сега вече съм сигурен в това. Основателно е да се допусне, че сте го научили от дъщерята. Използували сте го, за да накарате Калмъс да дойде тук. Казали сте му каквото сте знаели или пък сте му намекнали ясно, достатъчно ясно, така че да го предаде на Блънт и да го посъветва да ви наеме, и Блънт ви е написал тази бележка. — Той се потупа по джоба. — Но Калмъс е продължил нататък и самият той е направил нещо с това сведение, без да ви уведомява, което е станало причина да бъде убит, а вие сте научили или сте подозирали какво ще стане и когато Гудуин отишъл снощи там, като взел и дъщерята, за да го вкара вътре, той е очаквал да намери труп. — Спря, за да си поеме дъх. — Вие и вашите проклети номера! Вероятно вие сте казали на Калмъс да се опита да направи нещо. Обзалагам се на цял долар срещу десет цента, че знаете кой го е убил. Добре, докопахте се до хонорара и Калмъс е мъртъв, но клиентът ви все още се намира в затвора. Можете ли да го измъкнете, или не можете? Няма да ви повтарям за двайсети път, че ако прокурорът сметне, че може да отпрати обвинение срещу вас за създаване на пречки за правосъдието чрез укриване на улики, ще направя всичко по силите си да не се изплъзнете, а изглежда, вече му е дошло времето. Трябва ли да вземам заповед за арестуването на Сара Блънт като важен свидетел?

Улф, облегнат назад, пое дъх колкото можеше по-дълбоко — което не бе малко — и го изпусна.

— Онзи ден — рече той — ви казах, че сте несравнимо по-добре запознат от мен с всички обстоятелства около смъртта на Пол Джерин. Вярно беше, все още е така и важи в еднаква степен за обстоятелствата около смъртта на Даниъл Калмъс. Армията ви работи върху това вече

дванайсет часа, а аз прочетох единствено сутрешния вестник. Мистър Гудуин не ми е докладвал. Относно очакванията му да намери труп, когато е отишъл снощи там, по онова време той бе на мнение — както и аз, — че вероятно Калмъс е убил Пол Джерин.

Креймър отново изрече една дума, която пропускам, същата, и този път не добави нищо.

— Не беше мнение, почиващо върху доказателства — поясни Улф, — а единствено върху подозренията на едно лице, с което разговарях, сега вече, разбира се, отхвърлени. Познавате Сол Панцър, Фред Дъркин и Ори Кадър.

— Няма как да не ги познавам. Какво общо имат те?

— Наех ги вчера. Задачата им бе да намерят улики, че Калмъс е придобил или е притежавал арсеник в някаква форма преди вторник вечерта, тринайсети януари. Когато мистър Панцър ми телефонира тази сутрин, му казах да изостави това. Естествено.

Креймър го гледаше втренчено.

— Това не е вашият тип лъжа. Би трябвало да я потвърдят поне трима души.

— Надявам се, че не е и моят тип истина — да признавам грешките си. Двеста долара от парите на мис Блънт отидоха на вятъра.

Креймър все още го гледаше втренчено:

— Калмъс беше адвокат на Блънт. Мислели сте си, че той е сложил арсеник в какаото. Защо?

— Сметнах го за най-вероятната възможност. Няма да ви отговоря защо; както казах, това не почиваше върху доказателства. Нека да поговорим за единствените възможности, които ни остават — за Хаусман, Йъркис и Фароу, тъй като изключваме Блънт. Сега не го ли изключвате и вие? Сложната ви теория за моите коварни действия бе погрешна, но едно от предположенията в нея — че Калмъс е убит от онзи, който е убил и Джерин — е наистина разумно, а Блънт е в затвора. Трябва ли да го държите още там?

Креймър ме изгледа. Бях си изпил портокаловия сок и пиех второ кафе.

— В показанията си ти излъга — каза ми той. — Заяви, че сте отишли в апартамента на Калмъс, за да разберете дали Блънт се е съгласил да наеме Улф, но истинската причина е била да го претърсите, за да се опиташ да намериш... — Той изведнъж спря. —

О, глупости! — Той стана. — За пръв път си тръгвам оттук — рече той на Улф — с мисълта, че е възможно да сте се хванали за сламка и да не можете да я пуснете. Но ще ви се наложи. Ако наистина снощи в десет часа сте си мислели, че Калмъс е убил Джерин, какво ще правите сега? Кой е следващият? А?

Обърна се и тръгна, но аз останах на мястото си, готов светкавично да грабна вътрешния телефон. Можеше да направи опит да се втурне по стълбите към „южната“ стая, а ако бях в коридора, положението щеше да е деликатно. Разрешено е да затръшнете вратата на дома си под носа на някой полицай, но не можете да го докосвате. Той обаче сви надясно, към външната врата, и щом чух да се затваря, излязох в коридора, за да проверя дали още не беше там, после се върнах при бюрото си, налях си кафе, като изпразних каната, и отпих една глътка. Както обикновено утринната поща бе върху настолния бележник и щом си изпих кафето, започнах да отварям писмата.

Чух, че Улф изръмжа:

— Спал си четири часа.

— Не съм. — Не се обърнах. — За да си направите попара с мляко и препечен хляб и да я изядете, трябва време. Искате ли да докладвам?

— Не.

Отворих един плик.

— Ето още една покана да станете член-основател на Американската фондация за ограничаване на престъпността. Имате ли някакви указания относно престъпността?

— Имам един въпрос. Можеш ли да се видиш с мистър Блънт днес? Сега?

— Съмнявам се. Никой не може да отиде на свиждане с човек, затворен за убийство без право да бъде пуснат под гаранция, освен адвоката и най-близките му с разрешение от прокурора. Часовете за свиждане са от шест до осем вечерта. Той ви е клиент, но вие не сте адвокат. Може да помолим прокуратурата да направи изключение и да ни бъде отказано. Креймър би могъл да ни уреди отказа като особена услуга лично от него.

— Пфу!

— Точно така. — Отворих друг плик и извадих съдържанието. — Уенигър е получил нова партида крем-сирене „Беришон“, което е

невероятно вкусно. Когато снощи със Сали открихме Калмъс, първото нещо, което ѝ дойде в главата, бе да се прибере вкъщи при мама. Сигурен ли сте, че е в стаята си?

— Не.

Обърнах се към него:

— Не?

— Фриц ѝ занесе закуската горе, а доктор Волмър дойде да я прегледа малко преди десет часа. Аз бях както обикновено в оранжерииите, а той разговаря с мен по вътрешния телефон.

— Възможно е да е слязла по стълбите и да си е отишла.

— Да. Върви да провериш.

Завъртях се със стола, станах и тръгнах към коридора. Естествено, беше му кипнало, тъй като тя го бе пратила за зелен хайвер относно Калмъс, но едно нещо бе сигурно — трябваше да се доберем до Блънт, а под носа ни се намираше един от най-близките му. Или се бе намирал. Като слизах, бях забелязал, че вратата ѝ е затворена, а сега, вземайки по две стъпала наведнъж, установих, че все още е затворена. Бях толкова сигурен, че е изчезнала, че вдигнах ръка към дръжката, без да почукам, но си казах: „Недей!“, свалих я и почуках — малко по-силно, отколкото бе необходимо, и веднага чух гласа ѝ: „Кой е?“ — отворих вратата и влязох.

Стоеше до прозореца и въпреки че светлината идваше откъм гърба ѝ, личеше си от един поглед, че бе остаряла с двацет години. Тъй като доктор Волмър ѝ бе дал успокоително, сигурно бе спала, но въпреки това изглеждаше много по-зле от мен с моите нищо и никакви три часа сън. Нямах да ми казва нищо, само ме наблюдаваше, докато се приближавах към нея. Спрях на две ръце разстояние, изгледах я, поклатих глава и рекох:

— Вслушайте се в един приятелски съвет — не се поглеждайте в огледалото. Какво толкова е станало? Не бяхте права за него, но не сте го убили вие. Двамата с Фриц можем да ви осигурим желязно алиби. Посети ни инспектор Креймър и едно от нещата, които искаше, бе да се видите, но мистър Улф му отказа. Когато все пак се видите с някого от полицията, можете да кажете истинската причина, поради която отидохме там — да потърсим нещо, с което бихме могли да уличим Калмъс, но като ви попитат защо сме го подозирали, което ще сторят, кажете само, че не знаете и ще трябва да попитате мистър Улф или

мен. Дойдох да ви съобщя това, а също да проверя дали сте още тук. Помислих си, че може да сте изчезнали, да сте си отишли вкъщи. Продължавам да приказвам, защото, като слушате мъжествения глас на човека, който е все още с вас докрай въпреки грубата ви грешка с Калмъс, може би ще се окуражите. Ако пожелаете да говорите, вдигнете ръка. Що се отнася до мен, тъй като моят интерес е единствено професионален, а не личен, всяко зло за добро и ще се задоволя с второто. Креймър разбира, че онзи, който е убил Джерин, е убил и Калмъс, а вероятността да държи в затвора невинен човек е по-голяма от петдесет процента. Ще му е неприятно да го пусне, и на него, и на прокурора, но баща ви не е дребна риба. Би било страхотна идея да заведе дело, че е бил неоснователно задържан. Искате ли да кажете нещо, или да продължавам?

— Арчи! — каза тя.

Кимнах.

— Това съм аз. Добро начало. Вие пък сте Сали Блънт. Ще обядваме след час и половина.

— Какво ще... какво да правя?

— Елате на себе си, разбира се. Изживяхте тежък удар, а все още се държите на краката си, което е нещо. Направете си косата и си сложете червило преди обяд. Според мен съществува голяма вероятност мистър Улф да ви накара да отидете да се видите с баща си следобед. В джоба на Калмъс са намерили бележка, написана от баща ви, до Нироу Улф, с която го наема, и естествено ние искаме...

Вътрешният телефон позвъни. В онази стая той се намира на една маса в ъгъла, отидох дотам, вдигнах го и казах:

— Аз съм. Гласът на Улф:

— Аз съм в кухнята. Тя там ли е?

— Да. Малко е поизтощена, но е тук. Тя ме гледаше втренчено.

— Майка ѝ е в кабинета и желае да я види. Фриц ще я доведе горе.

— Чакайте. — Помислих две секунди. — Не. Аз ще я доведа долу. Приемете съвета на специалиста си по женските въпроси, така е по-добре. Ще ви обясня защо някой ден, когато ви се намира един час свободно време.

— Бих предпочел...

— Разбира се, че бихте предпочели. Това е единственият стол, който наистина обичате. Малко неудобства ще са ви от полза.

Затворих и се обърнах. Обмислих как да ѝ съобщя внимателно, реших да не си правя труда и казах:

— Майка ви е долу и иска да ви види. Червило?

Човек никога не знае. Би могла да припадне, да изкрещи, да вдигне упорито брадичка и да откаже да помръдне или пък нещо друго. Онова, което направи, бе да каже: „Добре!“, и да се отправи към вратата, а като я последвах надолу по стълбите, си припомних основното правило за специалистите по женските въпроси: ограничавайте се единствено с обяснения защо една жена е направила нещо, което вече е свършен факт — така ще си спестите труда да обяснявате защо не е направила нещо, което сте предположили, че ще направи. Забравих дори да обърна внимание на красивия ѝ врат и извивката на раменете ѝ.

Мисис Блънт се намираще в червеното кожено кресло. Допускам, че би било тактично и аз да отида в кухнята при Улф, но именно аз бях надрънкал онези работи по молба на Сали и може би щях да съм в състояние да помогна да се сдобрят, затова влязох до средата на стаята и спрях. Мисис Блънт стана, понесе се плавно и хвана ръцете на Сали. В тази жена несъмнено имаше нещо омагьосващо — когато се повдигаше от мястото си, човек оставаше с впечатление, че не ѝ бяха нужни мускули, а всичко се извършваше по някакъв автоматичен начин, за който електронните машини на Ай Би Ем не бяха дори и чували. Не каза нищо, само хвана ръцете на Сали и да пукна, ако не се улових, че искам да съм на мястото на дъщеря ѝ. Бяха застанали съвсем близо една до друга — раменете им почти се докосваха. Сали бе вдигнала брадичка.

— Ще ти кажа „извинявай“, ако искаш — започна тя, — но няма да призная, че съм сбъркала. Арчи твърди, че е така, но не съм сбъркала. Той наистина беше влюбен в теб, трябва да ти е било известно. Много мъже са влюбени в теб, това също трябва да ти е известно. Може би сгреших, като не му повярвах за татко, и ако е така, бих му се извинила, но сега не ми е възможно. Искаш ли да се извиня на теб?

Мисис Блънт леко поклати глава.

— Няма значение — отвърна тя. — Разбира се, че и двете съжаляваме.

— Да, сигурно и двете съжаляваме.

— Разбира се. Съжалявам не по-малко от теб, че толкова обиди Дан. Обиди го ужасно. — Тя пусна ръцете на Сали. — А за себе си, за това, че мъжете били влюбени в мен, няма какво да ти кажа. Така си мислеше още отпреди години, така ми каза, когато беше съвсем малка, и какво мога да ти отговоря аз? Не си ли спомняш какво ти отговорих тогава?

— О, да, помня. Каза, че любовта била истинска само когато била взаимна. Никога не съм твърдяла, че ти си им отвърщала с взаимност. Не съм и помислила, че е била взаимна. Дори с Дан Калмъс. А онова, което сторих — идването ми при Нироу Улф и тръгването ми онази вечер, — то нямаше нищо общо с теб, това бе само заради баща ми.

— Знам, че беше така. Но аз съм ти майка.

— Бих го направила и заради теб, майко. Бих го направила!

— Вярвам ти. Но надявам се... — Мисис Блънт не довърши. Тя се обърна към мен: — Мистър Гудуин, изглежда, ви е писано да изслушвате интимните ни разговори. Онази вечер не се ръкувах с вас, защото нямаше да бъда искрена, но бих се ръкувала сега. — Тя протегна ръка. — Стига да искате.

Приблжих се и поех ръката ѝ. Бе малка, твърда и студена.

— Вече не съществува различие в мненията — рекох. — Защо да не седнем?

Сали вече бе седнала, и то къде според вас? На червеното кожено кресло. Докато местех един от жълтите столове за майка ѝ, си мислех, че не ставаше въпрос единствено за ревност, нещата бяха по-сложни, но мисис Блънт попита:

— Може ли да се видя с Нироу Улф? Ако не е много зает?

Казах, че ще проверя, и излязох. В кухнята Улф седеше на табуретката пред голямата маса, пиеше бира и гледаше как Фриц бели лук. Намръщи ми се и попита:

— Карат ли се?

— Не, сър. И двете се извиняват, но Сали докопа червеното кожено кресло. Мисис Блънт иска да ви види, ако не сте много зает. Ръкува се с мен, така че се подгответе за физически контакт с жена.

Нямаше какво да се прави. Каза нещо на Фриц, стана от табуретката, взе чашата в една ръка, бутилката — в другата, потегли към кабинета, влезе, спря на три крачки от жълтия стол, рече: „Аз съм Нироу Улф, мисис Блънт“, поклони се от кръста като посланик или като иконом, отиде при бюрото си, остави чашата и бутилката, седна и попита Сали:

— Трябва ли да ставате? Доктор Волмър каза, че се нуждаете от почивка и спокойствие.

— Добре съм — отвърна тя. Но не изглеждаше добре.

Той се обърна към майката:

— Искали сте да ме видите?

Тя кимна.

— Да. Съпругът ми иска да ви види. Искане да отидете... иска да ви види. Днес.

Улф изсумтя.

— Говорихте ли с него?

— Не, но мистър Макини е говорил. Той е директорът на адвокатската кантора. Видял се е с него сутринта. Мъжът ми му е казал, че не би... О! Може би не знаете. Каза ли ви мистър Калмъс, преди да... каза ли ви вчера, че мъжът ми ви е писал, че ви наема?

— Не.

— На мен ми съобщи по телефона, вчера следобед. Каза, че...

— В колко часа ви се обади?

— Около шест. Малко преди шест.

— Откъде ви се обади?

— Не знам. Спомена, че бил разговарял със съпруга ми, смятал, че трябва да ви наеме, за да разследвате нещо, а съпругът ми ви бил написал писмо. После тази сутрин...

— Спомена ли мистър Калмъс какво е трябвало да разследвам?

— Не спомена какво; само, че било нещо, за което знаели единствено той и съпругът ми. После мистър Макини отиде да се види сутринта със съпруга ми и... — Тя спря и се усмихна. Не беше истинска усмивка, а леко повдигане на устните, което изискваше много добро зрение, за да бъде забелязано. — Струва ми се неестествено — рече тя — да повтарям „съпругът ми, съпругът ми“. Тъй като вие ще... Наричам го Мат. Имате ли нещо против?

— Както обичате, госпожо.

— Сутринта мистър Макини отиде да се види с него, да му съобщи за Дан — за мистър Калмъс, а той му казал, че иска да ви види. Не пожелал да каже пред мистър Макини какво трябва да разследвате. Мистър Макини в момента вади разрешение за свиждане на ваше име в прокуратурата. Искаше да ви позвъни, да ви помоли да отидете и да разговаряте с него, но му казах, че предпочитам да дойда аз. Аз... аз настоях.

Нямаше нито вид, нито глас на настоятелен човек, но силата на характера проличава в постъпките и ето че нито очите й бяха зачервени, нито бе оклюмала, и то само няколко часа след като бе научила за Калмъс. Но тя не бе студена, въпреки че ръката й бе хладна — човек не би могъл да я погледне и да я нарече студена.

Улф скръсти ръце.

— Разрешението ще трябва да е за мистър Гудуин — заяви той, — тъй като напускам дома си само по лична работа. Но ми е необходимо да получа...

— Мат е казал на мистър Макини, че трябва да се види с вас.

— Извън тази къща мистър Гудуин — това фактически съм аз, той е ако не второто ми „аз“, то поне мой заместник. Но ми е необходимо да получа някои сведения от вас. Предполагам, споделяте мнението, че съпругът ви не е убил Пол Джерин.

— Не става въпрос за мнение. Убедена съм, че не е!

— Помислили ли сте върху другите възможности?

— Ами... да. Да, мислила съм.

— Като изключим двамата в кухнята — готвача и управителя, а по този въпрос приемам заключението на полицията и прокурора, — някой от четиримата трябва да е сложил арсеника в какаото. Някой от четиримата куриери. Съзнавате ли го?

— Да.

— Това е очевидно. Но какъв е бил мотивът? Някой от тях не е имал нито някаква връзка, нито нещо общо с Джерин. Поради това стигнах до извода, че целта е била да се навреди на съпруга ви — всъщност да бъде унищожен — и явно е била постигната. Вчера вниманието ми бе насочено към мистър Калмъс като най-вероятен кандидат сред четиримата. Неговата цел сте били вие. Искал е да ви спечели, а съпругът ви му е пречел. Когато мистър Гудуин...

— Това е абсурдно, мистър Улф. Абсурдно.

— След като ви видях, смятам, че не е абсурдно дори сега. За всеки мъж, податлив на женските изкушения, а повечето мъже са такива, вие представлявате изключителна съблазън. Насилствената смърт на Калмъс направи предположението ми за виновността му недоказуемо, но не и абсурдно. Сега ни остават другите трима — Хаусман, Йъркис и племенникът ви Фароу. Според единствената приемлива хипотеза, с която разполагаме, някой от тях е убил и двамата — Джерин, за да навреди на съпруга ви, а Калмъс — защото е знаел или подозирал истината и го е заплашил, че ще я разкрие. Когато мистър Гудуин се срещне със съпруга ви, може би ще научи какво е знаел Калмъс, но вие сте тук и имам въпроси към вас; и ако се надявате да видите съпруга си реабилитиран, ще ми отговорите съвсем откровено. Кой от тримата имаше причина да унищожи съпруга ви?

Тя го гледаше право в очите.

— Никой — отвърна тя. — Или пък ако са имали... не. Невъзможно.

— В отношенията между мъжете и жените няма нищо невъзможно. Например вашият племенник Мортън Фароу. Някой подхвърли, че може да си е правел такава сметка — ако съпругът ви бъде премахнат, чрез вас би могъл да получи управлението на корпорацията. Невъзможно ли е?

— Разбира се, че е невъзможно. Не бих дала на племенника си да управлява каквото и да е и това му е известно. — Пак повдигна леко устни: — Той идва да се види с вас, нали?

— Да.

— Е? Улф кимна.

— Точно така. Но все пак е възможно да не си е направил добре сметката. Мистър Хаусман?

Тя махна с ръка.

— Ърнст Хаусман е най-старият приятел на Мат. Той е кръстник на дъщеря ни. Готов е да направи всичко за Мат, всичко. Абсолютно сигурна съм.

— Той е един изкуфял дъртак. Да не кажа слабоумен. В понеделник вечерта пристигна, за да ми предложи план за измъкването на съпруга ви, и планът му няма равен, поне в моята практика, по плиткоумие и безразсъдност. Или му хлопа нещо, или пък е

изключително хитър, а ако излезе второто, значи ви е праметнал. Мистър Йъркис?

Тя поклати глава.

— Не.

— Дъщеря ви го накара да дойде тук и той сам ми съобщи за разногласието между него и съпруга ви. Иска да стане председател на банката, а съпругът ви подкрепя друг кандидат.

Тя кимна.

— Знам. Мат ми спомена. Мистър Йъркис знае защо и не му се сърди. Това не се е отразило върху приятелството им.

— Пфу! И тримата ли са толкова добродетелни? Дори да го приемем, и най-добродетелният си остава все пак мъж. Щом като не бе абсурдно да допуснем, че мистър Калмъс ви е пожелал, какво остава за мистър Йъркис? Виждали сте се много често, нали?

През следващите пет секунди си помислих, че няма да му отговори. Седеше неподвижно и го гледаше право в очите. После каза:

— Необходимо ли е да полагате толкова усилия, за да се държите обидно, мистър Улф?

— Глупости! — троснато отвърна той. — Обидно към кого? Според мен притежавате външност и характер, които могат да събуждат желание; трябва ли да се обиждате от това? Допускам, че мистър Йъркис не е сляп и не е лишен от чувства; нужно ли е той да се обижда от това? Не сме седнали да си разменяме любезности, госпожо — обсъждаме съдбата на съпруга ви. Помолих ви за откровеност. Какви чувства изпитва мистър Йъркис към вас?

— Приятели сме. — Все още не помръдваше. — Но само защото е приятел на съпруга ми. Дъщеря ми ви е създала погрешно впечатление. — Тя се обърна към дъщеря си. — Не ти се сърдя, Сали, но е така. — Пак към Улф: — Щом като не сте искали да обиждате никого... много добре. Но аз съм само това, което виждате — една жена на средна възраст, а предположенията ви за мен са невероятни. Със сигурност не бих могла да повярвам такова нещо за Чарлс Йъркис.

Очевидно говореше искрено. Лон Коен се бе оказал прав — тя просто не го съзнаваше. Улф бе присвил очи към нея. Веднага щом останехме сами, щеше да поиска изчерпателното мнение на специалиста си по женските въпроси за нея, а специалистът бе готов.

— Значи напразно сме загубили десет минути — рече той. Погледна стенния часовник. — Каквото трябва да бъде направено, каквото може да бъде направено, сега зависи от онова, което мистър Гудуин ще научи от съпруга ви, а да размишляваме върху това предварително, би било безсмислено. Можете ли да се свържете с мистър Макини сега? Да му предадете, че разрешението трябва да е на името на мистър Гудуин?

— Да. В кантората му. Каза, че ще бъде там.

— Знаете ли номера?

Отвърна, че го знае, стана и се понесе плавно, а аз ѝ отстъпих стола си — седна и набра номера. Отправих очи към Сали, а нейният поглед сякаш ми казваше: „А сега, разбира се, и ти се влюби в нея.“ Кое то бе лъжа. Просто бях съгласен с Улф, че притежаваше външност и характер, които можеха да събуждат желание — една чисто обективна преценка.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

В пет без четвърт същия следобед седях на дървен стол пред дървена маса, лице срещу лице с Матю Блънт, бележникът ми бе на масата, а писалката — в ръката ми. След толкова години практика бях доказал, неведнъж, че мога да предавам дума по дума, без бележки, едновременно разговор с трима-четирима участници, но в онзи случай не исках да поемам никакви рискове. Само веднъж — преди шест години — ми се бе случвало да идвам в дранголника, за да беседвам с човек, вкаран за убийство: казваше се Пол Хералд, известен още като Питър Хейз, но тогава бяхме разделени от решетка в голямо помещение с други затворници и посетители. Този път помещението бе малко и нямахме компания — пазачът, който го бе довел, стоеше зад стъклената врата. Разбира се, прокурорът ми бе разрешил да дойда в час, когато няма свиждания, и ни бе предоставил известно уединение поради две причини: първо, Блънт бе виден гражданин с много видни приятели, и второ, убийството на Калмъс бе предизвикало у него известни подозрения, че може да е сбъркал адреса.

Матю Блънт, четирийсет и седем годишен, завършил Харвард в 1937 година, съвсем не изглеждаше така, както бихте очаквали да изглежда човек, прекарал дванайсет дни на сянка по обвинение в убийство. Не че беше жизнерадостен, но лицето му — с правилни черти — бе чисто и се бе обръснал сутринта, косата му бе подстригана преди не повече от три-четири дни, ръцете му бяха безупречно чисти, както и ноктите, ушитото му по поръчка сако изглеждаше така, сякаш бе изгладено сутринта, ризата му бе на един ден и носеше вратовръзка. Би могъл да отиде в този вид и в най-реномираното заведение на чашка, стига да можеше да мине през пазача на вратата и да излезе.

Не бе лесно да го убедя, че съм наместник на Улф. Обясних му, че дори Улф да бе нарушил единственото правило, което никога не нарушава, и да бе дошъл, щеше да е все едно, тъй като веднага щом се прибереше вкъщи, би ми разказал всичко, което си струваше да се разкаже.

— Не, нямаше да ви го разкаже — отвърна Блънт. — Щеше да е задължен да пази тайна.

— Ами! — рекох. — Никой никога не е съумял да го накара да пази нещо в тайна, нито пък би успял, ако това означава да скрие нещо от мен. Държи ме в неведение само когато той самият пожелае. Ако бе дошъл и вие настоявахте, че трябва да запази всичко само за себе си, щеше да си излезе.

Той поклати глава.

— Не съм казвал това на никого, дори на жена си, защото ме беше срам. Все още се срамувам. Знаеше го само Калмъс, а той е мъртъв. Не съм... О! Вие сте Арчи Гудуин? Вие сте онзи, който е отишъл там и го е намерил, а дъщеря ми е била с вас?

— Точно така.

— Дъщеря ми... тя как го прие?

— Държа се добре. Три минути след като го открихме, беше в състояние да си тръгне без чужда помощ, сама, да слезе с асансьора и да вземе такси. И съпругата ви, и дъщеря ви са добре, както ви съобщих, мистър Блънт. Веднага щом.

— Няма нужда да ми казвате „мистър“.

— Добре. Веднага щом се уреди да получа разрешение за свиждане, те си тръгнаха заедно към вкъщи.

— Ще ви задам един пряк въпрос и искам да ми отговорите по същия начин. Съпругата ми каза ли на Улф какво е онова, което искам от него да разследва?

— Не. Каза, че не знае. Каза, че никой не знаел — освен Калмъс.

Той кимна.

— Значи е удържал на думата си. Малко са онези, на които може да се разчита. Дан Калмъс бе такъв човек. Вече го няма. — Той стисна зъби. След малко продължи: — Това нещо, от което се срамувам, не съм споделял с никого. Макини искаше да му го кажа сутринта, настояваше, но не му го казах. Не съм го казвал и на Калмъс, той знаеше всичко. От онова, което ми разправи за Нироу Улф, реших, че именно той е човекът, на когото ще го разкажа. Сега пък вие твърдите, че трябва да го съобщя и на вас.

— Не че трябва. Казах ви само, че ако го кажете на мен, все едно че сте го казали на мистър Улф. Ще добавя нещо — ще го предам единствено на него. Ще ви кажа също какво би ви отговорил, ако

направите опит да го накарате да го запази в тайна. Че собствената му дискретност ще запази най-сигурно тайната ви и че ако се появи такова обстоятелство, което да го накара да сметне за необходимо да я разгласи, първо ще ви пита. Това е, което ще получите от него в най-добрия случай. От мен имате думата ми, че ще го съобщя единствено на него и на никой друг при каквито и да е обстоятелства.

Погледите ни се срещнаха, а той умееше да среща погледи.

— Калмъс ми беше адвокат — рече той.

— Известно ми е.

— Сега ще се наложи да си намеря друг, но няма да му кажа това — не искам да му го казвате нито вие, нито Улф.

— Значи няма да му казваме. По дяволите, Блънт, какво е това нещо? След всичко станало... вие ли сложихте отровата в какаото?

— Да, аз.

Погледнах го с широко отворени очи.

— Вие сте я сложили?

— Да.

— Тогава нищо чудно. — Прибрах писалката в джоба си и затворих бележника си, в който не бях записал нищо. В случая предпочитам да разчитам на паметта си вместо на бележника, който можеше да се изгуби или дори евентуално да ми бъде взет на излизане. Попитах:

— Това ли е фактът, известен единствено на Калмъс и на вас, с който се е надявал да ви отърве?

— Да. Горчиво съжалявам и страшно се срамувам от това. Както знаете, аз уредих Джерин да играе в клуба. Уредих всички подробности. Знаех, че като играе шах, пие какао, и казах на управителя да му го приготвят. Не знам и никога няма да разбера откъде, боже господи, ми хрумна да сложа нещо в какаото, което да му замае главата. Не обичам дебелашки шегги, никога не съм ги обичал. Може да ми е дошло наум след нещо, което съм чул някой да казва, но ако е така, не си спомням, пък и все едно — направих го. Възможно е дори да съм се гордеел прекомерно с умениято си да играя шах и подсъзнателно да съм изпитвал омраза към човека, който бе в състояние да играе срещу мен без един топ и да ме бие. Неприятно ми е да си мисля, че съм дребнав, но дявол да го вземе, направих го — аз

сложих нещо в какаото, докато му го носех по стълбите, и го разбърках с молив.

— Арсеник, за да му замаете главата?

— Не беше арсеник. Беше отрова, тъй като всичко токсично е отрова, но не арсеник. Научих какво точно беше едва после, когато го занесох на анализ. Калмъс ми го бе намерил. Казах му какво възнамерявах да направя като предпазна мярка — нямаше голяма опасност да ме разкрият, но исках да разбера дали би дало основания за съдебно преследване. Той каза „не“, идеята ми му се понрави, което не беше чудно, защото вече си бях помислил, че ще му хареса, допадаха му точно този вид шеги. Но ме предупреди, че трябва да бъда изключително внимателен какво използвам, аз, разбира се, знаех това и той ми предложи да разучи какво би било най-подходящо, за да постигнем желанния ефект. Помолих го да го намери и той ми обеща. Така и стана. Даде ми го онази вечер, вторник вечерта, в клуба. Беше шишенце от шейсет милилитра с някаква течност. Каза ми да сипя половината — така и направих. — Той насочи пръст към мен. — Слушайте, Гудуин. Не искам съпругата ми и дъщеря ми никога да научат какъв невероятен тъпак съм аз, при никакви обстоятелства.

— Да. Не ви упреквам. Така че, естествено, налагало се е вие да отидете за какаото и да му го поднесете.

— Естествено.

— А когато Йъркис пристигнал да ви съобщи, че на Джерин му е приляло, вие сте отишли, взели сте каната и чашата, измили сте ги и сте му занесли ново какао.

— Естествено. Отидох да го видя и разбрах, че бе изпил достатъчно.

— Тогава заподозряхте ли, че в какаото е имало и нещо друго, освен каквото сте сложили вие?

— Не, откъде-накъде? Калмъс ми бе дал шишенцето и то стоеше в джоба ми.

— Когато състоянието му се влошило, Калмъс повикал доктор Ейвъри, за да го прегледа. И тогава ли не заподозряхте, че някой е сложил в какаото нещо друго?

— Не. Изпитах такива подозрения едва два дена по-късно, в четвъртък. Онова, което си помислих в момента, бе, че са сгрешили при приготвянето на съдържанието. Така смяташе и Калмъс. Помислих

си същото, когато на Джерин му стана толкова лошо, че се наложи да го откарат в болница, а на път за болницата — тръгнах пеш и бях сам — скрих шишенцето и после, като се връщах вкъщи...

— Къде го скрихте?

— В една саксия. Пред сутерена на една от къщите, покрай които минах, имаше саксия с някакъв вечнозелен храст и зарових шишенцето в пръстта. Като се връщах от болницата, след като Джерин бе умрял, го взех и го отнесох вкъщи, а на другия ден го дадох в една лаборатория, за да направят анализ. Получих резултата от анализа...

— Каква лаборатория?

— Лабораторията „Лъдлоу“ на Четирийсет и трета улица. Получих резултата на следващия ден, в четвъртък, и го показах на Калмъс. Излезе точно онова, което бе поръчал — силно разреден разтвор на хлорхидрат и тетраклорметан. Не би могъл да се окаже фатален в никакъв случай, дори да бях сипал цялото шишенце.

— И никакъв арсеник?

— Не, дявол да го вземе, само каквото ви казах.

— Къде е резултатът от анализа сега?

— Заключен е в едно чекмедже на бюрото в кабинета ми, заедно с шишенцето и каквото е останало в него.

— Така. — Спрях, за да помисля за миг. — Не сте подозирали, че някой друг е сложил арсеник в какаото, а сте го знаели със сигурност. Нали? Тъй като сте научили, че в тялото на Джерин са открили арсеник?

— Разбира се, че знаех.

— Имахте ли представа кой?

— Не.

— Сега имате ли някаква представа?

— Явно трябва да е бил някой от четиримата, онези, които действуваха като куриери, тъй като единствено те влизаха в библиотеката. Това изглеждаше невъзможно, защото никой от тях не би могъл да има някаква причина. След това, миналата седмица, на Калмъс му хрумна, че целта на този някой е била да се справи с мен — да бъда вкаран, където съм сега. Но кой? Разбира се, не беше Калмъс, а кой от другите би могъл да поиска да ме унищожи? Те са ми приятели. Единият е племенник на жена ми.

— Искате да кажете, че все още нямате представа кой е бил?

— Да. Магнах с ръка.

— Вижте. Снощи Калмъс бе убит почти със сигурност от човека, който е убил Джерин, за да премахне вас. Щом като е така, Калмъс е имал представа, при това много ясна, прекалено ясна. Опитал се е да направи нещо, което не е било много умно от негова страна, защото вече ви е бил убедил да наемете Нироу Улф. Ударили са го по главата и са го удушили. Нали вчера следобед дойде при вас и ви убеди да наемете Нироу Улф?

— Не се наложи да ме убеждава. Не бях против.

— Но сте разговаряли и той е имал някого предвид. Трябва да е било така. Не ви ли каза кой?

— Не. Спомена само, че трябва да разкаже на Нироу Улф — да му разкаже какво съм сложил в какаото, защото му трябвал детектив, а Улф бил най-добрият. Ако имаше някого предвид, то не ми каза кой е. Той само... почакайте! Каза едно нещо. Попита ме дали не разбирам какво може да е станало, отвърнах „не“, попитах го какво има предвид, а той рече, че ще ми каже, след като обсъди работата с Улф. Смятате ли, че е имал някой определен човек предвид?

— Разбира се.

— Кого?

Това бе едно от най-големите изкушения, които някога ми се е налагало да сподавам. Би било изключително приятно да докажа веднага на клиента, че макар и Улф да притежава най-добрия мозък, то неговият не е единствен в света, да не говорим за допълнителното удоволствие да съобщя на Улф какво съм казал на клиента. Но трябваше да се сдържа — убеден съм, че вероятността да съм сбъркал бе едно на хиляда и все пак трябваше да обмисля и свържа празнините.

Затова поклатих глава.

— Нямам представа — рекох. — В апартамента му може да е имало нещо, което да ни подсказва, но и да е имало, сега е в полицията. Бих могъл да продължа да ви задавам въпроси, имам много, но научих онова, за което дойдох — факта, известен единствено на Калмъс и на вас, а сега Калмъс щеше да е жив, стига да бе изчакал да се консултира с Нироу Улф, вместо да предприема нещо на своя глава. — Вдигнах бележника си, в който нямаше нищо. — Щом мистър Улф реши как ще процедира, възможно е да ви уведоми, а също — и да не ви уведомява. Тъй като се намирате тук, работата е сложна и изисква време. —

Станах и взех шапката и палтото си от стола. — За него е невъзможно да се посъветва с адвоката ви, защото дори да имахте такъв, не бихте искали да научи тайната ви.

— Но как ще... какво ще прави?

— Не знам. Само той може да ви каже. Едно е сигурно — нещо ще направи, но първо е възможно да ме изпрати пак при вас с въпроси. Може да се видим утре.

Пъхнах ръка в единия ръкав. Той стана.

— Боже мой — рече той. — Целият ми... Аз съм изцяло в ръцете на човек, когото никога не съм виждал. Помнете какво ви казах — предпочитам да остана тук месец, година, отколкото жена ми и дъщеря ми да разберат какъв кръгъл глупак съм бил.

Това страшно му тежеше, усетих го, когато стисна ръката ми, но на мен ми тежеше друго. Възможно ли бе да се окаже толкова просто, колкото изглежда? Няма ли някъде някаква клопка. Докато крачех с придружителя си по коридора и докато излязох на улицата и махнах на едно такси, продължавах да обмислям работата от всички възможни страни и преди таксито да завие по Трийсет и пета улица, вече бях решил, че вероятността двете ми заключения да са верни бе сто към едно: първо, знаех точно какво бе станало онази вечер в клуб „Гамбит“, и второ, за да се докаже, щеше да е необходим някой поспособен дори от Нироу Улф. Направо нямаше пукнатина, където човек би могъл да забие клин.

Но най-малкото можех да го слисам. С каквото и да очакваше да се завърна — ако изобщо очакваше нещо, — щеше да бъде излъган. Когато таксито отби до тротоара и спря пред старата кафява къща, часът бе шест и две минути, така че вече трябваше да е слязъл от оранжерииите. Платих на шофьора и излязох, изкачих стъпалата до вратата, отворих с моя ключ, оставих шапката и палтото си на закачалката в коридора и отидох в кабинета. Седеше зад бюрото си, разгърнал някаква книга със сини корици — явно бе свършил „Африкански генезис“. Затвори я, когато се приближих до моето бюро. Сложих празния бележник в чекмеджето, седнах, обърнах се към него и рекох:

— Мога да посоча името на човека, който е убил Пол Джерин и Дан Калмъс.

— Празно самохвалство! — изръмжа той.

— Не, сър. Обзалагам се на каквото поискате. Но предпочитам да разбера дали главата ви сече колкото моята, затова просто ще ви докладвам и ще започна, като ви стресна, както ме стресна Блънт: той е поставил отрова в какаото!

— Пфу! Кой е убил Калмъс?

— Скоро ще узнаете. Дума по дума ли?

— Да.

Разказах му всичко дума по дума, от начало до край. Обикновено когато започна да докладвам, затваря очи и остава до края така, но в онзи случай ги отвори на мястото, когато питам Блънт дали той самият е сложил отрова в какаото, а той отвръща: да, той я е сложил, и не ги затвори до онова място, където Блънт казва, че резултатите от анализа и шишенцето са в едно чекмедже на бюрото в кабинета му. Когато свърших, отвори очи, наклони глава на една страна и рече:

— Нищо чудно, че можеш да посочиш името му.

— Да, сър. Струва ми се, че всичко съвпада. Тази възможност дойде ли ви наум във вторник на обяд, когато накарахте Сали да им позвъни, за да ги принуди да дойдат, включително и него?

— Не. Откъде да предположа? Без съмнение на Джерин му е прилошало от какаото. Сега разполагаме с обяснението. — Той пое дълбоко дъх. — Безкрайно облекчен съм. Не можех да го понасям повече — напрежението да се насилвам да допусна нещо толкова оскърбително спрямо здравия разум — че един от тях е сложил нещо в какаото, когато е влязъл да съобщи някой ход, след като Джерин е бил там и при вероятността да... не, след като е било абсолютно сигурно, че всеки момент биха могли да го заловят. Знаех, че това е върхът на глупостта, както и ти. Това е задоволително. Арчи. — Пое пак дълбоко дъх. — Балсам за самоуважението ми. Някакви грешки?

Това показваше колко тежко го бе приел — да ме попита дали има някакви грешки, вместо да ми ги изреди. Докато докладвах, изпита такова удоволствие от топенето на напрежението, че макар да схвана главното, не можа да се съсредоточи достатъчно.

— Не виждам нищо — рекох. — Разбира се, предположението се потвърждава от това, че е убил и Калмъс. След като Калмъс и Блънт отпадат и след като изпитвате такова облекчение от увереността, че можем да изключим другите трима куриери, какво друго ни остава? Арсеникът по някакъв начин е попаднал в него. Разбира се,

съществуват много обстоятелства, за които можем да правим догадки — например какво е казал или направил Калмъс, което да му е подсказало, че се е досетил, но това не са грешки, а само празнини. Единственият недостатък, който виждам, е, че не съществува никакъв начин да докажете, че той е убил Джерин. Алибито му е желязно. Относно Калмъс може да имате някакъв шанс. Той отива в апартамента на Калмъс, може би поканен и очакван, може би не. Както и да е, Калмъс му отваря, няма портиер — нито на вратата, нито във фойето, а асансьорът е автоматичен. Сварва Калмъс неподготвен, нокаутира го с пепелника, взема въжето, връзва му го и си отива. Отпечатъците не са представлявали никога проблем — вече не са проблем за никого с капка ум. Имаме някакъв шанс единствено ако някой го е видял, като влиза или излиза, и, естествено, полицията работи по този въпрос, макар да не подозира точно него. За да намерите мотив, трябва да докажете, че той е убил Джерин, а Калмъс е знаел или е подозирал това — което, струва ми се, е безнадеждна работа. Относно мотива му да убие Джерин, защо да не приемем вашата теория — да унищожи Блънт, защото е искал жена му. Той е имал повече физически и духовни контакти с нея, отколкото всеки от останалите. А що се отнася до това, че е взел арсеник със себе си, когато онази вечер отишъл в клуба — това е лесно. Знаел е какво се кани да извърши Блънт, защото Калмъс го е попитал какво да използват, за да постигнат желаното от Блънт въздействие. Съвсем нормално е било Калмъс да пита тъкмо него.

Кимнах и продължих:

— Прекрасно. Няма грешка, като се изключи малката подробност, че вие, Отделът за разследване на убийства и ФБР — всички заедно — никога няма да докажете, че е той. Постъпил е глупаво, като е убил Калмъс, защото е поел риска да го разкрият, стига да намерят някой, който да го е видял на влизане или на излизане, а независимо колко точно Калмъс му е описал убийството на Джерин, той едва ли би могъл да разполага с доказателства, за да подкрепи думите си. Просто няма никакви улики. Можел е да посъветва Калмъс да отиде да си накваси главата със студена вода.

Улф изръмжа:

— Добро обяснение.

— На мен ми харесва.

— Добро дотам, докъдето стига. Но ако приемем, че Калмъс не е имал доказателства, с които да убеди полицията, дори да е разкрил твърдото решение на Блънт да си мълчи, това, че е знаел или го е подозирал, е представлявало вече заплаха. Ами ако Калмъс успееше да убеди Блънт? Или — още по-лошо — мисис Блънт?

Повдигнах вежда.

— Да. Разбира се. За него това щеше да е досадно обстоятелство, каквото и да се случеше с Блънт. Въпреки че по този начин може да се обясни защо е убил Калмъс, това не променя основната...

Спрях. Беше се облегнал назад със затворени очи и бе започнал да мърда устни, напред-назад, напред-назад. Както вече споменах, упражнението за устните не бива да се прекъсва, кръстосах крака и се настаних удобно, готов да почакам две, може би три минути, като гледах по часовника си.

Изминаха не три, а почти трийсет. Двайсет и една минути и десет секунди, докато отвори очи и се изправи, което беше рекорд. Както винаги, бях поразмърдал мозъка си, като се мъчех да реша накъде и към какво се бе насочил, и както обикновено стигнах до най-фантастични хрумвания, никое от които не струваше и пукната пара. Онова, което направи той, не се бе мярвало сред моите хрумвания. Нищо чудно, че му трябваше почти половин час, за да се реши — да се обади на една жена.

— Трябва да говоря с мисис Блънт — заяви той. — Кой е номерът ѝ?

Завъртях се със стола и посегнах към телефона, но той рязко рече:

— Недей. Номерът. Аз ще го набера. Теб те няма. Обърнах се да го погледна:

— Къде съм?

— Не знам. Уволнен си, изгонил съм те, защото си престъпил служебните си задължения, след като си ми докладвал за разговора си с мистър Блънт. Не излизай никъде. Не вдигай телефона и не отваряй вратата. Кажи на Фриц, че ако те търси някой, не си вкъщи — че не му е известно нищо друго. Ще ти дам инструкции, след като разговарям с мисис Блънт. Кой е номерът ѝ?

Казах му го, седях на стола си и гледах как набира. Както споменах, това не бе ми хрумвало — да бъда уволнен точно след като

съм му донесъл безкрайно облекчение.

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Три часа по-късно, в десет без двацет, стоях в нишата в дъното на коридора до кухнята и наблюдавах през дупката в стената трупата, събрана за онова, което според мен бе една от най-сполучливите шаради, поставяни някога от Улф.

Откъм кабинета дупката бе прикрита с красива картина, изобразяваща водопад, окачена на стената на метър и половина вдясно от бюрото на Улф. Откъм нишата бе закрыта с метален капак, разположен на височината на очите; капакът се отваря встрани без ни най-малък шум, а ако застанете там, ще установите, че направеният по поръчка водопад не ви пречи да наблюдавате и да слушате какво става в кабинета. Ако си бях останал при бюрото, бих наблюдавал и слушал много по-добре, но нямаше как да съм вътре, след като бях позорно уволнен, пък и столът ми щеше да е малък за двама, а сега на него бе седнал Сол Панцър.

В десет без двацет влезе Улф, отиде до бюрото си, поздрави присъстващите с три скъпернически кимвания — наляво, в средата, надясно — и седна. Всички, с изключение на Сол, бяха дошли по молба на мисис Блънт — тя им се бе обадила след телефонния си разговор с Улф. Сол я бе настанил в червеното кожено кресло съгласно указанията ми. На първия ред жълти столове най-отляво седеше Сали, Ърнст Хаусман бе в средата, а доктор Ейвъри — отдясно, до Сол, който се намираше при моето бюро. Зад тях бяха племенникът, Мортън Фароу, и банкерът Чарлс У. Йъркис.

Единствено Сали имаше някаква представа за това какво се готви. Тъй като трябваше не само да бъде инструктирана, но и да репетира грижливо ролята си, тя бе пристигнала в седем и половина и бяхме вечеряли заедно в кухнята. Вечеряхме в кухнята по две причини — за да може Улф да спази правилото си да не говори за работа на масата и за да дадем възможност на Фриц да чуе за какво си говорим. Възможно бе някой от тях да зададе някакъв въпрос на Фриц, когато им отваряше вратата, въпрос, на който трябваше да отвърне според

изискванията, и се налагаше той добре да знае какво да каже. На Сали не ѝ бе известно само едно — че ще наблюдавам представлението през дупката. Както и да е, това не бе част от него — гледах само за да минава време и за да видя и чуя как Улф ги засипва с лъжи; пък и Сали сигурно би поглеждала толкова начесто към картината с водопада, че можеше да привлече внимание, а Улф искаше цялото внимание за себе си.

Постигаше го — седем чифта очи го гледаха внимателно.

— Не ви благодаря, че сте дошли — започна той, — не само защото дойдохте заради мисис Блънт, не заради мен, а и защото не съм в настроение да изпитвам благодарност за абсолютно нищо. Както всички знаете, преди три дни, в понеделник, мис Блънт ме нае, за да защитавам интересите на баща ѝ. Самият той вчера ми изпрати писмено пълномощно, с което от своя страна наема услугите ми, въпреки че научих това едва тази сутрин. Сега съм принуден да направя едно изключително унижително признание и реших, че трябва да го направя пред всички вас — пред вас, които поради загрижеността си бяхте така добри да дойдете да се срещнете с мен и да отговорите на въпросите ми. Някой от вас наистина е извършил двойно убийство — някой от вас е убил Пол Джерин и Даниъл Калмъс, но не можех да не го покая, защото не знам кой е. Няма да ви зъдържам дълго. Исках просто...

— Това е клевета — избърбори Хаусман. — Злословене. — Той разтвори устни и оголи зъбите си. — Освен ако можете да го докажете. Можете ли?

— Не. — Улф се бе обърнал в профил и не виждах очите му. — Нито пък се надявам. Оттеглям се от случая. Ще върна на мис Блънт хонорара, който ми даде. Не съм получавал хонорар от баща ѝ.

Не мога да ви предам реакциите на другите, защото бях насочил цялото си внимание към Сали. Тя се справи добре с ролята си. Погледна го втренчено, отвори уста, а после скочи и извика:

— Не можете да постъпвате така! Не можете! Къде е Арчи?

Бих могъл да ви предам какво правеше мисис Блънт, стига да имаше нещо за предаване, тъй като я виждах в профил почти на една линия със Сали, но тя нито помръдна, нито каза нещо.

— Седнете — нареди Улф на бившата си клиентка. — Дявол да го вземе, не ме прекъсвайте. Това е най-унижителният миг в дългата ми

практика и не искам да го протакам. Мистър Гудуин не е и никога няма да бъде тук. Заслужил си...

— Защо? Къде е?

— Не знам. Седнете! Ако ви трябва, потърсете го в пъкъла; ако не е там, то там му е мястото. Заслужил си го е! — Улф обърна глава към мисис Блънт. — Насилвам се да ви погледна в очите, госпожо. Днес ви съобщих, че вчера вниманието ми бе насочено към мистър Калмъс, но не ви описах какво предприех. Вчера следобед натоварих четирима души с тази работа. Един от тях е тук — при бюрото, което принадлежеше на мистър Гудуин, — мистър Сол Панцър. На двама от тях възложих известни задачи във връзка с мистър Калмъс. На другите двама — мистър Панцър и мистър Гудуин — бе наредено да държат мистър Калмъс под постоянно наблюдение, като си поделят времето. Късно следобед, поради неизбежно стечение на обстоятелствата, мистър Панцър изпуснал Калмъс от очи и когато телефонира, за да ми съобщи... — Той се обърна: — В колко часа, Сол?

— В четири и трийсет и девет — рече Сол. Улф продължи:

— ...мистър Гудуин му каза, че ще го чака пред къщата на мистър Калмъс и ще поеме наблюдението за през нощта. Срецнали се там няколко минути след шест, мистър Панцър приключил работата си за деня, а мистър Гудуин си намерил подходящо място да наблюдава входа на къщата. Разбира се, първото и ненарушимо правило при този вид работа е наблюдението да бъде постоянно. В противен случай...

— Нищо не разбирам. — Мисис Блънт погледна Сали. — Ти отиде там с него... с мистър Гудуин. Каза ми, че сте излезли в десет.

Въпросът ѝ бе нарочно предизвикан. Тази точка трябваше да бъде спомената. Не само че милиони хора — всички онези, които четяха криминалната хроника във вестниците — знаеха, че двамата със Сали бяхме влезли заедно, но знаеха и в колко часа; освен това Сали ми бе споменала, че казала на майка си как в сряда е вечеряла с Улф и с мен. Бяхме обсъдили въпроса дали да не инструктираме и мисис Блънт и да направим репетиция с нея и със Сали, но се отказахме поради прекалено големия риск. Не беше сигурно дали мисис Блънт изобщо би се съгласила, а дори да се съгласеше, можеше да обърка всичко. А тази точка трябваше непременно да бъде спомената.

Сали се справи с ролята си блестящо.

— Така ти казах, знам — отвърна тя на майка си, без да ѝ се извинява. — Само че се срещнахме там. Не исках да ти казвам, че по своя воля съм отишла на тази среща, за да накарам Добс да го пусне в апартамента на Дан. Предполагам... срам ме беше. Ако беше ме взел със себе си, ако ме беше принудил да отида... щеше да е друго. — Тя рязко се обърна към Улф. — Мистър Улф, къде е той?

Улф пренебрегна въпроса ѝ.

— Както казах — продължи той към мисис Блънт, — такова наблюдение трябва да е непрекъснато, защото иначе резултатът му е нула. Естествено, мистър Гудуин знаеше това. Но докато е бил на поста си или по-точно докато е трябвало да бъде да поста си, някакъв човек, когото той щеше да разпознае, защото е бил някой от присъстващите в тази стая, е влязъл в къщата, след малко си е излязъл, само че мистър Гудуин го е изпуснал. От негова страна това бе непросрочно неизпълнение на задълженията му и сутринта, като се върна тук, след като бе прекарал нощта с полицията и с прокурора, сериозно го смъмрих. Но днес следобед, когато се завърна след разговора със съпруга ви, научих, че става въпрос за нещо още по-лошо. Той призна, че бил напуснал поста си за почти цял час. Отказа да съобщи къде е ходил, но това нямаше значение. Ако си беше изпълнил задълженията, ако не бе злоупотребил с доверието ми, сега щях да знам кой е убил и Джерин, и Калмъс и можех да приключа работата, за която дъщеря ви и съпругът ви ме наеха. — Той завъртя глава — първо надясно, после наляво. — Щях да знам кой от вас е коварен приятел и двоен убиец и щях уверено да продължа. Сега това е невъзможно. Относно Джерин — вероятността да бъдат открити някакви неопровержими улики е толкова слаба, че е безнадеждно; а що се отнася до Калмъс, ако съществуват някакви улики, то те ще бъдат разкрити от полицията по обичайните ѝ методи, не от мен. И така, аз се оттеглям. Това е най-голямото унижение, което някога ми се е налагало да понеса, и смятах, че всички вие трябваше да чуете признанието ми. Дължах ви това, но нищо повече, оттеглям се. — Той бутна стола си назад и стана. — Както споменах, уволних Гудуин и добре ще се погрижа да загуби разрешителното си на частен детектив. Пфу! Той не е способен да работи каквото и да е! — Направи една крачка: — Мис Блънт, мистър Панцър ви е приготвил чек за сумата, която ми платихте... Сол, дай ѝ го. — Улф тръгна към вратата.

Пак не мога да ви предам реакцията им и в никакъв случай думите им, защото бях насочил цялото си внимание върху човека, с когото се надявах да разговарям след около час — доктор Ейвъри. Той изигра ролята си не по-зле, отколкото Сали своята. Когато Улф си излезе, той стана, отиде до мисис Блънт, наведе се към нея и ѝ каза нещо, но останалите също говореха и не можах да го чуя; а когато Хаусман се присъедини към тях, той му направи място и след малко се приближи към Сали; точно тогава стиснах зъби — когато Ейвъри хвана Сали за ръка. Или щеше да се отдръпне, или да замръзне, като я докоснеше, но дявол да го вземе, тя не направи нищо и контролираше изражението си така, сякаш бе репетирала с години. Прекрасно. Спаси я Сол, като пристигна с чека; сега тя можеше да се обърне, за да му каже, че не го иска, но най-накрая го прие, тъй като това влизаше в сценария. Докато си го прибираше в чантата, затворих капака и се оттеглих в кухнята. Шансът някой от тях да свие наляво вместо надясно на излизане от кабинета и да се сблъскаме бе едно на милион и все пак беше нежелателно. В кухнята извадих от хладилника пакета мляко и си налях една чаша. Идваше време за моята роля и имах нужда малко да се подкрепя. Фриц бе излязъл в коридора, за да помогне на Сол да ускори отпращането на гостите.

Чувах ги, като си тръгвах, чух как на два пъти се затвори външната врата, но останах в кухнята дори след като Фриц се появи, за да ми съобщи, че хоризонтът е чист. След няколко минути влезе Сол, спря, опули очи и ме попита:

— Какво търсиш тук? Днес е денят на твоя позор, пък и аз харесвам новата си работа. Фриц, помогни ми да го изхвърлим.

— Как не! — рекох. — Ще се справя с вас двамата със завързани ръце. Тя си изигра ролята много добре, нали?

— Много добре. Както и той.

— Естествено. Той има много опит. Ама и теб те биваше. Как само произнесе: „Пет и трийсет и девет“ — туш!

— Отидох до вътрешния телефон, натиснах копчето за стаята на Улф и чух гласа му: „Да?“

— Отидоха си и аз потеглям. Някакви промени?

— Не. Действуйвай.

— Добре. Ще се постарая да не злоупотребя пак с доверието ви. — Окачих слушалката, взех палтото и шапката си от стола, където ги

бях приготвил, сложих си ги, грабнах багажа си — чантата, която също бях приготвил предварително, казах на Сол, че се надявам да му се обадя скоро, и излязох през задната врата. Възможно бе на слизане по стъпалата убиецът да си бе навехнал глезена и сега да седеше навън да го разтрива. Задната врата води към малък двор, където Фриц отглежда билки или поне се мъчи да го прави, а в дъното му има заключена врата и двуметрова ограда. Фриц дойде да затвори вратата след мен. Оттам през тесен проход между две сгради излизате на Трийсет и четвърта улица. Часът бе десет и четвърт, когато взех такси и казах на шофьора да ме закара в хотел „Талбот“, където си бях запазил стая, а в единайсет и четвърт се качих в стая 914, позволих на пиколото да закачи палтото ми, дадох му бакшиш и му казах „лека нощ“, приближих се до телефона и помолих телефонистката да ме свърже с един номер.

Едно от милионите дребни неща, които човек научава и които вероятно никога няма да са му от полза, но все пак знае ли се, е как да различавате гласа на енергичната млада дама от службата за приемане на съобщения по телефона от гласа на някоя прислужница или секретарка. Обяснението би отнело цяла страница, затова го пропускам. Тъй като доктор Ейвъри бе ерген, не можеше да става въпрос за съпруга или дъщеря. Жената, която ми се обади, бе от службата за приемане на съобщения. Тя ми каза, че доктор Ейвъри не си е вкъщи, но по-късно ще се свърже с него и дали не искам да му предаде нещо. Исках. Съобщих ѝ името си, телефона и номера на стаята и добавих, че трябва да разговарям с Ейвъри колкото може по-скоро по изключително спешна работа.

Службите за приемане на съобщения са често дяволски досадни. Ако позвъните на някой телефон и не ви отговорят, можете да продължите да опитвате, но щом ви се обадят от такава служба, единственото, което ви остава, е да чакате, без да знаете дали съобщението ви ще бъде предадено; а ако продължите да им звъните, да речем, през десет минути, телефонистката побеснява и можете да се обзаложите със сигурност, че няма да го предаде. В случая обаче нямаше от какво да се оплаквам. Бях решил да започна да се притеснявам в дванайсет без четвърт и да позвъня отново в полунощ, така че едва се настаних на един стол с „Газет“ в ръка, когато в 11,20 телефонът позвъни. Станах, вдигнах слушалката и казах: „Ало.“

— Кой се обажда? — попита някакъв глас. Въпрос, зададен с подобен тон, не заслужава отговор, затова казах:

— Кой иска да знае?

— Аз съм доктор Виктор Ейвъри. Арчи Гудуин ли е?

— Да. Трябва да съм сигурен, че сте вие, докторе, заради вашата, както и заради собствената си сигурност. Възможно е да си спомняте, че във вторник вечерта споменахте пред Нироу Улф как се казва онзи гамбит, който сте използвали срещу Пол Джерин. Как се казваше... гамбитът?

Кратко мълчание.

— Контрагамбитът на Албин.

— Добре. Има ли някаква вероятност да ни подслушват от друг апарат?

— Не.

— Искам да се видим. Дълго е за разправяне и само ще ви нахвърля накратко нещата. Вече не работя за Нироу Улф. Следобед бях уволнен. Вчера в шест часа вечерта той ме изпрати да държа под око входа на къщата на Даниъл Калмъс и да не го изпускам. Когато му докладвах тази сутрин, след като бях прекарал нощта в полицията, казах, че не съм видял никого, когото познавам, нито да влиза, нито да излиза. Следобед Улф се нахвърли върху мен и ме накара да призная, че съм напуснал поста си за около час. След това ме изрита.

— Това е неприятно.

— Да. Но работата е там, че го излъгах. Не съм напуснал поста си. Не мръднах оттам цяла вечер и видях един човек, когото разпознах, да влиза и да излиза. Това е, което исках да обсъдя с вас.

— Защо с мен?

— Ами вие имате голям опит да давате съвети на хората. Всички постоянно питат докторите за какво ли не. Мисля, че мога да си възвърна работата, ако отида при мистър Улф и му кажа истината, но искам да знам дали вие бихте ме посъветвали да постъпя така. Не мога да отлагам — ако изобщо отида при него, ще го сторя утре. Затова ще трябва да ви видя — да речем, към обяд? В един часа?

По-дълго мълчание. После ми каза с непоколебимо спокойствие в гласа си:

— Не вярвам на нито една ваша дума. Това е някакъв недодялан номер. Не искам да имам нищо общо с това.

— Добре. Съжалявам, но вие, разбира се, ще съжалявате повече от мен. Лека нощ и приятни сънища.

Затворих, погледнах часовника си, върнах се на стола и отново взех вестника в ръка. Единственият въпрос бе колко време ще измине. Половин час? Не. Точно след осемнайсет минути телефонът позвъни и когато го вдигнах и казах „Ало“, чух неговия глас:

— Гудуин?

— На телефона. Кой се обажда?

— Виктор Ейвъри. Като поразмислих, реших, че може би ще съм в състояние да ви дам някои полезни съвети. Не на обяд и не в един часа, защото имам пациенти. Всъщност ще ми е трудно да се видим преди седем вечерта. Най-доброто място за частен разговор е в кола и за целта можем да използваме моята. Ще ви взема в удобен за вас...

— Достатъчно — прекъснах го аз. Бе време да стана груб. — Да не си мислите, че имате работа с някоя квачка? Слушайте и запомнете. Има едно ресторантче, „Пиоти“, П-и-о-т-и, на Тринайсета улица малко на изток от Второ Авеню. Ще бъда там, вътре, ще ви чакам утре в един часа. Ако не дойдете до един и петнайсет, ще отида направо при Нироу Улф. Ще отида при него дори да дойдете, ако не носите сто хиляди долара в брой. Лека нощ още веднъж.

— Почакайте! Това е нечувано! Не бих могъл в никакъв случай да намеря такава сума. А и защо?

— Спестете си реториката! Носете колкото можете повече, нека сумата бъде голяма и може би ще успеем да се разберем за останалата част. Сега си лягам и не обичам да ме безпокоят. Запомнихте ли? Ресторант „Пиоти“, Тринайсета улица, на изток от Второ Авеню?

— Да.

— Няма да е лошо да си го запишете. Затворих, изправих се, протегнах се и се прозях хубаво. Общо взето, смятам, че съм се справил не по-зле от Сали, но разбира се, моята роля още не бе изпълнена докрай. След второто протягане се върнах при телефона и накарах телефонистката да ме свърже с един номер. След малко чух глас:

— Домът на Нироу Улф, на телефона е Сол Панцър. Казах с фалцет:

— Обажда се Лиз Тейлър. Моля ви, може ли да говоря с Арчи?

— Арчи е навън, обикаля улиците, мис Тейлър. Аз не му отстъпвам с нищо, всъщност съм по-добър.

Казах му с нормален глас:

— Ами, по-добър. Всичко е готово. В един часа в „Пиоти“. Сутринта ще имаме много работа. Елате да закусим в осем в ресторанта на Талбът.

— Някакви гафове?

— Абсолютно никакви. Повалих го като дънер. А сега ви пожелавам същото, което пожелах и на заподозрения. Приятни сънища.

Приготвих се да си лягам и докато вадех пижамата си, ми дойде наум, че този тип, който се бе справил толкова умело с Калмъс, бе способен да предприеме какво ли не, затова, след като заключих вратата, преместих масата до нея, а отгоре сложих един стол. Прозорците бяха абсолютно недостъпни без въже от покрива, а ако успееше да се справи с тази трудност между полунощ и седем сутринта, щеше да бъде добре дошъл.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

В един без десет в петък следобед седях на една от масичките от дясната страна в ресторанчето на Пиоти, ядях спагети със сос от аншоа и отпивах червено вино — но не онова, което биха сервирали на вас. Веднъж Улф бе измъкнал Джон Пиоти от голямо затруднение и не му бе одрал кожата, а оттогава, когато и да се отбиех за порция спагети — най-вкусните в Ню Йорк, — получавах срещу шейсет цента половин литър вино, което Джон държеше за себе си и за трима-четирима любими клиенти — при това доста по-добро от виното, за което ще платите осем долара във „Фламинго“. От благодарност към Улф още през 1958 година Джон ни бе разрешил да използваме ресторанта му за залагане на капан: прокарахме кабели през мазето — единият им край излизаше от пода в кухнята, а другият стигаше до една от масите в ресторанта. Това беше масата, на която седях.

Сутринта не бях толкова зает, колкото очаквах, главно защото кабелите, прокарани през мазето, все още бяха непокътнати, а когато ги изпробвахме, се оказаха като нови. Изобщо не ни се наложи да викаме техник. За единия им край, в кухнята, Сол донесе магнетофона от кухнята, а в края им в ресторанта поставих най-новия модел миниатюрен микрофон. Това бе основният разход, направен с пари в брой — 112,50 долара, доста суха пара за някакъв микрофон, но той трябваше да е качествен и да се побере във вазата с изкуствени цветя на масата. Вазата, разбира се, трябваше да е същата като останалите по другите маси и страшно се измъчихме, докато пробием дупка в дъното ѝ за кабелите. За да избегнем опасността в случай, че на моя сътрапезник му текнеше да премести вазата, при което да установи, че изтегля и някакви кабели през дупка в масата (а това би сложило край на цялото представление), пробихме два по-малки отвора в дъното на вазата и я закрепихме с винтове към масата. При това положение, ако се опиташе да я премести и тя не помръднеше, можех да кажа: „Боже, боже, Пиоти не дава на клиентите да си вземат нищо за спомен от ресторанта му, нали?“

До единайсет и половина всичко бе готово, много преди времето за обяд, което в този район настъпва рано. Сол отиде да виси в кухнята, тъй като имаше вероятност, макар и слаба, лицето да дойде предварително, за да хвърли един поглед, и не биваше да съзре човека, който ми бе взел мястото. Отидох до „Талбът“, да проверя дали има някакви съобщения за мен. Нямахме. Позвъних на Улф, казах му, че сме готови, и се върнах в „Пиоти“ в дванайсет и трийсет. Джон бе запазил масата, заех я и се залових със спагетите и виното. В един без десет ресторантът вече се бе понапълнил с клиенти, двама от които ми бяха познати. На масата пред моята седеше с лице към мен Фред Дъркин, а през една маса зад мен — Ори Кадър. Аз бях с лице към вратата. Много елегантно.

В един без четири минути влезе доктор Виктор Ейвъри, направи три крачки и спря, видя вдигнатата ми ръка и се приближи. Докато сваляше палтото и шапката си и ги закачаше на куките на стената, аз си напълних устата със спагети, а когато седна, отпих глътка вино. Стори ми се още по-възрастен, отколкото снощи — изглеждаше попрехвърлил средната възраст и не толкова закръглен.

— Спагетите тук са нещо изключително — рекох. — Не е зле да ги опитате.

Той поклати глава.

— Не съм гладен.

— И виното е изключително.

— Никога не пия през деня.

— Обикновено и аз не пия, но днес имам специален случай. — Гледах в чинията си, където навивах с вилицата си спагети, вдигнах я и я насочих срещу него. — Колко донесохте? Ръцете му бяха върху масата, а върховете на пръстите му потрепераха.

— Дойдох от любопитство — каза той. — Що за номер е това?

Не бе и наполовина толкова уверен, колкото по телефона, но това бе обяснимо — беше прекарал тежка нощ.

Наведох се към него.

— Вижте — рекох, — ако ще се мъчите да го увъртате, не си хабете думите. Видях ви да влизате в къщата на Калмъс в сряда, видях ви да излизате. Вчера си зададох...

— В колко часа влязох? В колко часа излязох?

— Глупости! Не си мислете, че не мога да кажа на Нироу Улф, а също и на полицията, и на съдията, и на съдебните заседатели, когато му дойде времето. Ако искате да направите опит да си скалпите някакво алиби, часовете са ви известни не по-зле, отколкото на мен. Това не е някакво телевизионно състезание, в което вие задавате въпросите. Вчера се запитах: възможно ли е вие да сте убили Пол Джерин? Разбира се, че е възможно: като сте разбърквали горчицна вода, в нея сте сложили арсеник. Лошото обаче е, че на Джерин му е прилошало, преди да влезете при него, и това ме възпираше до вчера следобед, когато научих защо му е приляло, преди да ви извикат. И не само това, научих също откъде сте знаели, че ще му прилошее — носели сте си арсеник, защото ви е било известно, че ще имате възможност да се възползвате от него. Така че вие сте убили Джерин, и аз знам защо или поне имам много убедително предположение. Във вторник вечерта Улф ви каза, че човекът, който е убил Джерин, не е хранел лоши чувства към самия него, а е искал да унищожи Матю Блънт, на което вие отвърнахте: „Небивалици!“, но знаехте, че Улф е прав, защото точно вие сте го извършили и точно този е бил мотивът ви. После, като сте разбрали, че Калмъс се е досетил и че ще ви спипа, вие сте отишли в апартамента му и сте го убили, а аз ви видях на влизане и на излизане. Така че колко донесохте?

Той беше осъзнал, че ръцете му треперят и ги бе свалил от масата.

— Всичко това са небивалици — рече той. — До последната дума.

— Добре, в такъв случай станете и си излезте. Или се обадете в прокуратурата и им кажете да дойдат и да ме арестуват за опит за изнудване. Телефонната будка е в дъното на ресторанта. Обещавам да ги изчакам тук.

Той облиза устни.

— Точно така трябваше да направя — каза той, — да се оплача, че се опитвате да ме изнудвате.

— Хайде!

— Но би било... би предизвикало... скандал. Би било много... неприятно. Дори ако сте ме видели да влизам и излизам от къщата, а вие не сте, но дори да сте ме видели, това не доказва, че аз съм убил Калмъс. Било е след десет, когато сте отишли в апартамента му и сте

намерили трупа. Някой е влязъл, след като съм си тръгнал — тоест трябва да е било след като съм си тръгнал, ако изобщо съм бил там. Така че лъжата ви, че сте ме видели да влизам и да излизам... не е много убедителна. Но ако вие...

— Стига! — прекъснах го аз. — Готов съм да изслушам нещо разумно, стига да имате капка разум, но не и тези глупости. Нека изясним нещата веднага с „да“ или „не“, а ако отговорът ви бъде „не“, то аз ще стана и ще си изляза. Ще отида при Нироу Улф. Влязохте ли в къщата на Калмъс в сряда късно следобед или рано привечер — наречете го както искате, — или не? Да или не?

Той облиза устни.

— Няма да ви доставя удоволствието да ме принудите...

Бутнах стола си назад и започнах да се надигам. Той протегна ръка.

— Не — каза. — Седнете. Наведох се към него.

— Не?

— Искам да кажа — да.

— Влязохте ли в къщата по онова време в сряда?

— Да. Но аз не съм убил Дан Калмъс.

Седнах и вдигнах чашата си, за да отпия глътка вино.

— Съветвам ви да внимавате какво говорите — казах му аз. — Ако трябва непрекъснато да скачам на крака, за да ви накарам да приказвате като разумен човек, това ще привлече вниманието на околните. Колко пари донесохте?

Той пхна ръка към вътрешния си джоб, но я извади празна.

— Признавате, че сте изнудвач — заяви той.

— Разбира се. Ние с вас сме като краставите магарета — вие сте убиец, аз съм изнудвач.

— Не съм убиец. Но ако откажа да ви стана жертва и изпълните заплахата си, ще се замеся в скандал, който никога няма да бъде забравен. Ще нося върху себе си подозрение, което никога няма да се изличи напълно. За да избегна това, аз съм готов... да отстъпя. Но протестирам.

Отново пхна ръка в джоба си и този път извади нещо, едно листче, разгъна го, погледна го, рече: „Прочетете го“, и ми го подаде. Беше написано на ръка, с мастило:

С настоящото потвърждавам и ако е нужно, ще се закълна, че твърдението ми пред д-р Виктор Ейвъри, че съм го видял да влиза в къщата на Даниъл Калмъс в сряда, 14 февруари 1962 г., не беше истина. Никога не съм виждал д-р Виктор Ейвъри да влиза в тази къща по което и да е време. Горното написах собственоръчно и го подписвам по свое собствено желание, а не по принуда.

Пуснах листчето на масата и му се усмигнах.

— Можете да си го сложите в рамка — посъветвах го аз.

— Нося десет хиляди долара в брой — отвърна той. — Щом го препишете и ми го върнете подписано, ще ви дам парите.

— А останалите деветдесет хиляди?

— Това е нечувано. Невъзможно ми е да платя такава сума, а дори да я имах... това е абсурдно. Освен десетте хиляди ще гарантирам, че ще ви дам още дващест хиляди в срок от една седмица.

— Дявол да го вземе! Действително имате безочие то да се пазарите.

— Не се пазаря. За мен трийсет хиляди долара са цяло състояние.

Изгледах го.

— Знаете ли, възхищавам се на самообладанието ви, наистина ви се възхищавам. Вие сте над моите възможности. — Огледах се, привлякох погледа на мисис Пиоти и ѝ направих знак да се приближи. Попитах я колко е сметката, тя отвърна, че е долар и четирийсет, подадох и два долара и ѝ казах да задържи рестото. Това, разбира се, бе само представление — вече бях дал петдесет долара на Джон и щях да му дам още. Поклатих глава към Ейвъри.

— Направо сте над моите възможности. Ще трябва да отидем и да разкажем всичко пред мистър Улф.

Той ме загледа глупаво.

— Какво?

— Казах — да разкажем всичко пред мистър Улф. Той дава представлението, не аз, аз само работя при него. Онова снощи — уволнението ми — бе само част от декора. Ще се наложи да дойдете и да се пазарите с него. Той едва ли ще се съгласи на някакви си жалки трийсет бона.

Все още не бе разбрал какво съм казал.

— Нироу Улф ли стои зад тази работа?

— Естествено. И зад нея, и пред нея. — Бутнах стола си назад.
— Добре, да вървим.

— Няма да дойда.

— За бога! — Наведох се към него. — Доктор Ейвъри, вие несъмнено сте шампион по глупост. Нироу Улф вече ви е опаковал и адресирал направо за ада, а вие си седите тук и си повтаряте: „Няма да дойда.“ В ада ли предпочитате да идете, или ще дойдете с мен?

Вдигнах листчето, пъхнах го в джоба си, станах, взех палтото си от закачалката и го облякох, сложих си шапката и се отправих към вратата. Като минавах покрай съседната маса, Фред Дъркин, натъпкан догоре със спагети и вино, стана и тръгна в обратната посока, към кухнята. Излязох на улицата и един порив на зимния вятър почти отнесе шапката ми; точно когато я задържах с ръка, се появи и Ейвъри, метнал палто на ръка. Помъчи се да го облече, но вятърът го обърна, затова му помогнах и той ми поблагодари. Убиец и изнудвач — и двамата с добри обноски.

Онази част на Второ Авеню се падаше в центъра, затова тръгнахме към Трето за такси. Когато се качихме и потеглихме, доста се надявах, че Ейвъри ще подхване разговор, но той мълчеше. Не пророни нито дума. Не го поглеждах, но с крайчеца на окото си зърнах, че конвулсивно свива и разпуска ръка в джоба си. Възможно бе да притежава самообладание, но не бе лишен и от нерви.

През онези пет дни, докато разследваше случая Блънт, Улф бе направил повече компромиси, отколкото за цяла година. В два без десет — часа, в който двамата с Ейвъри се изкачихме по стъпалата пред старата кафява къща и влязохме — Улф обикновено е преполовил обяда си, ето защо очаквах, че ще трябва да забавлявам госта в кабинета поне половин час, докато го чакаме. Но както научих после от Фриц, когато му занесъл закуската, Улф наредил обяда да е точно в 12,45. За вас това означава само, че поради обстоятелствата Улф е имал благоразумието да измени разписанието си, но за мен то беше много повече: следователно още на закуска Улф си бе направил сметка, че половин час с Ейвъри в ресторанта на Пиоти ще ми е напълно достатъчен и че ще го докарам преди два часа. Приятно е да признават способностите ви, но мисля, че някой ден Улф ще сбърка в сметките си.

Така че едва бях вкарал госта в кабинета и го бях настанил в червеното кожено кресло, когато се появи Улф. Отидох да затворя вратата. Сол, Фред и Ори след малко щяха да минат през коридора към кухнята с магнетофона и лентата. Като се върнах при бюрото си, Ейвъри дрънкаше несвързано:

— Тук съм против волята си и ако си мислите, че двамата с Гудуин...

— Млъкнете! — Прозвуча не като рев, а само като плясък с камшик. Улф се обърна към мен: — Имаше ли някакви трудности?

— Не, сър. — Седнах. — Всичко мина добре. Разполагаме с предостатъчно материал. На въпроса дали е влязъл в онази къща в сряда по онова време, той отговори направо „да“. Предложи ми десет хиляди в брой веднага и гаранция за още двайсет бона в срок от една седмица, ако подпиша декларация, че не съм го видял да влиза. Той не...

— Това е лъжа — заяви Ейвъри.

Значи затова не бе подхванал разговор в таксито — усилено бе размишлявал каква линия да възприеме и беше решил да ме нарече лъжец и да принуди Улф да започне отначало. Не беше чак толкова глупав.

Улф се облегна назад и го огледа, но не враждебно, а просто като предмет, представляващ интерес? Разбира се, просто искаше да мине време, докато триото пристигне.

— Би могло да се напише цяла книга — каза той — за видовете поведение на хора, попаднали в безизходно положение. За поведението на хора, изправени пред гибел. В почти всички случаи непреодолимата трудност е, че умствените им процеси са притъпени от емоционалното въздействие на затрудненото положение, в което се намират. Погрешно е да се допуска, че най-добрият ум ще се справи най-сполучливо с някаква трудност; щом емоциите са задушили мозъка, то каква е ползата от него? Ето например да вземем вас и мистър Гудуин в онзи ресторант. Тъй като сте превъзходен професионалист, вероятно притежавате доста добър ум, но реагирахте като глупак. Би трябвало или да отречете категорично и да сте готов да отстоявате това, или след като го карате да подпише документ, чрез който отстранявате заплахата, да изпълните изцяло исканията му; и не би трябвало да си признавате нищо. Вместо това сте се опитали да се пазарите на дребно

и сте направили признание от решаващо значение — че сте влизали в къщата на Калмъс в сряда вечерта. Наистина...

— Това е лъжа. — Явно щеше да пее тази песен. Идеята не беше лоша, стига да имаше кураж да я отстоява, но в случая той просто би трябвало да стане и да си излезе.

Отвън се позвъни, станах и открянах вратата към коридора едва-едва. Фриц излезе от кухнята, тръгна към външната врата, отвори я и аз видях триото да влиза — никой не спря при закачалката, за да остави там палтото си. Като минаваше, Сол ми кимна през пролуката, а Ори направи уговорения знак — махна ми с ръка, свил палец и показалец във формата на „О“. Когато се скриха в кухнята, отворих широко, върнах се при бюрото си и се пресегнах отзад, за да щракна един ключ. От мен не се искаше нищо друго.

Улф продължаваше:

— ...и може би това би било най-разумно за вас. След като мистър Гудуин ви се е обадил снощи от хотела, вие сте разбрали, че сте изложен на смъртна опасност, и сте мислели, че той е единствената причина за това. Само той е знаел съдбоносния факт; с изключение на него, едва ли е имало от какво да се страхувате. Защо не го убихте с цената на каквото и да е риск? Знаехте къде е и разполагахте с цяла една нощ. Дегизирайте се и подкупете някого от служителите на хотела — независимо от сумата, — за да ви вкара в стаята. Наемете съседната стая, стаята отгоре или стаята отдолу и се прехвърлете през прозореца. Човек във вашето положение би трябвало да рискува да се изкатери дори по отвесна мраморна стена само със силата на волята си. Човешката воля е в състояние да преодолее всяка обикновена трудност — но воля, доведена до отчаяние поради надвиснала опасност, би трябвало...

Вътрешният телефон позвъни. Вдигнах го, казах: „Арчи“, и чух гласа на Сол: „Всичко е готово.“

— Добре, ще ти позвъня.

Затворих и кимнах на Улф, а той ми кимна в отговор и стана.

— Отегчавам ви — каза той на Ейвъри. — Няма значение какво е можело да сторите. Важното е какво ще направите сега, а за да го обмислим трезво, трябва да чуете нещо. — Той се обърна към мен: — Хайде, Арчи.

Натиснах копчето, три пъти късо, и се завъртях заедно със стола си, за да съм с лице към Ейвъри. След малко от решетката на стената над бюрото ми, където беше високоговорителят, се чу леко бръмчене, после няколко пропуквания, после други шумове, невисоки, които биха могли да бъдат от някакъв ресторант, където се движеха, хранеха и разговаряха хора, а после — моят глас:

— Спагетите тук са нещо изключително. Не е зле да ги опитате.

След кратка пауза се обади друг глас:

— Не съм гладен.

— И виното е изключително.

— Никога не пия през деня.

— Обикновено и аз не пия, но днес имам специален случай.

Колко донесохте?

— Дойдох от любопитство. Що за номер е това?

— Вижте, ако ще се мъчите да го увъртате, не си хабете думите.

Видях ви да влизате в къщата на Калмъс в сряда, видях ви и да излизате. Вчера си зададох...

— В колко часа влязох? В колко часа излязох? Както бе посочил Улф, би могло да се напише цяла книга за видовете поведение на хора, намиращи се в безизходно положение. Като чу първата реплика — моите думи, Ейвъри ме изгледа намръщено. Щом чу собствения си глас: „Не съм гладен“, завъртя глава да се огледа, първо надясно, после наляво; след това прехапа устни и продължи да ме гледа намръщено, докато аз си разказвах урока, а когато чу „Всичко това са небивалици, до последната дума“, кимна одобрително. Но като го попитах дали е влизал в къщата на Калмъс в сряда и той отвърна „да“, изкрещя:

— Това е лъжа! — Скочи и се хвърли към мен. Аз бях вече на крака, но той не мислеше нито да нанася удари, нито да ме души, нищо не мислеше, това бе просто спонтанна реакция. Отстъпих настрана единствено защото исках да подам нещо на Улф — онова листче, — а той ми пречеше. Улф го взе и започна да чете, а през това време от високоговорителя се чуваше само общият шум в ресторанта, защото, докато аз четях листчето, ние не разговаряхме. Улф го хвърли на бюрото си точно така, както бях направил аз, и рече:

— Бихте могли да си го сложите в рамка. Добър синхрон. А Ейвъри престана да реагира и пристъпи към действия. Хвърли се с всички сили, за да вземе листчето, но аз го изпреварих. Насочвам

вниманието ви към Улф. Ако бе задържал листчето, може би трябваше да си направи труда да отблъсне Ейвъри, затова предостави тази работа на мен. Пак си беше направил сметката. Ейвъри сграбчи ръката ми, а аз не я отдръпнах, като си помислих, че нещастният глупак може да се зарадва на физическия контакт между нас. Беше се вкопчил в мен с две ръце, но когато му съобщих или по-скоро когато високоговорителят му съобщи, че Улф вече го е опаковал и адресирал направо за ада, което, признавам, беше малко сладникаво, той ме пусна, изправи се, стиснал зъби, и отпрати поглед към Улф. Отидох при бюрото си, пресегнах се отзад и щракнах ключа, а като се обърнах, Сол, Фред и Ори стояха на вратата.

— Реших, че ще е най-добре — обясни Улф на Ейвъри — да не ви оставям никаква възможност за измъкване. — Той посочи към групата. — Снощи видяхте човека отляво, мистър Панцър, тук. Той беше с магнетофона в кухнята. Другите двама — мистър Дъркин и мистър Кадър — се намираха в ресторанта на съседни маси, докато вие беседвахте с мистър Гудуин. Няма място за изплъзване, докторе.

Ейвъри направи няколко нерешителни крачки към групата и спря. Улф каза:

— Отдръпни се от вратата, Сол. Не му пречи, ако желае да си тръгне.

Ейвъри се обърна.

— Пет души! — извика той. — Пет души! — Приблужи се към бюрото. — Споменахте магнетофон. Записано ли е на лента?

— Да.

— Ще ви дам сто хиляди долара за нея. В брой. Утре сутрин. За лентата и за листчето, подписано от Гудуин. Не можете нищо да докажете. Знам това, но не... Добре. Утре сутринта.

Улф кимна.

— Виждате ли? Опитайте се да се спазарите със смъртта. Мистър Гудуин би ви отказал, но вие не знаехте това, а ако се бяхте подготвили да изпълните условията му, трудно щяхме да измъкнем официално признание от вас. Сега мога да отхвърля предложението ви, без да се тревожа. Прав сте, не мога да докажа нищо, но мога да изкарам хонорара си и мога да докажа на клиента си, че съм го заслужил — ще накарам мистър Блънт, съпругата му и дъщеря му да чуят тази лента.

— Не! — извика Ейвъри. — Никога!

— Но да. Разбира се. Брадичката на Ейвъри потреперваше.

— Колко искате? Улф поклати глава.

— Твърде много се уважавам, за да го сторя. Съвсем възможно е вие да сте по-ценен за света, за обществото, на което, съм член, отколкото Матю Блънт. Ако поставях интересите на обществото над всичко, може би щях да ви спася, но самолюбието ми не ми го позволява. Като повечето хора прекалено много обичам себе си. Когато седна и гледам как семейство Блънт слуша този запис, ще бъда непоносимо самодоволен. По-добре си вървете, докторе.

— Няма да си тръгна. Колко ще приемете? Колко?

— Дявол да го вземе, вървете си!

— Не! Не! Не! Улф се обърна.

— Фред! Ори! Арчи и Сол вече си свършиха работата за днес. Вие бяхте само наблюдатели. Изхвърлете го!

Приблжиха се и като го хванаха за ръцете, Фред дрезгаво му рече: „Хайде, какво толкова!“ Бих искал да мога да запиша, че ги е блъснал настрана и си е излязъл, но разказът ми е документален. Наложих се да го избутат и докато го влачеха към вратата, той пицеше, а веднага щом излязоха в коридора, Сол затвори зад себе си. Улф изръмжа към мен:

— Човек без достойнство не е човек. Намери мистър Креймър.

Помислих си, че би било по-достойно да изчакам Фред и Ори да се върнат, за да съобщят, че Ейвъри е във вкъщата, тъй като Улф нямаше да иска да се види с Креймър, преди да се е върнал от оранжерията в шест часа, така че бе излишно да се бърза, но се подчиних. И изживях много неприятности. Някакъв тип от отдел „Убийства“ изобщо не искаше да ме свърже — дори със сержант Стебинс, — ако не му разкажа всичко, а когато най-после ме прехвърли, на телефона беше лейтенант Роуклиф. Разбира се, това означаваше словесна битка, която спечелих само защото му припомних един случай отпреди няколко години, когато ми бе затворил телефона и бяхме позвънили на прокурора, а Улф му бе съобщил нещо, което Креймър би искал да научи пръв. Така че най-после се добрах до Креймър и кимнах на Улф, а той вдигна слушалката си. Останах да слушам.

— Обажда се Нироу...

— Знам, че сте вие. Зает съм. Какво искате?

— Да дойдете при мен колкото е възможно по-скоро. Човекът, който е убил Пол Джерин и Даниъл Калмъс, току-що напусна къщата ми и аз...

— Напусна къщата ви?

— Да, и аз...

— Защо му позволихте да си тръгне?

Не бихте могли да направите по-голям комплимент на Улф. Не „откъде знаете, че ги е убил“ или „защо и как“, а направо: „Защо му позволихте да си тръгне?“

— Защото будеше отвращение — отвърна Улф. — Изгоних го, бих искал...

— Кой е той?

— Дявол да го вземе, престанете да ме прекъсвате. Бих искал да отнеса случая към вас. Тук имам нещо...

— Искам името му още сега!

— Кога мога да ви очаквам?

— Много добре ви е известно кога можете да ме очаквате. — Той затвори.

Погледнах часовника си. Три без двацет. Трудно ми беше да го повярвам. В опасност беше едно друго правило и този път най-строгото от всички. От години на-; сам точно в четири Улф отиваше в оранжерии независимо от всичко, всеки ден с изключение на неделя, а днес не би могъл да изостави Креймър наред развързката. Очевидно бе раздразнен. Като се завъртях със стола, за да попитам Фред и Ори дали е имало счупени кости, телефонът извънтя, завъртях се обратно и го вдигнах.

— Бюрото на Нироу Улф, Арчи Гуд...

— Обажда се Сали, Арчи.

— Добро утро. Искам да кажа — добър ден. Липсвате ни. Канех се да ви се обадя веднага щом намеря време. Бях доста зает.

— Бяхте ли... стана ли...

— Бях и стана. Всичко мина по плана. Приятно ми е, че се запознах с вас, и искам да ми дадете автограф. Ако това е първото ви добро дело, извършихте го сполучливо. Ако някога пожелаете да работите като съучастника на изнудвач, позвънете ми.

— Но стана ли... той направи ли...

— Направи точно това, което се искаше от него. Ще ви разкажа всичко, от игла до конец, но не сега. Всичко е наред. Само изчакайте търпеливо още двайсет и четири часа, може би по-малко. Разбира се, не споменавайте нищо нито пред майка си, нито пред някой друг.

— Разбира се, че няма. Но не може ли... бих могла да дойда...

— Не сега, заети сме. Ако не можете да не се притеснявате, то в такъв случай притеснявайте се, но потърпете, докато ви позвъня. Разбрахме ли се?

— Разбрахме се. — Тя затвори.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

След като се настани в червеното кожено кресло, Креймър каза:
— Пропуснете сюжетната линия. Какво сте научили?

Имахме семейно тържество — Сол, Фред и Ори бяха насядали пред бюрото на Улф, с чаши в ръце. Фред пиеше уиски с вода, Сол, Ори и аз споделяхме бутилка шампанско. Улф пиеше бира. Креймър не пожела да пие нищо, въпреки че му предложихме.

Улф остави чашата си и облиза устни.

— Това е встъпление, мистър Креймър, а не сюжетна линия. Необходимо е да ви го разкажа, но ще бъда кратък. Може би помните едно събитие, което се случи преди четири години в ресторант „Пиоти“ на Тринайсета улица.

— Помня. Сержант Стебинс — в кухнята, заедно с Гудуин, със слушалки.

— Да. Подобно нещо стана и днес, с някои изменения. Мистър Панцър бе в кухнята, с магнетофон вместо със слушалки. Мистър Дъркин и мистър Кадър се намираха в ресторанта, на отделни маси. На една друга маса седеше мистър Гудуин, сам, а във ваза с отворителни изкуствени цветя пред него бе поставен микрофон. Имаше уговорена среща с доктор Виктор Ейвъри. Малко преди един часа доктор Ейвъри влезе в ресторанта, приближи се към масата, където бе мистър Гудуин, и седна, а мистър Пиоти уведоми мистър Панцър в кухнята и той включи магнетофона. Сега ще чуете записа. Достатъчно ли е това описание на обстановката?

— Да.

— Имате ли някакви въпроси?

— Първо ще го чуя. Улф се обърна.

— Хайде, Сол. — Сол стана и излезе, като си взе чашата с шампанското. Говорителят бе вече включен. След малко се чу пращенето и фоновият шум, а после моят глас:

— Спагетите тук са нещо изключително. Не е зле да ги опитате.

Нямаше смисъл да наблюдавам Креймър — той щеше да остане с поглед прикован върху Улф, стиснал устни и присвил очи, независимо какво чуваше. По-интересно бе да гледам Фред и Ори, които не бяха слушали записа и не знаеха почти нищо. Бяха обърнали глави към решетката. Фред си бе придал безизразен вид, но се усмихна широко, когато посъветвах Ейвъри да позвъни в прокуратурата. Ори критично наклони глава, за да прецени работата на колегата си, и от време на време ме поглеждаше, за да покаже, че тънкостите не му убягват. Усмихна се и кимна одобрително, когато изтръгнах от Ейвъри признанието, че е влязъл в къщата, а сви устни, когато му казах, че Улф го е опаковал и адресирал направо за ада — единствено от завист, защото съзнаваше, че такава изящна реплика бе далеч над неговата категория, последвана от думите, с които напусках сцената: „В ада ли предпочитате да идете, или ще дойдете с мен?“ Завеса.

Креймър помести крака, но не за да стане.

— Дявол да го вземе — рече дрезгаво той. — И дойде ли? Тук?

— Да. След като чу записа, ми предложи сто хиляди долара в брой, пред четиримата, срещу лентата и декларация, подписана от мистър Гудуин... Дай му я, Арчи.

Извадих листчето от джоба си, приближих се до него и му го подадох. Креймър го прочете и ме изглежда.

— Това неговият почерк ли е?

— Не знам. Вероятно.

Прочете го пак, сгъна го и го пхна в джоба си.

— Известни са ми някои ваши ужасно фантастични изпълнения. Доколко фантастично е това?

— Ако под „фантастични“ разбирате „измислени от мен“, то в случая нямаше нищо фантастично. Като научих, че доктор Ейвъри е извършил две убийства, реших да докажа това. Тъй като бе невъзможно...

— Кога научихте? Знаехте ли го, когато... — Креймър млъкна, стана, отправи се към мен и тъй като знаех какво искаше, аз му отстъпих стола си да седне. Докато вдигаше телефона и набираше, аз си налях шампанско, а когато върнах бутилката в кофичката с лед, вече говореше със сержант Стебинс.

— Пърли? Аз съм при Улф. Намери доктор Ейвъри, прибери го и го задръж, докато се върна. Върви самият ти. Не чакай заповед за

арестуване. Задръж го като важен свидетел по убийството на Калмъс, не се шегувам. Искам да е там, когато се върна... след половин час, може би малко повече.

Той стана, хвърли ми най-киселия поглед, с който някога ме е удостоявал, върна се при червеното кожено кресло, изгледа Улф по същия начин, ако не и по-лошо, и рече:

— А като си тръгна, ти и Улф ще дойдете с мен. За какви се мислите, палячовци такива! Гудуин излъга хладнокръвно в писмените си показания, а вчера сутринта вие ми заявихте, че аз съм бил по-добре запознат от вас с всички обстоятелства около смъртта на Калмъс. Как смятате да се отървете... дявол да го вземе, не ме гледайте с тази презрителна усмивка! Ще я изтрия от лицето ви!

— Ще ви спестя това усилие — отвърна Улф, без да се обижда. — Мистър Гудуин излъга доктор Ейвъри, не вас. Той не е наблюдавал къщата в сряда. Както ви е казал, там е пристигнал малко след десет часа, придружен от мис Блънт, така че не би могъл да види убиената нито да влиза, нито да излиза. Изиграхме доктор Ейвъри. Тъй като беше невъзможно... — Този път не го прекъсна Креймър. Бе влязъл Сол с втора бутилка шампанско. Направи три крачки, спря и като видя, че Улф му отстъпва думата, продължи, взе празната чаша, напълни я и я подаде на Креймър, наля отново чашите на Ори, моята и своята, сложи бутилката в кофичката с лед и седна. Креймър, който бе поел чашата, без да обърне внимание, разля малко върху панталона си, изгледа я разярено, сякаш се питаше как се е озовала в ръката му, вдигна я, пресуши я на три глътки и я остави на масичката.

Креймър прехвърли яростния си поглед върху Улф.

— Не ви вярвам — каза. — За да ме накарате да ви повярвам, помъчете се да ми разкажете откъде сте знаели, че Ейвъри е влизал в къщата, след като Гудуин не го е видял. И откъде сте знаели, че той е убил Джерин. Да чуем.

Улф кимна.

— Там е работата, че не е просто.

— Сигурно не е никак просто. Ще се помъча да разбера. Е?

Улф се облегна назад.

— Това бе извод, направен по дедукция, а не заключение въз основа на доказуеми улики, защото нямах такива. Дедуктивният ми извод почиваше върху три предположения. Първо, Блънт не бе убил

Джерин. Както знаете, предварително бях допуснал това, а убийството на Калмъс го потвърди. Второ, никой от куриерите — Хаусман, Йъркис и Фароу — не бе убил Джерин. Вече се извиних на самия себе си за абсурдната си преструвка, че това наистина би било възможно; сега се извинявам и на вас. Как би било възможно, след като Джерин е седял там, подносът е бил до него, а останалите куриери непрекъснато са влизали? — Той махна с ръка, за да изтрие този спомен. — Пфу! Трето, оставаше единствено Ейвъри. Той бе имал не по-лоша възможност от Блънт, ако не и по-добра; забъркал е някаква смес, привидно горчична вода, и е накарал Джерин да я изпие. Възможно бе да е имал някакъв мотив — както е записано на онази лента, мистър Гудуин му каза, че Ейвъри не е изпитвал неприязън към Джерин, целта му е била да унищожи Блънт. Това не може да се...

— Защо да е искал да унищожи Блънт?

— Защото е искал да вземе съпругата на Блънт. Това не може да се докаже, тъй като единствените улики са вътре в самия него, но и не може да бъде опровергано. Предполагам, че сте разговаряли с мисис Блънт?

— Да, няколко пъти.

— Възможно ли е да предизвика несъзнателно нечий апетит?

— Дявол да го вземе, да!

— Значи мотивът е допустим. Но след като приемем, че е имал възможност и мотив, остават два въпроса: защо на Джерин му е прилошало толкова навреме, преди да повикат Ейвъри да го прегледа, и защо — пак толкова навреме — Ейвъри е носел със себе си арсеник? Всъщност насочих вниманието си към доктор Ейвъри едва когато след вчерашния си разговор с мистър Блънт в затвора мистър Гудуин намери отговорите на тези два въпроса. Съществува и трети въпрос: знаел ли е доктор Ейвъри предварително, че на Джерин ще му прилошее, но той е само част от втория, а отговорът е, че е било възможно и почти със сигурност е знаел. Казал му го е Калмъс. Това бе, което...

— Хайде стига! — прекъсна го Креймър. — Гудуин го бил научил от Блънт! Той лежи в затвора за убийство. На вас може да ви е клиент, но не и на мен!

— Ще стигна и дотам. Сега ви обяснявам защо се спрях на Ейвъри. Точно това нещо е накарало Калмъс да го заподозре и той е

направил грешката да се заеме с него тет а тет — грешка, която му струваше живота. — Улф обърна ръка. — Така стана ясно. Когато мистър Гудуин ми докладва разговора си с мистър Блънт, вътрешно бях убеден, че убиецът е Ейвъри, но нямах и помен от улики, нито пък някаква надежда да намеря такива. Казвам — вътрешно убеден, но такава вътрешна убеденост не е сигурност, а аз исках да съм сигурен. Реших да изпробвам предположението си и направих грижливи приготовления. Помолих мисис Блънт да доведе тук всички — всички замесени, включително и доктор Ейвъри — и когато снощи се събраха, обявих, че съм уволнил мистър Гудуин, който не присъствуваше, и че се отказвам от случая. Върнах на мис Блънт хонорара, който ми бе дала. Тя бе посветена в плана. Разказах им как съм уволнил мистър Гудуин, тъй като е престъпил задълженията си — наблюдавал е къщата на Калмъс в сряда вечерта, напуснал е поста си за час и повече и затова не е видял убиеца да влиза и да излиза.

— Не познават Гудуин — измърмори Креймър, а аз повдигнах вежда към него.

— Сега вече го познават — отвърна Улф — или, поточно, сега вече Ейвъри го познава. Той позвъни на Ейвъри от една хотелска стая, каза му, че съм го уволнил и защо, каза му също, че не е напускал поста си, даде му да разбере, че го е видял да влиза и да излиза от къщата на Калмъс във вторник вечерта, и му каза да донесе сто хиляди долара на срещата им в ресторант „Пиоти“. Реакцията на Ейвъри, естествено, разреши въпроса. Ако не бе приел това предизвикателство, независимо дали бе виновен, или не, с мен би било свършено. Може ли да направя едно отклонение?

Креймър изръмжа:

— Непрекъснато правите разни отклонения.

— Във връзка със случая е, но не е съществено. Според мен той не би приел, ако освен от закона не се страхуваше и от нещо друго. Знаеше, че срещу него няма решаващи улики и че вероятността да бъдат намерени е много малка; само заради това, че са го видели да влиза и излиза от къщата, не биха го осъдили за убийство, дори ако повярват на думите на мистър Гудуин. Той не би могъл да има някаква подбуда да убие Калмъс, освен ако не бе убил Джерин — а вероятността да се докаже, че той е убиецът на Джерин, бе не само нищожна, а изобщо не съществуваше. Ейвъри изпитваше непреодолим

страх не от закона, а от мисис Блът. Дали тя би повярвала на мистър Гудуин? Или, нещо по-важно, дали нямаше да се усъмни в него? Ако само за миг се усъмнеше, неговата цел пропадеше. За него това бе непоносимо. Затова се уговори с мистър Гудуин и отиде на срещата. Чухте резултата. Улф скръсти ръце.

— Това е всичко, мистър Креймър. По закон можете да вземете лентата единствено със съдебно нареждане, но няма да настоявам за такива формалности. Вземете я при условие, че ако се окаже необходимо, ще мога да уредя да я чуят мистър и мисис Блът. Ще освободите ли днес мистър Блът, или ще трябва да чака до утре?

— Това било всичко! — Креймър се сдържаше да не избухне. — Признавам, че не можем да задържим Блът, прав сте — ще взема лентата, и вие чухте, че казах на Стебинс да прибере Ейвъри, но с какво ще разполагам, когато го прибера? Както споменахте самият вие, няма помен от улики. Имали сте сведения, които са сочели кой е убиецът, и какво направихте с тях?

— Глупости! — отвърна рязко Улф. — Току-що изказахте пренебрежението си към тези сведения, защото били получени от човек, затворен за убийство, а на всичкото отгоре и мой клиент. Длъжен ли съм да ви разкривам сведения, които моят клиент ми е доверил, за да извърша разследване в защита на интересите му?

— Това не е...

— Искам да ми отговорите. Длъжен ли съм?

— Не. Не сте длъжен. Поставете капан на убиеца, карате го да изслуша тази лента и го пускате да си тръгне, преди да ми се обадите. Сега вече сте длъжен да ми предадете сведенията и аз ги искам. От какво му е прилошало на Джерин? От нещо, което е било в какаото? Кой го е сложил там? Откъде Ейвъри е знаел, че ще му прилошее? Какво е знаел Калмъс? Какво точно е казал Блът на Гудуин? Е? Улф се обърна към мен:

— Арчи! Какво задължение пое към мистър Блът?

Признавам, настроението ми бе леко приповдигнато. Рядко пия шампанско, когато съм на работа, за да мога съвестно да изпълнявам задълженията си.

— Всичко, което ми съобщи — заявих аз, — бе абсолютно поверително. Нямах Библия подръка, затова само се прекръстих и му се заклек. Ако го кажете на някой полицай, дори да е инспектор, аз

загивам. Възможно е Сол, Фед и Ори, тримата заедно, да са в състояние да ме заместят.

Улф се обърна към Креймър.

— Мистър Гудуин си е пийнал. Но задължението, което е поел, важи и за мен. Съветвам ви, преди да освободите Блънт, да го помолите да ви даде сведенията, които е съобщил на мистър Гудуин, разбира се, поверително, и той вероятно ще изпълни молбата ви. Много добре знаете...

Телефонът позвъни, завъртях се със стола си и го вдигнах. След първите две думи от телефонната ми формула ме прекъсна един дълбок, мъжествен глас: „Дайте ми инспектор Креймър.“ Обърнах се към Креймър и му съобщих:

— За вас е. Стебинс.

При писането на тези документални разкази се стремя да не създавам впечатлението, че съм способен да виждам какво става зад дебелите врати или зад ъгъла. Ако понякога имам някакво предчувствие, което от време на време ми се случва, обикновено не го споменавам, защото не мога да искам от вас да повярвате на честната ми дума. Но щом Улф може да нарушава правилата си, то и аз мога да наруша моите, и ето — едно отпада.

Когато подадох слушалката на Креймър, знаех какво ще чуе. Не подозирах, а знаех. Може би защото Пърли ме прекъсна и аз чух тона му, може би защото не попита дали Креймър е там, а направо поиска да говори с него... все едно, аз знаех и бях дори още по-сигурен, когато Креймър не каза почти нищо, само слушаше, няколко пъти изръмжа и зададе няколко въпроса. Така че не се изненадах, когато върна слушалката на вилката, обърна се към Улф и се провикна дрезгаво:

— Дявол да ви вземе и вас, и глупавите ви номера! Дявол да ви вземе!

— Мистър Креймър, ако вие...

— Престанете с това „мистър Креймър“! Смятате, че сте...не знам за какъв се смятате, но знам какъв сте според мен! Ейвъри е напъхал пистолет в устата си и си е пръснал черепа. Хайде, приберете си хонорара! Това ще ви достави удоволствие, нали? Доволен ли сте? — Той удари с юмрук по бюрото. — Доволен ли сте?

Улф се обърна, за да погледне стенния часовник. Четири и петнайсет. Щеше да закъснее за срещата си с орхидеите.

— Да — отвърна любезно той. — Доволен съм. Щом се поуспокоите, и вие ще се почувствувате доволен. Бяхте избавен от позора да осъдите един невинен човек и от неудобството да арестувате виновника, когото не бихте могли да осъдите.

Издание:

Рекс Стаут. На вратата се позвъни. Гамбит
Американска. Първо издание

Рецензент Жечка Георгиева

Литературна група — ХЛ. 04 95366/15531/5637–327–87

Редактор Мария Донева

Художник Гриша Господинов

Художник-редактор Николай Пекарев

Технически редактор Йордан Зашев

Коректор Грета Петрова

Дадена за набор май 1987 г. Подписана за печат август 1987 г.

Излязла от печат септември 1987 г.

Формат 70×100/32. Печатни коли 24,50. Издателски коли 15,88

УИК 15,67. Цена 2,35 лв.

ДИ „Народна култура“ — София, ул. „Гаврил Генов“ 4

ДП „Георги Димитров“ — София

София, 1987

Rex Stout. The Doorbell Rang. Penguin Books, 1984

Rex Stout. Gambit. Fontana Books, 1974

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.